ປື້ມເຄື່ອງມືການຄິດໄລ່ເສດຖະກິດ

ສຳລັບ

ການຜະລິດແລະການແປຮູບຜະລິດຕະພັນກະສິກຳຂະໜາດນ້ອຍ

ຜະລິດ ແລະ ຈັດພິມໂດຍ:

ໂຄງການສົ່ງເສີມກະສິກຳ (LEAP)
ກອງສົ່ງເສີມກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ (NAFES)
ໂທລະສັບ: (856) 21 740253
ອີເມລ: CETDU@laoex.org
ເວັບໄຊ: www.laoex.org
www.laolink.org
www.lao44.org

ພາຍໃຕ້ການຮ່ວມມືໂດຍ:

ຄະນະກະເສດສາດ, ມະຫາວິທະຍາໄລແຫ່ງຊາດລາວ
ໂທລະສັບ: (856) 21 870 048
ອີເມລ: agrienabong@yahoo.com
ເວັບໄຊ: www.nuol.edu.la

ບໍລິສັດທີ່ປຶກສາດ້ານການພັດທະນາ ແລະ ວິສາຫະກິດ ຈຳກັດ (EDC)
Tel: 021-251050 to 1
Fax: 021-251061
Email: edclao@laotel.com

ຂຽນໂດຍ:
ຣສ. ສຸກລາຕີ ສີຊາເນດ, FOA-NUOL
ພູໂຊງ ອ້ວນລະມະນີ, EDC
Andrea Schroeter, LEAP
ພຸດທະສິນ ພິມມະຈັນ, LEAP

ສະໜັບສະໜູນໂດຍ:
ບົວໄຂ ພິມມະວົງ, EDC
ຈະເລີນ ດາວເຮືອງ, NAFES
ທິດພະຈັນ ອິນທິລົດ, NAFES
ຣສ. ດຣ. ສີທາ ເຂັມມະຣາດ, FOA-NUOL

ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ, ມີນາ 2009

ປື້ມເຄື່ອງມືການຄິດໄລ່ເສດຖະກິດສໍາລັບ ການຜະລິດ ແລະ ການແປຮູບ ຜະລິດ ຕະພັນກະສິກໍາຂະໜາດນ້ອຍ

ປື້ມຄູ່ມືສະບັບນີ້ເປັນສະບັບຮ່າງ ແລະ ຈະໄດ້ທົດລອງນໍາໃຊ້ໃນໄລຍະໜຶ່ງຈົນກວ່າຈະມີສະບັບສົມບູນ ແລະ ຈະແຈກຢາຍໃຫ້ພາກສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງຕໍ່ໄປ. ສະນັ້ນ, ຖ້າຫາກທ່ານມີຄໍາຄິດເຫັນ ແລະ ຄໍາແນະນໍາ ເພື່ອປັບປຸງປື້ມຄູ່ມືດັ່ງກ່າວກະລຸນນາສົ່ງຄໍາຄິດເຫັນມາທີ່ CETDU@laoex.org ຫຼື Andrea.Schroeter@helvetas.org

ຂໍຂອບໃຈ!

ອະທິບາຍສັບຫຍໍ້

ສ.ປ.ປ ລາວ	ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ
EDC	ບໍລິສັດທີ່ປຶກສາດ້ານການພັດທະນາ ແລະ ວິສາຫະກິດ ຈໍາກັດ
FOA	ຄະນະກະເສດສາດ (ຄກສ)
GAA	German Agro Action
GM	ຜົນກໍາໄລລວມທັງໝົດ
Ha ຫຼື ha	ເຮັກຕາ
INGOs	ອົງການທີ່ບໍ່ຂຶ້ນກັບລັດຖະບານ
LEAP	ໂຄງການສົ່ງເສີມກະສິກໍາ
NAFES	ກອງສົ່ງເສີມກະສິກໍາ ແລະ ປ່າໄມ້ (ກ.ສ.ກ.ປ)
NAFRI	ສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າວິທະຍາສາດເຕັກນິກກະສິກໍາແລະປ່າໄມ້
NPAs	ສະມາຄົມທີ່ບໍ່ຫວັງຜົນກໍາໄລ
NTFPs	ເຄື່ອງປ່າຂອງດົງ
NUOL	ມະຫາວິທະຍາໄລແຫ່ງຊາດ (ມຊ)
Qty	ປະລິມານ

ສາລະບານ

I. ບົດນຳ 1

1. ຄວາມເປັນມາ 1
2. ຈຸດປະສົງ 2
3. ເປົ້າໝາຍຜູ້ນຳໃຊ້ຄູ່ມື 2
4. ເນື້ອໃນຂອງປຶ້ມຄູ່ມື 3
5. ວິທີການຄິດໄລ່ເສດຖະກິດ 4

II. ນິຍາມສັບ 7

III. ເຄື່ອງມືການຄິດໄລ່ເສດຖະກິດ ແລະ ອົງປະກອບ 9

1. ເຄື່ອງມືການຄິດໄລ່ເສດຖະກິດ 9
2. ອົງປະກອບຂອງຮ່າງເກັບກຳຂໍ້ມູນການຄິດໄລ່ເສດຖະກິດ 10

IV. ບາດກ້າວໃນການຄິດໄລ່ເສດຖະກິດ 12

1. ການບັນທຶກຂໍ້ມູນທົ່ວໄປ 13
2. ການບັນທຶກແລະຄິດໄລ່ມູນຄ່າສິ່ງນຳເຂົ້າ 14
3. ການບັນທຶກແລະຄິດໄລ່ຜົນໄດ້ຮັບ 24
4. ມູນຄ່າເສຍຫາຍຂອງຜົນຜະລິດ 28
5. ການຄິດໄລ່ເສດຖະກິດ 30

V. ການວິເຄາະຜົນໄດ້ຮັບຈາກການຄິດໄລ່ຮ່ວມກັບຊາວກະສິກອນ 36

ຕົວຢ່າງ 1: ການວິເຄາະກິດຈະກຳການຜະລິດໜຶ່ງຢູ່ໃນຄົວເຮືອນໜຶ່ງ 36

ຕົວຢ່າງ 2: ການປຽບທຽບການຜະລິດໜຶ່ງ ລະຫວ່າງສອງຄອບຄົວດ້ວຍການນຳໃຊ້ວິທີການຜະລິດທີ່ແຕກຕ່າງກັນ 40

ຕົວຢ່າງ 3: ການປຽບທຽບລະຫວ່າງການຜະລິດທີ່ແຕກຕ່າງກັນເພື່ອຊອກຫາກິດຈະກຳທີ່ໃຫ້ຜົນກຳໄລສູງທີ່ສຸດສຳລັບຊາວກະສິກອນໃດໜຶ່ງ 45

ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ: ແບບຟອມ ແລະ ຕົວຢ່າງການບັນທຶກແລະການຄິດໄລ່ເສດຖະກິດ 50

I. ບົດນຳ

1. ຄວາມເປັນມາ

ຂໍ້ມູນພື້ນຖານເສດຖະກິດແມ່ນມີຄວາມສຳຄັນ ແລະ ຈຳເປັນທີ່ສຸດສຳລັບຊາວກະສິກອນ ເພື່ອໃຫ້ເຂົາເຈົ້າເຂົ້າໃຈເຖິງການດຳເນີນງານ ແລະ ໂອກາດໃນການປັບປຸງການຜະລິດກະສິກຳ ແລະ ການຕະຫຼາດ. ຂໍ້ມູນກ່ຽວກັບເສດຖະກິດຂອງຟາມ ຊ່ວຍໃຫ້ຊາວກະສິກອນໄດ້ເຫັນເຖິງການລົງທຶນ, ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍຕ່າງໆ ແລະ ຜົນໄດ້ຮັບຈາກການຜະລິດຂອງເຂົາເຈົ້າ. ນອກຈາກນັ້ນ ມັນກໍ່ຍັງຊ່ວຍໃຫ້ຊາວກະສິກອນສາມາດວິເຄາະຂັ້ນຕອນການຜະລິດ ເປັນຕົ້ນແມ່ນການລົງທຶນຕໍ່ຜົນໄດ້ຮັບທີ່ເປັນເງິນສົດ ແລະ ບໍ່ເປັນເງິນສົດ ແລະ ຜົນກຳໄລຕໍ່ວັນງານ ຫຼື ຜົນກຳໄລຕໍ່ຫົວໜ່ວຍຜົນຜະລິດ. ເວົ້າລວມແລ້ວ ຂໍ້ມູນດັ່ງກ່າວຈະຊ່ວຍໃຫ້ຊາວກະສິກອນໃນການຕັດສິນໃຈທີ່ຈະສືບຕໍ່, ປັບປຸງ, ປ່ຽນແປງ ສິ່ງທີ່ເຂົາເຈົ້າດຳເນີນການຜະລິດຢູ່ນັ້ນ. ຜ່ານການວິເຄາະຂໍ້ມູນ, ຊາວກະສິກອນຈະສາມາດຮັບຮູ້ເຖິງປະສິດທິພາບ ແລະ ປະສິດທິຜົນຂອງ ການລົງທຶນ ແລະ ເຕັກນິກການຜະລິດ.

ເພື່ອເຮັດໃຫ້ມີການວິເຄາະທີ່ມີຄວາມຖືກຕ້ອງເໝາະສົມ, ມັນມີຄວາມຈຳເປັນທີ່ຈະຕ້ອງໄດ້ມີເຄື່ອງມືການຄິດໄລ່ເສດຖະກິດທີ່ເຂົ້າໃຈງ່າຍ. ຄຳແນະນຳທີ່ລະອຽດຈະແຈ້ງ ຈະຊ່ວຍໃຫ້ພະນັກງານສົ່ງເສີມກະສິກຳ ແລະ ຊາວກະສິກອນເກັບກຳ ແລະ ວິເຄາະຂໍ້ມູນເສດຖະກິດຂອງບັນດາກິດຈະກຳຫຼັກຕ່າງໆໃນການຜະລິດ.

ໃນປີ 2003 ຜ່ານມາ ໃນໄລຍະທີ່ມີການພັດທະນາວິທີການສົ່ງເສີມຂອງລາວ ໄດ້ມີການສ້າງເຄື່ອງມືການຄິດໄລ່ເສດຖະກິດສຳລັບກິດຈະກຳການຜະລິດກະສິກຳ ແລະ ລ້ຽງສັດທີ່ເປັນພື້ນຖານ ຈຳນວນ 6 ຊະນິດ. ບັນດາຄູຝຶກຂອງກອງສົ່ງເສີມໄດ້ພັດທະນາ, ທົດສອບ ແລະ ນຳໃຊ້ ເຄື່ອງມືດັ່ງກ່າວກັບຊາວກະສິກອນຢ່າງກວ້າງຂວາງ ໂດຍພາຍໃຕ້ການສະໜັບສະໜູນຈາກໂຄງການສົ່ງເສີມກະສິກຳຂອງລາວ. ເຄື່ອງມືດັ່ງກ່າວໄດ້ກາຍເປັນສ່ວນໜຶ່ງທີ່ສຳຄັນຢູ່ໃນຫຼັກສູດການຝຶກອົບຮົມ ສຳລັບພະນັກງານສົ່ງເສີມກະສິກຳຂອງລັດ ແລະ ໂຄງການໃນທົ່ວປະເທດ.

ເນື່ອງຈາກວ່າ ຄວາມຕ້ອງການດ້ານການຜະລິດ ແລະ ການຕະຫຼາດ ໄດ້ມີການປ່ຽນແປງຢ່າງວ່ອງໄວ, ດັ່ງນັ້ນຈຶ່ງມີຄວາມຕ້ອງການເຄື່ອງມືການຄິດໄລ່ສຳລັບການຜະລິດແຕ່ລະຊະນິດທີ່ແຕກຕ່າງກັນ. ນອກຈາກນັ້ນ ຄູຝຶກຂອງກອງສົ່ງເສີມກະສິກຳ-ປ່າໄມ້ຍັງໄດ້ເຫັນຄວາມສຳຄັນໃນການທີ່ຈະນຳສະເໜີຄູ່ມືເບື້ອງຕົ້ນຕໍ່ພະນັກງານສົ່ງເສີມກະສິກຳ-ປ່າໄມ້ຂັ້ນເມືອງ. ດັ່ງນັ້ນ ຈຶ່ງໄດ້ມີການຮ່ວມມືກັນລະຫວ່າງສາມພາກສ່ວນ ຂຶ້ນ ເຊິ່ງປະກອບດ້ວຍ:

- **ກອງສົ່ງເສີມກະສິກຳ-ປ່າໄມ້/ໂຄງການສົ່ງເສີມກະສິກຳ** (LEAP) ເຊິ່ງເປັນໜ່ວຍງານຫຼັກໃນການຝຶກອົບຮົມການສົ່ງເສີມກະສິກຳ, ການພັດທະນາ ແລະ ການນຳໃຊ້ ເຄື່ອງມື ແລະ ຂໍ້ມູນຂ່າວສານ.

- German Agro Action (GAA) **ປະຈຳແຂວງອຸດົມໄຊ** (**ເມືອງງາ**) **ແລະ ແຂວງຜົ້ງສາລີ** (**ເມືອງໃໝ່**) ເຊິ່ງເປັນໜ່ວຍງານຫຼັກທີ່ຮັບເອົາ ແລະ ນຳໃຊ້ເຄື່ອງມືທີ່ຖືກພັດທະນາຂຶ້ນ ສຳລັບການຜະລິດກະສິກຳ ແລະ ກິດຈະກຳສ້າງລາຍຮັບຕ່າງໆທີ່ຫຼາກຫຼາຍ.

- **ບໍລິສັດທີ່ປຶກສາດ້ານການພັດທະນາ ແລະ ວິສາຫະກິດ ຈຳກັດ** (EDC) ເຊິ່ງເປັນໜ່ວຍງານທີ່ນຳໜ້າໃນການສະໜອງຊ່ຽວຊານດ້ານການພັດທະນາວິສະຫະກິດຂະໜາດນ້ອຍ ແລະ ຂະໜາດກາງ.

- **ຄະນະກະເສດສາດ ມະຫາວິທະຍາໄລແຫ່ງຊາດ** ເຊິ່ງເປັນສະຖາບັນການສຶກສາ ເພື່ອກໍ່ສ້າງບຸກຄະລາກອນດ້ານການກະສິກຳ.

ໃນທ້າຍເດືອນທ້າຍປີ ຂອງປີ 2008 ນີ້ ໄດ້ມີການປັບປຸງເຄື່ອງມືທີ່ພັດທະນາຂຶ້ນເທື່ອທຳອິດ ແລະ ໄດ້ພັດທະນາເຄື່ອງມືຂຶ້ນໃໝ່ສຳລັບບາງກິດຈະກຳການຜະລິດທີ່ສຳຄັນ ແລະ ທົດສອບເຄື່ອງມືດັ່ງກ່າວ. ຄູ່ມືການນຳໃຊ້ເຄື່ອງມືສະບັບນີ້ກໍ່ໄດ້ຖືກປັບປຸງໃຫ້ສົມບູນຂຶ້ນເທື່ອລະກ້າວ.

2. ຈຸດປະສົງ

ປື້ມຄູ່ມືສະບັບນີ້ ຈະຊ່ວຍໃຫ້ຊາວກະສິກອນສາມາດຄິດໄລ່ຜົນໄດ້ຮັບທາງເສດຖະກິດຈາກການຜະລິດ ຫຼື ແປຮູບຜະລິດຕະພັນກະສິກຳ ໃນລະດູການຜະລິດໜຶ່ງ, ໂດຍສະເພາະແມ່ນຢູ່ເຂດຊົນນະບົດຂອງລາວ. ເຄື່ອງມືດັ່ງກ່າວແມ່ນສ້າງຂຶ້ນເພື່ອບັນລຸ 2 ຈຸດປະສົງຕົ້ນຕໍຄື:

1) **ເພື່ອຊ່ວຍໃຫ້ຊາວກະສິກອນສາມາດຕັດສິນໃຈ**ໃນການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ, ແຮງງານ, ແລະ ທຶນຮອນ ຢ່າງມີປະສິດທິຜົນສູງທີ່ສຸດ. ມັນຈະຊ່ວຍໃຫ້ຊາວກະສິກອນສາມາດຕັດສິນໃຈວ່າຈະເລືອກຜະລິດ ພືດ ຫຼື ສັດຊະນິດໃດ ໃນລະດູການຜະລິດຕໍ່ໄປ.

2) **ເພື່ອກວດກາຕິດຕາມ ແລະ ປະເມີນຜົນກິດຈະກຳການສົ່ງເສີມ**. ເຄື່ອງມືດັ່ງກ່າວຈະຊ່ວຍໃຫ້ສາມາດ ກ) ປຽບທຽບລະຫວ່າງບັນດາຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມໃນກຸ່ມໃດກຸ່ມໜຶ່ງ ຫຼື ໂຄງການຮຽນຮູ້ໃດໜຶ່ງ, ຂ) ປຽບທຽບລະຫວ່າງຊາວກະສິກອນທີ່ເຂົ້າຮ່ວມການຝຶກອົບຮົມ ແລະ ຜູ້ທີ່ບໍ່ໄດ້ເຂົ້າຮ່ວມການຝຶກອົບຮົມ, ແລະ ຄ) ປຽບທຽບຜົນໄດ້ຮັບຈາກກິດຈະກຳການຜະລິດຂອງຊາວກະສິກອນລະຫວ່າງ ກ່ອນ ແລະ ຫຼັງການຝຶກອົບຮົມ. ໃນກໍລະນີນີ້ ຈະຕ້ອງໄດ້ນຳໃຊ້ແບບຟອມເພື່ອເກັບກຳຂໍ້ມູນ ແລະ ຄິດໄລ່ ກ່ອນໄດ້ຮັບການຝຶກອົບຮົມ ແລະ ນຳໃຊ້ອີກຄັ້ງໜຶ່ງຫຼັງຈາກການຝຶກອົບຮົມ.

   ນອກຈາກນັ້ນ ພະນັກງານສົ່ງເສີມກະສິກຳ ຍັງສາມາດນຳໃຊ້ຜົນໄດ້ຮັບຈາກການເກັບກຳຂໍ້ມູນ ເພື່ອກຳນົດຄວາມຕ້ອງການການຊ່ວຍເຫຼືອຈາກພາຍນອກອີກດ້ວຍ.

3. ເປົ້າໝາຍຜູ້ນຳໃຊ້ຄູ່ມື

ເປົ້າໝາຍຜູ້ນຳໃຊ້ປື້ມຄູ່ມືເຫຼັ້ມນີ້ຕົ້ນຕໍແມ່ນ **ພະນັກງານສົ່ງເສີມ ແລະ ພັດທະນາ** ຂອງລັດ, ໂຄງການຊ່ວຍເຫຼືອຂອງສາກົນ, ແລະສະຖາບັນທີ່ບໍ່ຂຶ້ນກັບລັດຖະບານ ເຊັ່ນ: ອົງການຈັດຕັ້ງສາກົນທີ່ບໍ່ຂຶ້ນກັບລັດຖະບານ (INGOs), ສະມາຄົມບໍ່ຫວັງຜົນກຳໄລ, ແລະບັນດາບໍລິສັດເອກະຊົນ. ເຂົາເຈົ້າຈະອຳນວຍຄວາມສະດວກ ແລະ ຊ່ວຍໃຫ້ຊາວກະສິກອນນຳໃຊ້ເຄື່ອງມື ເພື່ອໃຫ້ເຂົາເຈົ້າສາມາດຕິດຕາມກວດກາ ແລະ ປະເມີນຜົນກິດຈະກຳການຜະລິດ ແລະ ແປຮູບຜະລິດຕະພັນກະສິກຳຂອງເຂົາເຈົ້າ. ແຕ່ສິ່ງສຳຄັນທີ່ຄວນເອົາໃຈໃສ່ແມ່ນ ການນຳໃຊ້ເຄື່ອງມືດັ່ງກ່າວນີ້ ແມ່ນຮູບແບບ**ການມີສ່ວນຮ່ວມ.** ພະນັກງານສົ່ງເສີມກະສິກະກຳມີພາລະບົດບາດພຽງແຕ່ເປັນຜູ້ອຳນວຍຄວາມສະດວກ ແລະ ສະໜັບສະໜູນການເກັບກຳຂໍ້ມູນ ແລະ ການກວດກາເທົ່ານັ້ນ.

ຫຼັງຈາກໄດ້ນຳສະເໜີເຄື່ອງມືໃຫ້ຊາວກະສິກອນແລ້ວ, ເຂົາເຈົ້າສາມາດນຳໃຊ້ເຄື່ອງມືດັ່ງກ່າວດ້ວຍຕົນເອງໂດຍກົງເລີຍ, ຫຼື ພາຍໃຕ້ການຊ່ວຍເຫຼືອຈາກພະນັກງານສົ່ງເສີມປະຈຳບ້ານ ໂດຍການຕື່ມແບບຟອມ

ແລະຄິດໄລ່ຮ່ວມກັບຄອບຄົວຂອງຊາວກະສິກອນ. ເຄື່ອງມືດັ່ງກ່າວໄດ້ຖືກອອກແບບໃຫ້ມີຄວາມກະທັດຣັດງ່າຍດາຍ ເພື່ອໃຫ້ຄົນທົ່ວໄປທີ່ມີລະດັບການສຶກສາຕ່ຳສາມາດນຳໃຊ້ໄດ້.

ນອກຈາກນັ້ນ, ປຶ້ມຄູ່ມືດັ່ງກ່າວອາດຈະຖືກນຳໃຊ້ເຂົ້າໃນການຮຽນການສອນ. **ອາຈານ ແລະ ນັກສຶກສາ** ຢູ່ມະຫາວິທະຍາໄລ ແລະ ສະຖາບັນການສຶກສາດ້ານກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ສາມາດນຳໃຊ້ເຄື່ອງມືນີ້ເຂົ້າໃນການຮຽນການສອນ ແລະການຝຶກຫັດຕົວຈິງ. ປຶ້ມເຄື່ອງມືນີ້ສາມາດເປັນສ່ວນໜຶ່ງໃນຫຼັກສູດການຮຽນການສອນ.

ເຖິງວ່າເຄື່ອງມືດັ່ງກ່າວຈະຖືກອອກແບບ ແລະ ພັດທະນາຂຶ້ນເພື່ອໃຫ້ມີຄວາມງ່າຍດາຍໃນການນຳໃຊ້ກໍ່ຕາມ, ມັນຍັງມີຄວາມຕ້ອງການຄວາມຮູ້ຄວາມສາມາດໃນການບັນທຶກຂໍ້ມູນ ແລະ ການຄິດໄລໃນລະດັບໃດໜຶ່ງທີ່ແນ່ນອນ. ໝາຍຄວາມວ່າ: ຊາວກະສິກອນຈະຕ້ອງໄດ້ຮັບການຝຶກອົບຮົມ ແລະ ໃຫ້ຄຳແນະນຳ ຈົນກວ່າເຂົາເຈົ້າຈະສາມາດນຳໃຊ້ເຄື່ອງມືດັ່ງກ່າວດ້ວຍຕົນເອງ. ນອກຈາກນັ້ນ ກ່ອນອື່ນມັນຍັງມີຄວາມຈຳເປັນທີ່ຈະຕ້ອງໄດ້ຝຶກອົບຮົມໃຫ້ພະນັກງານສົ່ງເສີມ ແລະ ນັກພັດທະນາ ອີກດ້ວຍ. ວິທີການດັ່ງກ່າວນີ້ກໍ່ໄດ້ຖືກນຳໃຊ້ກັບເຄື່ອງມືສົ່ງເສີມກະສິກຳເປັນເກືອບທັງໝົດ, ເຊິ່ງທຳອິດຈະຕ້ອງມີການນຳສະເໜີ ຫຼື ການຝຶກອົບຮົມເບື້ອງຕົ້ນກ່ຽວກັບການນຳໃຊ້ເຄື່ອງມືດັ່ງກ່າວ.

4. ເນື້ອໃນຂອງປຶ້ມຄູ່ມື

ເນື້ອໃນຕົ້ນຕໍຂອງປຶ້ມຄູ່ມືສະບັບນີ້ປະກອບດ້ວຍບັນດາ ເຄື່ອງມືການຄິດໄລ່ເສດຖະກິດ ແລະຄຳແນະນຳການນຳໃຊ້. ທັງໝົດປະກອບມີ 19 ເຄື່ອງມື ທີ່ປະກອບດ້ວຍ:

- 3 ເຄື່ອງມືຫຼັກ ກ່ຽວກັບ ການຜະລິດພືດ, ລ້ຽງສັດ, ແລະ ແປຮູບຜະລິດຈະພັນກະສິກຳ. ເຄື່ອງມືດັ່ງກ່າວແມ່ນສາມາດນຳໃຊ້ກັບທຸກກິດຈະກຳການຜະລິດທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ, ແຕ່ອາດມີຄວາມຈຳເປັນທີ່ຈະຕ້ອງໄດ້ດັດປັບໃຫ້ເໝາະສົມກັບກິດຈະກຳສະເພາະແຕ່ລະອັນ.

- 16 ເຄື່ອງມືຕົວຢ່າງ ກ່ຽວກັບແຕ່ລະກິດຈະກຳການຜະລິດສະເພາະ. ເຄື່ອງມືດັ່ງກ່າວແມ່ນໄດ້ອີງໃສ່ສະພາບການຄິດໄລ່ເສດຖະກິດຂອງຊາວກະສິກອນຂະໜາດນ້ອຍ, ເຊິ່ງປະກອບມີແບບຟອມກ່ຽວກັບການປູກຝັງ, ລ້ຽງສັດ ແລະ ກິດຈະກຳເສີມສ້າງລາຍຮັບ ຢູ່ເຂດຊົນນະບົດຂອງປະເທດລາວ. (ການພັດທະນາແລະທົດສອບເຄື່ອງມືດັ່ງກ່າວ ສ່ວນໃຫຍ່ແມ່ນຢູ່ບັນດາແຂວງພາກເໜືອຂອງລາວ. ສະນັ້ນມັນຈຶ່ງອາດມີຄວາມຈຳເປັນຕ້ອງໄດ້ດັດປັບໃຫ້ເຂົ້າກັບສະພາບທ້ອງຖິ່ນຕາມຄວາມເໝາະສົມ.

ປຶ້ມຄູ່ມືນີ້ປະກອບດ້ວຍບັນດາຫົວຂໍ້ທີ່ສຳຄັນເຊັ່ນ: ນິຍາມສັບທີ່ກ່ຽວຂ້ອງດ້ານເສດຖະກິດ ທີ່ໄດ້ນຳໃຊ້ຢູ່ໃນຄູ່ມືເຫຼັ້ມນີ້ ເພື່ອສ້າງຄວາມເຂົ້າໃຈກ່ຽວກັບຄວາມໝາຍຂອງຄຳສັບເຕັກນິກຕ່າງໆ, ເຕັກນິກການເກັບກຳຂໍ້ມູນ, ບາດກ້າວໃນການຄິດໄລ່ເສດຖະກິດ, ຮ່າງເກັບກຳຂໍ້ມູນ, ການບັນທຶກ, ແລະ ວິທີການຄິດໄລ່ຕ່າງໆທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ. ປຶ້ມຄູ່ມືໄດ້ປິດທ້າຍດ້ວຍ ຫົວຂໍ້ທີ່ສຳຄັນ ເປັນຕົ້ນແມ່ນ ການນຳໃຊ້ຜົນໄດ້ຮັບຈາກການບັນທຶກ ແລະ ຄິດໄລ່ເສດຖະກິດ ເພື່ອເປັນແນວທາງໃນການໃຫ້ການສະໜັບສະໜູນ, ຊ່ວຍເຫຼືອ ແລະ ໃຫ້ຄຳແນະນຳ ແກ່ຊາວກະສິກອນ. ຢູ່ໃນເອກະສານຊ້ອນທ້າຍຍັງປະກອບມີ ບັນດາຮ່າງເກັບກຳຂໍ້ມູນເພື່ອຄິດໄລ່ເສດຖະກິດຂອງການຜະລິດ ແລະ ແປຮູບຜະລິດຕະພັນກະສິກຳທີ່ສຳຄັນ ພ້ອມດ້ວຍ ຕົວຢ່າງການນຳໃຊ້ຮ່າງດັ່ງກ່າວຈຳນວນໜຶ່ງ.

5. ວິທີການຄິດໄລ່ເສດຖະກິດ

ເພື່ອເຮັດໃຫ້ເຄື່ອງມືມີຄວາມກະທັດຮັດງ່າຍດາຍທີ່ສຸດ ແລະສາມາດນຳໃຊ້ໄດ້ທົ່ວໄປ ຈຶ່ງໄດ້ເລືອກເອົາລະດັບຄວາມລະອຽດຊັດເຈນໃນການຄິດໄລ່ເສດຖະກິດຢູ່ໃນລະດັບກາງ ຫຼື **ມູນຄ່າຜົນກຳໄລລວມ (Gross Margin).** ມູນຄ່າຜົນກຳໄລໄດ້ຖືກຄິດໄລ່ ໂດຍການປຽບທຽບລະຫວ່າງລາຍຮັບທັງໝົດ ແລະ ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍທຶນໝູນວຽນ ຂອງແຕ່ລະກິດຈະກຳການຜະລິດແຕ່ລະອັນ. ເຄື່ອງມືນີ້ບໍ່ໄດ້ຖືກອອກແບບໃຫ້ມີຄວາມລະອຽດຊັດເຈນຢູ່ໃນລະດັບທີ່ສູງ ທີ່ມີການຄິດໄລ່ຢູ່ໃນລະບົບຟາມທັງໝົດ ເຊິ່ງເປັນວິທີການຄິດໄລ່ທີ່ມີຄວາມຫຍຸ້ງຍາກສັບສົນເກີນໄປສຳລັບຊາວກະສິກອນ. ເພາະສະນັ້ນ ທຶນຄົງທີ່, ຄ່າຫຼຸ້ຍຫ້ຽນຂອງຊັບສິນຄົງທີ່ ແລະ ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍເຊັ່ນ: ພາສີອາກອນ ແລະ ຄ່າເຊົ່າຕ່າງໆ ແມ່ນບໍ່ໄດ້ຖືນຳເຂົ້າມາຄິດໄລ່.

ການຄິດໄລ່ "ມູນຄ່າຜົນກຳໄລລວມ" ແມ່ນໄດ້ມີການຍອມຮັບຈາກສາກົນ ເຊິ່ງຊ່ວຍໃຫ້ສາມາດປຽບທຽບ ຜົນຂອງການດຳເນີນງານຈາກກິດຈະກຳການຜະລິດຕ່າງໆ, ປຽບທຽບກິດຈະກຳການຜະລິດໃດໜຶ່ງໃນແຕ່ລະປີ ຫຼື ຜົນການດຳເນີນການຜະລິດຊະນິດໃດໜຶ່ງ ລະຫວ່າງຊາວກະສິກອນດ້ວຍກັນ.

ມູນຄ່າຜົນກຳໄລທີ່ມີຜົນບວກ ກໍ່ຈະປະກອບສ່ວນເປັນຄ່າໃຊ້ຈ່າຍທຶນຄົງທີ່. ສະນັ້ນ, ການເພີ່ມມູນຄ່າຜົນກຳໄລໃຫ້ສູງຂຶ້ນ ກໍ່ເທົ່າກັບວ່າ ເພີ່ມລາຍຮັບສຸດທິ ຫຼື ຫຼຸດຜ່ອນການສູນເສຍ ຫຼື ຂາດທຶນ, ຍ້ອນວ່າມູນຄ່າທຶນຄົງທີ່ບໍ່ມີການປ່ຽນແປງ.

ອີງໃສ່ສະພາບຂອງປະເທດລາວໃນປະຈຸບັນເຫັນວ່າ: ການຄິດໄລ່ "ມູນຄ່າຜົນກຳໄລລວມ (Gross Margin)" ແມ່ນເໝາະສົມທີ່ສຸດສຳລັບການຕີລາຄາດ້ານເສດຖະກິດໃນການຜະລິດ ແລະ ແປຮູບຜະລິດຕະພັນກະສິກຳ ຂອງຊາວກະສິກອນຂະໜາດນ້ອຍ ຍ້ອນເຫດຜົນດັ່ງລຸ່ມນີ້:

ກ. ຄວາມຫຼາກຫຼາຍຂອງກິດຈະກຳຟາມຢູ່ໃນພື້ນທີ່ດຽວກັນ: ຢູ່ເຂດຊົນນະບົດຂອງລາວ ໂດຍສະເພາະຢູ່ເຂດເນີນສູງ ແຕ່ລະຄົວເຮືອນຈະດຳເນີນການຜະລິດກະສິກຳທີ່ຫຼາກຫຼາຍ. ໃນພື້ນທີ່ດຽວກັນໄດ້ຖືກນຳໃຊ້ໄດ້ຫຼາຍຢ່າງເຊັ່ນ: ປູກຜັກສວນຄົວ, ພືດທົ່ວໄປ, ລ້ຽງສັດ, ກະສິກຳປ່າໄມ້ ໆລໆ. ເພາະສະນັ້ນ ມັນມີຄວາມຫຍຸ້ງຍາກທີ່ຈະຄິດໄລ່ມູນຄ່າຂອງດິນ ແລະ ພາສີອາກອນສຳລັບແຕ່ລະກິດຈະກຳ.

ຂ. ການນຳໃຊ້ຊັບສິນຄົງທີ່ໃນຫຼາຍກິດຈະກຳ: ຄ້າຍຄືກັບ ຂໍ້ ກ. ຂ້າງເທິງ, ເຄື່ອງມືອຸປະກອນບໍ່ໄດ້ຖືກນຳໃຊ້ພຽງແຕ່ກິດຈະກຳດຽວເທົ່ານັ້ນ. ຕົວຢ່າງ: ລົດໄຖນາ ໄດ້ຖືກນຳໃຊ້ເຂົ້າໃນການກະກຽມດິນປູກເຂົ້າ, ແຕ່ຍັງສາມາດນຳໃຊ້ເພື່ອດູດນ້ຳຫົດພືດຜັກ ແລະ ນຳໃຊ້ພາຍໃນຄົວເຮືອນ, ເລື່ອຍໄມ້, ຂົນສິ່ງເຄື່ອງປ່າຂອງດົງໄປຕະຫຼາດ, ສີເຂົ້າ, ໆລໆ. ມັນມີຄວາມຫຍຸ້ງຍາກສັບສົນທີ່ຈະຄິດໄລ່ຄ່າຫຼຸ້ຍຫ້ຽນຂອງຊັບສິນຄົງທີ່ດັ່ງກ່າວ.

ຄ. ຂາດຂໍ້ມູນລະອຽດຊັດເຈນ: ເນື່ອງຈາກວ່າ ຊາວກະສິກອນສ່ວນຫຼາຍຍັງຜະລິດເພື່ອຊົມໃຊ້ພາຍໃນຄອບຄົວທັງໝົດ ຫຼື ສ່ວນໜຶ່ງ, ດັ່ງນັ້ນ ເຂົາເຈົ້າບໍ່ໄດ້ບັນທຶກການລົງທຶນ, ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍ, ແລະ ລາຍຮັບຂອງເຂົາເຈົ້າ. ມີບາງຄອບຄົວຍັງບໍ່ທັນຮູ້ຈັກວ່າ ເນື້ອທີ່ຂອງຕົນເອງມີເທົ່າໃດແທ້. ມັນຈຶ່ງມີຄວາມຫຍຸ້ງຍາກໃນການຄິດໄລ່ຄ່າຫຼຸ້ຍຫ້ຽນຂອງຊັບສິນຄົງທີ່.

ງ. ຄວາມຕ້ອງການຂອງຊາວກະສິກອນ: <u>ເຫດຜົນທີ່ສຳຄັນທີ່ສຸດ</u>ແມ່ນຜົນດີຂອງການປະເມີນທາງດ້ານເສດຖະກິດສຳລັບຊາວກະສິກອນ. ຊາວກະສິກອນຕ້ອງການຮູ້ວ່າເຂົາເຈົ້າໄດ້ຮັບຜົນກຳໄລໃນການຜະລິດຂອງເຂົາເຈົ້າຫຼືບໍ່ ແລະ ເທົ່າໃດ: ຫຼາຍ, ໜ້ອຍ, ບໍ່ໄດ້ກຳໄລເລີຍ, ຫຼື ຂາດທຶນ. ຂໍ້ມູນມີການຫຼຸດລົ່ນກັນພຽງປະມານ 10.000

ກັບຈະບໍ່ມີຜົນກະທົບຕໍ່ການປະເມີນໂດຍລວມເທົ່າໃດ. ເຄື່ອງມືແມ່ນຖືກສ້າງຂຶ້ນເພື່ອຊ່ວຍໃຫ້ຊາວກະສິກອນປັບປຸງການຜະລິດຂອງເຂົາ ແລະກໍານົດບັນຫາຫຍຸ້ງຍາກ ແລະໂອກາດ. ມັນຈະນໍາທາງໃຫ້ຊາວກະສິກອນໃນຂະບວນການຕັດສິນໃຈ. ຕໍ່ກັບຂະບວນການດັ່ງກ່າວ, ການຄິດໄລມູນຄ່າຜົນໄດ້ຮັບແມ່ນພຽງພໍແລ້ວ.

ເຖິງແມ່ນວ່າ ພວກເຮົາບໍ່ໄດ້ນໍາໃຊ້ການຄິດໄລ່ຜົນກໍາໄລລວມ (Gross Margin) ເພື່ອການປະເມີນເສດຖະກິດຂອງລະບົບຟາມທັງໝົດກໍ່ຕາມ, ມັນຈໍາເປັນທີ່ຈະຕ້ອງໄດ້ເຂົ້າໃຈຂັ້ນພື້ນຖານກ່ຽວກັບອົງປະກອບຕ່າງໆ ຂອງລະບົບຟາມທັງໝົດ.

ໂດຍທົ່ວໄປແລ້ວ ຟາມໃດໜຶ່ງຈະປະກອບມີ 3 ອົງປະກອບທີ່ສໍາຄັນເຊັ່ນ: ກ) ປະເພດການຜະລິດ, ຂ) ກິດຈະກໍາການຜະລິດ, ແລະ ຄ) ການດໍາເນີນການຜະລິດ. ດັ່ງນັ້ນ ພວກເຮົາສາມາດຄິດໄລ່ຜົນກໍາໄລລວມສໍາລັບແຕ່ລະປະເພດການຜະລິດ ແລະ ແຕ່ລະກິດຈະກໍາການຜະລິດຂອງແຕ່ລະປະເພດ.

ເພື່ອໃຫ້ເຂົ້າໃຈເຖິງບັນຫາ ແລະ ທ່າແຮງຂອງຟາມຂະໜາດນ້ອຍໃດໜຶ່ງ, ພວກເຮົາຈໍາເປັນຈະຕ້ອງໄດ້ປະເມີນເຖິງບັນດາຂໍ້ມູນພື້ນຖານຂອງຟາມທັງໝົດ, ເປັນຕົ້ນແມ່ນ: ຂະໜາດຂອງຟາມທັງໝົດ, ປະເພດການຜະລິດທັງໝົດ, ຂະໜາດຂອງການຜະລິດແຕ່ລະປະເພດ, ກິດຈະກໍາການຜະລິດທັງໝົດຂອງແຕ່ລະປະເພດ, ໄລຍະເວລາທີ່ໄດ້ດໍາເນີນການຜະລິດມາແລ້ວ, ແລະ ຈໍານວນແຮງງານໃນຄອບຄົວ. ຂໍ້ມູນດັ່ງກ່າວຈະສະແດງໃຫ້ເຫັນພາບລວມຂອງການຜະລິດແຕ່ລະປະເພດ ແລະ ແຕ່ລະກິດຈະກໍາ ທີ່ໄດ້ມີການຜະລິດ. ມັນສາມາດຊ່ວຍໃຫ້ພະນັກງານສົ່ງເສີມສາມາດໃຫ້ຄໍາແນະນໍາ ໂດຍອີງໃສ່ຟາມທີ່ໄດ້ຮັບຜົນດີ.

ຮູບທີ 1 ລຸ່ມນີ້ໄດ້ສະແດງໃຫ້ເຫັນການພົວພັນລະຫວ່າງອົງປະກອບຕ່າງໆດັ່ງກ່າວນັ້ນ. ການດໍາເນີນກິດຈະກໍາຟາມໜຶ່ງໆ ຢູ່ໃນລາວແມ່ນຈະປະກອບມີການຜະລິດຫຼາຍປະເພດ. ໃນປະເພດການຜະລິດໜຶ່ງໆ ກໍ່ຈະປະກອບມີ ກິດຈະກໍາການຜະລິດ ໜຶ່ງ ຫຼື ຫຼາຍກິດຈະກໍາ. ກິດຈະກໍາການຜະລິດໃດໜຶ່ງ ກໍ່ຈະອີງໃສ່ການດໍາເນີນການຜະລິດທີ່ແຕກຕ່າງກັນອອກໄປ.

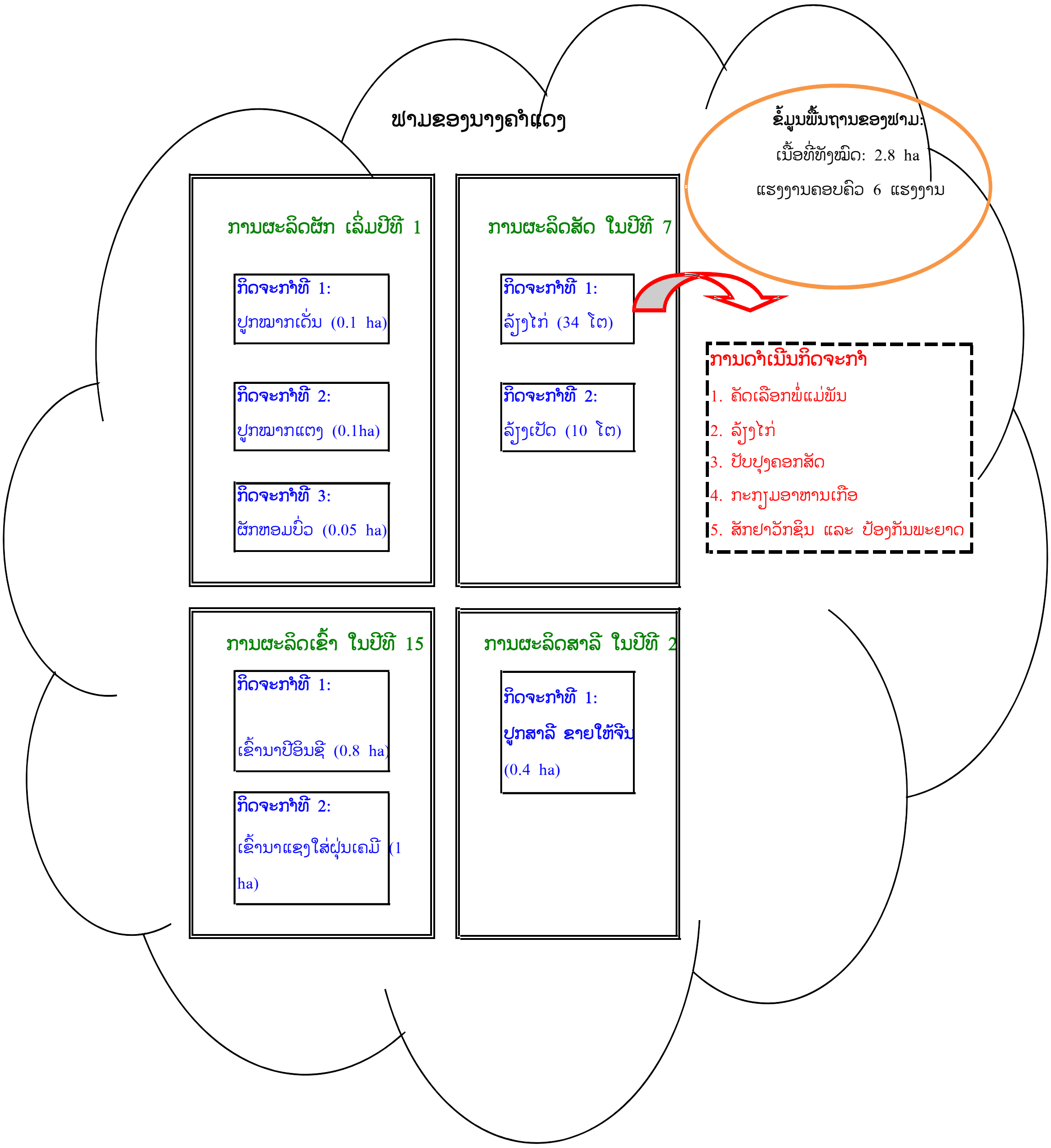

ຮູບທີ 1: ການພົວພັນລະຫວ່າງອົງປະກອບຕ່າງໆຢູ່ໃນຟາມ

II. ນິຍາມສັບ

ຄຳສັບ	ຄວາມໝາຍ
ມູນຄ່າທີ່ເປັນເງິນສົດ	ແມ່ນມູນຄ່າເງິນ ທີ່ໄດ້ຈ່າຍໄປຕົວຈິງ ເພື່ອຊື້ສິນຄ້າ ຫຼື ການບໍລິການໃດໜຶ່ງ.
ດຸ່ນດ່ຽງເງິນສົດ	ແມ່ນຜົນໄດ້ຮັບທີ່ເປັນເງິນສົດຕົວຈິງຈາກກິດຈະກຳການຜະລິດໃດໜຶ່ງ ໂດຍໄດ້ຈາກການເອົາມູນຄ່າຂອງຍອດຂາຍຜົນຜະລິດທັງໝົດທີ່ເປັນເງິນສົດ ລົບອອກ ໃຫ້ສິ່ງນຳເຂົ້າທີ່ເປັນເງິນສົດທັງໝົດ.
ຄ່າຫຼຸ້ຍຫ້ຽນ	ຄ່າເຊື່ອມມູນຄ່າຂອງວັດຖຸຄົງທີ່ ທີ່ເກີດຈາກການນຳໃຊ້ເຂົ້າໃນການຜະລິດ. ໂດຍທົ່ວໄປແມ່ນຄິດໄລ່ເປັນແຕ່ລະປີ.
ທຶນຄົງທີ່	ແມ່ນມູນຄ່າຂອງ ອຸປະກອນ ຫຼື ວັດຖຸສິ່ງຂອງ ທີ່ໄດ້ນຳໃຊ້ເຂົ້າໃນການຜະລິດໃຫ້ແກ່ກິດຈະກຳໃດໜຶ່ງ, ເຊິ່ງມີອາຍຸການນຳໃຊ້ແຕ່ 1 ປີຂຶ້ນໄປ ຫຼື ມີອາຍຸການນຳໃຊ້ຫຼາຍກ່ວາໜຶ່ງລະດູການຜະລິດ ຂອງກິດຈະກຳໜຶ່ງ ຫຼື ຮ່ວມກິດຈະກຳ.
ຜົນໄດ້ຮັບທັງໝົດ	ແມ່ນມູນຄ່າທີ່ໄດ້ຮັບທັງໝົດຈາກການຜະລິດຂອງກິດຈະກຳໃດໜຶ່ງ ທັງເປັນເງິນສົດ ແລະ ບໍ່ເປັນເງິນສົດ. ອາດຄິດໄລ່ເປັນແຕ່ລະກິດຈະກຳການຜະລິດ ແລະພາຍໃນລະດູການຜະລິດໜຶ່ງ
ມູນຄ່າຜົນກຳໄລລວມ	ແມ່ນຜົນກຳໄລທັງໝົດຂອງກິດຈະກຳການຜະລິດໃດໜຶ່ງ ໂດຍໄດ້ຈາກ ການເອົາມູນຄ່າຜົນໄດ້ຮັບທັງໝົດ (ທີ່ເປັນເງິນສົດ ແລະ ບໍ່ເປັນເງິນສົດ) ລົບອອກມູນຄ່າຂອງ ສິ່ງນຳເຂົ້າທັງໝົດ (ທີ່ເປັນເງິນສົດ ແລະ ບໍ່ເປັນເງິນສົດ). ອາດຄິດໄລ່ເປັນແຕ່ລະກິດຈະກຳການຜະລິດແລະພາຍໃນລະດູການຜະລິດໜຶ່ງ
ສິ່ງນຳເຂົ້າ	ແມ່ນປັດໃຈການຜະລິດ ຊຶ່ງໃນທີ່ນີ້ປະກອບດ້ວຍ ທຶນໝູນວຽນ, ທຶນຄົງທີ່ ແລະ ຄ່າແຮງງານທັງໝົດໃນໜຶ່ງຮອບວຽນ.
ຄ່າແຮງງານ	ແມ່ນຄ່າໃຊ້ຈ່າຍທີ່ໄດ້ຈ້າງແຮງງານເພື່ອຮັບໃຊ້ເຂົ້າໃນການຜະລິດສຳລັບລະດູການຜະລິດໜຶ່ງ. ເຊິ່ງຄ່າໃຊ້ຈ່າຍດັ່ງກ່າວອາດຈະເປັນເງິນສົດ ແລະ ບໍ່ເປັນເງິນສົດ ແລະ ແຮງງານທີ່ໃຊ້ນັ້ນອາດຈະເປັນແຮງງານພາຍໃນຄອບຄົວ ຫຼື ຈາກຄົນພາຍນອກ.
ວັນງານ	ແມ່ນຈຳນວນມື້ທີ່ນຳໃຊ້ແຮງງານໜຶ່ງ ເພື່ອປະຕິບັດໃຫ້ສຳເລັດກິດຈະກຳໃດໜຶ່ງ ໂດຍຄິດໄລ່ໄລຍະເວລາເຮັດວຽກແມ່ນ 8 ຊົ່ວໂມງຕໍ່ມື້.
ພາສີທີ່ດິນ	ແມ່ນລາຍຈ່າຍ ທີ່ໄດ້ເສຍພັນທະທີ່ດິນໃຫ້ແກ່ລັດຕາມລາຄາຕົວຈິ່ງທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ຕາມກົດລະບຽບແລະກົດໝາຍຂອງ ສປປ ລາວ.

ມູນຄ່າທີ່ບໍ່ເປັນເງິນສົດ	ແມ່ນການຕີລາຄາມູນຄ່າຂອງ ສິນຄ້າ, ການບໍລິການ ຫຼື ແຮງງານ ຕາມລາຄາ ໃນທ້ອງຕະຫຼາດຕົວຈິງ, ແຕ່ວ່າບໍ່ໄດ້ຈ່າຍເປັນເງິນສົດ.
ທຶນໝູນວຽນ	ແມ່ນອຸປະກອນ, ວັດຖຸ ຫຼື ສິ່ງຂອງ ທີ່ໄດ້ຊື້ ຫຼື ໃຊ້ຈ່າຍ ເພື່ອໃຊ້ໃນການຜະລິດ ສຳລັບລະດູການຜະລິດໜຶ່ງ ຫຼື ຮອບວຽນໜຶ່ງເທົ່ານັ້ນ.
ມູນຄ່າເສຍຫາຍຂອງຜົນຜະລິດ	ແມ່ນມູນຄ່າຜົນຜະລິດທີ່ຖືກທຳລາຍດ້ວຍປັດໄຈຕ່າງໆ ເຊັ່ນ: ສັດຕູພືດ, ພະຍາດລະບາດ, ໄພທຳມະຊາດ, ແລະ ອື່ນໆ. ມູນຄ່າດັ່ງກ່າວແມ່ນຄິດເປັນເງິນ ເພື່ອສະແດງໃຫ້ເຫັນເຖິງຄວາມສຳຄັນຂອງການເສຍຫາຍນັ້ນ.
ຜະລິດຕະພັນ	ໃນປຶ້ມເຄື່ອງມືສະບັບນີ້ແມ່ນປະກອບມີຫຼາຍກິດຈະກຳ ເຊັ່ນ ກິດຈະກຳການຜະລິດ, ປູກຝັງ ຫຼື ລ້ຽງສັດ. ຄຳວ່າ ຜະລິດຕະພັນໃນທີ່ນີ້ ເປັນຕົວແທນໃຫ້ແກ່ຜົນຜະລິດທີ່ໄດ້ຮັບຂອງກິດຈະກຳດັ່ງກ່າວ ເຊັ່ນ: ເຫຼົ້າ, ເຂົ້າ, ສາລີ, ໄກ່, ປາ ແລະ ອື່ນໆ.
ຜົນກຳໄລລວມຕໍ່ວັນງານ	ແມ່ນບອກເຖິງປະສິດທິພາບຂອງການນຳໃຊ້ແຮງງານເຂົ້າໃນການຜະລິດໃນລະດູການຜະລິດ ຫຼື ຮອບວຽນການຜະລິດໜຶ່ງ ເຊິ່ງເທົ່າກັບຜົນກຳໄລລວມທັງໝົດ ຫານໃຫ້ຈຳນວນວັນງານ.
ຜົນກຳໄລລວມຕໍ່ເນື້ອທີ່	ແມ່ນບອກເຖິງປະສິດທິພາບຂອງການນຳໃຊ້ເນື້ອທີ່ດິນເພື່ອທຳການຜະລິດໃນລະດູການຜະລິດ ຫຼື ຮອບວຽນການຜະລິດໜຶ່ງ ເຊິ່ງເທົ່າກັບຜົນກຳໄລລວມທັງໝົດ ຫານໃຫ້ເນື້ອທີ່ການຜະລິດ.
ຜົນກຳໄລລວມຕໍ່ຫົວໜ່ວຍຜົນຜະລິດ	ແມ່ນບອກເຖິງປະສິດທິພາບຂອງການຜະລິດຕໍ່ຫົວໜ່ວຍຜົນຜະລິດໃນລະດູການຜະລິດ ຫຼື ຮອບວຽນການຜະລິດໜຶ່ງ ເຊິ່ງເທົ່າກັບຜົນກຳໄລລວມທັງໝົດ ຫານໃຫ້ຜົນຜະລິດທັງໝົດ.
ມູນຄ່າສິ່ງນຳເຂົ້າທັງໝົດ	ແມ່ນມູນຄ່າທີ່ໄດ້ລົງທຶນໄປໃນການຜະລິດທັງໝົດ ທັງເປັນເງິນສົດ ແລະ ບໍ່ເປັນເງິນສົດ.
ລວມເນື້ອທີ່ທັງໝົດ	ແມ່ນເນື້ອທີ່ດິນລວມທັງໝົດ ທີ່ຊາວກະສິກອນທຳການປູກຝັງ ຫຼື ລ້ຽງສັດ ສຳລັບກິດຈະການໜຶ່ງໆ ຫຼື ບາງຄັ້ງມີການຮ່ວມກິດຈະກຳ ແຕ່ໃຫ້ຄິດໄລ່ເປັນຫົວໜ່ວຍເຮັກຕາ.
ປະເພດການຜະລິດ	ກຸ່ມກິດຈະກຳການຜະລິດແຕ່ລະຊະນິດ ເຊັ່ນ: ການຜະລິດເຂົ້າ, ການຜະລິດສັດປີກ
ກິດຈະກຳການຜະລິດ	ກິດຈະກຳການຜະລິດໃດໜຶ່ງ ເຊັ່ນ: ການຜະລິດເຂົ້າອິນຊີ ສຳລັບບໍລິໂພກພາຍໃນຄອບຄົວ, ການລ້ຽງໄກ່
ການດຳເນີນການຜະລິດ	ຂັ້ນຕອນການຜະລິດຕົວຈິງ ເຊັ່ນ: ການກະກຽມດິນ, ການກະກຽມຕາກ້າ, ການປູກ, ການນຳໃຊ້ຝຸ່ນຊີວະພາບ, ການນຳໃຊ້ຝຸ່ນເຄມີ

III. ເຄື່ອງມືການຄິດໄລ່ເສດຖະກິດ ແລະ ອົງປະກອບ

1. ເຄື່ອງມືການຄິດໄລ່ເສດຖະກິດ

ເຄື່ອງມືການຄິດໄລ່ເສດຖະກິດ ໄດ້ຖືກອອກແບບສຳລັບກິດຈະກຳການຜະລິດ ແລະ ການແປຮູບຜະລິດຕະພັນກະສິກຳ. ສະນັ້ນ ຈຶ່ງປະກອບມີ 3 ປະແບບຟອມຫຼັກ ເຊັ່ນ: ແບບຟອມສຳລັບການປູກຝັງ, ການລ້ຽງສັດ, ແລະ ການແປຮູບຜະລິດຕະພັນກະສິກຳ. ນອກຈາກນັ້ນ ກໍ່ຍັງໄດ້ຜັນຂະຫຍາຍແບບຟອມຫຼັກ ໄປເປັນແບບຟອມສະເພາະ ທີ່ນຳໃຊ້ແຕ່ລະກິດຈະກຳການຜະລິດອີກ ເພື່ອໃຫ້ສະດວກໃນການນຳໃຊ້ ເຊິ່ງລວມມີ 16 ແບບຟອມ. ປື້ມເຄື່ອງມືສະບັບນີ້ ໄດ້ນຳສະເໜີໃຫ້ເຫັນການຄິດໄລ່ເສດຖະກິດສຳລັບການຜະລິດກະສິກຳ, ການລ້ຽງສັດ, ແລະ ກິດຈະກຳການສ້າງລາຍຮັບທີ່ສຳຄັນ ຂອງຊາວກະສິກອນຂະໜາດນ້ອຍຢູ່ເຂດຊົນນະບົດຂອງລາວ. (ເຄື່ອງມືດັ່ງກ່າວສ່ວນໃຫຍ່ແມ່ນໄດ້ຖືກສ້າງຂຶ້ນ ແລະ ທົດສອບຢູ່ບັນດາແຂວງພາກເໜືອ. ສະນັ້ນ, ອາດມີຄວາມຈຳເປັນທີ່ຈະຕ້ອງມີການດັດແປງບາງຢ່າງເພື່ອໃຫ້ເໝາະສົມກັບເງື່ອນໄຂຕົວຈິງຂອງທ້ອງຖິ່ນ).

1.1 ແບບຟອມຫຼັກສຳລັບການຄິດໄລ່ເສດຖະກິດ

ແບບຟອມຫຼັກທີ່ໃຊ້ເຂົ້າໃນການຄິດໄລ່ເສດຖະກິດປະກອບດ້ວຍ:

1) ຟອມ ກ: ການຄິດໄລ່ເສດຖະກິດສຳລັບການປູກພືດ
2) ຟອມ ຂ: ການຄິດໄລ່ເສດຖະກິດສຳລັບການລ້ຽງສັດ
3) ຟອມ ຄ: ການຄິດໄລ່ເສດຖະກິດສຳລັບການແປຮູບຜະລິດຕະພັນກະສິກຳ

ແບບຟອມດັ່ງກ່າວຖືກອອກແບບໃຫ້ສາມາດນຳໄປຜັນຂະຫຍາຍ ແລະ ນຳໃຊ້ເຂົ້າໃນການຄິດໄລ່ເສດຖະກິດຂອງແຕ່ລະກິດຈະກຳການຜະລິດຕ່າງໆ ທີ່ບໍ່ໄດ້ມີແບບຟອມສະເພາະຢູ່ໃນປຶ້ມຄູ່ມືສະບັບນີ້.

1.2 ການຄິດໄລ່ເສດຖະກິດສຳລັບການປູກຝັງ

ຈາກ **"ຟອມ ກ"** ໄດ້ຜັນຂະຫຍາຍເປັນແບບຟອມສະເພາະແຕ່ລະກິດຈະກຳການປູກຝັງທີ່ສຳຄັນດັ່ງນີ້:

1) ຟອມ 1: ການຄິດໄລ່ເສດຖະກິດສຳລັບການປູກເຂົ້າໄຮ່
2) ຟອມ 2: ການຄິດໄລ່ເສດຖະກິດສຳລັບການປູກເຂົ້ານາ
3) ຟອມ 3: ການຄິດໄລ່ເສດຖະກິດສຳລັບການປູກຖົ່ວເຫຼືອງ
4) ຟອມ 4: ການຄິດໄລ່ເສດຖະກິດສຳລັບການປູກສາລີ
5) ຟອມ 5: ການຄິດໄລ່ເສດຖະກິດສຳລັບການປູກໝາກແຕງ
6) ຟອມ 6: ການຄິດໄລ່ເສດຖະກິດສຳລັບການປູກໄມ້ໃຫ້ໝາກ
7) ຟອມ 7: ການຄິດໄລ່ເສດຖະກິດສຳລັບການປູກໝາກງາ
8) ຟອມ 8: ການຄິດໄລ່ເສດຖະກິດສຳລັບການປູກອ້ອຍ
9) ຟອມ 9: ການຄິດໄລ່ເສດຖະກິດສຳລັບການປູກຂ່າເພື່ອເອົາໝາກ
10) ຟອມ 10: ການຄິດໄລ່ເສດຖະກິດສຳລັບການປູກຖົ່ວແຮລ້ຽງຄັ່ງ
11) ຟອມ 11: ການຄິດໄລ່ເສດຖະກິດສຳລັບການປູກເຄື່ອງປ່າຂອງດົງ

1.3 ການຄິດໄລ່ເສດຖະກິດສຳລັບການລ້ຽງສັດ

ຈາກ **"ຟອມ ຂ"** ໄດ້ຜັນຂະຫຍາຍເປັນແບບຟອມສະເພາະແຕ່ລະກິດຈະກຳການລ້ຽງສັດທີ່ສຳຄັນ ດັ່ງນີ້:

1) ຟອມ 12: ການຄິດໄລ່ເສດຖະກິດສຳລັບການລ້ຽງໄກ່
2) ຟອມ 13: ການຄິດໄລ່ເສດຖະກິດສຳລັບການລ້ຽງໝູ
3) ຟອມ 14: ການຄິດໄລ່ເສດຖະກິດສຳລັບການລ້ຽງປາ

1.4 ການຄິດໄລ່ເສດຖະກິດສຳລັບການແປຮູບຜະລິດຕະພັນກະສິກຳ

ຈາກ **"ຟອມ ຄ"** ໄດ້ຜັນຂະຫຍາຍເປັນແບບຟອມສະເພາະສຳລັບກິດຈະກຳການແປຮູບຜະລິດຕະພັນກະສິກຳບາງຢ່າງດັ່ງນີ້:

1) ຟອມ 15: ການຄິດໄລ່ເສດຖະກິດສຳລັບການຜະລິດເຫຼົ້າຂາວ
2) ຟອມ 16: ການຄິດໄລ່ເສດຖະກິດສຳລັບການຜະລິດເຫຼົ້າໄຫ

ເຄື່ອງມືສ່ວນໃຫຍ່ຈະເປັນແບບຟອມຂອງແຕ່ລະກິດຈະກຳສະເພາະ ເຊັ່ນ : ການປູກສາລີ, ການປູກເຂົ້ານາ, ແລະ ການປູກໝາກຂ່າ. ບາງແບບຟອມກໍ່ຍັງໄດ້ຖືກອອກແບບໃຫ້ສາມາດນຳໃຊ້ສຳລັບການຜະລິດທີ່ຄ້າຍຄືກັນ ເຊັ່ນ: ການປູກໄມ້ໃຫ້ໝາກ, ການປູກເຄື່ອງປ່າຂອງດົງ, ແລະ ການລ້ຽງສັດປີກ ເຊິ່ງສາມາດນຳໃຊ້ໃນຟອມດຽວກັນ.

ແຕ່ເຖິງຢ່າງໃດກໍ່ຕາມ ສຳລັບການຜະລິດທີ່ໃຫ້ຜົນຜະລິດຕໍ່ເນື່ອງຫຼາຍປີ ຈະມີຄວາມຫຍຸ້ງຍາກໃນການຄິດໄລ່ ເພາະສະນັ້ນນັກວິຊາການຕ້ອງໄດ້ແນະນຳໃຫ້ຊາວກະສິກອນບັນທຶກຢ່າງຕໍ່ເນື່ອງນັບແຕ່ປີເລີ່ມຕົ້ນເປັນຕົ້ນໄປ.

2. ອົງປະກອບຂອງຮ່າງເກັບກຳຂໍ້ມູນການຄິດໄລ່ເສດຖະກິດ

ເຄື່ອງມືການເກັບກຳຂໍ້ມູນເພື່ອໃຊ້ໃນການຄິດໄລ່ເສດຖະກິດສຳລັບການຜະລິດໜຶ່ງຈະປະກອບມີ 4 ອົງປະກອບໃຫຍ່ຄື:

1) ຂໍ້ມູນທົ່ວໄປ,
2) ສິ່ງນຳເຂົ້າ,
3) ຜົນໄດ້ຮັບ, ແລະ
4) ການຄິດໄລ່ເສດຖະກິດ.

ໃນເວລາສຳພາດ, ຜູ້ສຳພາດຈະຕ້ອງໄດ້ບັນທຶກຂໍ້ມູນທີ່ສຳຄັນ ເພື່ອໃຊ້ເຂົ້າໃນການຄິດໄລ່ເສດຖະກິດລົງໃນຮ່າງທີ່ໄດ້ກະກຽມໄວ້ລ່ວງໜ້າ. ຂໍ້ມູນທີ່ຈຳເປັນທີ່ຈະຕ້ອງໄດ້ບັນທຶກປະກອບມີ ຂໍ້ມູນທົ່ວໄປຂອງຜູ້ໃຫ້ສຳພາດ, ສິ່ງນຳເຂົ້າໃນການຜະລິດ, ການຂາຍ ແລະ ນຳໃຊ້ຜົນຜະລິດ, ແລະ ຜົນເສຍຫາຍຂອງຜົນຜະລິດ.

ບັນດາຮູບພາບຂອງຮ່າງເກັບກຳຂໍ້ມູນທີ່ຈະສະແດງໃຫ້ເຫັນໃນແຕ່ລະຫົວຂໍ້ຍ່ອຍຕໍ່ໄປນີ້ ແມ່ນໄດ້ແຍກອອກຈາກກັນເປັນແຕ່ລະພາກສ່ວນ ເພື່ອສະດວກໃນການອະທິບາຍແຕ່ລະອັນລະອຽດ ແລະເພື່ອເຮັດໃຫ້ເຂົ້າໃຈໄດ້ງ່າຍຂຶ້ນ. ສ່ວນຮ່າງທີ່ສົມບູນແບບ ແມ່ນເບິ່ງຢູ່ຮູບທີ 2.

ຟອມ 2: ການຄິດໄລ່ເສດຖະກິດສຳລັບການປູກເຂົ້ານາ

1. ຂໍ້ມູນທົ່ວໄປ

ຊື່ ແລະ ນາມສະກຸນຂອງຊາວກະສິກອນ	ບ້ານ	ປະເພດເຂົ້ານາ: ☐ ເຂົ້ານາປີ ☐ ເຂົ້ານາແຊງ
ວັນເດືອນປີເກັບກຳຂໍ້ມູນ	ເມືອງ	ລວມຜົນຜະລິດ (ກລ) / ສະມັດຕະພາບ (ກລ/ຮຕ)
ໄລຍະການຜະລິດ (1 ລະດູການ)	ແຂວງ	ລວມເນື້ອທີ່ (ເຮັກຕາ) (ຟ)

2. ສິ່ງນຳເຂົ້າ

2.1. ທຶນໝູນວຽນ	ຫົວໜ່ວຍ	ຈຳນວນທັງໝົດ	ລາຄາ/ຫົວໜ່ວຍ (ກີບ)	ຄິດເປັນເງິນ (ກີບ)			
				ຈຳນວນ	ເປັນເງິນສົດ	ຈຳນວນ	ບໍ່ເປັນເງິນສົດ
ແນວພັນ							
ຝຸ່ນທຳມະຊາດ							
ຝຸ່ນວິທະຍາສາດ							
ຢາປາບສັດຕູພືດ							
ນ້ຳຊົນລະປະທານ							
ໄຟຟ້າ							
ນ້ຳມັນ							
ຄ່າເຊົ່າລົດໄຖນາ							
ຄ່າເຊົ່າຄວາຍ							
ອື່ນໆ							
ລວມ				(ກ)		(ຂ)	
ລວມມູນຄ່າທຶນໝູນວຽນທັງໝົດ			(ຄ) = (ກ) + (ຂ)	(ຄ)			

2.2. ຄ່າແຮງງານ	ຈຳນວນວັນງານ	ລາຄາ ຕໍ່ວັນງານ (ກີບ)	ຄິດເປັນເງິນ (ກີບ)			
			ຈຳນວນ	ເປັນເງິນສົດ	ຈຳນວນ	ບໍ່ເປັນເງິນສົດ
ກຽມໄຮ່ຕາກ້າ						
ຫວ່ານ ຫຼື ຕົກກ້າ						
ຊຳກ້າ						
ກຽມດິນ						
ລົງກ້າ						
ປັກດຳ						
ປົວລະບັດຮັກສາ (ລົກຫຍ້າ, ໃສ່ຝຸ່ນ...)						
ເກັບກ່ຽວ ແລະ ຕາກ						
ມັດ ແລະ ກອງ						
ຟາດ ແລະ ຂົນສົ່ງ						
ອື່ນໆ						
ລວມ		(ງ)	(ຈ)		(ສ)	
ລວມຄ່າແຮງງານທັງໝົດ		(ຊ) = (ຈ) + (ສ)	(ຊ)			

ລວມມູນຄ່າຂອງສິ່ງນຳເຂົ້າ	(ຍ) = (ກ)+(ຈ)	(ດ) = (ຂ)+(ສ)	(ຍ)	(ດ)
ລວມມູນຄ່າຂອງສິ່ງນຳເຂົ້າທັງໝົດ	(ຕ) = (ຍ) + (ດ)		(ຕ)	

3. ຜົນໄດ້ຮັບ

3.1. ມູນຄ່າຂອງຜົນໄດ້ຮັບ	ຫົວໜ່ວຍ	ຈຳນວນທັງໝົດ	ລາຄາ/ຫົວໜ່ວຍ (ກີບ)	ຄິດເປັນເງິນ (ກີບ)			
				ຈຳນວນ	ເປັນເງິນສົດ	ຈຳນວນ	ບໍ່ເປັນເງິນສົດ
ຜົນຜະລິດເຂົ້າທີ່ໄດ້ຂາຍ						X	X
ຜົນຜະລິດເຂົ້າທີ່ໄດ້ກິນໃຊ້ໃນຄອບຄົວ				X	X		
ຜົນຜະລິດເຂົ້າທີ່ໄດ້ແບ່ງປັນໃຫ້ຜູ້ອື່ນ				X	X		
ຜົນຜະລິດເຂົ້າທີ່ໄດ້ແລກປ່ຽນ				X	X		
ເຂົ້າເກັບໄວ້ເປັນແນວພັນ				X	X		
ເຂົ້າທີ່ຍັງເຫຼືອໃນປະຈຸບັນ				X	X		
ຂາຍສິ່ງເສດເຫຼືອຈາກຜົນຜະລິດຫຼັກ		X	X				
ລວມ			(ຖ)	(ທ)		(ນ)	
ລວມມູນຄ່າຜົນໄດ້ຮັບທັງໝົດ			(ບ) = (ທ) + (ນ)	(ບ)			

3.2. ມູນຄ່າຜົນຜະລິດທີ່ຖືກເສຍຫາຍ	ຫົວໜ່ວຍ	ຈຳນວນ	ລາຄາ/ຫົວໜ່ວຍ(ກີບ)	ຄິດເປັນມູນຄ່າ (ກີບ)
ເຂົ້າທີ່ຖືກເສຍຫາຍ				

ສາເຫດ:

4. ການຄິດໄລ່ເສດຖະກິດ

4.1. ການຄິດໄລ່ຜົນກຳໄລ/ຂາດທຶນ	ແບບຕັ້ງຄິດໄລ່		ລວມທັງໝົດ (ກີບ)
ດຸ່ນດ່ຽງເງິນສົດ	(ປ) = (ທ) - (ຍ)	(ປ)	
ລວມຜົນກຳໄລທັງໝົດ	(ຜ) = (ບ) - (ຕ)	(ຜ)	

4.2. ການວິເຄາະຜົນກຳໄລຕໍ່ຫົວໜ່ວຍ			
ຜົນກຳໄລລວມ / 1 ວັນງານ	(ຝ) = (ຜ) / (ງ)	(ຝ)	
ຜົນກຳໄລລວມ / 1 ເຮັກຕາ	(ພ) = (ຜ) / (ຟ)	(ພ)	

ຮູບທີ 2: ຕົວຢ່າງຮ່າງບັນທຶກ ແລະ ຄິດໄລ່ເສດຖະກິດ

IV. ບາດກ້າວໃນການຄິດໄລ່ເສດຖະກິດ

ການຄິດໄລ່ເສດຖະກິດສຳລັບກິດຈະກຳການຜະລິດໜຶ່ງ ຈະປະກອບມີ 5 ບາດກ້າວ ທີ່ພະນັກງານເກັບກຳຂໍ້ມູນ ຈະຕ້ອງໄດ້ປະຕິບັດຕາມແຕ່ລະຂັ້ນຕອນຢ່າງເຂັ້ມງວດ ເຊິ່ງມີບາດກ້າວດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້.

ບາດກ້າວໃນການຄິດໄລ່ເສດຖະກິດ:

1) ບັນທຶກຂໍ້ມູນທົ່ວໄປຂອງຊາວກະສິກອນ
2) ບັນທຶກສິ່ງນຳເຂົ້າພ້ອມທັງຄິດໄລ່ມູນຄ່າ ເຊິ່ງປະກອບດ້ວຍ:
   - ທຶນໝູນວຽນທີ່ໄດ້ນຳໃຊ້ເຂົ້າໃນການຜະລິດ ແລ້ວຄິດໄລ່ມູນຄ່າລວມ ທີ່ເປັນເງິນສົດ ແລະ ບໍ່ເປັນເງິນສົດ, ແລະ ມູນຄ່າລວມທັງໝົດຂອງທຶນໝູນວຽນໃນປີ 1 ຫຼື ລະດູການຜະລິດໜຶ່ງ.
   - ຈຳນວນວັນງານທີ່ໄດ້ນຳໃຊ້ເຂົ້າໃນແຕ່ລະກິດຈະກຳຂອງການຜະລິດ ແລ້ວຄິດໄລ່ ***ຈຳນວນວັນງານທັງໝົດ***, ມູນຄ່າແຮງງານທີ່ເປັນເງິນສົດ ແລະ ບໍ່ເປັນເງິນສົດ ພ້ອມທັງ ***ມູນຄ່າລວມຂອງຄ່າແຮງງານ*** ໃນປີ 1 ຫຼື ລະດູການຜະລິດໜຶ່ງ.
   - ຄິດໄລ່ມູນຄ່າລວມຂອງສິ່ງນຳເຂົ້າທີ່ເປັນເງິນສົດ, ບໍ່ເປັນເງິນສົດ, ແລະ ລວມທັງໝົດ.
3) ບັນທຶກແລະຄິດໄລ່ມູນຄ່າຜົນໄດ້ຮັບເຊິ່ງປະກອບດ້ວຍ:
   - ມູນຄ່າການຂາຍຜົນຜະລິດທັງໝົດທີ່ເປັນເງິນສົດ,
   - ມູນຄ່າຂອງຜົນຜະລິດທີ່ໄດ້ຊົມໃຊ້ໃນຄົວເຮືອນ, ແບ່ງປັນໃຫ້ຍາດຕິພີ່ນ້ອງ, ແລກປ່ຽນ, ແລະ ຍັງເຫຼືອໃນປະຈຸບັນທີ່ບໍ່ເປັນເງິນສົດ,
   - ຄິດໄລ່ມູນຄ່າລວມຂອງຜົນໄດ້ຮັບທີ່ເປັນເງິນສົດ, ບໍ່ເປັນເງິນສົດ, ແລະ ລວມທັງໝົດ.
4) ບັນທຶກ ແລະ ຄິດໄລ່ມູນຄ່າຂອງຜົນຜະລິດທີ່ຖືກເສຍຫາຍ ພ້ອມທັງສາເຫດ.
5) ນຳຂໍ້ມູນທີ່ໄດ້ມາເພື່ອຄິດໄລ່ເສດຖະກິດ ເຊິ່ງປະກອບດ້ວຍ:
   - ຄິດໄລ່ຜົນກຳໄລ/ຂາດທຶນ ເຊິ່ງລວມມີ: ດູນດ່ຽງເງິນສົດ ແລະ ຜົນກຳໄລລວມທັງໝົດ.
   - ຄິດໄລ່ຜົນກຳໄລຕໍ່ຫົວໜ່ວຍ ເຊິ່ງປະກອບດ້ວຍ: ຜົນກຳໄລຕໍ່ 1 ວັນງານ ແລະ ຜົນກຳໄລທັງໝົດຕໍ່ 1 ຫົວໜ່ວຍ ຕົ້ນທຶນການຜະລິດ ຫຼື ຜົນຜະລິດ ເຊັ່ນ: ຕໍ່ເນື້ອທີ່ 1 ເຮັກຕາ, ຕໍ່ຜົນຜະລິດເຫຼົ້າ 1 ລິດ, ຫຼື ຕໍ່ຜົນຜະລິດສັດ 1 ໂຕ.

1. ການບັນທຶກຂໍ້ມູນທົ່ວໄປ

1.1. ພາກສະເໜີ

ພາກຂໍ້ມູນທົ່ວໄປ ຈະປະກອບມີລາຍລະອຽດບາງຢ່າງທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບຊາວກະສິກອນ ແລະ ຂໍ້ມູນກ່ຽວກັບການຜະລິດທີ່ສຳຄັນຈຳນວນໜຶ່ງ ເປັນຕົ້ນແມ່ນ ຊື່ ແລະ ນາມສະກຸນ, ບ້ານ, ເມືອງ, ແຂວງ, ວັນເດືອນປີເກັບກຳຂໍ້ມູນ, ໄລຍະເວລາທີ່ໄດ້ດຳເນີນການຜະລິດຕົວຈິງ, ປະເພດການຜະລິດ ຫຼື ຊະນິດແນວພັນທີ່ໃຊ້, ຜົນຜະລິດທັງໝົດ, ສະມັດຕະພາບ ແລະ ລວມເນື້ອທີ່ການຜະລິດທັງໝົດ. (ດັ່ງໃນຮູບທີ 3)

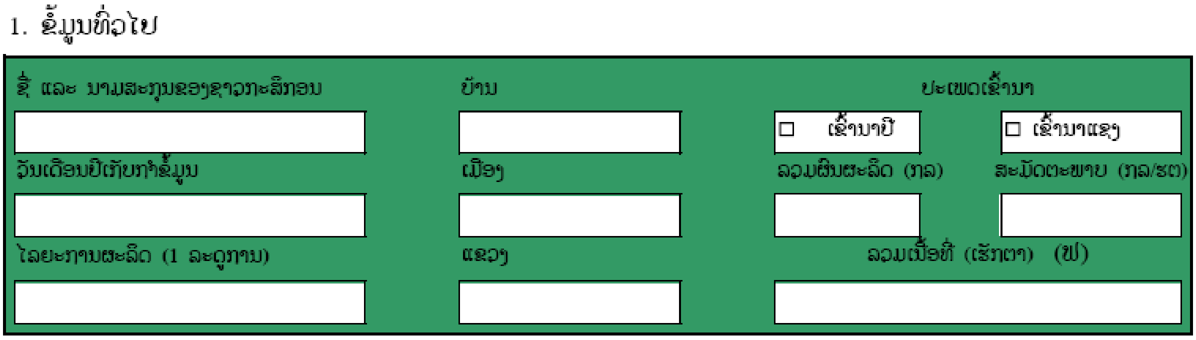

ຮູບທີ 3: ຮ່າງບັນທຶກຂໍ້ມູນທົ່ວໄປ

1.2. ບາດກ້າວໃນການບັນທຶກ

1. ຂຽນຊື່ ແລະ ນາມສະກຸນຂອງຊາວກະສິກອນ ທີ່ຖືກສຳພາດ ລົງໄວ້ໃນຊ່ອງວ່າງ;
2. ບັນທຶກວັນທີເດືອນປີ ເກັບກຳຂໍ້ມູນລົງໄປໃນຊ່ອງວ່າງ;
3. ບັນທຶກວັນທີເດືອນປີໃດເລີ່ມຕົ້ນການຜະລິດ ຈົນຮອດວັນທີເດືອນປີທີ່ໄດ້ເກັບກ່ຽວ ໃນໄລຍະລະດູການຜະລິດໜຶ່ງ;
4. ບັນທຶກຊື່ ບ້ານ, ເມືອງ ແລະ ແຂວງ ຕາມລຳດັບ;
5. ບັນທຶກຊະນິດແນວພັນ ຫຼື ປະເພດການຜະລິດ ໂດຍໝາຍ "☑" ໃສ່ໃນຫ້ອງທີ່ກຳນົດໄວ້;
6. ບັນທຶກຜົນຜະລິດທັງໝົດ (ຍອດຂາຍບວກ ກັບການຊົມໃຊ້ໃນຄົວເຮືອນ ແລະ ສ່ວນຍັງເຫຼືອ) ໃຫ້ຄິດໄລ່ເປັນກິໂລກຣາມ ຫຼື ລິດ ຫຼື ອື່ນໆ ອີງໃສ່ປະເພດຂອງກິດຈະກຳນັ້ນ;
7. ບັນທຶກສະມັດຕະພາບການຜະລິດ (ຜົນຜະລິດທັງໝົດ ຫານໃຫ້ ເນື້ອທີ່ທັງໝົດ);
8. ບັນທຶກເນື້ອທີ່ທັງໝົດ ເປັນເຮັກຕາ ຫຼື ຫົວໜ່ວຍຜົນຜະລິດ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້.

ນັກສຳພາດຈະຕ້ອງໄດ້ບັນທຶກຂໍ້ມູນໃສ່ໃນຫ້ອງທີ່ກຽມໄວ້ດັ່ງກ່າວໃຫ້ຊັດເຈນ. ສິ່ງທີ່ຄວນເອົາໃຈໃສ່ໃນທີ່ນີ້ ແມ່ນ ການບັນທຶກໄລຍະເວລາຂອງການຜະລິດ ແມ່ນໃຫ້ຖືເອົາຕັ້ງແຕ່ ***ເດືອນປີທີ່ເລີ່ມຕົ້ນ*** ຫາ ***ເດືອນປີທີ່ໄດ້***

ເກັບກ່ຽວ. ອີກບັນຫາໜຶ່ງແມ່ນການເກັບກຳເນື້ອທີ່ຜົນຜະລິດ. ສ່ວນຫຼາຍປະຊາຊົນອາດເວົ້າເປັນ ຕາແມັດ, ໄຮ່, ແລະ ຈຳນວນແນວພັນທີ່ປູກ. ສະນັ້ນ ການບັນທຶກຕ້ອງໄດ້ຄິດໄລ່ເປັນ **ເຮັກຕາ** ເສຍກ່ອນ.

1.3. ຕົວຢ່າງໃນການບັນທຶກ

ທີມງານສົ່ງເສີມກະສິກຳໄດ້ສຳພາດ ທ້າວ ທອງລາ ຢູ່ບ້ານຫ້ວຍຕານ ເມືອງງາ ແຂວງອຸດົມໄຊ ໃນວັນທີ 4 ເດືອນ ມິຖຸນາ 2008. ການສຳພາດໄດ້ພົບວ່າ ລາວໄດ້ປູກເຂົ້ານາປີ ໃນລະຫວ່າງປີ 2007 ຫາ ຕົ້ນປີ ປີ 2008 ໂດຍໃຊ້ເນື້ອທີ່ທັງໝົດ 1 ເຮັກຕາ ແລະ ໄດ້ຜົນຜະລິດທັງໝົດ ແມ່ນ 3.500 ກິໂລ. ການບັນທຶກຂໍ້ມູນດັ່ງກ່າວລົງໃສ່ໃນແບບຟອມແມ່ນໄດ້ສະແດງໃຫ້ເຫັນຢູ່ໃນ ຮູບທີ 4.

ຮູບທີ 4: ຕົວຢ່າງການບັນທຶກຂໍ້ມູນສຳພາດລົງໃນຮ່າງຂໍ້ມູນທົ່ວໄປ

1.4. ການສັງເກດຕີລາຄາ

ນອກຈາກຈະບັນທຶກຂໍ້ມູນທົ່ວໄປຂອງຊາວກະສິກອນແລ້ວ ຢູ່ໃນພາກຂໍ້ມູນທົ່ວໄປຍັງມີຫ້ອງເພື່ອບັນທຶກ **ຜົນຜະລິດທັງໝົດ, ສະມັດຕະພາບຜົນຜະລິດ, ແລະ ເນື້ອທີ່ຂອງການຜະລິດ.** ດັ່ງນັ້ນ ນັກວິຊາການຈະສາມາດຕີລາຄາສະພາບການຜະລິດຂອງຊາວກະສິກອນດັ່ງກ່າວນັ້ນໄດ້. ຂໍ້ມູນດັ່ງກ່າວກໍ່ຈະສາມາດນຳໄປປຽບ ທຽບລະຫວ່າງກ່ອນແລະຫຼັງການຝຶກອົບຮົມ ແລະ ລະຫວ່າງຊາວກະສິກອນດ້ວຍກັນ. ຖ້າຫາກວ່າ ການຜະລິດມີປະສິດທິພາບຕ່ຳເກີນໄປ ເມື່ອທຽບກັບມາດຕະຖານທົ່ວໄປ ຫຼື ການຜະລິດຢູ່ພາຍໃນທ້ອງຖິ່ນ ມັນຈະຕ້ອງມີສາເຫດຂອງບັນຫາ. ສະນັ້ນ ນັກສົ່ງເສີມກໍ່ສາມາດສອບຖາມ ແລະຫາວິທີທາງແກ້ໄຂດ້ວຍເຕັກນິກວິທີການທີ່ເໝາະສົມເພື່ອເພີ່ມປະສິດທິພາບຂອງການຜະລິດຕໍ່ໄປ.

2. ການບັນທຶກແລະຄິດໄລ່ມູນຄ່າສິ່ງນຳເຂົ້າ

ການຜະລິດໃດໆ ກໍ່ຕ້ອງມີການລົງທຶນ ເຊິ່ງເອີ້ນວ່າ: ສິ່ງນຳເຂົ້າ ຫຼື ປັດໄຈນຳເຂົ້າ. ໃນການຄິດໄລ່ເສດຖະກິດໃນປຶ້ມເຄື່ອງມືສະບັບນີ້ ມີຄວາມຕ້ອງການຂໍ້ມູນສິ່ງນຳເຂົ້າ ຫຼື ການລົງທຶນເຊັ່ນ: ທຶນໝູນວຽນ ແລະ ຄ່າແຮງງານ. ສິ່ງນຳເຂົ້າດັ່ງກ່າວ ອາດຈະເປັນເງິນສົດ ຫຼື ບໍ່ເປັນເງິນສົດ.

2.1. ທຶນໝູນວຽນ

2.1.1. ພາກສະເໜີ

ທຶນໝູນວຽນແມ່ນອຸປະກອນ ຫຼື ວັດຖຸ ຫຼື ສິ່ງຂອງ ທີ່ໄດ້ຊື້ ຫຼື ໃຊ້ຈ່າຍເຂົ້າໃນການຜະລິດ ສຳລັບລະດູການຜະລິດໜຶ່ງ ຫຼື ຮອບວຽນໜຶ່ງເທົ່ານັ້ນ. ຕົວຢ່າງ: ຄ່າແນວພັນ, ກຽມດິນ, ຝຸ່ນ, ຢາ, ຄ່າຂົນສົ່ງ....

ຮ່າງເກັບກຳຂໍ້ມູນຢູ່ໃນປື້ມເຄື່ອງມືສະບັບນີ້ແມ່ນໄດ້ຖືກອອກແບບໃຫ້ມີອົງປະກອບຂອງທຶນໝູນວຽນທີ່ສຳຄັນ ແລະ ຈຳເປັນສຳລັບການຜະລິດທີ່ສຳຄັນ. ຖ້າຫາກວ່າ ຍັງຂາດສິ່ງໃດສິ່ງໜຶ່ງກໍ່ສາມາດຕື່ມໃສ່ໃນບ່ອນທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ ເຊັ່ນ: ***"ອື່ນໆ***.................". (ເບິ່ງຮູບທີ 5)

ຂໍ້ມູນທີ່ຈຳເປັນສຳລັບທຶນໝູນວຽນນີ້ ແມ່ນ: ຈຳນວນອຸປະກອນ ຫຼື ວັດຖຸສິ່ງຂອງທີ່ໄດ້ນຳໃຊ້ເຂົ້າໃນການຜະລິດທັງໝົດ, ລາຄາຫົວໜ່ວຍ, ຈຳນວນທີ່ໄດ້ຊື້ມາ, ແລະ ຈຳນວນທີ່ມີຢູ່ແລ້ວໃນຄອບຄົວ ຫຼື ເຮັດຂຶ້ນມາດ້ວຍຕົນເອງ. ສຳລັບການບັນທຶກຂໍ້ມູນລົງໃນຮ່າງເກັບກຳ ຈະຕ້ອງໄດ້ເອົາໃຈໃສ່ກ່ຽວກັບ ຈຳນວນທີ່ຊື້ມາ ແລະ ຈຳນວນທີ່ມີແລ້ວ. ອຸປະກອນ ຫຼື ວັດຖຸສິ່ງຂອງທີ່ໄດ້ຊື້ມາແມ່ນຈົດໃສ່ໃນຫ້ອງທີ່ເປັນເງິນສົດ, ແລະ ສ່ວນທີ່ມີຢູ່ແລ້ວ ແມ່ນ ບັນທຶກລົງໃນຫ້ອງທີ່ບໍ່ເປັນເງິນສົດ. ຖ້າຫາກວ່າ ສິ່ງນຳເຂົ້ານັ້ນ ຫາກໄດ້ສະໜອງໃຫ້ໂດຍພາກລັດ ຫຼື ໂຄງການຕ່າງໆ ໂດຍບໍ່ໄດ້ຈ່າຍເງິນ ກໍ່ຕ້ອງໄດ້ບັນທຶກໃສ່ໃນຫ້ອງທີ່ບໍ່ເປັນເງິນສົດ. ຖ້າຫາກວ່າ ໄດ້ຈ່າຍເງິນສ່ວນໃດສ່ວນໜຶ່ງ ກໍ່ຕ້ອງໄດ້ບັນທຶກຈຳນວນດັ່ງກ່າວໃສ່ຫ້ອງທີ່ເປັນເງິນສົດ.

2. ສິ່ງນຳເຂົ້າ

2.1. ທຶນໝູນວຽນ:	ຫົວໜ່ວຍ	ຈຳນວນທັງໝົດ	ລາຄາ/ຫົວໜ່ວຍ (ກີບ)	ຄິດເປັນເງິນ (ກີບ)			
				ຈຳນວນ	ເປັນເງິນສົດ	ຈຳນວນ	ບໍ່ເປັນເງິນສົດ
ແນວພັນ							
ຝຸ່ນທຳມະຊາດ							
ຝຸ່ນວິທະຍາສາດ							
ຢາປາບສັດຕູພືດ							
ນ້ຳຊົນລະປະທານ							
ໄຟຟ້າ							
ນ້ຳມັນ							
ຄ່າເຊົ່າລົດໄຖນາ							
ຄ່າເຊົ່າຄວາຍ							
ອື່ນໆ							
ລວມ				(ກ)		(ຂ)	
ລວມມູນຄ່າທຶນໝູນວຽນທັງໝົດ			(ຄ) = (ກ) + (ຂ)	(ຄ)			

ຮູບທີ 5: ຮ່າງບັນທຶກຂໍ້ມູນທຶນໝູນວຽນ

2.1.2. ບາດກ້າວໃນການບັນທຶກແລະການຄິດໄລ່

1. ກວດກາເບິ່ງລາຍການທຶນໝູນວຽນຢູ່ໃນໃນຖັນທີ 1;
2. ບັນທຶກ ຫົວໜ່ວຍ ຂອງ ທຶນໝູນວຽນແຕ່ລະອັນ ເຊິ່ງ ອາດຈະເປັນ ກິໂລກຣາມ, ລິດ, ຫຼື ໂຕ; ໃສ່ໃນຖັນ 2 "ຫົວໜ່ວຍ";
3. ບັນທຶກຈຳນວນປະລິມານຂອງ ທຶນໝູນວຽນແຕ່ລະອັນໃສ່ໃນຖັນທີ 3 "ຈຳນວນທັງໝົດ";
4. ບັນທຶກລາຄາຕໍ່ຫົວໜ່ວຍຂອງແຕ່ລະລາຍການໃສ່ໃນໃນຖັນທີ 4 "ລາຄາ/ຫົວໜ່ວຍ (ກີບ)" ເຊິ່ງແມ່ນ ລາຄາຂາຍຂາຍຕົວຈິງໃນຕະຫຼາດ;
5. ບັນທຶກຈຳນວນປະລິມານຂອງທຶນໝູນວຽນແຕ່ລະອັນທີ່ໄດ້ຊື້ເປັນເງິນສົດ ໃສ່ໃນຖັນທີ 5 "ຈຳນວນ";
6. ຄິດໄລ່ມູນຄ່າການໃຊ້ຈ່າຍທີ່ເປັນເງິນສົດແລະບັນທຶກ ໃສ່ໃນຖັນທີ 6 "ເປັນເງິນສົດ" ເຊິ່ງໄດ້ມາຈາກ ລາຄາຫົວໜ່ວຍ ຢູ່ໃນຫ້ອງ "ລາຄາ/ໜ່ວຍ (ກີບ)" X ກັບ ຈຳນວນປະລິມານທີ່ໄດ້ຊື້ຕົວຈິງ ຢູ່ໃນຖັນທີ 5 "ຈຳນວນ" ແລ້ວລວມມູນຄ່າທີ່ເປັນເງິນສົດທັງໝົດໃສ່ໃນຫ້ອງລຸ່ມສຸດ;
7. ບັນທຶກຈຳນວນປະລິມານຂອງທຶນໝູນວຽນແຕ່ລະອັນທີ່ບໍ່ໄດ້ຊື້ເປັນເງິນສົດ ໃສ່ໃນຖັນທີ 7 "ຈຳນວນ";
8. ຄິດໄລ່ມູນຄ່າສິ່ງນຳເຂົ້າທີ່ທີ່ບໍ່ເປັນເງິນສົດຂອງແຕ່ລະອັນແລະບັນທຶກ ໃສ່ໃນຖັນທີ 8 ຫ້ອງ"ບໍ່ເປັນເງິນສົດ" ເຊິ່ງໄດ້ມາຈາກ ລາຄາຫົວໜ່ວຍ ຢູ່ໃນຫ້ອງ "ລາຄາ/ໜ່ວຍ (ກີບ)" X ຈຳນວນປະລິມານ ຢູ່ໃນຖັນທີ 7 "ຈຳນວນ" ແລ້ວລວມມູນຄ່າທີ່ບໍ່ເປັນເງິນສົດທັງໝົດໃສ່ໃນຫ້ອງລຸ່ມສຸດ;
9. ສຸດທ້າຍ ຄິດໄລ່ມູນຄ່າລວມຂອງທຶນໝູນວຽນທັງໝົດ ເຊິ່ງເທົ່າກັບຜົນບວກລະຫວ່າງ ທຶນໝູນວຽນທີ່ເປັນເງິນສົດທັງໝົດ ກັບທຶນໝູນວຽນທີ່ບໍ່ເປັນເງິນສົດທັງໝົດ ໃສ່ໃນຫ້ອງ "ຄ".

2.1.3. ວິທີການຄິດໄລ່

ວິທີການຄິດໄລ່ທຶນໝູນວຽນແຕ່ລະອັນ ແມ່ນມີດັ່ງລຸ່ມນີ້:

ມູນຄ່າຂອງອຸປະກອນ ຫຼື ວັດຖຸສິ່ງຂອງ (ກີບ) = ລາຄາຫົວໜ່ວຍ (ກີບ/ຫົວໜ່ວຍ) X ຈຳນວນຫົວໜ່ວຍ

ຫຼັງຈາກການຄິດໄລ່ມູນຄ່າຂອງອຸປະກອນແຕ່ລະອັນແລ້ວ ຈະຕ້ອງໄດ້ຄິດໄລ່ຜົນລວມຂອງທຶນໝູນວຽນທັງໝົດທີ່ເປັນເງິນສົດໃສ່ໃນຫ້ອງ "(ກ)" ແລະ ບໍ່ເປັນເງິນສົດ ໃສ່ໃນຫ້ອງ "(ຂ)". ຫຼັງຈາກນັ້ນກໍ່ຄິດໄລ່ມູນຄ່າລວມຂອງທຶນໝູນວຽນທັງໝົດ ເຊິ່ງເທົ່າກັບ "(ກ)" + "(ຂ)" ລົງໃສ່ໃນຫ້ອງ "(ຄ)" ທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ຢູ່ລຸ່ມຂອງຕາຕະລາງ ເພື່ອຈະນຳໃຊ້ເຂົ້າໃນການຄິດໄລ່ຕໍ່ໄປ.

2.1.4. ຕົວຢ່າງ

ຊາວກະສິກອນໄດ້ນຳໃຊ້ສິ່ງນຳເຂົ້າທີ່ເປັນທຶນໝູນວຽນໃນການປູກເຂົ້ານາປີມີພຽງ ແນວເຂົ້າປູກ ແລະ ນ້ຳມັນລົດ. ລາວໄດ້ນຳໃຊ້ແນວເຂົ້າປູກ ແມ່ນ 40 ກິໂລ ເຊິ່ງມີລາຄາ ແມ່ນ 1.800 ກີບ/ກິໂລ. ແຕ່ວ່າ ຊາວກະສິກອນດັ່ງກ່າວໄດ້ລົງທຶນຊື້ແນວເຂົ້າປູກພຽງແຕ່ 10 ກິໂລ ສ່ວນ ອີກ 30 ກິໂລແມ່ນລາວໄດ້ເກັບໄວ້ໃນລະດູຜ່ານມາ. ສ່ວນນ້ຳມັນລົດແມ່ນໄດ້ຊື້ເປັນເງິນສົດ ເຊິ່ງໄດ້ໃຊ້ຈຳນວນ 12 ລິດ ແລະ ມີລາຄາ 14.000 ກີບ/ລິດ. ດັ່ງນັ້ນ ມູນຄ່າແນວພັນທີ່ໃຊ້ທັງເປັນເງິນສົດ ແລະ ບໍ່ເປັນເງິນສົດ, ຄ່ານ້ຳມັນ, ແລະ ມູນຄ່າທຶນໝູນວຽນທັງໝົດຈະມີດັ່ງນີ້:

ມູນຄ່າແນວພັນທີ່ເປັນເງິນສົດ = 10 ກິໂລ X 1.800 ກີບ/ກິໂລ = 18.000 ກີບ

ມູນຄ່ານ້ຳມັນທີ່ໃຊ້ທັງໝົດທີ່ເປັນເງິນສົດ = 12 ລິດ X 14.000 ກີບ/ກິໂລ = 168.000 ກີບ

ມູນຄ່າທຶນໝູນວຽນທີ່ເປັນເງິນສົດ = 18.000 ກີບ + 168.000 ກີບ = 186.000 ກີບ

ມູນຄ່າແນວພັນທີ່ບໍ່ເປັນເງິນສົດ = 30 ກິໂລ X 1.800 ກີບ/ກິໂລ = 54.000 ກີບ

ມູນຄ່າທຶນໝູນວຽນທັງໝົດ = 186.000 ກີບ + 54.000 ກີບ = 240.000 ກີບ

ຕົວຢ່າງການບັນທຶກ ແລະ ຄິດໄລ່ທຶນໝູນວຽນໃສ່ໃນຮ່າງເກັບກຳຂໍ້ມູນໄດ້ສະແດງໃຫ້ເຫັນຢູ່ໃນຮູບທີ 6.

2. ສິ່ງນຳເຂົ້າ

2.1. ທຶນໝູນວຽນ:	ຫົວໜ່ວຍ	ຈຳນວນທັງໝົດ	ລາຄາ/ຫົວໜ່ວຍ (ກີບ)	ຄິດເປັນເງິນ (ກີບ) ຈຳນວນ	ເປັນເງິນສົດ	ຈຳນວນ	ບໍ່ເປັນເງິນສົດ
ແນວພັນ	ກິໂລ	40	1,800	10	18,000	30	54,000
ຝຸ່ນທຳມະຊາດ							
ຝຸ່ນວິທະຍາສາດ							
ຢາປາບສັດຕູພືດ							
ນ້ຳຊົນລະປະທານ							
ໄຟຟ້າ							
ນ້ຳມັນ	ລິດ	12	14,000	12	168,000		
ຄ່າເຊົ່າລົດໄຖນາ							
ຄ່າເຊົ່າຄວາຍ							
ອື່ນໆ							
ລວມ				(ກ)	186,000	(ຂ)	54,000
ລວມມູນຄ່າທຶນໝູນວຽນທັງໝົດ	(ຄ) = (ກ) + (ຂ)			(ຄ)	240,000		

ຮູບທີ 6: ຕົວຢ່າງການບັນທຶກຂໍ້ມູນສຳພາດລົງໃນຮ່າງທຶນໝູນວຽນ

2.1.5. ການສັງເກດຕີລາຄາ

ປັດໄຈນຳເຂົ້າ ໂດຍສະເພາະແມ່ນທຶນໝູນວຽນ ສາມາດບອກເຖິງເຕັກນິກການຜະລິດ ທີ່ຊາວກະສິກອນໄດ້ນຳໃຊ້ເຂົ້າໃນການຜະລິດໃນຮອບວຽນການຜະລິດໃດໜຶ່ງ. ນອກຈາກນັ້ນ ມູນຄ່າສິ່ງນຳເຂົ້າຍັງສະທ້ອນໃຫ້ເຫັນການລົງທຶນ, ເຊິ່ງເປັນປັດໄຈສຳຄັນທີ່ກະທົບໃສ່ຜົນກຳໄລຂອງການຜະລິດ.

ນັກສົ່ງເສີມ ແລະ ພັດທະນາ ສາມາດພິຈາລະນາໃຫ້ຄຳແນະນຳ ແລະ ສະໜອງການຊ່ວຍເຫຼືອ ຖ້າຫາກວ່າ ໄດ້ມີການນຳໃຊ້ປັດໄຈນຳເຂົ້າທີ່ບໍ່ສອດຄ່ອງ ແລະ ບໍ່ມີປະສິດທິພາບ ດ້ວຍວິທີການເຕັກນິກທີ່ດີກວ່າ. ຕົວຢ່າງ: ຊາວກະສິກອນໄດ້ນຳໃຊ້ຝຸ່ນວິທະຍາສາດ ແລະ ຢາປາບສັດຕູພືດ ເຂົ້າໃນການຜະລິດໃດໜຶ່ງຫຼາຍເກີນໄປ, ເຊິ່ງຈະເປັນຜົນສະທ້ອນຕໍ່ສະພາບແວດລ້ອມ, ສິ້ນເປືອງເສດຖະກິດ, ແລະກະທົບຕໍ່ສຸຂະພາບຂອງຊາວກະສິກອນ. ນັກວິຊາການຈະຕ້ອງໄດ້ຫາວິທີການທີ່ຊ່ວຍໃຫ້ຊາວກະສິກອນຫຼຸດຜ່ອນການນຳໃຊ້ຝຸ່ນວິທະຍາສາດ ແລະ ຢາປາບສັດຕູພືດດັ່ງກ່າວ.

2.2. ຄ່າແຮງງານ

2.2.1. ພາກສະເໜີ

ການນຳໃຊ້ແຮງງານໃນການຜະລິດໃດໜຶ່ງ ຈະຕ້ອງໄດ້ຖືກບັນທຶກລະອຽດເປັນແຕ່ລະກິດຈະກຳຕັ້ງແຕ່ເລີ່ມຕົ້ນຈົນເຖິງການເກັບກ່ຽວ ເຊັ່ນ: ຖາງ, ຈູດ, ອະນາໄມ, ກະກຽມດິນ, ປູກ, ບົວລະບັດຮັກສາ, ເກັບກ່ຽວ. ການບັນທຶກລາຍຈ່າຍສຳລັບຄ່າແຮງງານ ກ່ອນອື່ນໝົດຈະຕ້ອງໄດ້ບັນທຶກວັນງານທີ່ໃຊ້ໃນແຕ່ລະກິດຈະກຳ. ຫຼັງຈາກນັ້ນກໍ່ບັນທຶກຄ່າແຮງງານຕໍ່ວັນງານ ເຊິ່ງຂຶ້ນກັບແຕ່ລະທ້ອງຖິ່ນ ແລະແຕ່ລະໜ້າວຽກ. ຈຳນວນວັນງານທີ່ໃຊ້ໃນແຕ່ລະກິດຈະກຳ ຈະຕ້ອງໄດ້ແຍກອອກເພື່ອຄິດໄລ່ຄ່າແຮງງານອີກ. ຖ້າຫາກວ່າເປັນແຮງງານຄອບຄົວ ຫຼື ການຊ່ວຍເຫຼືອລ້າ ແມ່ນບັນທຶກໃສ່ຫ້ອງ ***“ບໍ່ເປັນເງິນສົດ”***, ສ່ວນແຮງງານຈ້າງ ແມ່ນບັນທຶກໃສ່ໃນຫ້ອງ ***“ເປັນເງິນສົດ”***. ຄ່າແຮງງານທີ່ເປັນເງິນສົດ ແມ່ນຄ່າໃຊ້ຈ່າຍທີ່ຈ້າງແຮງງານ ເພື່ອໃຊ້ເຂົ້າໃນການຜະລິດ ສຳລັບລະດູການຜະລິດໜຶ່ງ ຫຼື ຮອບວຽນ ໜຶ່ງເທົ່ານັ້ນ. ຖ້າຫາກວ່າ ຊາວກະສິກອນນຳໃຊ້ແຮງງານທີ່ມີຢູ່ໃນຄອບຄົວ ຫຼື ແຮງງານຊ່ວຍເຫຼືອລ້າຈາກຍາດຕິພີ່ນ້ອງ, ໝູ່ເພື່ອນ ຫຼື ເພື່ອນບ້ານ ກໍ່ຈະຄິດໄລ່ເປັນມູນຄ່າທີ່ບໍ່ເປັນເງິນສົດ. ຮ່າງເກັບກຳຄ່າແຮງງານໄດ້ສະແດງຢູ່ໃນ ຮູບທີ 7 ລຸ່ມນີ້.

2.2. ຄ່າແຮງງານ	ຈຳນວນວັນງານ	ລາຄາ ຕໍ່ວັນງານ (ກີບ)	ຄິດເປັນເງິນ (ກີບ)			
			ຈຳນວນ	ເປັນເງິນສົດ	ຈຳນວນ	ບໍ່ເປັນເງິນສົດ
ກຽມໄຮ່ຕາກ້າ						
ຫວ່ານ ຫຼື ສົກກ້າ						
ຊຳກ້າ						
ກຽມດິນ						
ລົກກ້າ						
ປັກດຳ						
ປົວລະບັດຮັກສາ (ລົກຫຍ້າ, ໃສ່ຝຸ່ນ...)						
ເກັບກ່ຽວ ແລະ ຕາກ						
ມັດ ແລະ ກອງ						
ຟາດ ແລະ ຂົນສົ່ງ						
ອື່ນໆ						
ລວມ		(ງ)	(ຈ)		(ສ)	
ລວມຄ່າແຮງງານທັງໝົດ (ຊ) = (ຈ) + (ສ)			(ຊ)			

ຮູບທີ 7: ຮ່າງບັນທຶກຄ່າແຮງງານ

2.2.2. ບາດກ້າວໃນການບັນທຶກແລະການຄິດໄລ່

ຂັ້ນຕອນໃນການບັນທຶກແລະຄິດໄລ່ຄ່າແຮງງານມີດັ່ງນີ້:

1. ກວດເບິ່ງລາຍການທີ່ໄດ້ນຳໃຊ້ແຮງງານເຂົ້າໃນການຜະລິດຢູ່ໃນຖັນທີ 1. ຖ້າບໍ່ທັນຄົບຖ້ວນກໍ່ສາມາດຕື່ມໃສ່ບ່ອນທີ່ກຳນົດໄວ້ ເຊັ່ນ: ອື່ນໆ................;
2. ບັນທຶກຈຳນວນວັນງານທີ່ໃຊ້ໃນແຕ່ລະກິດຈະກຳໃສ່ໃນຖັນທີ 2 ຫ້ອງ "ຈຳນວນວັນງານ" ແລ້ວຄິດໄລ່ ລວມວັນງານທີ່ໃຊ້ທັງໝົດໃສ່ໃນຫ້ອງລຸ່ມສຸດ "**(ງ)**"
3. ບັນທຶກຄ່າຈ້າງຕໍ່ວັນງານຂອງແຕ່ລະກິດຈະກຳໃສ່ໃນຖັນທີ 3 ຫ້ອງ"ລາຄາຕໍ່ວັນງານ";
4. ບັນທຶກຈຳນວນວັນງານທີ່ໄດ້ຈ້າງໃນແຕ່ລະກິດຈະກຳໃສ່ໃນຖັນທີ 4 ຫ້ອງ "ຈຳນວນ";
5. ຄິດໄລ່ມູນຄ່າຂອງແຮງງານທີ່ໄດ້ນຳໃຊ້ໃນແຕ່ລະກິດຈະກຳ ທີ່ເປັນເງິນສົດ ໃສ່ໃນຖັນທີ 5 ຫ້ອງ "ເປັນເງິນສົດ" ແລ້ວລວມມູນຄ່າແຮງງານທີ່ເປັນເງິນສົດລົງໃນຫ້ອງລຸ່ມສຸດ "**(ຈ)**".
6. ບັນທຶກຈຳນວນວັນງານທີ່ບໍ່ໄດ້ຈ້າງໃນແຕ່ລະກິດຈະກຳໃສ່ໃນຖັນທີ 6 ຫ້ອງ "ຈຳນວນ";
7. ຄິດໄລ່ມູນຄ່າຂອງແຮງງານທີ່ໄດ້ນຳໃຊ້ໃນແຕ່ລະກິດຈະກຳ ທີ່ບໍ່ເປັນເງິນສົດ ໃສ່ໃນຖັນທີ 7 ຫ້ອງ "ບໍ່ເປັນເງິນສົດ" ແລ້ວລວມມູນຄ່າແຮງງານທີ່ບໍ່ເປັນເງິນສົດລົງໃນຫ້ອງລຸ່ມສຸດ "**(ສ)**".
8. ຄິດໄລ່ມູນຄ່າລວມຂອງຄ່າແຮງງານທັງໝົດ ໃສ່ໃນຫ້ອງ "**(ຊ)**"

2.2.3. ວິທີການຄິດໄລ່

ວິທີການຄິດໄລ່ແມ່ນມີດັ່ງລຸ່ມນີ້:

ຄ່າແຮງງານ (ກີບ) = ລາຄາຫົວໜ່ວຍ (ກີບ/ຄົນ/ວັນ) X ຈຳນວນວັນງານ

- **ລາຄາຫົວໜ່ວຍ** ແມ່ນນຳໃຊ້ລາຄາຄ່າຈ້າງແຮງງານລາຍວັນຕົວຈິງຢູ່ທ້ອງຖິ່ນ ເຊິ່ງຄິດເປັນຈຳນວນເງິນ ກີບ/ຄົນ/ວັນ. ລາຄາດັ່ງກ່າວຍັງຂຶ້ນກັບໜ້າວຽກອີກດ້ວຍ, ເຊິ່ງຄ່າຈ້າງແຮງງານສຳລັບວຽກໜັກກໍ່ຈະມີລາຄາແພງກວ່າວຽກເບົາ.
- **ຈຳນວນວັນງານ** ແມ່ນຈຳນວນມື້ທີ່ໄດ້ນຳໃຊ້ແຮງງານໜຶ່ງ ເພື່ອປະຕິບັດໃຫ້ສຳເລັດກິດຈະກຳໃດໜຶ່ງ ໂດຍຄິດໄລ່ໄລຍະເວລາເຮັດວຽກແມ່ນ 8 ຊົ່ວໂມງຕໍ່ມື້. ວິທີການຄິດໄລ່ຈຳນວນວັນງານແມ່ນ:

ຈຳນວນວັນງານ = ຈຳນວນມື້ X ຈຳນວນແຮງງານ

2.2.4 ຕົວຢ່າງ

ຊາວກະສິກອນໄດ້ນຳໃຊ້ແຮງງານຂອງຄອບຄົວ 4 ຄົນ ແລະ ຈ້າງແຮງງານເພີ່ມອີກ 2 ຄົນ ເພື່ອປັກດຳນາປີ ໂດຍໃຊ້ໄລຍະເວລາ 5 ວັນ ຈຶ່ງສຳເລັດ. ອັດຕາການຈ້າງງານຢູ່ພາຍໃນບ້ານດັ່ງກ່າວແມ່ນ 20.000 ກີບ/ຄົນ/ມື້. ດັ່ງນັ້ນການບັນທຶກ ແລະ ຄິດໄລ່ແມ່ນຕ້ອງໃສ່ໃນຫ້ອງທີ່ບໍ່ເປັນເງິນສົດ ແລະເປັນເງິນສົດ. ກ່ອນຈະສາມາດຄິດໄລ່ມູນຄ່າແຮງງານທີ່ໄດ້ນຳໃຊ້ນັ້ນ ພວກເຮົາຈະຕ້ອງໄດ້ຄິດໄລ່ ຈຳນວນວັນງານທີ່ນຳໃຊ້ທັງໝົດເສຍກ່ອນ.

ຈຳນວນວັນງານສຳລັບແຮງງານຈ້າງ = 5 ມື້ X 2 ຄົນ = 10 ວັນງານ

ຈຳນວນວັນງານສຳລັບແຮງງານຄອບຄົວ = 5 ມື້ X 4 ຄົນ = 20 ວັນງານ

ຈຳນວນວັນງານທັງໝົດທີ່ໃຊ້ໃນການດຳນາ = 10 ວັນງານ + 20 ວັນງານ = 30 ວັນງານ

ດັ່ງນັ້ນ:

ມູນຄ່າແຮງງານໃນການດຳນາທີ່ເປັນເງິນສົດ = 20.000 ກີບ/ຄົນ/ວັນ X 10 ວັນງານ = 200.000 ກີບ

ມູນຄ່າແຮງງານໃນການດຳນາທີ່ບໍ່ເປັນເງິນສົດ = 20.000 ກີບ/ຄົນ/ວັນ X 20 ວັນງານ = 400.000 ກີບ

ຕົວຢ່າງການບັນທຶກ ແລະ ຄິດໄລ່ຄ່າແຮງງານ ແລະ ວັນງານ ໃສ່ໃນຮ່າງເກັບກຳຂໍ້ມູນ ໄດ້ສະແດງໃຫ້ເຫັນຢູ່ໃນຮູບທີ 8.

2.2. ຄ່າແຮງງານ	ຈໍານວນວັນງານ	ລາຄາ ຕໍ່ວັນງານ (ກີບ)	ຄິດເປັນເງິນ (ກີບ)			
			ຈໍານວນ	ເປັນເງິນສົດ	ຈໍານວນ	ບໍ່ເປັນເງິນສົດ
ກຽມໄຮ່ຕາກ້າ	5	20,000	2	40,000	3	60,000
ຫວ່ານ ຫຼື ສັກກ້າ	1	20,000			1	20,000
ຊໍາກ້າ						
ກຽມດິນ	6	20,000	2	40,000	4	80,000
ລົກກ້າ	10	20,000	2	40,000	8	160,000
ປັກດໍາ	30	20,000	10	200,000	20	400,000
ປົວລະບັດຮັກສາ (ລົກຫຍ້າ, ໃສ່ຝຸ່ນ...)	15	20,000	5	100,000	10	200,000
ເກັບກ່ຽວ ແລະ ຕາກ	20	20,000	10	200,000	10	200,000
ມັດ ແລະ ກອງ	6	20,000	2	40,000	4	80,000
ຟາດ ແລະ ຂົນສົ່ງ	10	20,000	2	40,000	8	160,000
ອື່ນໆ						
ລວມ	103	(ງ)	(ຈ)	700,000	(ສ)	1,360,000
ລວມຄ່າແຮງງານທັງໝົດ	(ຊ) = (ຈ) + (ສ)		(ຊ)	2,060,000		

ຮູບທີ 8: ຕົວຢ່າງການບັນທຶກຂໍ້ມູນແລະຄິດໄລ່ຄ່າແຮງງານ

2.2.5 ການສັງເກດຕີລາຄາ

ປະສິດທິພາບໃນການນໍາໃຊ້ແຮງງານເຂົ້າໃນການຜະລິດກໍ່ແມ່ນປັດໄຈນໍາເຂົ້າໜຶ່ງທີ່ມີຄວາມສໍາຄັນ. ຈໍານວນວັນງານທີ່ນໍາໃຊ້ກໍ່ສົ່ງຜົນກະທົບໃຫ້ຜົນກໍາໄລຂອງການຜະລິດຄືກັນ. ຖ້າຫາກມີການນໍາໃຊ້ແຮງງານຫຼາຍເກີນໄປ ບໍ່ວ່າແຮງງານໃນຄອບຄົວ ຫຼື ແຮງງານຈ້າງ, ມັນກໍ່ຈະເຮັດໃຫ້ຜົນກໍາໄລຫຼຸດລົງ. ຂໍ້ມູນຈໍານວນວັນງານຍັງ ສາມາດນໍາໄປປຽບທຽບກັບຊາວກະສິກອນຜູ້ອື່ນທີ່ມີການຜະລິດຄ້າຍຄືກັນ.

2.3 ການຄິດໄລ່ມູນຄ່າສິ່ງນໍາເຂົ້າ

2.3.1. ພາກສະເໜີ

ຫຼັງຈາກທີ່ໄດ້ຄິດໄລ່ມູນຄ່າລວມຂອງ ທຶນໝູນວຽນ ແລະ ຄ່າແຮງງານ ທັງເປັນເງິນສົດ ແລະ ບໍ່ເປັນເງິນສົດແລ້ວ ຈະຕ້ອງໄດ້ຄິດໄລ່ **ຜົນລວມຂອງມູນຄ່າສິ່ງນໍາເຂົ້າທີ່ເປັນເງິນສົດ** ໃສ່ໃນຫ້ອງ “(ຍ)”, **ຜົນລວມຂອງມູນຄ່າສິ່ງນໍາເຂົ້າທີ່ບໍ່ເປັນເງິນສົດ** ໃສ່ໃນຫ້ອງ “(ດ)”, ແລະ **ລວມມູນຄ່າສິ່ງນໍາເຂົ້າທັງໝົດ** ໃສ່ໃນຫ້ອງ “(ຕ)”. ດັ່ງໃນຮູບທີ 9.

ລວມມູນຄ່າຂອງສິ່ງນໍາເຂົ້າ	(ຍ) = (ກ)+(ຈ)	(ດ) = (ຂ)+(ສ)	(ຍ)		(ດ)	
ລວມມູນຄ່າຂອງສິ່ງນໍາເຂົ້າທັງໝົດ	(ຕ) = (ຍ) + (ດ)		(ຕ)			

ຮູບທີ 9: ຮ່າງການບັນທຶກການຄິດໄລ່ລວມມູນຄ່າຂອງສິ່ງນໍາເຂົ້າ ແລະ ລວມມູນຄ່າສິ່ງນໍາເຂົ້າທັງໝົດ

2.3.2. ບາດກ້າວໃນການຄິດໄລ່

1) ຄິດໄລ່ມູນຄ່າລວມຂອງສິ່ງນຳເຂົ້າທີ່ເປັນເງິນສົດໃສ່ໃນຫ້ອງ “(ຍ)”;
2) **ຜົນລວມຂອງມູນຄ່າສິ່ງນຳເຂົ້າທີ່ບໍ່ເປັນເງິນສົດ** ໃສ່ໃນຫ້ອງ “(ດ)”;
3) **ລວມມູນຄ່າສິ່ງນຳເຂົ້າທັງໝົດ** ໃສ່ໃນຫ້ອງ “(ຓ)”

2.3.3. ວິທີການຄິດໄລ່

ກ. ການຄິດໄລ່ລວມມູນຄ່າສິ່ງນຳເຂົ້າທີ່ເປັນເງິນສົດ

ການຄິດໄລ່ຜົນລວມຂອງມູນຄ່າສິ່ງນຳເຂົ້າທີ່ເປັນເງິນສົດແມ່ນສາມາດປະຕິບັດຕາມແບບຕັ້ງດັ່ງລຸ່ມນີ້.

ລວມມູນຄ່າສິ່ງນຳເຂົ້າທີ່ເປັນເງິນສົດ (ຍ) = ລວມມູນຄ່າທຶນໝູນວຽນທີ່ເປັນເງິນສົດ (ກ) + ລວມຄ່າຈ້າງແຮງງານທີ່ເປັນເງິນສົດ (ຈ)

ຂ. ການຄິດໄລ່ຜົນລວມຂອງມູນຄ່າສິ່ງນຳເຂົ້າທີ່ບໍ່ເປັນເງິນສົດ

ການຄິດໄລ່ຜົນລວມຂອງມູນຄ່າສິ່ງນຳເຂົ້າທີ່ບໍ່ເປັນເງິນສົດແມ່ນສາມາດປະຕິບັດຕາມແບບຕັ້ງດັ່ງລຸ່ມນີ້.

ລວມມູນຄ່າສິ່ງນຳເຂົ້າທີ່ບໍ່ເປັນເງິນສົດ (ດ) = ລວມມູນຄ່າທຶນໝູນວຽນທີ່ບໍ່ເປັນເງິນສົດ (ຂ) + ລວມຄ່າຈ້າງແຮງງານທີ່ບໍ່ເປັນເງິນສົດ (ສ)

ຄ. ການຄິດໄລ່ລວມມູນຄ່າສິ່ງນຳເຂົ້າທັງໝົດ

ມູນຄ່າສິ່ງນຳເຂົ້າທັງໝົດ ແມ່ນມູນຄ່າທີ່ໄດ້ລົງທຶນໄປໃນການຜະລິດທັງໝົດ ທັງເປັນເງິນສົດ ແລະ ບໍ່ເປັນເງິນສົດ. ວິທີການຄິດໄລ່ແມ່ນມີດັ່ງລຸ່ມນີ້:

ລວມມູນຄ່າສິ່ງນຳເຂົ້າທັງໝົດ (ຓ) = ລວມສິ່ງນຳເຂົ້າທີ່ເປັນເງິນສົດ (ຍ) + ລວມສິ່ງນຳເຂົ້າທີ່ບໍ່ເປັນເງິນສົດ (ດ)

ສະນັ້ນ ກ່ອນຈະຄິດໄລ່ມູນຄ່າສິ່ງນຳເຂົ້າທັງໝົດ ຈະຕ້ອງໄດ້ຄິດໄລ່ ຜົນລວມຂອງສິ່ງນຳເຂົ້າທັງໝົດ ທີ່ເປັນເງິນສົດ ແລະ ບໍ່ເປັນເງິນສົດເສຍກ່ອນ. ຢູ່ໃນຮ່າງເກັບກຳຂໍ້ມູນໄດ້ອອກແບບໃຫ້ມີການຄິດໄລ່ທີ່ຕໍ່ເນື່ອງກັນ. ສະນັ້ນ ການຄິດໄລ່ພຽງແຕ່ນຳໃຊ້ຜົນຂອງການຄິດໄລ່ມາກ່ອນຂ້າງເທິງນັ້ນ ເພື່ອມາຄິດໄລ່ມູນຄ່າລວມຂອງສິ່ງນຳເຂົ້າທັງໝົດ.

2.3.4. ຕົວຢ່າງ

ກ. ການຄິດໄລ່ລວມມູນຄ່າສິ່ງນຳເຂົ້າທີ່ເປັນເງິນສົດ

ໃນການປູກເຂົ້ານາປີ ຊາວກະສິກອນມີຄ່າໃຊ້ຈ່າຍທີ່ເປັນເງິນສົດ ກ່ຽວກັບທຶນໝູນວຽນ ແມ່ນ 186.000 ກີບ ແລະ ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍທີ່ເປັນເງິນສົດສຳລັບຄ່າແຮງງານແມ່ນ 700.000 ກີບ . ດັ່ງນັ້ນ:

ລວມມູນຄ່າສິ່ງນຳເຂົ້າທີ່ເປັນເງິນສົດ = 186.000 ກີບ + 700.000 ກີບ = 886.000 ກີບ

ລວມມູນຄ່າສິ່ງນຳເຂົ້າທີ່ເປັນເງິນສົດ = 886.000 ກີບ

ຂ. ການຄິດໄລ່ຜົນລວມຂອງມູນຄ່າສິ່ງນຳເຂົ້າທີ່ບໍ່ເປັນເງິນສົດ

ໃນການປູກເຂົ້ານາປີ ຊາວກະສິກອນມີຄ່າໃຊ້ຈ່າຍທີ່ບໍ່ເປັນເງິນສົດ ກ່ຽວກັບທຶນໝູນວຽນ ແລະ ຄ່າແຮງງານ ແມ່ນ 54.000 ກີບ ແລະ 1.360.000 ກີບ ຕາມລຳດັບ. ດັ່ງນັ້ນ:

ລວມມູນຄ່າສິ່ງນຳເຂົ້າທີ່ບໍ່ເປັນເງິນສົດ = 54.000 ກີບ + 1.360.000 ກີບ = 1.414.000 ກີບ

ລວມມູນຄ່າສິ່ງນຳເຂົ້າທີ່ບໍ່ເປັນເງິນສົດ = 1.414.000 ກີບ

ຕົວຢ່າງການບັນທຶກ ແລະ ຄິດໄລ່ຜົນລວມຂອງມູນຄ່າສິ່ງນຳເຂົ້າທີ່ເປັນເງິນສົດ ແລະ ບໍ່ເປັນເງິນສົດ ໃສ່ໃນຮ່າງເກັບກຳຂໍ້ມູນ ໄດ້ສະແດງໃຫ້ເຫັນຢູ່ໃນ ຮູບທີ 10.

ຄ. ການຄິດໄລ່ລວມມູນຄ່າສິ່ງນຳເຂົ້າທັງໝົດ

ຊາວກະສິກອນໄດ້ໃຊ້ເງິນສົດເພື່ອຊື້ສິ່ງນຳເຂົ້າເພື່ອຜະລິດເຂົ້ານາປີ ເປັນຈຳນວນ 886.000 ກີບ ແລະ ລາວໄດ້ນຳໃຊ້ສິ່ງນຳເຂົ້າຫຼາຍຢ່າງທີ່ເປັນຂອງຄອບຄົວ ຄິດເປັນມູນຄ່າທັງໝົດ ແມ່ນ 1.414.000 ກີບ. ດັ່ງນັ້ນ ລວມມູນຄ່າສິ່ງນຳເຂົ້າທັງໝົດຈະມີດັ່ງນີ້:

ມູນຄ່າສິ່ງນຳເຂົ້າທັງໝົດ = 886.000 ກີບ + 1.414.000 ກີບ

ມູນຄ່າສິ່ງນຳເຂົ້າທັງໝົດ = 2.300.000 ກີບ

ຕົວຢ່າງການບັນທຶກ ແລະ ຄິດໄລ່ ມູນຄ່າສິ່ງນຳເຂົ້າທັງໝົດ ໄດ້ສະແດງໃຫ້ເຫັນຢູ່ໃນຮູບທີ 10.

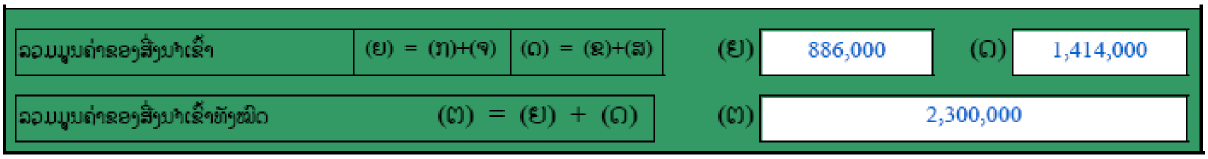

ຮູບທີ 10: ຕົວຢ່າງການບັນທຶກການຄິດໄລ່ລວມມູນຄ່າຂອງສິ່ງນຳເຂົ້າ ແລະ ລວມມູນຄ່າສິ່ງນຳເຂົ້າທັງໝົດ

2.3.5 ການສັງເກດຕີລາຄາ

ສິ່ງນຳເຂົ້າແມ່ນມີການພົວພັນໂດຍກົງກັບຜົນກຳໄລຂອງການຜະລິດ. ຖ້າວ່າ ມູນຄ່າລວມຂອງສິ່ງນຳເຂົ້າທັງໝົດມີຫຼາຍ ກໍ່ຈະເປັນປັດໄຈສຳຄັນທີ່ເຮັດໃຫ້ຜົນກຳໄລຫຼຸດລົງ.

3. ການບັນທຶກແລະຄິດໄລ່ຜົນໄດ້ຮັບ

3.1. ພາກສະເໜີ

ພາກຜົນໄດ້ຮັບແບ່ງເປັນ 2 ປະເພດ ຄື: ຜົນໄດ້ຮັບທີ່ເປັນເງິນສົດ ແລະ ບໍ່ເປັນເງິນສົດ. ຜົນໄດ້ຮັບທີ່ເປັນເງິນສົດ ແມ່ນໄດ້ຈາກການຂາຍຜົນຜະລິດ ເຊິ່ງລວມທັງຜົນຜະລິດຕົ້ນຕໍ ແລະ ຜົນຜະລິດສຳຮອງ. ສ່ວນຜົນໄດ້ຮັບທີ່ບໍ່ເປັນເງິນສົດ ແມ່ນ ໄດ້ຈາກມູນຄ່າຂອງຜົນໄດ້ຮັບທີ່ໄດ້ຊົມໃຊ້ພາຍໃນຄອບຄົວ, ແບ່ງປັນໃຫ້ຜູ້ອື່ນ, ແລະ ສ່ວນທີ່ຍັງເຫຼືອປະຈຸບັນ. ສະນັ້ນ ຈະຕ້ອງໄດ້ບັນທຶກຈຳນວນ ປະລິມານຂອງແຕ່ລະອັນ ພ້ອມທັງລາຄາລົງໃນຮ່າງເກັບກຳ ເພື່ອໃຫ້ສາມາດນຳໄປຄິດໄລ່ມູນຄ່າຜົນໄດ້ຮັບຕໍ່ໄປ. (ເບິ່ງຮູບທີ 11)

3. ຜົນໄດ້ຮັບ

3.1. ມູນຄ່າຂອງຜົນໄດ້ຮັບ	ຫົວໜ່ວຍ	ຈຳນວນ ທັງໝົດ	ລາຄາ/ຫົວໜ່ວຍ (ກີບ)	ຄິດເປັນເງິນ (ກີບ)			
				ຈຳນວນ	ເປັນເງິນສົດ	ຈຳນວນ	ບໍ່ເປັນເງິນສົດ
ຜົນຜະລິດເຂົ້າທີ່ໄດ້ຂາຍ							
ຜົນຜະລິດເຂົ້າທີ່ໄດ້ຊົມໃຊ້ໃນຄອບຄົວ							
ຜົນຜະລິດເຂົ້າທີ່ໄດ້ແບ່ງປັນໃຫ້ຜູ້ອື່ນ							
ຜົນຜະລິດເຂົ້າທີ່ໄດ້ແລກປ່ຽນ							
ເຂົ້າເກັບໄວ້ເປັນແນວພັນ							
ເຂົ້າທີ່ຍັງເຫຼືອໃນປະຈຸບັນ							
ຂາຍສິ່ງເສດເຫຼືອຈາກຜົນຜະລິດຫຼັກ							
ລວມ			(ຖ)	(ທ)		(ນ)	
ລວມມູນຄ່າຜົນໄດ້ຮັບທັງໝົດ			(ປ) = (ທ) + (ນ)	(ປ)			

ຮູບທີ 11: ຮ່າງບັນທຶກຂໍ້ມູນຜົນໄດ້ຮັບ

3.2. ບາດກ້າວໃນການບັນທຶກແລະການຄິດໄລ່

1. ກວດກາເບິ່ງລາຍການຜົນໄດ້ຮັບຢູ່ໃນໃນຖັນທີ 1;
2. ບັນທຶກ ຫົວໜ່ວຍ ຂອງຜົນໄດ້ຮັບແຕ່ລະອັນ ເຊິ່ງ ອາດຈະເປັນ ກິໂລກຣາມ, ລິດ, ຫຼື ໂຕ; ໃສ່ໃນຖັນ 2 "ຫົວໜ່ວຍ";
3. ບັນທຶກຈຳນວນປະລິມານຂອງຜົນໄດ້ຮັບແຕ່ລະອັນໃສ່ໃນຖັນທີ 3 "ຈຳນວນທັງໝົດ" ແລ້ວລວມຜົນໄດ້ຮັບດັ່ງກ່າວທັງໝົດໃສ່ໃນຫ້ອງລຸ່ມສຸດຂອງຖັນດັ່ງກ່າວ;
4. ບັນທຶກລາຄາຕໍ່ຫົວໜ່ວຍຂອງແຕ່ລະລາຍການໃສ່ໃນໃນຖັນທີ 4 "ລາຄາ/ຫົວໜ່ວຍ (ກີບ)" ເຊິ່ງແມ່ນລາຄາຂາຍຂາຍຕົວຈິງໃນຕະຫຼາດ;
5. ບັນທຶກຈຳນວນປະລິມານຜົນຜະລິດທີ່ໄດ້ຂາຍຕົວຈິງ ໃສ່ໃນຖັນທີ 5 "ຈຳນວນ";
6. ຄິດໄລ່ມູນຄ່າການຂາຍທີ່ເປັນເງິນສົດແລະບັນທຶກ ໃສ່ໃນຖັນທີ 6 "ເປັນເງິນສົດ" ເຊິ່ງໄດ້ມາຈາກ ລາຄາຫົວໜ່ວຍ ຢູ່ໃນຫ້ອງ "ລາຄາ/ໜ່ວຍ (ກີບ)" X ກັບ ຈຳນວນປະລິມານທີ່ໄດ້ຂາຍ ຢູ່ໃນຖັນທີ 5 "ຈຳນວນ" ແລ້ວລວມມູນຄ່າທີ່ເປັນເງິນສົດທັງໝົດໃສ່ໃນຫ້ອງລຸ່ມສຸດ;
7. ບັນທຶກຈຳນວນປະລິມານຜົນຜະລິດແຕ່ລະອັນທີ່ບໍ່ໄດ້ຂາຍເປັນເງິນສົດໃສ່ໃນຖັນທີ 7 "ຈຳນວນ";
8. ຄິດໄລ່ມູນຄ່າຂອງຜົນຜະລິດທີ່ບໍ່ເປັນເງິນສົດຂອງແຕ່ລະອັນແລະບັນທຶກ ໃສ່ໃນຖັນທີ 8 "ບໍ່ເປັນເງິນສົດ" ເຊິ່ງໄດ້ມາຈາກ ລາຄາຫົວໜ່ວຍ ຢູ່ໃນຫ້ອງ "ລາຄາ/ໜ່ວຍ (ກີບ)" X ກັບ ຈຳນວນປະລິມານ ຢູ່ໃນຖັນທີ 7 "ຈຳນວນ" ແລ້ວລວມມູນຄ່າທີ່ບໍ່ເປັນເງິນສົດທັງໝົດໃສ່ໃນຫ້ອງລຸ່ມສຸດ;
9. ສຸດທ້າຍ ຄິດໄລ່ມູນຄ່າລວມ ຂອງຜົນໄດ້ຮັບທັງໝົດ ເຊິ່ງເທົ່າກັບຜົນບວກລະຫວ່າງຜົນໄດ້ຮັບທີ່ເປັນເງິນສົດທັງໝົດ ກັບຜົນໄດ້ຮັບທີ່ບໍ່ເປັນເງິນສົດທັງໝົດ ໃສ່ໃນຫ້ອງ "ປ".

3.3. ວິທີການຄິດໄລ່ຜົນໄດ້ຮັບ

3.3.1. ມູນຄ່າການຂາຍຜົນຜະລິດ (ເປັນເງິນສົດ)

ການຄິດໄລ່ມູນຄ່າການຂາຍຜົນຜະລິດ ແມ່ນຈະຕ້ອງໄດ້ຄິດໄລ່ຈຳນວນເງິນສົດ ທີ່ໄດ້ຂາຍຜົນຜະລິດຫຼັກ ແລະ ຜົນຜະລິດສຳຮອງ. ການຄິດໄລ່ມູນຄ່າຂອງຜົນໄດ້ຮັບທີ່ເປັນເງິນສົດ ມີວິທີການຄິດໄລ່ດັ່ງລຸ່ມນີ້:

ມູນຄ່າຂອງຜະລິດຕະພັນ (ກີບ) = ລາຄາຫົວໜ່ວຍ (ກີບ/ຫົວໜ່ວຍ) X ຈຳນວນຫົວໜ່ວຍ

ຫຼັງຈາກການຄິດໄລ່ມູນຄ່າຂອງຜະລິດຕະພັນແຕ່ລະອັນແລ້ວ ຈະຕ້ອງໄດ້ຄິດໄລ່ຜົນລວມຂອງຜົນໄດ້ຮັບທັງໝົດທີ່ **ເປັນເງິນສົດ** ໃສ່ໃນຫ້ອງ "(ທ)" ເພື່ອຈະນຳໃຊ້ເຂົ້າໃນການຄິດໄລ່ຕໍ່ໄປ.

3.3.2. ມູນຄ່າການນຳໃຊ້ຜົນຜະລິດ (ບໍ່ເປັນເງິນສົດ)

ການຄິດໄລ່ມູນຄ່າການນຳໃຊ້ຜົນຜະລິດ ແມ່ນຈະຕ້ອງໄດ້ຄິດໄລ່ມູນຄ່າທີ່ບໍ່ເປັນເງິນສົດ ຂອງຜົນຜະລິດທີ່ໄດ້ນຳໃຊ້ໃນຄອບຄົວ, ແບ່ງປັນໃຫ້ຜູ້ອື່ນ, ແລກປ່ຽນ ແລະ ຍັງເຫຼືອໃນປະຈຸບັນ. ວິທີການຄິດໄລ່ແມ່ນຄືກັນກັບການຄິດໄລ່ມູນຄ່າການຂາຍຜົນຜະລິດຂ້າງເທິງ.

ຫຼັງຈາກການຄິດໄລ່ມູນຄ່າຂອງຜະລິດຕະພັນແຕ່ລະອັນແລ້ວ ຈະຕ້ອງໄດ້ຄິດໄລ່ຜົນລວມຂອງຜົນໄດ້ຮັບທັງໝົດທີ່ **ບໍ່ເປັນເງິນສົດ** ໃສ່ໃນຫ້ອງ "(ນ)" ເພື່ອຈະນຳໃຊ້ເຂົ້າໃນການຄິດໄລ່ຕໍ່ໄປ.

3.3.3. ການຄິດໄລ່ມູນຄ່າຜົນໄດ້ຮັບທັງໝົດ

ມູນຄ່າຜົນໄດ້ຮັບທັງໝົດແມ່ນມູນຄ່າທີ່ໄດ້ຮັບຈາກການຜະລິດທັງໝົດ ທີ່ເປັນເງິນສົດ ແລະ ບໍ່ເປັນເງິນສົດ. ວິທີການຄິດໄລ່ແມ່ນມີດັ່ງລຸ່ມນີ້:

ຜົນໄດ້ຮັບທັງໝົດ (ປ) = ລວມຜົນໄດ້ຮັບທີ່ເປັນເງິນສົດ (ທ) + ລວມຜົນໄດ້ຮັບທີ່ບໍ່ເປັນເງິນສົດ (ນ)

ສະນັ້ນ ກ່ອນຈະຄິດໄລ່ຜົນໄດ້ຮັບທັງໝົດ ຈະຕ້ອງໄດ້ຄິດໄລ່ຜົນໄດ້ຮັບທັງໝົດ ທີ່ເປັນເງິນສົດ ແລະ ບໍ່ເປັນເງິນສົດເສຍກ່ອນ. ຢູ່ໃນຮ່າງເກັບກຳຂໍ້ມູນໄດ້ອອກແບບໃຫ້ມີການຄິດໄລ່ທີ່ຕໍ່ເນື່ອງກັນ. ສະນັ້ນການຄິດໄລ່ພຽງແຕ່ນຳໃຊ້ຜົນຂອງການຄິດໄລ່ມາກ່ອນໃນຂໍ້ 3.3.1 ແລະ 3.3.2 ຂ້າງເທິງ ເພື່ອມາຄິດໄລ່ຜົນໄດ້ຮັບລວມທັງໝົດ.

3.4. ຕົວຢ່າງການຄິດໄລ່ຜົນໄດ້ຮັບ

3.4.1. ມູນຄ່າການຂາຍຜົນຜະລິດ (ເປັນເງິນສົດ)

ໃນການປູກເຂົ້ານາປີ ຊາວກະສິກອນໄດ້ຜົນຜະລິດທັງໝົດ 3.500 ກິໂລ. ລາວໄດ້ຂາຍຜົນຜະລິດຈຳນວນ 850 ກິໂລ ດ້ວຍລາຄາ 1.600 ກີບ/ກິໂລ. ສ່ວນເຫຼືອແມ່ນໄດ້ນຳໃຊ້ໃນຄອບຄົວ. ດັ່ງນັ້ນ:

ມູນຄ່າເຂົ້າທີ່ໄດ້ຂາຍ (ກີບ) = 1.600 ກີບ/ກິໂລ X 850 ກິໂລ

ມູນຄ່າເຂົ້າທີ່ໄດ້ຂາຍ (ກີບ) = 1.360.000 ກີບ

ຕົວຢ່າງການບັນທຶກ ແລະ ຄິດໄລ່ມູນຄ່າຂອງຜົນໄດ້ຮັບທີ່ເປັນເງິນສົດໃສ່ໃນຮ່າງເກັບກຳຂໍ້ມູນ ໄດ້ສະແດງໃຫ້ເຫັນຢູ່ໃນຮູບທີ 12.

3.4.2. ມູນຄ່າການນຳໃຊ້ຜົນຜະລິດ (ບໍ່ເປັນເງິນສົດ)

ໃນການປູກເຂົ້ານາປີ ຊາວກະສິກອນໄດ້ຜົນຜະລິດທັງໝົດ 3.500 ກິໂລ. ລາວໄດ້ຊົມໃຊ້ຜົນຜະລິດພາຍໃນຄອບຄົວ ຈຳນວນ 1.700 ກິໂລ. ມູນຄ່າຂອງເຂົ້າແມ່ນ 1.600 ກີບ/ກິໂລ. ດັ່ງນັ້ນ:

ມູນຄ່າເຂົ້າທີ່ໄດ້ຊົມໃຊ້ໃນຄອບຄົວ (ກີບ) = 1.600 ກີບ/ກິໂລ X 1.700 ກິໂລ

ມູນຄ່າເຂົ້າທີ່ໄດ້ຊົມໃຊ້ໃນຄອບຄົວ (ກີບ) = 2.720.000 ກີບ

ຕົວຢ່າງການບັນທຶກ ແລະ ຄິດໄລ່ມູນຄ່າຂອງຜົນໄດ້ຮັບທີ່ບໍ່ເປັນເງິນສົດ ໃສ່ໃນຮ່າງເກັບກຳຂໍ້ມູນ ໄດ້ສະແດງໃຫ້ເຫັນຢູ່ໃນຮູບທີ 12.

3.4.3. ການຄິດໄລ່ມູນຄ່າຜົນໄດ້ຮັບທັງໝົດ

ຊາວກະສິກອນໄດ້ຮັບເງິນສົດລວມທັງໝົດຈາກການຂາຍເຂົ້າ ແມ່ນ 1.360.000 ກີບ. ນອກຈາກນັ້ນ ລາວຍັງໄດ້ຊົມໃຊ້ພາຍໃນຄອບຄົວ, ແບ່ງປັນໃຫ້ຍາດຕິພີ່ນ້ອງ, ແລກປ່ຽນສິ່ງຂອງ ແລະ ຍັງມີເຂົ້າທີ່ຍັງເຫຼືອ ຄິດເປັນມູນຄ່າທັງໝົດແມ່ນ 4.240.000 ກີບ. ດັ່ງນັ້ນ ຜົນໄດ້ຮັບທັງໝົດຈະມີດັ່ງນີ້:

ຜົນໄດ້ຮັບທັງໝົດ = 1.360.000 ກີບ + 4.240.000 ກີບ

ຜົນໄດ້ຮັບທັງໝົດ = 5.600.000 ກີບ

ຕົວຢ່າງການບັນທຶກ ແລະ ຄິດໄລ່ ຜົນໄດ້ຮັບທັງໝົດ ໄດ້ສະແດງໃຫ້ເຫັນຢູ່ໃນຮູບທີ 12.

3. ຜົນໄດ້ຮັບ

3.1. ມູນຄ່າຂອງຜົນໄດ້ຮັບ	ຫົວໜ່ວຍ	ຈຳນວນທັງໝົດ	ລາຄາ/ຫົວໜ່ວຍ (ກີບ)	ຄິດເປັນເງິນ (ກີບ)			
				ຈຳນວນ	ເປັນເງິນສົດ	ຈຳນວນ	ບໍ່ເປັນເງິນສົດ
ຜົນຜະລິດເຂົ້າທີ່ໄດ້ຂາຍ	ກິໂລ	850	1,600	850	1,360,000		
ຜົນຜະລິດເຂົ້າທີ່ໄດ້ຊົມໃຊ້ໃນຄອບຄົວ	ກິໂລ	1,700	1,600			1,700	2,720,000
ຜົນຜະລິດເຂົ້າທີ່ໄດ້ແບ່ງປັນໃຫ້ຜູ້ອື່ນ	ກິໂລ	100	1,600			100	160,000
ຜົນຜະລິດເຂົ້າທີ່ໄດ້ແລກປ່ຽນ	ກິໂລ	100	1,600			100	160,000
ເຂົ້າເກັບໄວ້ເປັນແນວພັນ	ກິໂລ	50	1,600			50	80,000
ເຂົ້າທີ່ຍັງເຫຼືອໃນປະຈຸບັນ	ກິໂລ	700	1,600			700	1,120,000
ຂາຍສິ່ງເສດເຫຼືອຈາກຜົນຜະລິດຫຼັກ					0		0
ລວມ	ກິໂລ	3,500	(ຖ)	(ທ)	1,360,000	(ນ)	4,240,000
ລວມມູນຄ່າຜົນໄດ້ຮັບທັງໝົດ		(ບ) = (ທ) + (ນ)		(ບ)	5,600,000		

ຮູບທີ 12: ຕົວຢ່າງການບັນທຶກ ແລະ ຄິດໄລ່ຜົນໄດ້ຮັບ

3.5 ການສັງເກດຕີລາຄາ

ຜົນໄດ້ຮັບຈະບອກເຖິງປະລິມານ ແລະ ມູນຄ່າຂອງຜົນຜະລິດທີ່ໄດ້ ພ້ອມດ້ວຍການນຳໃຊ້ຜົນຜະລິດດັ່ງກ່າວ. ການຂາຍຜົນຜະລິດ ຈະມີຄວາມສຳພັນໂດຍກົງກັບລາຍຮັບທີ່ເປັນເງິນສົດ. ສຳລັບຊາວກະສິກອນຂະໜາດນ້ອຍ ຜົນຜະລິດບາງຊະນິດສ່ວນໃຫຍ່ແມ່ນຈະນຳໃຊ້ຢູ່ພາຍໃນຄອບຄົວ ເປັນຕົ້ນແມ່ນ ເຂົ້າ. ຖ້າຫາກວ່າ ຊາວກະສິກອນບໍ່ໄດ້ຂາຍຜົນຜະລິດ ກໍ່ຈະບໍ່ມີຜົນໄດ້ຮັບທີ່ເປັນເງິນສົດ. ກົງກັນຂ້າມ ຖ້າມີການຂາຍຜົນຜະລິດ ກໍ່ຈະມີລາຍຮັບທີ່ເປັນເງິນສົດ.

4. ມູນຄ່າເສຍຫາຍຂອງຜົນຜະລິດ

4.1. ພາກສະເໜີ

ການບັນທຶກມູນຄ່າຜົນເສຍຫາຍຂອງຜົນຜະລິດ ແມ່ນເພື່ອປະເມີນເຖິງຜົນເສຍຫາຍດ້ານເສດຖະກິດສຳລັບການຜະລິດດັ່ງກ່າວ ໂດຍການສັງເກດຕີລາຄາປຽບທຽບກັບຜົນໄດ້ຮັບໃນໄລຍະປີຜ່ານມາ ເພື່ອຫາທາງແກ້ໄຂໃນຕໍ່ໜ້າ. ເພື່ອເຮັດໃຫ້ການຄິດໄລ່ມີຄວາມງ່າຍດາຍ ຄວນບັນທຶກຄວາມເສຍຫາຍທີ່ເກີດຂຶ້ນຕັ້ງແຕ່ເລີ່ມດຳເນີນການຜະລິດ ຈົນເຖິງການເກັບກ່ຽວຜົນຜະລິດເທົ່ານັ້ນ ເຊັ່ນ: ສັດຕູພືດທຳລາຍ, ໄພນ້ຳຖ້ວມ, ໄພແຫ້ງແລ້ງ ໆລໆ.... ສ່ວນຄວາມເສຍຫາຍຫຼັງຈາກການເກັບກ່ຽວ ເປັນຕົ້ນແມ່ນການເກັບຮັກສາ ແມ່ນຈະບໍ່ໄດ້ນຳມາຄິດໄລ່. ການເກັບກຳແລະບັນທຶກຜົນເສຍຫາຍແມ່ນ ປະຕິບັດຄືກັນກັບການຄິດໄລ່ຜົນໄດ້ຮັບ. ໃນການບັນທຶກສາເຫດທີ່ພາໃຫ້ຜະລິດຕະພັນເສຍຫາຍ ອາດມີຫຼາຍສາຍເຫດ, ດັ່ງນັ້ນຄວນໃຫ້ຊາວກະສິກອນຈັດລຽງລຳດັບຄວາມສຳຄັນກ່ອນ. ຮ່າງບັນທຶກຂໍ້ມູນຜົນເສຍຫາຍຂອງຜົນຜະລິດ ໄດ້ສະແດງໃຫ້ເຫັນຢູ່ ຮູບທີ 13.

3.2. ມູນຄ່າຜົນຜະລິດທີ່ຖືກເສຍຫາຍ	ຫົວໜ່ວຍ	ຈຳນວນ	ລາຄາ/ຫົວໜ່ວຍ(ກີບ)	ຄິດເປັນມູນຄ່າ (ກີບ)
ເຂົ້າທີ່ຖືກເສຍຫາຍ				

ສາຍເຫດ:

ຮູບທີ 13: ຮ່າງບັນທຶກຂໍ້ມູນຜົນເສຍຫາຍຂອງຜົນຜະລິດ

4.2. ບາດກ້າວໃນການບັນທຶກແລະຄິດໄລ່

1) ບັນທຶກຫົວໜ່ວຍຂອງຜົນຜະລິດທີ່ຖືກເສຍຫາຍໃສ່ໃນຖັນທີ 2 "ຫົວໜ່ວຍ";
2) ບັນທຶກຈຳນວນປະລິມານໃສ່ໃນຖັນທີ 3 "ຈຳນວນ";
3) ບັນທຶກລາຄາຫົວໜ່ວຍ ໃສ່ໃນຖັນທີ 4 "ລາຄາ/ຫົວໜ່ວຍ (ກີບ);
4) ຄິດໄລ່ມູນຄ່າຜົນເສຍຫາຍໃສ່ໃນຖັນທີ 5 "ຄິດເປັນມູນຄ່າ (ກີບ)";ແລະ
5) ບັນທຶກສາຍເຫດທີ່ກໍ່ໃຫ້ເກີດການເສຍຫາຍ.

4.3. ວິທີການຄິດໄລ່

ການຄິດໄລ່ຜົນເສຍຫາຍຂອງຜົນຜະລິດ ແມ່ນການຕີລາຄາເປັນຈຳນວນເງິນ ເພື່ອໃຫ້ເຫັນເຖິງຄວາມສຳຄັນທາງດ້ານເສດຖະກິດຂອງຄວາມເສຍຫາຍດັ່ງກ່າວ. ວິທີການຄິດໄລ່ແມ່ນຄ້າຍຄືກັນກັບວິທີຄິດມູນຄ່າຂອງຜະລິດຕະພັນ, ເຊິ່ງມີວິທີການຄິດໄລ່ຄືກັບການຄິດໄລ່ມູນຄ່າການຂາຍຜົນຜະລິດຂ້າງເທິງ. ວິທີການຄິດໄລ່ແມ່ນມີດັ່ງລຸ່ມນີ້:

ມູນຄ່າເສຍຫາຍຂອງຜະລິດຕະພັນ (ກີບ) = ລາຄາຫົວໜ່ວຍ (ກີບ/ຫົວໜ່ວຍ) X ຈຳນວນຫົວໜ່ວຍທີ່ເສຍໄປ

4.4. ຕົວຢ່າງ

ໃນການປູກເຂົ້ານາປີ ຊາວກະສິກອນໄດ້ຄາດຄະເນຜົນເສຍຫາຍຂອງຜົນຜະລິດເຂົ້າໃນລະດູການຜ່ານມາທັງໝົດປະມານ 500 ກິໂລ ໃນຊ່ວງໄລຍະສອງອາທິດຫຼັງຈາກປັກດຳ ເນື່ອງຈາກມີການລະບາດຂອງຫອຍເຊີລີ້. ລາຄາຜົນຜະລິດເຂົ້າຕາມທ້ອງຕະຫຼາດແມ່ນ 1.500 ກີບ/ກິໂລ. ດັ່ງນັ້ນ:

ມູນຄ່າເສຍຫາຍຂອງຜົນຜະລິດເຂົ້າ (ກີບ) = 1.500 **ກີບ/ກິໂລ** X 500 **ກິໂລ**

ມູນຄ່າເສຍຫາຍຂອງຜົນຜະລິດເຂົ້າ (ກີບ) = 750.000 **ກີບ**

ຕົວຢ່າງການບັນທຶກ ແລະ ຄິດໄລ່ມູນຄ່າເສຍຫາຍຂອງຜົນຜະລິດ ໃສ່ໃນຮ່າງເກັບກຳຂໍ້ມູນ ໄດ້ສະແດງໃຫ້ເຫັນຢູ່ໃນ ຮູບທີ 14.

3.2. ມູນຄ່າຜົນຜະລິດທີ່ຖືກເສຍຫາຍ	ຫົວໜ່ວຍ	ຈຳນວນ	ລາຄາ/ຫົວໜ່ວຍ (ກີບ)	ຄິດເປັນມູນຄ່າ (ກີບ)
ເຂົ້າທີ່ຖືກເສຍຫາຍ	ກິໂລ	500	1,500	750,000
ສາຍເຫດ:	ຫອຍເຊີລີ້ກັດຕົ້ນເຂົ້າໃນຊ່ວງສອງອາທິດຫຼັງຈາກປັກດຳ			

ຮູບທີ 14: ຕົວຢ່າງການບັນທຶກ ແລະ ຄິດໄລ່ມູນຄ່າຜົນຜະລິດທີ່ຖືກເສຍຫາຍ

4.5. ການສັງເກດຕີລາຄາ

ຢູ່ໃນພາກຜົນຜະລິດທີ່ຖືກເສຍຫາຍຈະບອກເຖິງຄວາມເສຍຫາຍທາງດ້ານເສດຖະກິດ ແລະ ສາຍເຫດທີ່ກໍ່ໃຫ້ເກີດຄວາມເສຍຫາຍ. ຖ້າຫາກວ່າຜົນຜະລິດທີ່ຖືກເສຍຫາຍຫາກມີຄວາມສຳຄັນທາງເສດຖະກິດຢ່າງຫຼວງຫຼາຍ, ນັກວິຊາການສົ່ງເສີມ ສາມາດອີງໃສ່ຂໍ້ມູນດັ່ງກ່າວເພື່ອພິຈາລະນາໃຫ້ຄວາມຊ່ວຍເຫຼືອແກ້ໄຂຕາມຄວາມເໝາະສົມຕໍ່ໄປ. ຕົວຢ່າງ: ການເສຍຫາຍທີ່ເກີດຈາກສັດຕູພືດທຳລາຍ ດັ່ງທີ່ໄດ້ຍົກໃຫ້ເຫັນຂ້າງເທິງນັ້ນ ໄດ້ເຮັດໃຫ້ຊາວກະສິກອນ ສູນເສຍຄິດເປັນຈຳນວນເງິນເຖິງ 750.000 ກີບ. ດັ່ງນັ້ນ ຖ້ານັກສົ່ງເສີມສາມາດຊ່ວຍຊາວກະສິກອນໃນການປ້ອງກັນ ແລະ ກຳຈັດ ຫອຍເຊີລີ້ໄດ້ ກໍ່ຈະສາມາດເພີ່ມລາຍຮັບໃຫ້ແກ່ເຂົາເຈົ້າຕື່ມອີກ.

5. ການຄິດໄລ່ເສດຖະກິດ

5.1. ພາກສະເໜີ

ການຄິດໄລ່ເສດຖະກິດ ປະກອບດ້ວຍການຄິດໄລ່ທີ່ສຳຄັນເຊັ່ນ: ການຄິດໄລ່ຜົນກຳໄລ, ຂາດທຶນ ແລະ ການວິເຄາະຜົນກຳໄລຕໍ່ຫົວໜ່ວຍ. ຮ່າງບັນທຶກການຄິດໄລ່ເສດຖະກິດໄດ້ສະແດງໃຫ້ເຫັນໃນ ຮູບທີ 15.

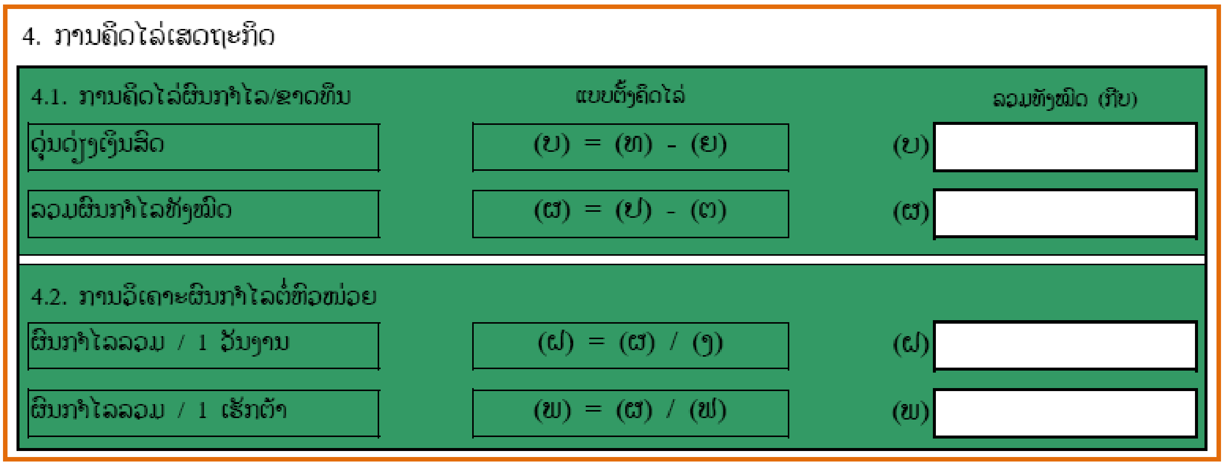
4. ການຄິດໄລ່ເສດຖະກິດ

4.1. ການຄິດໄລ່ຜົນກຳໄລ/ຂາດທຶນ	ແບບຕັ້ງຄິດໄລ່	ລວມທັງໝົດ (ກີບ)
ດຸ່ນດ່ຽງເງິນສົດ	(ບ) = (ທ) - (ຍ)	(ບ)
ລວມຜົນກຳໄລທັງໝົດ	(ຜ) = (ປ) - (ຕ)	(ຜ)
4.2. ການວິເຄາະຜົນກຳໄລຕໍ່ຫົວໜ່ວຍ		
ຜົນກຳໄລລວມ / 1 ວັນງານ	(ຝ) = (ຜ) / (ງ)	(ຝ)
ຜົນກຳໄລລວມ / 1 ເຮັກຕ້າ	(ພ) = (ຜ) / (ຟ)	(ພ)

ຮູບທີ 15: ຮ່າງບັນທຶກຂໍ້ມູນການຄິດໄລ່ເສດຖະກິດ

5.2. ບາດກ້າວໃນການບັນທຶກແລະຄິດໄລ່

1) ຄິດໄລ່ດຸ່ນດ່ຽງເງິນສົດໃສ່ໃນຫ້ອງ "(ບ)";
2) ຄິດໄລ່ລວມຜົນກຳໄລທັງໝົດໃສ່ໃນຫ້ອງ "(ຜ)"
3) ຄິດໄລ່ຜົນກຳໄລຕໍ່ວັນງານ ໃສ່ໃນຫ້ອງ "(ຝ)"
4) ຄິດໄລ່ຜົນກຳໄລຕໍ່ຫົວໜ່ວຍ ເນື້ອທີ່ ຫຼື ຜົນຜະລິດ ໃສ່ໃນຫ້ອງ "(ຟ)"

5.3. ວິທີການຄິດໄລ່

5.3.1. ການຄິດໄລ່ຜົນກຳໄລແລະຂາດທຶນ

ການຄິດໄລ່ຜົນກຳໄລ ແລະ ຂາດທຶນ ປະກອບດ້ວຍການຄິດໄລ່ທີ່ສຳຄັນເຊັ່ນ: ການຄິດໄລ່ດຸ່ນດ່ຽງເງິນສົດ ແລະ ການຄິດໄລ່ຜົນກຳໄລລວມທັງໝົດ. (ເບິ່ງ ຮູບທີ 15)

ກ. ການຄິດໄລ່ດຸ່ນດ່ຽງເງິນສົດ

ດຸ່ນດ່ຽງເງິນສົດແມ່ນບອກເຖິງສະຖານະພາບຂອງເງິນສົດທີ່ມີຢູ່ຫຼັງຈາກລະດູການຜະລິດ ຫຼື ຮອບວຽນການຜະລິດ. ວິທີການຄິດໄລ່ແມ່ນມີດັ່ງລຸ່ມນີ້:

ດຸ່ນດ່ຽງເງິນສົດ (ບ) = ລວມຜົນໄດ້ຮັບທີ່ເປັນເງິນສົດ (ທ) - ລວມລາຍຈ່າຍທີ່ເປັນເງິນສົດ (ຍ)

ຂ. ການຄິດໄລ່ຜົນກຳໄລລວມທັງໝົດ

ຜົນກຳໄລລວມທັງໝົດ ແມ່ນມູນຄ່າຂອງຜົນໄດ້ຮັບທັງໝົດ ທີ່ໄດ້ຫັກຄ່າໃຊ້ຈ່າຍສຳລັບສິ່ງນຳເຂົ້າທັງໝົດແລ້ວ. ວິທີການຄິດໄລ່ແມ່ນມີດັ່ງລຸ່ມນີ້:

ຜົນກຳໄລລວມທັງໝົດ (ຜ) = ລວມຜົນໄດ້ຮັບທັງໝົດ (ປ) - ລວມສິ່ງນຳເຂົ້າທັງໝົດ (ຕ)

ສະນັ້ນ ກ່ອນຈະຄິດໄລ່ຜົນກຳໄລລວມທັງໝົດ ຈະຕ້ອງໄດ້ຄິດໄລ່ຜົນລວມຂອງຜົນໄດ້ຮັບທັງໝົດ ແລະ ລ່າຍຈ່າຍສຳລັບສິ່ງນຳເຂົ້າທັງໝົດເສຍກ່ອນ. ຢູ່ໃນຮ່າງເກັບກຳຂໍ້ມູນໄດ້ອອກແບບໃຫ້ມີການຄິດໄລ່ທີ່ຕໍ່ເນື່ອງກັນ. ສະນັ້ນ ການຄິດໄລ່ພຽງແຕ່ນຳໃຊ້ຜົນຂອງການຄິດໄລ່ມາກ່ອນໃນຂໍ້ 3.3 ແລະ 2.3.3 ເພື່ອມາຄິດໄລ່.

5.3.2. ການຄິດໄລ່ຜົນກຳໄລລວມຕໍ່ຫົວໜ່ວຍ

ຜົນກຳໄລລວມຕໍ່ຫົວໜ່ວຍແມ່ນສະແດງໃຫ້ເຫັນເຖິງຜົນກຳໄລຕໍ່ 1 ຫົວໜ່ວຍຜົນຜະລິດ ຫຼື 1 ຫົວໜ່ວຍປັດໃຈການຜະລິດ. ຜົນຂອງການຄິດໄລ່ກຳໄລຕໍ່ຫົວໜ່ວຍໄດ້ສະແດງໃຫ້ເຫັນເຖິງປະສິດທິພາບໃນການຜະ ລິດທີ່ສາມາດນຳໃຊ້ເພື່ອປຽບທຽບ ລະຫວ່າງຊາວກະສິກອນດ້ວຍກັນ ຫຼື ລະຫວ່າງກິດຈະກຳການຜະລິດຕ່າງໆ.

ການຄິດໄລ່ຜົນກຳໄລລວມຕໍ່ຫົວໜ່ວຍ ປະກອບດ້ວຍການຄິດໄລ່ທີ່ສຳຄັນເຊັ່ນ: ການຄິດໄລ່ຜົນກຳໄລຕໍ່ເນື້ອທີ່, ຜົນກຳໄລຕໍ່ວັນງານ, ແລະ ຜົນກຳໄລຕໍ່ຜົນຜະລິດ. (ເບິ່ງ ຮູບທີ 15)

ກ. ການຄິດໄລ່ຜົນກຳໄລລວມຕໍ່ວັນງານ

ຜົນກຳໄລລວມຕໍ່ວັນງານແມ່ນບອກເຖິງປະສິດທິພາບຂອງການນຳໃຊ້ແຮງງານເຂົ້າໃນການຜະລິດໃນລະດູການຜະລິດ ຫຼື ຮອບວຽນການຜະລິດໜຶ່ງ. ວິທີການຄິດໄລ່ແມ່ນມີດັ່ງລຸ່ມນີ້:

ຜົນກຳໄລລວມຕໍ່ວັນງານ (ຝ) = ລວມຜົນກຳໄລທັງໝົດ (ຜ) ÷ ຈຳນວນວັນງານທັງໝົດ (ງ)

ຂ. ການຄິດໄລ່ຜົນກຳໄລລວມຕໍ່ຫົວໜ່ວຍເນື້ອທີ່ການຜະລິດ

ການຄິດໄລ່ຜົນກຳໄລລວມຕໍ່ຫົວໜ່ວຍເນື້ອທີ່ການຜະລິດ ແມ່ນໃຊ້ສຳລັບການປູກຝັງທີ່ໄດ້ໃຊ້ເນື້ອທີ່ດິນ. ຜົນກຳໄລລວມຕໍ່ເນື້ອທີ່ແມ່ນບອກເຖິງປະສິດທິພາບຂອງການນຳໃຊ້ເນື້ອທີ່ດິນ ເພື່ອທຳການຜະລິດໃນລະດູການຜະລິດ ຫຼື ຮອບວຽນການຜະລິດໜຶ່ງ. ວິທີການຄິດໄລ່ແມ່ນມີດັ່ງລຸ່ມນີ້:

ຜົນກຳໄລລວມຕໍ່ເນື້ອທີ່ (ພ) = ລວມຜົນກຳໄລທັງໝົດ (ຜ) ÷ ເນື້ອທີ່ການຜະລິດ (ຟ)

ດັ່ງນັ້ນ ຫຼັງຈາກທີ່ເຮົາໄດ້ຄິດໄລ່ຜົນກຳໄລລວມທັງໝົດຂອງການຜະລິດແລ້ວ ເຮົາກໍ່ສາມາດນຳເອົາມາຄິດໄລ່ຜົນກຳໄລຕໍ່ເນື້ອທີ່ໄດ້. ສ່ວນເນື້ອທີ່ການຜະລິດແມ່ນໄດ້ຈາກການບັນທຶກຢູ່ໃນຫ້ອງ **"ຟ"** ຂອງພາກ **ຂໍ້ມູນທົ່ວໄປ** ໃນຮ່າງເກັບກຳຂໍ້ມູນ. ໃນການຄິດໄລ່ຜົນກຳໄລຕໍ່ເນື້ອທີ່ ສ່ວນຫຼາຍຈະນິຍົມກັນໃຊ້ຫົວໜ່ວຍເນື້ອທີ່ເປັນ ***ເຮັກຕາ***. ແຕ່ຖ້າຫາກວ່າ ການຜະລິດໃດທີ່ປະຊາຊົນບໍ່ໄດ້ນຳໃຊ້ເນື້ອທີ່ດິນຫຼາຍ ເຊັ່ນ: ການປູກຜັກ ກໍ່ສາດມາດນຳໃຊ້ຫົວໜ່ວຍເນື້ອທີ່ດິນເປັນ ***ໄຮ່*** ເພື່ອມາຄິດໄລ່ກໍ່ໄດ້.

ຄ. ການຄິດໄລ່ຜົນກຳໄລລວມຕໍ່ຫົວໜ່ວຍຜົນຜະລິດ

ຖ້າຫາກວ່າ ການຜະລິດກະສິກຳບໍ່ໄດ້ນຳໃຊ້ດິນກະສິກຳ ເປັນຕົ້ນແມ່ນ: ການແປຮູບຜະລິດຕະພັນກະສິກຳ ແລະ ການລ້ຽງສັດນ້ອຍ ຫຼື ກາງ ເຊັ່ນ: ສັດປີກ ແລະ ໝູ, ຈະບໍ່ສາມາດຄິດໄລ່ຜົນກຳໄລຕໍ່ເນື້ອທີ່ການຜະລິດໄດ້. ສະນັ້ນຈຶ່ງມີວິທີການຄິດໄລຜົນກຳໄລຕໍ່ຫົວໜ່ວຍຜົນຜະລິດໜຶ່ງ. ຜົນກຳໄລຕໍ່ຫົວໜ່ວຍຜົນຜະລິດແມ່ນບອກເຖິງປະສິດທິພາບຂອງການຜະລິດຕໍ່ຫົວໜ່ວຍຜົນຜະລິດໃນລະດູການຜະລິດ ຫຼື ຮອບວຽນການຜະລິດໜຶ່ງ. ວິທີການຄິດໄລ່ແມ່ນມີດັ່ງລຸ່ມນີ້:

ຜົນກຳໄລລວມຕໍ່ຫົວໜ່ວຍ (ພ) = ລວມຜົນກຳໄລທັງໝົດ (ຜ) ÷ ຈຳນວນຜົນຜະລິດສັດທັງໝົດ (ຟ)

ດັ່ງນັ້ນ ຫຼັງຈາກທີ່ເຮົາໄດ້ຄິດໄລ່ຜົນກຳໄລລວມທັງໝົດຂອງການຜະລິດ ຢູ່ໃນຂໍ້ ທີ່ຜ່ານມາ ຢູ່ຂໍ້ 5.1.2 ແລ້ວ ເຮົາກໍ່ສາມາດນຳເອົາມາຄິດໄລ່ຜົນກຳໄລຕໍ່ຫົວໜ່ວຍຜົນຜະລິດໄດ້. ສ່ວນຈຳນວນຜົນຜະລິດທັງໝົດແມ່ນໄດ້ຈາກການບັນທຶກແລະຄິດໄລ່ ຢູ່ໃຫ້ຫ້ອງ "(ຟ)" ຂອງຮ່າງເກັບກຳຂໍ້ມູນ.

5.4. ຕົວຢ່າງ

5.4.1. ການຄິດໄລ່ດຸ່ນດ່ຽງເງິນສົດ

ຊາວກະສິກອນໄດ້ເງິນສົດລວມທັງໝົດຈາກການຂາຍເຂົ້າ ແມ່ນ 1.360.000 ກີບ ແລະ ມີລາຍຈ່າຍທີ່ເປັນເງິນສົດທັງໝົດ ແມ່ນ 886.000 ກີບ. ດັ່ງນັ້ນ ດຸ່ນດ່ຽງເງິນສົດຈະມີດັ່ງນີ້:

ດຸ່ນດ່ຽງເງິນສົດ = 1.360.000 **ກີບ - 886.000 ກີບ**

ດຸ່ນດ່ຽງເງິນສົດ = 474.000 **ກີບ**

ຕົວຢ່າງການບັນທຶກ ແລະ ຄິດໄລ່ດຸ່ນດ່ຽງເງິນສົດ ໄດ້ສະແດງໃຫ້ເຫັນຢູ່ໃນຮູບທີ 16.

5.4.2. ການຄິດໄລ່ຜົນກຳໄລລວມທັງໝົດ

ຊາວກະສິກອນໄດ້ຮັບມູນຄ່າລວມທັງໝົດຈາກການຜະລິດເຂົ້ານາ ແມ່ນ 5.600.000 ກີບ ແຕ່ ຊາວກະສິກອນດັ່ງກ່າວໄດ້ມີຄ່າໃຊ້ຈ່າຍໃນການຊື້ສິ່ງນຳເຂົ້າທັງໝົດທີ່ຄິດເປັນມູນຄ່າ 2.300.000 ກີບ. ດັ່ງນັ້ນ ຜົນກຳໄລລວມທັງໝົດຈະມີດັ່ງນີ້:

ຜົນກຳໄລລວມທັງໝົດ = 5.600.000 ກີບ - 2.300.000 ກີບ

ຜົນກຳໄລລວມທັງໝົດ = 3.300.000 ກີບ

ຕົວຢ່າງການບັນທຶກ ແລະ ຄິດໄລ່ຜົນກຳໄລລວມທັງໝົດ ໄດ້ສະແດງໃຫ້ເຫັນຢູ່ໃນ ຮູບທີ 16.

5.4.3. ການຄິດໄລ່ຜົນກຳໄລລວມຕໍ່ວັນງານ

ຊາວກະສິກອນໄດ້ຮັບຜົນກຳໄລລວມທັງໝົດຈາກການຜະລິດເຂົ້ານາ ແມ່ນ 3.300.000 ກີບ. ໃນການຜະລິດ ລາວໄດ້ນຳໃຊ້ແຮງງານທັງໝົດແມ່ນ 103 ວັນງານ. ດັ່ງນັ້ນ ຜົນກຳໄລລວມຕໍ່ວັນງານຈະມີດັ່ງນີ້:

ຜົນກຳໄລລວມຕໍ່ວັນງານ = 3.300.000 ກີບ ÷ 103 ວັນງານ

ຜົນກຳໄລລວມຕໍ່ວັນງານ = 32.039 ກີບ/ຄົນ/ວັນ ຫຼື ກີບຕໍ່ວັນງານ

ຕົວຢ່າງການບັນທຶກແລະຄິດໄລ່ຜົນກຳໄລຕໍ່ວັນງານ ໃສ່ໃນຮ່າງເກັບກຳຂໍ້ມູນໄດ້ສະແດງໃຫ້ເຫັນຢູ່ໃນ ຮູບທີ 16.

5.4.4. ການຄິດໄລ່ຜົນກຳໄລລວມຕໍ່ຫົວໜ່ວຍເນື້ອທີ່ການຜະລິດ

ຊາວກະສິກອນໄດ້ຮັບຜົນກຳໄລລວມທັງໝົດຈາກການຜະລິດເຂົ້າ ແມ່ນ 3.300.000 ກີບ. ໃນການຜະລິດ ລາວໄດ້ນຳໃຊ້ເນື້ອທີ່ດິນທັງໝົດແມ່ນ 1 ເຮັກຕາ. ດັ່ງນັ້ນ ຜົນກຳໄລລວມຕໍ່ເນື້ອທີ່ຈະມີດັ່ງນີ້:

ຜົນກຳໄລລວມຕໍ່ເນື້ອທີ່ = 3.300.000 ກີບ ÷ 1 ເຮັກຕາ

ຜົນກຳໄລລວມຕໍ່ເນື້ອທີ່ = 3.300.000 ກີບ/ເຮັກຕາ

ຕົວຢ່າງການບັນທຶກແລະຄິດໄລ່ຜົນກຳໄລຕໍ່ເນື້ອທີ່ ໃສ່ໃນຮ່າງເກັບກຳຂໍ້ມູນໄດ້ສະແດງໃຫ້ເຫັນຢູ່ໃນ ຮູບທີ 16.

4. ການຄິດໄລ່ເສດຖະກິດ

4.1. ການຄິດໄລ່ຜົນກຳໄລ/ຂາດທຶນ	ແບບຕັ້ງຄິດໄລ່		ລວມທັງໝົດ (ກີບ)
ດຸ່ນດ່ຽງເງິນສົດ	(ບ) = (ທ) - (ຍ)	(ບ)	474,000
ລວມຜົນກຳໄລທັງໝົດ	(ຜ) = (ປ) - (ຕ)	(ຜ)	3,300,000
4.2. ການວິເຄາະຜົນກຳໄລຕໍ່ຫົວໜ່ວຍ			
ຜົນກຳໄລລວມ / 1 ວັນງານ	(ຝ) = (ຜ) / (ງ)	(ຝ)	32,039
ຜົນກຳໄລລວມ / 1 ເຮັກຕ້າ	(ພ) = (ຜ) / (ຟ)	(ພ)	3,300,000

ຮູບທີ 16: ຕົວຢ່າງການບັນທຶກ ແລະ ຄິດໄລ່ເສດຖະກິດສຳລັບການຜະລິດເຂົ້ານາ

5.4.5. ການຄິດໄລ່ຜົນກຳໄລລວມຕໍ່ຫົວໜ່ວຍຜົນຜະລິດ

ຊາວກະສິກອນໄດ້ມີຜົນກຳໄລລວມທັງໝົດຈາກການລ້ຽງໄກ່ລາດທັງໝົດ 58 ໂຕ ແມ່ນ 164.000 ກີບ. ດັ່ງນັ້ນ ຜົນກຳໄລລວມຕໍ່ໄກ່ 1 ໂຕ ຈະມີດັ່ງນີ້:

ຜົນກຳໄລລວມຕໍ່ໄກ່ 1 ໂຕ = 164.000 ກີບ ÷ 58 ໂຕ

ຜົນກຳໄລລວມຕໍ່ໄກ່ 1 ໂຕ = 2.828 ກີບ/ໂຕ

ຕົວຢ່າງການບັນທຶກ ແລະ ຄິດໄລ່ຜົນກຳໄລລວມຕໍ່ຫົວໜ່ວຍຜົນຜະລິດເປັນຕົ້ນແມ່ນຕໍ່ສັດ 1 ໂຕ ໃສ່ໃນຮ່າງເກັບກຳຂໍ້ມູນ ໄດ້ສະແດງໃຫ້ເຫັນຢູ່ໃນ ຮູບທີ 17.

4. ການຄິດໄລ່ເສດຖະກິດ

4.1. ການຄິດໄລ່ຜົນກຳໄລ/ຂາດທຶນ	ແບບຕັ້ງຄິດໄລ່		ລວມທັງໝົດ (ກີບ)
ດຸ່ນດ່ຽງເງິນສົດ	(ບ) = (ທ) - (ຢ)	(ບ)	44,000
ລວມຜົນກຳໄລທັງໝົດ	(ຜ) = (ປ) - (ຕ)	(ຜ)	164,000
4.2. ການວິເຄາະຜົນກຳໄລຕໍ່ຫົວໜ່ວຍ			
ຜົນກຳໄລລວມ / 1 ວັນງານ	(ຝ) = (ຜ) / (ງ)	(ຝ)	6,308
ຜົນກຳໄລລວມ / 1 ໂຕ	(ພ) = (ຜ) / (ຟ)	(ພ)	2,828

ຮູບທີ 17: ຕົວຢ່າງການບັນທຶກ ແລະ ຄິດໄລ່ເສດຖະກິດສຳລັບການລ້ຽງໄກ່

5.5. ການສັງເກດຕີລາຄາ

ຜົນຂອງການຄິດໄລ່ເສດຖະກິດ ແມ່ນບອກເຖິງສະພາບການດູນດ່ຽງເງິນສົດ, ຜົນກຳໄລລວມທັງໝົດ, ຜົນກຳໄລລວມຕໍ່ວັນງານ, ແລະ ຜົນກຳໄລລວມຕໍ່ເນື້ອທີ່ການຜະລິດ ຫຼື ຕໍ່ຫົວໜ່ວຍຜົນຜະລິດ.

5.5.1 ດຸ່ນດ່ຽງເງິນສົດ

ດຸ່ນດ່ຽງເງິນສົດ ຈະບອກເຖິງສະຖານະພາບຂອງເງິນສົດທີ່ໄດ້ຮັບໃນການຜະລິດ. ຖ້າຫາກວ່າ ການຜະລິດຂາດດຸນເງິນສົດ, ໝາຍຄວາມວ່າ ຊາວກະສິກອນໄດ້ລົງທຶນທີ່ເປັນເງິນສົດຫຼາຍກວ່າ ລາຍຮັບທີ່ເປັນເງິນສົດ. ດັ່ງນັ້ນ ຊາວກະສິກອນຈະຕ້ອງໄດ້ຊອກເງິນສົດຈາກແຫຼ່ງອື່ນມາຖົມຊຸມເພື່ອລົງທຶນໃນລະດູການຜະລິດຕໍ່ໄປ ເຊິ່ງອາດຈະນຳໄປສູ່ບັນຫາໜີ້ສິນໄດ້. ຖ້າຫາກວ່າ ຊາວກະສິກອນມີດູນດ່ຽງເງິນສົດຫຼາຍ ກໍ່ຈະເຮັດໃຫ້ຊາວກະສິກອນມີທຶນສະສົມທຶນຫຼາຍຂຶ້ນ ແລະ ສາມາດນຳໄປລົງທຶນໃສ່ກິດຈະກຳອື່ນ.

5.5.2 ຜົນກຳໄລລວມທັງໝົດ

ຜົນກຳໄລລວມທັງໝົດແມ່ນບອກເຖິງມູນຄ່າຜົນໄດ້ຮັບສຸດທິຂອງການຜະລິດ. ຖ້າຫາກວ່າ ຜົນກຳໄລທັງໝົດມີຄ່າລົບ, ໝາຍຄວາມວ່າ ຊາວກະສິກອນລົງທຶນເຂົ້າໃນການຜະລິດ ມີມູນຄ່າສູງກວ່າຜົນໄດ້ຮັບ. ດັ່ງນັ້ນ ພະນັກງານວິຊາການຕ້ອງໄດ້ຊອກຫາສາຍເຫດ ເພື່ອຫາທາງແກ້ໄຂ.

5.5.3 ຜົນກຳໄລລວມຕໍ່ວັນງານ

ຜົນກຳໄລລວມຕໍ່ວັນງານແມ່ນບອກເຖິງມູນຄ່າຜົນໄດ້ຮັບຕໍ່ ແຮງງານ ຕໍ່ມື້. ຖ້າຫາກວ່າ ຜົນກຳໄລຕໍ່ວັນງານຫາກຕໍ່າກວ່າຄ່າແຮງງານຢູ່ພາຍໃນທ້ອງຖິ່ນຫຼາຍ, ນັກວິຊາການຈະຕ້ອງໄດ້ຫາທາງເພື່ອຊ່ວຍໃຫ້ເຂົາເຈົ້າມີກິດຈະກຳສ້າງລາຍຮັບເພີ່ມ ໃນກໍລະນີທີ່ມີພຽງແຕ່ກິດຈະກຳການຜະລິດດຽວ. ຂໍ້ມູນດັ່ງກ່າວ ຍັງສາມາດນຳໄປປຽບທຽບລະຫວ່າງກິດຈະກຳການຜະລິດ ແລະ ລະຫວ່າງຊາວກະສິກອນດ້ວຍກັນອີກ. ເພື່ອໃຫ້ຊາວກະສິກອນສາມາດເຫັນໄດ້ວ່າ ກິດຈະກຳໃດທີ່ໃຫ້ຜົນກຳໄລຕໍ່ວັນງານສູງກວ່າ.

5.5.4 ຜົນກຳໄລລວມຕໍ່ຫົວໜ່ວຍ

ຜົນກຳໄລລວມຕໍ່ຫົວໜ່ວຍສາມາດຄິດໄລ່ດ້ວຍສອງວິທີການເຊັ່ນ: ການຄິດໄລ່ຜົນກຳໄລຕໍ່ຫົວໜ່ວຍເນື້ອທີ່ ແລະ ຕໍ່ຫົວໜ່ວຍຜົນຜະລິດ. ຜົນກຳໄລຕໍ່ຫົວໜ່ວຍເນື້ອທີ່ ບອກເຖິງປະສິດທິພາບຂອງການນຳໃຊ້ຊັບພະຍາ ກອນເປັນຕົ້ນແມ່ນເນື້ອທີ່ການຜະລິດ. ສ່ວນການຜະລິດທີ່ບໍ່ໄດ້ນຳໃຊ້ເນື້ອທີ່ດິນຫຼາຍເຊັ່ນ: ການລ້ຽງສັດ ແລະ ການແປຮູບຜະລິດຕະພັນກະສິກຳ ແມ່ນຄິດໄລ່ຜົນກຳໄລຕໍ່ຫົວໜ່ວຍຜົນຜະລິດ. ຂໍ້ມູນດັ່ງກ່າວສາມາດນຳໄປປຽບທຽບລະຫວ່າງກິດຈະກຳການຜະລິດ ແລະ ລະຫວ່າງຊາວກະສິກອນດ້ວຍກັນອີກ. ເພື່ອໃຫ້ຊາວກະສິກອນສາມາດເຫັນໄດ້ວ່າ ກິດຈະກຳໃດທີ່ໃຫ້ຜົນກຳໄລຕໍ່ຫົວໜ່ວຍສູງກວ່າ.

ນອກນັ້ນ ນັກສົ່ງເສີມແລະພັດທະນາຍັງສາມາດນຳໃຊ້ຂໍ້ມູນທີ່ໄດ້ຈາກການເກັບກຳ ແລະການຄິດໄລ່ເສດຖະກິດດັ່ງກ່າວ ເພື່ອປຽບທຽບຜົນໄດ້ຮັບລະຫວ່າງກ່ອນແລະຫຼັງການຝຶກອົບຮົມຂອງຊາວກະສິກອນ, ປະສິດທິພາບຂອງການຜະລິດຂອງແຕ່ລະກິດຈະກຳ, ແລະປະສິດທິພາບການຜະລິດລະຫວ່າງຊາວກະສິກອນດ້ວຍກັນ. ເມື່ອນັກສົ່ງເສີມແລະພັດທະນາຫາກໄດ້ຂໍ້ມູນທີ່ຕ້ອງການໝົດແລ້ວ ກໍ່ຈະສາມາດວາງແຜນການແກ້ໄຂບັນຫາ ແລະ ຊ່ວຍເຫຼືອຊາວກະສິກອນໄດ້ຢ່າງຖືກຕ້ອງ.

ເຖິງຢ່າງໃດກໍ່ຕາມ, ເພື່ອໃຫ້ຊາວກະສິກອນມີຂໍ້ມູນທີ່ຊັດເຈນ ແລະ ມີຄວາມສະດວກໃນການຄິດໄລ່ເສດຖະກິດຈຶ່ງຈຳເປັນຈະຕ້ອງໄດ້ສ້າງຈິດສຳນຶກໃຫ້ຊາວກະສິກອນມີການບັນທຶກຂໍ້ມູນໃນການຜະລິດຢ່າງຕໍ່ເນື່ອງ.

V. ການວິເຄາະຜົນໄດ້ຮັບຈາກການຄິດໄລ່ຮ່ວມກັບຊາວກະສິກອນ

ໃນຫົວຂໍ້ຜ່ານມານັ້ນ ພວກເຮົາໄດ້ອະທິບາຍກ່ຽວກັບການຕື່ມແບບຟອມ ແລະ ການຄິດໄລ່ທີ່ຖືກຕ້ອງ. ແຕ່ວ່າ ຕົວເລກດັ່ງກ່າວທັງໝົດນັ້ນມີຄວາມໝາຍແນວໃດ? ພວກເຮົາຈະອີງໃສ່ຕົວເລກດັ່ງກ່າວເພື່ອໃຫ້ຄຳແນະນຳແກ່ຊາວກະສິກອນຄືແນວໃດ? ສິ່ງເຫຼົ່ານີ້ ແມ່ນເປັນສິ່ງທີ່ທ້າທາຍສຳລັບນັກສົ່ງເສີມກະສິກຳ. ແລະ ມັນກໍ່ເປັນພາກສ່ວນທີ່ສຳຄັນທີ່ສຸດໃນການວິເຄາະເສດຖະກິດທັງໝົດ. ໃນຫົວຂໍ້ນີ້ ພວກເຮົາຈະຕອບຄຳຖາມດັ່ງກ່າວໃຫ້ແກ່ທ່ານ.

ສິ່ງສຳຄັນທີ່ສຸດ ແມ່ນ ມັນບໍ່ມີຕຳລາໃດໆທີ່ຈະບອກລາຍລະອຽດກ່ຽວກັບການວິເຄາະ ເຊິ່ງຈະຕ້ອງໄດ້ອີງໃສ່ສະພາບຕົວຈິງ ແລະ ທ່າແຮງຂອງຊາວກະສິກອນ. ສະນັ້ນ, ທາງທີ່ດີທີ່ສຸດແມ່ນການຍົກຕົວຢ່າງຈາກກໍລະນີຕົວຈິງ ພ້ອມກັບການອະທິບາຍວ່າ ເປັນຫຍັງຈຶ່ງມີການຕັດສິນໃຈຄືດັ່ງກ່າວນັ້ນ.

ຕົວຢ່າງທີ່ຈະຍົກໃຫ້ເຫັນມີຄື:

ກ) ການວິເຄາະກ່ຽວກັບການຜະລິດຊະນິດດຽວຢູ່ໃນຄົວເຮືອນໜຶ່ງກ່ຽວກັບການປູກອ້ອຍ;

ຂ) ການປຽບທຽບລະຫວ່າງສອງວິທີການຜະລິດຢູ່ໃນກິດຈະກຳການຜະລິດໜຶ່ງຂອງຊາວກະສິກອນກ່ຽວກັບການເຮັດນາປີ; ແລະ

ຄ) ການປຽບທຽບລະຫວ່າງສອງກິດຈະກຳການຜະລິດຢູ່ໃນຄົວເຮືອນໜຶ່ງກ່ຽວກັບການເຮັດນາແຊງ ແລະ ການປູກໝາກແຕງ.

ຕົວຢ່າງດັ່ງກ່າວນີ້ ແມ່ນສະແດງໃຫ້ເຫັນເຖິງຈຸດປະສົງຂອງເຄື່ອງມືດັ່ງກ່າວນີ້ ເປັນຕົ້ນແມ່ນ: ຊາວກະສິກອນສາມາດ ກ) ວິເຄາະຜົນຂອງການດຳເນີນການຜະລິດ (ດີ ຫຼື ບໍ່ດີ); ຂ) ປຽບທຽບການຜະລິດຂອງເຂົາເຈົ້າກັບຜູ້ອື່ນທີ່ຢູ່ໃກ້ຄຽງ (ດີກວ່າ ຫຼື ຂີ້ຮ້າຍກວ່າ); ແລະ ຄ) ການຕັດສິນໃຈໃນກິດຈະກຳການຜະລິດຕໍ່ໄປ (ປັບປຸງວິທີການຜະລິດ ຫຼື ບາງຄັ້ງອາດມີການປ່ຽນແປງຫັນໄປດຳເນີນການຜະລິດຊະນິດໃໝ່ແທນ).

ຕົວຢ່າງ 1: ການວິເຄາະກິດຈະກຳການຜະລິດໜຶ່ງຢູ່ໃນຄົວເຮືອນໜຶ່ງ

ຕົວຢ່າງນີ້ ແມ່ນອີງໃສ່ການສຳພາດ ທ້າວ ບົວສອນ ຢູ່ບ້ານໜອງເຄັ່ງ, ເມືອງໄຊທານີ, ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ ໃນເດືອນພະຈິກ ປີ 2008. ຄອບຄົວຂອງລາວໄດ້ປູກອ້ອຍແຕ່ເດືອນມິຖຸນາ ປີ 2007 ຫາ ເດືອນກຸມພາ ປີ 2008. ລາວຕ້ອງການຢາກຮູ້ວ່າ ການປູກອ້ອຍຂອງລາວຈະມີຜົນກຳໄລຄືແນວໃດ ແລະ ຈະສືບຕໍ່ໃນລະດູຕໍ່ໄປຫຼືບໍ່.

ຟອມ 8: ການຄິດໄລ່ເສດຖະກິດສຳລັບການປູກອ້ອຍ

1. ຂໍ້ມູນທົ່ວໄປ

ຊື່ແລະນາມສະກຸນຂອງຊາວກະສິກອນ	ບ້ານ		
ທ ບົວສອນ	ໜອງເຕັ່ງ		
ວັນເດືອນປີເກັບກຳຂໍ້ມູນ	ເມືອງ	ລວມຜົນຜະລິດ (ກລ)	ສະມັດຕະພາບ (ກລ/ຮຕ)
10/11/2008	ໄຊທານີ	40,000	83,333
ໄລຍະການຜະລິດ(1 ລະດູການ: ແຕ່ເດືອນປີ ເຖິງ ເດືອນປີ)	ແຂວງ	ລວມເນື້ອທີ່ (ເຮັກຕາ) (ຟ)	
6/2007-2/2008	ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ	0.48	

2. ສິ່ງນຳເຂົ້າ

2.1. ທຶນໝູນວຽນ:	ຫົວໜ່ວຍ	ຈຳນວນທັງໝົດ	ລາຄາ/ຫົວໜ່ວຍ (ກີບ)	ຄິດເປັນເງິນ (ກີບ)			
				ຈຳນວນ	ເປັນເງິນສົດ	ຈຳນວນ	ບໍ່ເປັນເງິນສົດ
ແນວພັນ	ໂຕນ	1	120,000	1	120,000		
ຢາປາບສັດຕູພືດ	ແກ້ວ	2	150,000	2	300,000		
ຝຸ່ນວິທະຍາສາດ							
ຝຸ່ນທຳມະຊາດ							
ອື່ນໆ							
ລວມ				(ກ)	420,000	(ຂ)	0
ລວມມູນຄ່າທຶນໝູນວຽນທັງໝົດ			(ຄ) = (ກ) + (ຂ)	(ຄ)	420,000		

2.2. ຄ່າແຮງງານ	ຈຳນວນວັນງານ	ລາຄາ ຕໍ່ວັນງານ (ກີບ)	ຄິດເປັນເງິນ (ກີບ)			
			ຈຳນວນ	ເປັນເງິນສົດ	ຈຳນວນ	ບໍ່ເປັນເງິນສົດ
ກຽມດິນ	20		20	600,000	20	0
ປູກ	30	30,000			30	900,000
ບົວລະບັດຮັກສາ ແລະ ເສຍຫຍ້າ	25	30,000			25	750,000
ເກັບກູ້ຜົນຜະລິດ	35	20,000			35	700,000
ຂົນສົ່ງ	20	20,000			20	400,000
ອື່ນໆ						
ລວມ	130	(ງ)	(ຈ)	600,000	(ສ)	2,750,000
ລວມຄ່າແຮງງານທັງໝົດ		(ຊ) = (ຈ) + (ສ)	(ຊ)	3,350,000		

ລວມມູນຄ່າຂອງສິ່ງນຳເຂົ້າ	(ຍ) = (ກ)+(ຈ)	(ດ) = (ຂ)+(ສ)	(ຍ)	1,020,000	(ດ)	2,750,000
ລວມມູນຄ່າຂອງສິ່ງນຳເຂົ້າທັງໝົດ		(ຕ) = (ຍ) + (ດ)	(ຕ)	3,770,000		

3. ຜົນໄດ້ຮັບ

3.1. ມູນຄ່າຂອງຜົນໄດ້ຮັບ	ຫົວໜ່ວຍ	ຈຳນວນທັງໝົດ	ລາຄາ/ຫົວໜ່ວຍ (ກີບ)	ຄິດເປັນເງິນ (ກີບ)			
				ຈຳນວນ	ເປັນເງິນສົດ	ຈຳນວນ	ບໍ່ເປັນເງິນສົດ
ຜົນຜະລິດທີ່ໄດ້ຂາຍ	ກິໂລ			-	-	X	X
ຜົນຜະລິດທີ່ໄດ້ຊົມໃຊ້ໃນຄອບຄົວ	ກິໂລ			X	X		
ຜົນຜະລິດທີ່ໄດ້ແບ່ງປັນໃຫ້ຜູ້ອື່ນ	ກິໂລ			X	X		
ຜົນຜະລິດທີ່ໄດ້ແລກປ່ຽນ	ກິໂລ			X	X		
ຜົນຜະລິດທີ່ເກັບໄວ້ເປັນແນວພັນ	ກິໂລ			X	X		
ຜົນຜະລິດທີ່ຍັງເຫຼືອໃນປະຈຸບັນ	ກິໂລ	40,001	121	X	X	40,001	4,840,121
ຂາຍສິ່ງເສດເຫຼືອຈາກຜົນຜະລິດຫຼັກ		X	X				
ລວມ		40,001	(ຖ)	(ທ)	0	(ນ)	4,840,121
ລວມມູນຄ່າຜົນໄດ້ຮັບທັງໝົດ			(ປ) = (ທ) + (ນ)	(ປ)	4,840,121		

3.2. ມູນຄ່າຜົນຜະລິດທີ່ຖືກເສຍຫາຍ	ຫົວໜ່ວຍ	ຈຳນວນ	ລາຄາ/ຫົວໜ່ວຍ (ກີບ)	ຄິດເປັນມູນຄ່າ (ກີບ)
ຜົນຜະລິດນາໆ ທີ່ຖືກເສຍຫາຍ				0

ໝາຍເຫດ:

----

4. ການຄິດໄລ່ເສດຖະກິດ

4.1. ການຄິດໄລ່ຜົນກຳໄລ/ຂາດທຶນ	ແບບຕັ້ງຄິດໄລ່		ລວມທັງໝົດ (ກີບ)
ດຸ່ນດ່ຽງເງິນສົດ	(ບ) = (ທ) - (ຍ)	(ບ)	-1,020,000
ລວມຜົນກຳໄລທັງໝົດ	(ຜ) = (ປ) - (ຕ)	(ຜ)	1,070,121

4.2. ການວິເຄາະຜົນກຳໄລຕໍ່ຫົວໜ່ວຍ			
ຜົນກຳໄລລວມ / 1 ວັນງານ	(ຝ) = (ຜ) / (ງ)	(ຝ)	8,232
ຜົນກຳໄລລວມ / 1 ເຮັກຕາ	(ພ) = (ຜ) / (ຟ)	(ພ)	2,229,419

ຫຼັງຈາກຕື່ມຂໍ້ມູນໃສ່ໃນແບບຟອມ ແລະ ຄິດໄລ່ຮຽບຮ້ອຍແລ້ວ ບັນດາຂໍ້ມູນລຸ່ມນີ້ແມ່ນມີຄວາມສຳຄັນ ແລະ ຄວນຈະໄດ້ເອົາໃຈໃສ່:

ຂໍ້ມູນທີ່ສຳຄັນ	**ຈຳນວນ**
ເນື້ອທີ່ (ຟ)	0,48 ha
ຜົນຜະລິດທັງໝົດ	40 t
ຜະລິດຕະພາບ	83.33 t/ha
ມູນຄ່າທຶນໝູນວຽນທີ່ເປັນເງິນສົດ (ກ)	420.000 ກີບ
ມູນຄ່າທຶນໝູນວຽນທີ່ບໍ່ເປັນເງິນສົດ (ຂ)	0 ກີບ
ມູນຄ່າແຮງງານທັງໝົດ (ຊ)	3.350.000 ກີບ
ມູນຄ່າສິ່ງນຳເຂົ້າທັງໝົດ (ມູນຄ່າທຶນໝູນວຽນ ແລະ ຄ່າແຮງງານ) (ຕ)	3.770.000 ກີບ
ຈຳນວນວັນງານທັງໝົດ (ງ)	130 ວັນງານ
ມູນຄ່າຜົນຜະລິດທີ່ເປັນເງິນສົດ (ທ)	0 ກີບ
ມູນຄ່າຜົນຜະລິດທີ່ບໍ່ເປັນເງິນສົດ (ນ)	4.840.121 ກີບ
ມູນຄ່າຜົນໄດ້ຮັບທັງໝົດ (ປ)	4.840.121 ກີບ
ດຸ່ນດ່ຽງເງິນສົດ (ບ)	- 1.020.000 ກີບ
ຜົນກຳໄລລວມ (ຜ)	1.070.121 ກີບ
ຜົນກຳໄລລວມ/ວັນງານ (ຝ)	8.232 ກີບ
ຜົນກຳໄລລວມ/ເຮັກຕາ (ພ)	2.229.419 ກີບ

ທຳອິດ ຈະຕ້ອງໄດ້ໄດ້ຄິດໄລ່ **ຜະລິດຕະພາບ**. ອີງຕາມຂໍ້ມູນສະຖິຕິ ຂອງອົງການອາຫານແລະກະສິກຳ (FAO) ໃນປີ 2002, ຜະລິດຕະພາບສະເລ່ຍຂອງການຜະລິດອ້ອຍໃນປະເທດລາວ ແມ່ນ 31,8 ໂຕນ/ຮຕ. ແຕ່ຜະລິດຕະພາບຂອງທ້າວບົວສອນແມ່ນສູງກວ່າຫຼາຍ (ຜົນຜະລິດ 40 ໂຕນ/0,48 ຮຕ = 83 ໂຕນ/ຮຕ) ເຊິ່ງສູງກວ່າເກືອບ 3 ເທົ່າຕົວຂອງຄ່າສະເລ່ຍດັ່ງກ່າວ.

ຄຳແນະນຳ: ຖ້າຕົວເລກຜະລິດຕະພາບດັ່ງກ່າວຫາກສູງກວ່າມາດຕະຖານຫຼາຍ, ທຳອິດ ທ່ານຈະຕ້ອງໄດ້ກວດກາຂໍ້ມູນຄືນວ່າຂໍ້ມູນທີ່ໄດ້ນັ້ນຖືກຕ້ອງກັບຄວາມຈິງຫຼືບໍ່. ຈາກນັ້ນກໍ່ກວດກາການຄິດໄລ່ຄືນອີກເພື່ອຄວາມຖືກຕ້ອງ. ຖ້າຫາກວ່າຖືກຕ້ອງໝົດແລ້ວ (ໃນກໍລະນີຕົວຢ່າງທີ່ຍົກໃຫ້ເຫັນ) ສະແດງວ່າທ້າວບົວສອນແມ່ນຢູ່ໃນສະພາບເງື່ອນໄຂທີ່ມີຄວາມເໝາະສົມ ເຊັ່ນ: ດິນມີຄວາມອຸດົມສົມບູນ ແລະ ມີການຈັດການທີ່ດີ, ແຕ່ວ່າ ກໍ່ມີການນຳໃຊ້ປັດໄຈນຳເຂົ້າໃນການຜະລິດຫຼາຍ. ລາວຈະຕ້ອງໄດ້ຄຳນຶງເຖິງບັນຫາຄວາມຈິງດັ່ງກ່າວນີ້ດ້ວຍ.

ລຳດັບທີ 2 ຄວນເບິ່ງ **ຜົນກຳໄລລວມ**: ຜົນກຳໄລລວມ ເຊິ່ງເທົ່າກັບ 1.070.121 ກີບ ແມ່ນບໍ່ເປັນທີ່ໜ້າເພິ່ງພໍໃຈ, ເພາະວ່າ ຜະລິດຕະພາບແມ່ນສູງກວ່າມາດຕະຖານຫຼາຍ. ສິ່ງດັ່ງກ່າວ ແມ່ນຍ້ອນມີການນຳໃຊ້

ປັດໄຈນຳເຂົ້າຫຼາຍ, ທັງເປັນເງິນສົດ ແລະ ບໍ່ເປັນເງິນສົດ. ຖ້າຫາກວ່າ ພວກເຮົາສັງເກດຢ່າງລະອຽດແລ້ວ ຈະເຫັນວ່າ ທ້າວບົວສອນ ໄດ້ຊື້ແນວພັນ, ຝຸ່ນວິທະຍາສາດ, ແລະ ຈ່າຍຄ່າກະທຽມດິນ.

ນອກຈາກນັ້ນ ການປູກອ້ອຍແມ່ນມີຄວາມຕ້ອງການແຮງງານຫຼາຍ (ໃນກໍລະນີນີ້ແມ່ນ 130 ວັນງານ), ເຊິ່ງຈະເຮັດໃຫ້ມູນຄ່າຂອງສິ່ງນຳເຂົ້າເພີ່ມຂຶ້ນຢ່າງຫຼວງຫຼາຍ. ມັນກໍ່ຈະເຮັດໃຫ້ຜົນກຳໄລລວມຕໍ່ວັນງານຫຼຸດລົງຫຼາຍ ເຫຼືອພຽງແຕ່ 8.323 ກີບ/ວັນງານ, ເຊິ່ງຕ່ຳກວ່າຄ່າແຮງງານຢູ່ໃນທ້ອງຖິ່ນຫຼາຍກວ່າເຄິ່ງໜຶ່ງ (35.000 ກີບ/ວັນງານ). ຂໍ້ມູນດັ່ງກ່າວແມ່ນມີຄວາມສຳຄັນ ຖ້າຫາກວ່າ ຊາວກະສິກອນຕ້ອງການຈະປຽບທຽບປະສິດທິພາບຂອງການຜະລິດດັ່ງກ່າວ ກັບການຜະລິດອື່ນ ຫຼື ກັບຊາວກະສິກອນອື່ນ.

ຄຳແນະນຳ: ມັນເປັນການຍາກທີ່ຈະຫຼຸດຜ່ອນລາຍຈ່າຍກ່ຽວກັບສິ່ງນຳເຂົ້າ. ລາຄາແນວພັນ ແລະ ຝຸ່ນວິທະຍາສາດ ໄດ້ຖືກກຳນົດໂດຍ ບໍລິສັດ. ການຊື້ແນວພັນຈຳນວນຫຼາຍ ດ້ວຍການຈັດຕັ້ງເປັນກຸ່ມ ອາດຈະຫຼຸດຜ່ອນລາຄາຈຳນວນໃດໜຶ່ງ. ການຫຼຸດຜ່ອນລາຍຈ່າຍສຳລັບຝຸ່ນວິທະຍາສາດ ໂດຍການນຳໃຊ້ຝຸ່ນຊີວະພາບເປັນອີກທາງເລືອກໜຶ່ງໃນການຫຼຸດຜ່ອນຄ່າໃຊ້ຈ່າຍສຳລັບສິ່ງນຳເຂົ້າ.

ການກວດວັນງານ ຈະບອກເຖິງຈຳນວນວັນງານທີ່ຕ້ອງການ. ຈຳນວນວັນງານທັງໝົດແມ່ນ 130 ວັນງານ ສະແດງໃຫ້ເຫັນ: ກ) ການປູກອ້ອຍແມ່ນມີຄວາມຕ້ອງການນຳໃຊ້ແຮງງານຫຼາຍ, ແລະ ຂ) ທ້າວ ບົວສອນ ຕ້ອງໄດ້ມີຄອບຄົວທີ່ໃຫຍ່ ຈຶ່ງບໍ່ຈຳເປັນຕ້ອງໄດ້ຈ້າງແຮງງານຈາກພາຍນອກ. ຕົວຢ່າງ: ການປູກແມ່ນໃຊ້ເວລາ ໜຶ່ງອາທິດ ໂດຍນຳໃຊ້ແຮງງານໃນຄອບຄົວ 6 ແຮງງານ ແລະ ໃຊ້ເວລາຕົວຈິງ 5 ວັນ ເຊິ່ງເປັນ 30 ວັນງານ.

ຄຳແນະນຳ: ລາວມີສະມາຊິກໃນຄອບຄົວຫຼາຍຄົນ ທີ່ສາມາດຫຼຸດຜ່ອນຄ່າໃຊ້ຈ່າຍໃນການຈ້າງແຮງງານຈາກພາຍນອກ. ຖ້າຫາກວ່າ ເມື່ອໃດລາວໄດ້ມີຄ່າໃຊ້ຈ່າຍໃນການຈ້າງແຮງງານຈາກພາຍນອກ, ການຜະລິດຈະບໍ່ມີຜົນກຳໄລເລີຍ.

ບັນຫາສຳຄັນອື່ນທີ່ຈະຕ້ອງໄດ້ເບິ່ງແມ່ນ **ດຸ່ນດ່ຽງເງິນສົດ.** ໃນກໍລະນີນີ້ ທ້າວບົວສອນແມ່ນມີບັນຫາເນື່ອງຈາກວ່າ ດຸ່ນດ່ຽງເງິນສົດຂອງລາວມີຄ່າລົບ. ດຸ່ນດ່ຽງເງິນສົດດັ່ງກ່າວມີຄ່າລົບ ກໍ່ເພາະວ່າ ລາວບໍ່ສາມາດຂາຍຜົນຜະລິດຂອງລາວໃຫ້ແກ່ໂຮງງານ. ຂໍ້ມູນດັ່ງກ່າວ ຍັງບອກວ່າ ລາວໄດ້ນຳໃຊ້ເງິນສົດຈາກແຫຼ່ງອື່ນ ເຊັ່ນ: ການຜະລິດອື່ນ ຫຼື ເງິນທີ່ໄດ້ເກັບຮັກສາໄວ້ ເພື່ອໃຊ້ເຂົ້າໃນການຜະລິດດັ່ງກ່າວ. ລາວອາດຈະໄດ້ກູ້ຢືມເງິນເພື່ອແກ້ໄຂສະຖານະການດັ່ງກ່າວ. ຕົ້ນທຶນທີ່ຍັງບໍ່ທັນໄດ້ທົດແທນຄືນເຊິ່ງມີມູນຄ່າລົບ (-1.020.000 ກີບ) ແມ່ນມູນຄ່າຂອງສິ່ງນຳເຂົ້າທີ່ເປັນເງິນສົດທັງໝົດ (1.020.000 ກີບ). ສະນັ້ນ, ມູນຄ່າຂອງຜົນຜະລິດທັງໝົດ ເຊິ່ງເທົ່າກັບ 4.840.121 ກີບ ແມ່ນບໍ່ມີຄຸນຄ່າຫຍັງໝົດ ຈົນກວ່າລາວຈະໄດ້ຂາຍຜົນຜະລິດຂອງລາວໃຫ້ແກ່ໂຮງງານ.

ຄຳແນະນຳ: ດຸ່ນດ່ຽງເງິນສົດທີ່ມີຄ່າລົບ ສະແດງໃຫ້ເຫັນວ່າ ການຜະລິດອ້ອຍເພື່ອປ້ອນໂຮງງານດຽວຂອງຊາວກະສິກອນຂະໜາດນ້ອຍ ແມ່ນມີຄວາມສ່ຽງສູງ. ເພາະສະນັ້ນ ກ່ອນຈະປູກ ຄວນມີການຕົກລົງກັນລະອຽດກ່ຽວກັບລະບຽບການຊື້ຂາຍລະຫວ່າງໂຮງງານ ແລະ ຊາວກະສິກອນເສຍກ່ອນ. ຊາວກະສິກອນທີ່ມີກະແສເງິນສົດທີ່ບໍ່ຫຼາຍ ຄວນຈະຫັນປ່ຽນຈາກການຜະລິດອ້ອຍເປັນການຜະລິດຊະນິດໃໝ່. ໂດຍທົ່ວໄປແລ້ວ ດຸ່ນດ່ຽງເງິນສົດ ຄວນມີຄ່າບວກສະເໝີ, ຍົກເວັ້ນ ການຜະລິດສຳລັບຊົມໃຊ້ພາຍໃນຄອບຄົວ (ເຊັ່ນ: ການປູກເຂົ້າ).

<u>ຄຳແນະນຳທົ່ວໄປ:</u>

ການປູກອ້ອຍແມ່ນບໍ່ເໝາະສົມກັບຄອບຄົວຂອງທ້າວບົວສອນ. ເຖິງວ່າລາວຈະອີງໃສ່ຂໍ້ໄດ້ປຽບທາງດ້ານແຮງງານໃນຄອບຄົວກໍ່ຕາມ ລາວກໍ່ຍັງບໍ່ໄດ້ມີຜົນກຳໄລໃນຈາກການຜະລິດອ້ອຍເລີຍ. ເນື່ອງຈາກວ່າ ລາວບໍ່ໄດ້ຮັບການຢືນຢັນຈາກບໍລິສັດ ກ່ຽວກັບລາຄາ ແລະ ປະລິມານຂອງຜົນຜະລິດທີ່ຕ້ອງການຊື້ຂາຍ, ລາວຈຶ່ງມີຄວາມສ່ຽງສູງໃນການຜະລິດອ້ອຍ. ລາວເອງກໍ່ຍັງບໍ່ທັນມີລະບົບການເກັບຮັກສາທີ່ເໝາະສົມ, ເຊິ່ງໝາຍຄວາມວ່າ: ຜົນຜະລິດທັງໝົດອາດຖືກເສຍຫາຍໄດ້. ພວກເຮົາແນະນຳວ່າ: ທ້າວບົວສອນ ຄວນຈະປ່ຽນການຜະລິດໃໝ່ທີ່ມີ ກ) ການຄ້ຳປະກັນດ້ານການຕະຫຼາດສູງກວ່າ ແລະ ຂ) ຜົນກຳໄລລວມສູງກວ່າ.

ຕົວຢ່າງ 2: ການປຽບທຽບການຜະລິດໜຶ່ງ ລະຫວ່າງສອງຄອບຄົວດ້ວຍການນຳໃຊ້ວິທີການຜະລິດທີ່ແຕກຕ່າງກັນ

ຕົວຢ່າງນີ້ ແມ່ນການປຽບທຽບລະຫວ່າງສອງຄອບຄົວທີ່ນຳໃຊ້ເຕັກນິກການຜະລິດ ແລະ ປັດໄຈນຳເຂົ້າທີ່ແຕກຕ່າງກັນ ໃນການຜະລິດເຂົ້ານາປີ ໃນປີ 2008.

- ຄອບຄົວທ້າວ ບຸນນຳ ຢູ່ເມືອງໄຊທານີ, ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ ໄດ້ດຳເນີນການຜະລິດແບບນຳໃຊ້ຝຸ່ນຊີວະພາບ ແລະ ແຮງງານພາຍໃນຄອບຄົວ.
- ຄອບຄົວນາງ ແລວຄຳ ຢູ່ເມືອງວຽງຄຳ, ແຂວງວຽງຈັນ ໄດ້ນຳໃຊ້ຝຸ່ນເຄມີ ແລະ ຈ້າງແຮງງານຈາກພາຍນອກເພື່ອດຳເນີນການປູກເຂົ້າເກືອບທຸກໆຂັ້ນຕອນ.

ພວກເຮົາຢາກຮູ້ວ່າການຜະລິດຂອງໃຜມີຜົນກຳໄລຫຼາຍກວ່າ ແລະ ແຕ່ລະຄອບຄົວຄວນປັບປຸງຄືແນວໃດ?

ຄອບຄົວທ້າວ ບຸນນຳ: ການປູກເຂົ້ານາປີ ແບບນຳໃຊ້ຝຸ່ນຊີວະພາບ ໃນປີ 2008

ຟອມ 2: ການຄິດໄລ່ເສດຖະກິດສຳລັບການປູກເຂົ້ານາ

1. ຂໍ້ມູນທົ່ວໄປ

ຊື່ ແລະ ນາມສະກຸນຂອງຊາວກະສິກອນ	ບ້ານ	ປະເພດເຂົ້ານາ	
ທ. ບຸນນຳ	ໜອງໄນ	☑ ເຂົ້ານາປີ	☐ ເຂົ້ານາແຊງ
ວັນເດືອນປີເກັບກຳຂໍ້ມູນ	ເມືອງ	ລວມຜົນຜະລິດ (ກລ)	ສະມັດຕະພາບ(ກລ/ຮຕ)
10/11/2008	ໄຊທານີ	4,800	5,333
ໄລຍະການຜະລິດ (ລະດູການ: ແຕ່ເດືອນປີ ເຖິງ ເດືອນ)	ແຂວງ	ລວມເນື້ອທີ່ (ເຮັກຕາ) (ພ)	
7 to 11/2007	ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ	0.9	

2. ສິ່ງນຳເຂົ້າ

2.1. ທຶນໝູນວຽນ:	ຫົວໜ່ວຍ	ຈຳນວນທັງໝົດ	ລາຄາ/ຫົວໜ່ວຍ (ກີບ)	ຄິດເປັນເງິນ (ກີບ)			
				ຈຳນວນ	ເປັນເງິນສົດ	ຈຳນວນ	ບໍ່ເປັນເງິນສົດ
ແນວພັນ	ກິໂລ	60	3,000			60	180,000
ຝຸ່ນທຳມະຊາດ	ລິດ	4	70,000			4	280,000
ຝຸ່ນວິທະຍາສາດ							
ຢາປາບສັດຕູພືດ							
ນ້ຳຊົນລະປະທານ							
ໄຟຟ້າ							
ນ້ຳມັນ	ລິດ	6	10,000	6	60,000		
ຄ່າເຊົ່າລົດໄຖ	ຄັ້ງ	1	200,000	1	200,000		
ອື່ນໆ							
ລວມ				(ກ)	260,000	(ຂ)	460,000
ລວມມູນຄ່າທຶນໝູນວຽນທັງໝົດ		(ຄ) = (ກ) + (ຂ)		(ຄ)	720,000		

2.2. ຄ່າແຮງງານ	ຈຳນວນວັນງານ	ລາຄາ ຕໍ່ວັນງານ (ກີບ)	ຄິດເປັນເງິນ (ກີບ)			
			ຈຳນວນ	ເປັນເງິນສົດ	ຈຳນວນ	ບໍ່ເປັນເງິນສົດ
ກຽມໄສ່ຕາກ້າ	4	35,000			4	140,000
ຫວ່ານ ຫຼື ຕົກກ້າ	2	35,000			2	70,000
ຊາກ້າ						
ກຽມດິນ	16	35,000			16	560,000
ຂົນກ້າ	5	35,000			5	175,000
ປັກດຳ	35	35,000	5	175,000	30	1,050,000
ບົວລະບັດຮັກສາ/ແບ່ງປາຍ	3	35,000			3	105,000
ເກັບກ່ຽວ ແລະ ຕາກ	12	35,000			12	420,000
ມັດ ແລະ ກອງ						
ຟາດ ແລະ ຂົນສົ່ງ	7	35,000	4	540,000	3	105,000
ອື່ນໆ						
ລວມ	84	(ງ)	(ຈ)	715,000	(ສ)	2,625,000
ລວມຄ່າແຮງງານທັງໝົດ	(ຊ) = (ຈ) + (ສ)		(ຊ)	3,340,000		

ລວມມູນຄ່າຂອງສິ່ງນຳເຂົ້າ	(ຍ) = (ກ)+(ຈ)	(ດ) = (ຂ)+(ສ)	(ຍ)	975,000	(ດ)	3,085,000
ລວມມູນຄ່າຂອງສິ່ງນຳເຂົ້າທັງໝົດ	(ຕ) = (ຍ) + (ດ)		(ຕ)	4,060,000		

3. ຜົນໄດ້ຮັບ

3.1. ມູນຄ່າຂອງຜົນໄດ້ຮັບ	ຫົວໜ່ວຍ	ຈຳນວນທັງໝົດ	ລາຄາ/ຫົວໜ່ວຍ (ກີບ)	ຄິດເປັນເງິນ (ກີບ)			
				ຈຳນວນ	ເປັນເງິນສົດ	ຈຳນວນ	ບໍ່ເປັນເງິນສົດ
ຜົນຜະລິດເຂົ້າທີ່ໄດ້ຂາຍ	ກິໂລ	3,700	3,000	3,700	11,100,000	☒	☒
ຜົນຜະລິດເຂົ້າທີ່ໄດ້ຊົມໃຊ້ໃນຄອບຄົວ	ກິໂລ			☒	☒		
ຜົນຜະລິດເຂົ້າທີ່ໄດ້ແບ່ງປັນໃຫ້ຜູ້ອື່ນ	ກິໂລ			☒	☒		
ຜົນຜະລິດເຂົ້າທີ່ໄດ້ແລກປ່ຽນ	ກິໂລ			☒	☒		
ເຂົ້າເກັບໄວ້ເປັນແນວພັນ	ກິໂລ			☒	☒		
ເຂົ້າທີ່ຍັງເຫຼືອໃນປະຈຸບັນ	ກິໂລ	1,100	3,000	☒	☒	1,100	3,300,000
ຂາຍສິ່ງເສດເຫຼືອຈາກຜົນຜະລິດຫຼັກ		☒	☒				
ລວມ	ກິໂລ	4,800	(ຖ)	(ທ)	11,100,000	(ນ)	3,300,000
ລວມມູນຄ່າຜົນໄດ້ຮັບທັງໝົດ	(ບ) = (ທ) + (ນ)			(ບ)	14,400,000		

3.2. ມູນຄ່າຜົນຜະລິດທີ່ຖືກເສຍຫາຍ	ຫົວໜ່ວຍ	ຈຳນວນ	ລາຄາ/ຫົວໜ່ວຍ (ກີບ)	ຄິດເປັນມູນຄ່າ (ກີບ)
ເຂົ້າທີ່ຖືກເສຍຫາຍ				

ໝາຍເຫດ:

----

4. ການຄິດໄລ່ເສດຖະກິດ

4.1. ການຄິດໄລ່ຜົນກຳໄລ/ຂາດທຶນ	ແບບຄິດໄລ່		ລວມທັງໝົດ (ກີບ)
ດຸ່ນດ່ຽງເງິນສົດ	(ປ) = (ທ) - (ຍ)	(ປ)	10,125,000
ລວມຜົນກຳໄລທັງໝົດ	(ຜ) = (ບ) - (ຕ)	(ຜ)	10,340,000

4.2. ການວິເຄາະຜົນກຳໄລຕໍ່ຫົວໜ່ວຍ			
ຜົນກຳໄລລວມ / 1 ວັນງານ	(ຝ) = (ຜ) / (ງ)	(ຝ)	123,095
ຜົນກຳໄລລວມ / 1 ເຮັກຕາ	(ພ) = (ຜ) / (ພ)	(ພ)	11,488,889

ຄອບຄົວນາງ ແລວຄຳ: ການປູກເຂົ້ານາປີ ແບບນຳໃຊ້ຝຸ່ນເຄມີ ໃນປີ 2008

ຟອມ 2: ການຄິດໄລ່ເສດຖະກິດສຳລັບການປູກເຂົ້ານາ

1. ຂໍ້ມູນທົ່ວໄປ

ຊື່ ແລະ ນາມສະກຸນຂອງຊາວກະສິກອນ	ບ້ານ	ປະເພດເຂົ້ານາ	
ນ. ແລວຄຳ	ໂພນພັນເໜືອ	☑ ເຂົ້ານາປີ	☐ ເຂົ້ານາແຊງ
ວັນເດືອນປີເກັບກຳຂໍ້ມູນ	**ເມືອງ**	**ລວມຜົນຜະລິດ (ກລ)**	**ສະມັດຕະພາບ(ກລ/ຮຕ)**
17/11/2008	ວຽງຄຳ	6,500	4,514
ໄລຍະການຜະລິດ (ລະດູການ: ແຕ່ເດືອນປີ ເຖິງ ເດືອນປີ)	**ແຂວງ**	**ລວມເນື້ອທີ່ (ເຮັກຕາ) (ພ)**	
7 to 11/2007	ວຽງຈັນ	1.44	

2. ສິ່ງນຳເຂົ້າ

2.1. ທຶນໝູນວຽນ	ຫົວໜ່ວຍ	ຈຳນວນທັງໝົດ	ລາຄາ/ຫົວໜ່ວຍ (ກີບ)	ຄິດເປັນເງິນ (ກີບ): ຈຳນວນ	ເປັນເງິນສົດ	ຈຳນວນ	ບໍ່ເປັນເງິນສົດ
ແນວພັນ	ກິໂລ	152	2,500			152	380,000
ຝຸ່ນທຳມະຊາດ							
ຝຸ່ນວິທະຍາສາດ	ເປົາ	4	250,000	4	1,000,000		
ຢາປາບສັດຕູພືດ							
ນ້ຳຊົນລະປະທານ							
ໄຟຟ້າ							
ນ້ຳມັນ							
ອື່ນໆ							
ລວມ				(ກ)	1,000,000	(ຂ)	380,000
ລວມມູນຄ່າທຶນໝູນວຽນທັງໝົດ		(ຄ) = (ກ) + (ຂ)		(ຄ)	1,380,000		

2.2. ຄ່າແຮງງານ	ຈຳນວນວັນງານ	ລາຄາ ຕໍ່ວັນງານ (ກີບ)	ຄິດເປັນເງິນ (ກີບ): ຈຳນວນ	ເປັນເງິນສົດ	ຈຳນວນ	ບໍ່ເປັນເງິນສົດ
ກຽມໄຖ່ຕາກ້າ	2	30,000			2	60,000
ຫວ່ານ ຫຼື ສີກກ້າ					2	
ຊຸກກ້າ						
ກຽມດິນ	24		24	1,350,000		
ລົກກ້າ	5	30,000			5	150,000
ປັກດຳ	45		45	1,890,000		
ບົວລະບັດຮັກສາ/ແປງຍາຍ	8	30,000			8	240,000
ເກັບກ່ຽວ ແລະ ຕາກ	27	30,000	27	810,000		
ມັດ ແລະ ກອງ						
ຟາດ ແລະ ຂົນສົ່ງ	6		6	625,000		
ອື່ນໆ						
ລວມ	117	(ງ)	(ຈ)	4,675,000	(ສ)	450,000
ລວມຄ່າແຮງງານທັງໝົດ	(ຊ) = (ຈ) + (ສ)		(ຊ)	5,125,000		

ລວມມູນຄ່າຂອງສິ່ງນຳເຂົ້າ	(ຍ) = (ກ)+(ຈ)	(ດ) = (ຂ)+(ສ)	(ຍ)	5,675,000	(ດ)	830,000
ລວມມູນຄ່າຂອງສິ່ງນຳເຂົ້າທັງໝົດ	(ຕ) = (ຍ) + (ດ)		(ຕ)	6,505,000		

3. ຜົນໄດ້ຮັບ

3.1. ມູນຄ່າຂອງຜົນໄດ້ຮັບ	ຫົວໜ່ວຍ	ຈຳນວນທັງໝົດ	ລາຄາ/ຫົວໜ່ວຍ (ກີບ)	ຄິດເປັນເງິນ (ກີບ): ຈຳນວນ	ເປັນເງິນສົດ	ຈຳນວນ	ບໍ່ເປັນເງິນສົດ
ຜົນຜະລິດເຂົ້າທີ່ໄດ້ຂາຍ	ກິໂລ	2,000	3,000	2,000	6,000,000		
ຜົນຜະລິດເຂົ້າທີ່ໄດ້ກິນໃຊ້ໃນຄອບຄົວ	ກິໂລ						
ຜົນຜະລິດເຂົ້າທີ່ໄດ້ແບ່ງປັນໃຫ້ຜູ້ອື່ນ	ກິໂລ						
ຜົນຜະລິດເຂົ້າທີ່ໄດ້ແລກປ່ຽນ	ກິໂລ						
ເຂົ້າທີ່ເກັບໄວ້ເປັນແນວພັນ	ກິໂລ						
ເຂົ້າທີ່ຍັງເຫຼືອໃນປະຈຸບັນ	ກິໂລ	4,500	3,000			4,500	13,500,000
ຂາຍສິ່ງເສດເຫຼືອຈາກຜົນຜະລິດຫຼັກ							
ລວມ	ກິໂລ	6,500	(ຖ)	(ທ)	6,000,000	(ນ)	13,500,000
ລວມມູນຄ່າຜົນໄດ້ຮັບທັງໝົດ		(ບ) = (ທ) + (ນ)		(ບ)	19,500,000		

3.2. ມູນຄ່າຜົນຜະລິດທີ່ຖືກເສຍຫາຍ	ຫົວໜ່ວຍ	ຈຳນວນ	ລາຄາ/ຫົວໜ່ວຍ (ກີບ)	ຄິດເປັນມູນຄ່າ (ກີບ)
ເຂົ້າທີ່ຖືກເສຍຫາຍ				

ໝາຍເຫດ:

----

4. ການຄິດໄລ່ເສດຖະກິດ

4.1. ການຄິດໄລ່ຜົນກຳໄລ/ຂາດທຶນ	ແບບຕັ້ງຄິດໄລ່		ລວມທັງໝົດ (ກີບ)
ສ່ວນຕ່າງເງິນສົດ	(ປ) = (ທ) - (ຍ)	(ປ)	325,000
ລວມຜົນກຳໄລທັງໝົດ	(ຜ) = (ບ) - (ຕ)	(ຜ)	12,995,000

4.2. ການວິເຄາະຜົນກຳໄລຕໍ່ຫົວໜ່ວຍ			
ຜົນກຳໄລລວມ / 1 ວັນງານ	(ຝ) = (ຜ) / (ງ)	(ຝ)	111,068
ຜົນກຳໄລລວມ / 1 ເຮັກຕາ	(ຟ) = (ຜ) / (ພ)	(ຟ)	9,024,306

ການປຽບທຽບຂໍ້ມູນລະຫວ່າງສອງຄອບຄົວ

ຂໍ້ມູນທີ່ສຳຄັນ	ທ. ບຸນນຳ "ເຂົ້ານາປີ ນຳໃຊ້ຝຸ່ນຊີວະພາບ"	ນ. ແລວຄຳ "ເຂົ້ານາປີ ນຳໃຊ້ຝຸ່ນເຄມີ"
ເນື້ອທີ່ (ຟ)	0.9 ha	1.44 ha
ຜົນຜະລິດທັງໝົດ	4.8 t	6.5 t
ຜະລິດຕະພາບ	5.3 t/ha	4.5 t/ha
ມູນຄ່າທຶນໝູນວຽນທີ່ເປັນເງິນສົດ (ກ)	260,000 ກີບ	100,000 ກີບ
ມູນຄ່າທຶນໝູນວຽນທີ່ບໍ່ເປັນເງິນສົດ (ຂ)	460,000 ກີບ	380,000 ກີບ
ມູນຄ່າແຮງງານທັງໝົດ (ຊ)	3,340,0 00 ກີບ	5,125,000 ກີບ
ມູນຄ່າສິ່ງນຳເຂົ້າທັງໝົດ (ມູນຄ່າທຶນໝູນວຽນ ແລະ ຄ່າແຮງງານ) (ຕ)	4,060,000 ກີບ	6,505,000 ກີບ
ຈຳນວນວັນງານທັງໝົດ (ງ)	84 ວັນງານ	117 ວັນງານ
ມູນຄ່າຜົນຜະລິດທີ່ເປັນເງິນສົດ (ທ)	11,100,000 ກີບ	6,000,000 ກີບ
ມູນຄ່າຜົນຜະລິດທີ່ບໍ່ເປັນເງິນສົດ (ນ)	3,300,000 ກີບ	13,500,000 ກີບ
ມູນຄ່າຜົນໄດ້ຮັບທັງໝົດ (ປ)	14,400,000 ກີບ	19,500,000 ກີບ
ດຸ່ນດ່ຽງເງິນສົດ (ບ)	10,125,000 ກີບ	325,000 ກີບ
ຜົນກຳໄລລວມ (ຜ)	10,340,000 ກີບ	12,995,000 ກີບ
ຜົນກຳໄລລວມ/ວັນງານ (ຝ)	123,095 ກີບ	111,068 ກີບ
ຜົນກຳໄລລວມ/ເຮັກຕາ (ພ)	11,488,889 ກີບ	9,024,306 ກີບ

ຂັ້ນຕອນທຳອິດໃນການປຽບທຽບແມ່ນກວດກາເບິ່ງວ່າມີຂໍ້ມູນຄືກັນ ແລະ ຕ່າງກັນຄືແນວໃດ. ຢູ່ໃນຕົວຢ່າງນີ້ ແມ່ນມີຄວາມແຕກຕ່າງກັນເກືອບໝົດທຸກຢ່າງ. ໂດຍການສັງເກດດ້ວຍຕາເປົ່າ ຈະເຫັນຄວາມແຕກຕ່າງແມ່ນ ມູນຄ່າສິ່ງນຳເຂົ້າ, ຈຳນວນວັນງານ, ດຸ່ນດ່ຽງເງິນສົດ, ຜົນກຳໄລລວມ ແລະ ຜົນກຳໄລລວມຕໍ່ວັນງານ.

ຍ້ອນມີຄວາມແຕກຕ່າງທາງດ້ານເນື້ອທີ່ການຜະລິດ (0,9 ຮຕ ແລະ 1,44 ຮຕ), ຈຶ່ງຄວນປຽບທຽບ **ຜົນກຳໄລລວມຕໍ່ເຮັກຕາ** ແລະ **ຜະລິດຕະພາບ** ຂອງການຜະລິດ. ຄອບຄົວທ້າວບຸນນຳ ມີຜົນກຳໄລລວມຕໍ່ເຮັກຕາ ແລະ ຜະລິດຕະພາບ ສູງກວ່າຄອບຄົວນາງແລວຄຳ, ເຊິ່ງມີຈຳນວນປະມານ 12 ລ້ານກີບ ແລະ 5,3 ໂຕນ/ຮຕ ເມື່ອທຽບກັບ ພຽງ 9 ລ້ານກີບ ແລະ 4,5 ໂຕນ/ຮຕ ຕາມລຳດັບ.

ຜົນຂອງຄວາມແຕກຕ່າງດັ່ງກ່າວເກີດຂຶ້ນກໍ່ຍ້ອນວ່າ: ຄອບຄົວທ້າວບຸນນຳ ມີຄ່າໃຊ້ຈ່າຍສຳລັບສິ່ງນຳເຂົ້າ **ທີ່ເປັນເງິນສົດ ແລະ ບໍ່ເປັນເງິນສົດ** ຕໍ່າກວ່າຄອບຄົວຂອງນາງແລວຄຳຫຼາຍ, ເຊິ່ງມີພຽງ 4.060.000 ກີບ ເມື່ອທຽບກັບ 6.505.000 ກີບ. ນາງແລວຄຳມີຄ່າໃຊ້ຈ່າຍດັ່ງກ່າວສູງກວ່າທ້າວບຸນນຳ ເກືອບໜຶ່ງເທົ່າຕົວ ແຕ່ມີເນື້ອທີ່ຫຼາຍກວ່າພຽງແຕ່ປະມານ 50% ເທົ່ານັ້ນ.

ຜົນຜະລິດທັງໝົດ ຂອງຄອບຄົວນາງແລວຄຳ ມີມູນຄ່າສູງກວ່າ ຜົນຜະລິດທັງໝົດຂອງຄອບຄົວທ້າວບຸນນຳ ເຊິ່ງມີມູນຄ່າ 19.500.000 ກີບ, ແຕ່ວ່າ ບໍ່ເປັນໜ້າແປກໃຈ ຍ້ອນວ່າ ຄອບຄົວຂອງທ້າວບຸນນຳ ໄດ້ນຳໃຊ້ເນື້ອທີ່ດິນປູກຝັງພຽງແຕ່ 0,9 ຮຕ ເມື່ອທຽບກັບ 1,44 ຮຕ ຂອງນາງແລວຄຳ. ລາວອາດໄດ້ຜົນຜະລິດທີ່ມີມູນຄ່າເຖິງ 23.040.000 ກີບ ຖ້າຫາກວ່າລາວໄດ້ນຳໃຊ້ເນື້ອທີ່ 1,44 ຮຕ ຄືກັບຄອບຄົວນາງແລວຄຳ. ພ້ອມກັນນັ້ນຄອບຄົວທ້າວບຸນນຳກໍ່ມີ **ດຸ່ນດ່ຽງເງິນສົດ** ສູງກວ່າຄອບຄົວນາງແລວຄຳຫຼາຍ, ເຊິ່ງມີເຖິງປະມານ 10,6 ລ້ານກີບ, ສ່ວນຄອບຄົວນາງແລວຄຳມີພຽງແຕ່ 325.000 ກີບ ເທົ່ານັ້ນ.

ດ້ານ **ແຮງງານທີ່ໄດ້ນຳໃຊ້**. ການຜະລິດຂອງທ້າວບຸນນຳ ນຳໃຊ້ແຮງງານຫຼາຍກ່ວານາງແລວຄຳໜ້ອຍໜຶ່ງ. ລາວໄດ້ນຳໃຊ້ແຮງງານຈຳນວນ 84 ວັນງານໃນເນື້ອທີ່ 0.9 ເຮັກຕາ ເມື່ອປຽບທຽບກັບນາງແລວຄຳ ທີ່ໃຊ້ແຮງງານ 117 ວັນງານ ແຕ່ໃນເນື້ອທີ່ຫຼາຍກວ່າເກືອບ 50% (1.44 ເຮັກຕາ). ປັດໄຈດັ່ງກ່າວມີຜົນກະທົບເຖິງຜົນກຳໄລລວມຕໍ່ວັນງານ ເຊິ່ງເທົ່າກັບ 123.905 ກີບ ເມື່ອທຽບກັບນາງແລວຄຳແມ່ນມີເຖິງ 111.068 ກີບ. ເຖິງຢ່າງໃດກໍ່ຕາມ ລາວໄດ້ຈັດການການຜະລິດຂອງລາວໂດຍນຳໃຊ້ແຮງງານທີ່ມີໃນຄອບຄົວ, ສະນັ້ນ ລາວຈຶ່ງບໍ່ມີຄ່າໃຊ້ຈ່າຍທີ່ເປັນເງິນສົດເພີ່ມຕື່ມອີກ.

<u>ຄຳແນະນຳທົ່ວໄປ:</u>

ການຜະລິດຂອງຄອບຄົວທ້າວບຸນນຳມີກຳໄລສູງກວ່າຂອງຄອບຄົວນາງແລວຄຳ. ລາວມີ ຜົນກຳໄລລວມຕໍ່ເຮັກຕາ, ເງິນສົດ ຫຼາຍກວ່າ, ແລະ ມີຄ່າໃຊ້ຈ່າຍສຳລັບສິ່ງນຳເຂົ້າໜ້ອຍກວ່າ, ໂດຍສະເພາະແມ່ນຄ່າໃຊ້ຈ່າຍທີ່ເປັນເງິນສົດ. ໂດຍອີງໃສ່ແຮງງານທີ່ມີໃນຄອບຄົວ, ລາວສາມາດສືບຕໍ່ການຜະລິດດັ່ງກ່າວຕໍ່ໄປ. ສິ່ງດັ່ງກ່າວໄດ້ສະແດງໃຫ້ເຫັນວ່າ ມັນມີຜົນກຳໄລ ແລະ ເໝາະສົມກັບຊາວກະສິກອນທີ່ບໍ່ໄດ້ຫວັງທີ່ຈະສະສົມເງິນສົດ. ມັນອາດມີວິທີການບາງອັນທີ່ສາມາດຊ່ວຍໃຫ້ລາວເພີ່ມຜົນກຳໄລຂຶ້ນຕື່ມ, ແຕ່ຕ້ອງໄດ້ມີການປະເມີນວິທີການຜະລິດແຕ່ລະຂັ້ນຕອນຢ່າງລະອຽດເພີ່ມເຕີມ.

ເຖິງວ່າ ຄອບຄົວຂອງນາງແລວຄຳຈະມີຜົນກຳໄລລວມຕໍ່ເຮັກຕາໜ້ອຍກວ່າຄອບຄົວຂອງທ້າວບຸນນຳກໍ່ຕາມ, ລາວຍັງມີ ດຸ່ນດ່ຽງເງິນສົດທີ່ມີຜົນບວກ ແລະ ຜົນກຳໄລລວມຢູ່. ບັນຫາຕົ້ນຕໍຂອງລາວແມ່ນຂອງປັດໄຈນຳເຂົ້າທີ່ໄດ້ນຳໃຊ້ມີມູນຄ່າສູງ, ໂດຍສະເພາະແມ່ນປັດໄຈທີ່ມີຄ່າໃຊ້ຈ່າຍເປັນເງິນສົດ ແລະ ຄ່າຈ້າງແຮງງານ. ເຖິງແມ່ນວ່າ ລາວໄດ້ໃຊ້ປັດໄຈນຳເຂົ້າໃນການຜະລິດດັ່ງກ່າວຫຼາຍກໍ່ຕາມ, ຜົນຜະລິດຕໍ່ເຮັກຕາຂອງລາວ

ຍັງຕ່ຳກວ່າຂອງທ້າວບຸນນຳ. ສະນັ້ນ ຄຳແນະນຳແມ່ນ ລາວຄວນຈະຫັນມາຜະລິດແບບນຳໃຊ້ຝຸ່ນຊີວະພາບຈັກລະດູໜຶ່ງ ເພື່ອ ກ) ຫຼຸດຜ່ອນຄ່າໃຊ້ຈ່າຍສຳລັບປັດໄຈນຳເຂົ້າ ແລະ ຂ) ສົ່ງເສີມການຜະລິດແບບຮັກສາສະພາບແວດລ້ອມ. ຫຼັງຈາກລະດູການຜະລິດດັ່ງກ່າວ ລາວຄວນປະເມີນຄືນເບິ່ງວ່າຜົນກຳໄລມີເພີ່ມຂຶ້ນຫຼາຍປານໃດ, ເຊິ່ງວ່າ ສະພາບແວດລ້ອມຂອງລາວ ອາດມີຄວາມແຕກຕ່າງຈາກຂອງທ້າວບຸນນຳ ທີ່ຢູ່ເມືອງໄຊທານີ.

ຖ້າຫາກວ່າ ນາງແລວຄຳສາມາດສະໜອງແຮງງານຄອບຄົວເພີ່ມຂຶ້ນອີກ, ລາວຈະມີເງິນສົດເພີ່ມຂຶ້ນຫລາຍ. ເຖິງຢ່າງໃດກໍ່ຕາມ ຄອບຄົວຂອງລາວເປັນຄອບຄົວທີ່ນ້ອຍ ແລະ ໄດ້ອີງໃສ່ແຮງງານຈາກພາຍນອກເປັນສ່ວນໃຫຍ່. ອີກທາງເລືອກໜຶ່ງ ລາວອາດຈະຫັນໄປຜະລິດປະເພດທີ່ຕ້ອງການນຳໃຊ້ແຮງງານໜ້ອຍກວ່າ.

ຕົວຢ່າງ 3: ການປຽບທຽບລະຫວ່າງການຜະລິດທີ່ແຕກຕ່າງກັນເພື່ອຊອກຫາກິດຈະກຳທີ່ໃຫ້ຜົນກຳໄລສູງທີ່ສຸດສຳລັບຊາວກະສິກອນໃດໜຶ່ງ

ຕົວຢ່າງນີ້ແມ່ນການປຽບທຽບລະຫວ່າງການຜະລິດທີ່ແຕກຕ່າງ. ທ້າວບົວສອນ ເຊິ່ງປູກອ້ອຍ ແລະ ຍົກໃຫ້ເຫັນຢູ່ໃນຕົວຢ່າງ 1 ຜ່ານມາ ເຫັນວ່າຊາວກະສິກອນບໍ່ມີຄວາມເພິ່ງພໍໃຈ ຕໍ່ຜົນໄດ້ຮັບໃນການປູກອ້ອຍ. ສະນັ້ນ ຫຼັງຈາກການປະເມີນ, ລາວໄດ້ຕັດສິນໃຈຊອກຫາທາງເລືອກ ສຳລັບຜະລິດໃນລະດູແລ້ງ. ແຕ່ວ່າ ລາວບໍ່ແນ່ໃຈວ່າຈະເລືອກພືດຊະນິດໃດ. ພວກເຮົາໄດ້ພະຍາຍາມຊ່ວຍລາວໂດຍການປະເມີນພືດທາງເລືອກທີ່ປູກຢູ່ໃກ້ກັບລາວ ທີ່ມີເງື່ອນໄຂສະພາບແວດລ້ອມຄ້າຍຄືກັນ.

ພວກເຮົາໄດ້ສຳພາດ ທ້າວຄຳຫຼ້າ ກ່ຽວກັບປະສົບການໃນການປູກເຂົ້ານາແຊງ. ນອກຈາກນັ້ນ ພວກເຮົາຍັງປະເມີນກັບນາງຕຸ້ຍທີ່ປູກໝາກແຕງໃນລະດູແລ້ວ ໄປພ້ອມໆກັນ.

ທັງສອງຄົນດັ່ງກ່າວແມ່ນຢູ່ເມືອງໄຊທານີ, ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ. ດັ່ງທີ່ໄດ້ກ່າວມາໃນຕົວຢ່າງ 1, ສະພາບທົ່ວໄປຢູ່ເຂດນີ້ແມ່ນມີຄວາມເໝາະສົມດີ ເນື່ອງຈາກວ່າ ໃກ້ກັບຕະຫຼາດ, ມີລະບົບຊົນລະປະທານ, ໄຟຟ້າ, ເສັ້ນທາງ ແລະ ການບໍລິການອື່ນໆ. ມັນອາດບໍ່ສາມາດນຳໄປໃຊ້ໄດ້ໃນເຂດອື່ນທີ່ມີເງື່ອນໄຂບໍ່ຄືກັນ.

ຟອມ 2: ການຄິດໄລ່ເສດຖະກິດສຳລັບການປູກເຂົ້ານາ

1. ຂໍ້ມູນທົ່ວໄປ

ຊື່ ແລະ ນາມສະກຸນຂອງຊາວກະສິກອນ	ບ້ານ	ປະເພດເຂົ້ານາ	
ທ. ຄຳຫຼ້າ	ໜອງເຕັງ	☐ ເຂົ້ານາປີ	☑ ເຂົ້ານາແຊງ
ວັນເດືອນປີເກັບກຳຂໍ້ມູນ	**ເມືອງ**	**ລວມຜົນຜະລິດ (ກລ)**	**ສະມັດຕະພາບ (ກລ/ຮຕ)**
10/11/2008	ໄຊທານີ	4,700	4,700
ໄລຍະການຜະລິດ (1 ລະດູການ: ແຕ່ເດືອນປີ ເຖິງ ເດືອນປີ)	**ແຂວງ**	**ລວມເນື້ອທີ່ (ເຮັກຕາ) (ຟ)**	
11/2007 - 4/2008	ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ	1	

2. ສິ່ງນຳເຂົ້າ

2.1. ທຶນໝູນວຽນ:	ຫົວໜ່ວຍ	ຈຳນວນທັງໝົດ	ລາຄາ/ຫົວໜ່ວຍ (ກີບ)	ຄິດເປັນເງິນ (ກີບ): ຈຳນວນ	ເປັນເງິນສົດ	ຈຳນວນ	ບໍ່ເປັນເງິນສົດ
ແນວພັນ	ກິໂລ	150	4,500	150	675,000		
ຝຸ່ນທຳມະຊາດ	ເປົາ	45	5,000	45	225,000		
ຝຸ່ນວິທະຍາສາດ	ເປົາ	6	380,000	6	2,280,000		
ຢາປາບສັດຕູພືດ							
ນ້ຳຊົນລະປະທານ	ໄຮ່	6.25	50,000	6	312,500		
ໄຟຟ້າ							
ນ້ຳມັນ	ລິດ	4	8,000	4	32,000		
ອື່ນໆ							
ລວມ				(ກ)	3,524,500	(ຂ)	0
ລວມມູນຄ່າທຶນໝູນວຽນທັງໝົດ		(ຄ) = (ກ) + (ຂ)		(ຄ)	3,524,500		

2.2. ຄ່າແຮງງານ	ຈຳນວນວັນງານ	ລາຄາ ຕໍ່ວັນງານ (ກີບ)	ຄິດເປັນເງິນ (ກີບ): ຈຳນວນ	ເປັນເງິນສົດ	ຈຳນວນ	ບໍ່ເປັນເງິນສົດ
ກຽມໄຮ່ຕາກ້າ	2	15,000			2	30,000
ຫວ່ານ ຫຼື ຕົກກ້າ	1	40,000			1	40,000
ຊຳກ້າ						
ກຽມດິນ	23	40,000	16	937,500	7	280,000
ຖອນກ້າ	11	40,000			11	440,000
ປັກດຳ	35	40,000			35	1,400,000
ບົວລະບັດຮັກສາ/ແປງຝາຍ	5	40,000			5	200,000
ເກັບກ່ຽວ ແລະ ຕາກ	13	40,000	11	440,000	2	80,000
ມັດ ແລະ ກອງ						
ຟາດ ແລະ ຂົນສົ່ງ	15		10	540,000	5	200,000
ອື່ນໆ						
ລວມ	105	(ງ)	(ຈ)	1,917,500	(ສ)	2,670,000
ລວມຄ່າແຮງງານທັງໝົດ	(ຊ) = (ຈ) + (ສ)		(ຊ)	4,587,500		

ລວມມູນຄ່າຂອງສິ່ງນຳເຂົ້າ	(ຍ) = (ກ)+(ຈ)	(ດ) = (ຂ)+(ສ)	(ຍ)	5,442,000	(ດ)	2,670,000
ລວມມູນຄ່າຂອງສິ່ງນຳເຂົ້າທັງໝົດ	(ຕ) = (ຍ) + (ດ)		(ຕ)	8,112,000		

3. ຜົນໄດ້ຮັບ

3.1. ມູນຄ່າຂອງຜົນໄດ້ຮັບ	ຫົວໜ່ວຍ	ຈຳນວນທັງໝົດ	ລາຄາ/ຫົວໜ່ວຍ (ກີບ)	ຄິດເປັນເງິນ (ກີບ): ຈຳນວນ	ເປັນເງິນສົດ	ຈຳນວນ	ບໍ່ເປັນເງິນສົດ
ຜົນຜະລິດເຂົ້າທີ່ໄດ້ຂາຍ	ກິໂລ	3,250	2,500	3,250	8,125,000		
ຜົນຜະລິດເຂົ້າທີ່ໄດ້ຊົມໃຊ້ໃນຄອບຄົວ	ກິໂລ	1,000	2,500			1,000	2,500,000
ຜົນຜະລິດເຂົ້າທີ່ໄດ້ແບ່ງປັນໃຫ້ຜູ້ອື່ນ	ກິໂລ	250	2,500			250	625,000
ຜົນຜະລິດເຂົ້າທີ່ໄດ້ແລກປ່ຽນ	ກິໂລ						
ເຂົ້າເກັບໄວ້ເປັນແນວພັນ	ກິໂລ	200	2,500			200	500,000
ເຂົ້າທີ່ຍັງເຫຼືອໃນປະຈຸບັນ							
ຂາຍສິ່ງເສດເຫຼືອຈາກຜົນຜະລິດຫຼັກ							
ລວມ	ກິໂລ	4,700	(ຖ)	(ທ)	8,125,000	(ນ)	3,625,000
ລວມມູນຄ່າຜົນໄດ້ຮັບທັງໝົດ		(ບ) = (ທ) + (ນ)		(ບ)	11,750,000		

3.2. ມູນຄ່າຜົນຜະລິດທີ່ຖືກເສຍຫາຍ	ຫົວໜ່ວຍ	ຈຳນວນ	ລາຄາ/ຫົວໜ່ວຍ (ກີບ)	ຄິດເປັນມູນຄ່າ (ກີບ)
ເຂົ້າທີ່ຖືກເສຍຫາຍ				

ໝາຍເຫດ:

4. ການຄິດໄລ່ເສດຖະກິດ

4.1. ການຄິດໄລ່ຜົນກຳໄລ/ຂາດທຶນ	ແບບຕົ້ມຄິດໄລ່		ລວມທັງໝົດ (ກີບ)
ດຸ່ນດ່ຽງເງິນສົດ	(ປ) = (ທ) - (ຍ)	(ປ)	2,683,000
ລວມຜົນກຳໄລທັງໝົດ	(ຜ) = (ບ) - (ຕ)	(ຜ)	3,638,000

4.2. ການວິເຄາະຜົນກຳໄລຕໍ່ຫົວໜ່ວຍ			
ຜົນກຳໄລລວມ / 1 ວັນງານ	(ຝ) = (ຜ) / (ງ)	(ຝ)	34,648
ຜົນກຳໄລລວມ / 1 ເຮັກຕາ	(ພ) = (ຜ) / (ຟ)	(ພ)	3,638,000

ຟອມ 5: ການຄິດໄລ່ເສດຖະກິດສຳລັບການປູກໝາກແຕງ

1. ຂໍ້ມູນທົ່ວໄປ

ຊື່ແລະນາມສະກຸນຂອງຊາວກະສິກອນ	ບ້ານ		
ທ ຕຸ້ຍ	ໜອງເຕົ່ງ		
ວັນເດືອນປີເກັບກຳຂໍ້ມູນ	ເມືອງ	ລວມຜົນຜະລິດ (ກລ)	ສະມັດຕະພາບ (ກລ/ຮຕ)
10/11/2008	ໄຊທານີ	6,720	42,000
ໄລຍະການຜະລິດ (ຕົວຢ່າງ: ແຕ່ເດືອນປີ ເຖິງ ເດືອນປີ)	ແຂວງ	ລວມເນື້ອທີ່ (ເຮັກຕາ) (ຟ)	
11/2007-1/2008	ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ	0.16	

2. ສິ່ງນຳເຂົ້າ

2.1. ທຶນໝູນວຽນ:	ຫົວໜ່ວຍ	ຈຳນວນທັງໝົດ	ລາຄາ/ຫົວໜ່ວຍ (ກີບ)	ຄິດເປັນເງິນ (ກີບ)			
				ຈຳນວນ	ເປັນເງິນສົດ	ຈຳນວນ	ບໍ່ເປັນເງິນສົດ
ແນວພັນ	ກິໂລ	12	120,000	12	1,440,000		
ຝຸ່ນທຳມະຊາດ	ເປົາ	40	5,000	40	200,000		
ຝຸ່ນວິທະຍາສາດ	ເປົາ	5	380,000	5	1,900,000		
ຢາປາບສັດຕູພືດ	ແກ້ວ	4	37,000	4	148,000		
ນ້ຳຊົນລະປະທານ	ໄລ່	2	50,000	2	100,000		
ໄມ້ໄຜ່	ລຳ	2,000	100	2,000	200,000		
ອື່ນໆ							
ລວມ				(ກ)	3,988,000	(ຂ)	0
ລວມມູນຄ່າທຶນໝູນວຽນທັງໝົດ		(ຄ) = (ກ) + (ຂ)		(ຄ)	3,988,000		

2.2. ຄ່າແຮງງານ	ຈຳນວນວັນງານ	ລາຄາ ຕໍ່ວັນງານ (ກີບ)	ຄິດເປັນເງິນ (ກີບ)			
			ຈຳນວນ	ເປັນເງິນສົດ	ຈຳນວນ	ບໍ່ເປັນເງິນສົດ
ກຽມດິນ	8		8	300,000		
ປູກ	10	30,000			10	300,000
ເຮັດຮາວ	20	30,000			20	600,000
ບົວລະບັດຮັກສາ ແລະ ເສຍຫຍ້າ	30	30,000			30	900,000
ເກັບກູ້ຜົນຜະລິດ	20	30,000			20	600,000
ຂົນສົ່ງ						
ອື່ນໆ						
ລວມ	88	(ງ)	(ຈ)	300,000	(ສ)	2,400,000
ລວມຄ່າແຮງງານທັງໝົດ	(ຊ) = (ຈ) + (ສ)		(ຊ)	2,700,000		

ລວມມູນຄ່າຂອງສິ່ງນຳເຂົ້າ	(ຍ) = (ກ)+(ຈ)	(ດ) = (ຂ)+(ສ)	(ຍ)	4,288,000	(ດ)	2,400,000
ລວມມູນຄ່າຂອງສິ່ງນຳເຂົ້າທັງໝົດ	(ຕ) = (ຍ) + (ດ)		(ຕ)	6,688,000		

3. ຜົນໄດ້ຮັບ

3.1. ມູນຄ່າຂອງຜົນໄດ້ຮັບ	ຫົວໜ່ວຍ	ຈຳນວນທັງໝົດ	ລາຄາ/ຫົວໜ່ວຍ (ກີບ)	ຄິດເປັນເງິນ (ກີບ)			
				ຈຳນວນ	ເປັນເງິນສົດ	ຈຳນວນ	ບໍ່ເປັນເງິນສົດ
ຜົນຜະລິດທີ່ໄດ້ຂາຍ	ກິໂລ	6,528	1,250	6,528	8,160,000	X	X
ຜົນຜະລິດທີ່ໄດ້ຊົມໃຊ້ໃນຄອບຄົວ	ກິໂລ			X	X	192	240,000
ຜົນຜະລິດທີ່ໄດ້ແບ່ງປັນໃຫ້ຜູ້ອື່ນ	ກິໂລ			X	X		
ຜົນຜະລິດທີ່ໄດ້ແລກປ່ຽນ	ກິໂລ			X	X		
ຜົນຜະລິດທີ່ເກັບໄວ້ເປັນແນວພັນ	ກິໂລ			X	X		
ຜົນຜະລິດທີ່ຍັງເຫຼືອໃນປະຈຸບັນ	ກິໂລ			X	X		
ຂາຍສິ່ງເສດເຫຼືອຈາກຜົນຜະລິດຫຼັກ	ກິໂລ	X	X				
ລວມ		6,528	(ຖ)	(ທ)	8,160,000	(ນ)	240,000
ລວມມູນຄ່າຜົນໄດ້ຮັບທັງໝົດ		(ປ) = (ທ) + (ນ)		(ປ)	8,400,000		

3.2. ມູນຄ່າຜົນຜະລິດທີ່ຖືກເສຍຫາຍ	ຫົວໜ່ວຍ	ຈຳນວນ	ລາຄາ/ຫົວໜ່ວຍ (ກີບ)	ຄິດເປັນມູນຄ່າ (ກີບ)
ຜົນຜະລິດທີ່ຖືກເສຍຫາຍ				

ໝາຍເຫດ:

4. ການຄິດໄລ່ເສດຖະກິດ

4.1. ການຄິດໄລ່ຜົນກຳໄລ/ຂາດທຶນ	ແບບຕັ້ງຄິດໄລ່		ລວມທັງໝົດ (ກີບ)
ດຸ່ນດ່ຽງເງິນສົດ	(ບ) = (ທ) - (ຍ)	(ບ)	3,872,000
ລວມຜົນກຳໄລທັງໝົດ	(ຜ) = (ປ) - (ຕ)	(ຜ)	1,712,000

4.2. ການວິເຄາະຜົນກຳໄລຕໍ່ຫົວໜ່ວຍ			
ຜົນກຳໄລລວມ / 1 ວັນງານ	(ຝ) = (ຜ) / (ງ)	(ຝ)	19,455
ຜົນກຳໄລລວມ / 1 ເຮັກຕາ	(ພ) = (ຜ) / (ຟ)	(ພ)	10,700,000

<u>ການປຽບທຽບຂໍ້ມູນລະຫວ່າງການປະລິດສອງປະເພດ</u>

ຂໍ້ມູນທີ່ສຳຄັນ	ຄອບຄົວ ທ. ຄຳຫຼ້າ "ການຜະລິດເຂົ້ານາແຊງ"	ຄອບຄົວ ນ. ຕຸ້ຍ "ການປູກໝາກແຕງ"
ເນື້ອທີ່ (ຟ)	1 ha	0,16 ha
ຜົນຜະລິດທັງໝົດ	4,70 t	6,72 t
ຜະລິດຕະພາບ	4,70 t/ha	42 tons/ha
ມູນຄ່າທຶນໝູນວຽນທີ່ເປັນເງິນສົດ (ກ)	3.524.500 ກີບ	3.988.000 ກີບ
ມູນຄ່າທຶນໝູນວຽນທີ່ບໍ່ເປັນເງິນສົດ (ຂ)	0 kip	0 kip
ມູນຄ່າແຮງງານທັງໝົດ (ຊ)	4.587.500 ກີບ	2.700.000 ກີບ
ມູນຄ່າສິ່ງນຳເຂົ້າທັງໝົດ (ມູນຄ່າທຶນໝູນວຽນ ແລະ ຄ່າແຮງງານ) (ຓ)	8.112.000 ກີບ	6.688.000 ກີບ
ຈຳນວນວັນງານທັງໝົດ (ງ)	105 ວັນງານ	80 ວັນງານ
ມູນຄ່າຜົນຜະລິດທີ່ເປັນເງິນສົດ (ທ)	8.125.000 ກີບ	8.160.000 ກີບ
ມູນຄ່າຜົນຜະລິດທີ່ບໍ່ເປັນເງິນສົດ (ນ)	3.625.000 ກີບ	240.000 ກີບ
ມູນຄ່າຜົນໄດ້ຮັບທັງໝົດ (ປ)	11.750.000 ກີບ	8.400.000 ກີບ
ດຸ່ນດ່ຽງເງິນສົດ (ບ)	2.683.000 ກີບ	3.872.000 ກີບ
ຜົນກຳໄລລວມ (ຜ)	3.638.000 ກີບ	1.712.000 ກີບ
ຜົນກຳໄລລວມ/ວັນງານ (ຝ)	34.648 ກີບ	19.455 ກີບ
ຜົນກຳໄລລວມ/ເຮັກຕາ (ພ)	3.638.000 ກີບ	10.700.000 ກີບ

ອີກເທື່ອໜຶ່ງ ພວກເຮົາຄວນກຳນົດສິ່ງທີ່ຄ້າຍຄືກັນແລະແຕກຕ່າງກັນເສຍກ່ອນ. ໃນນີ້ ພວກເຮົາເຫັນໄດ້ຄວາມຄ້າຍຄືກັນບາງຢ່າງທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບປັດໄຈນຳເຂົ້າ.

1. ທັງສອງການຜະລິດຕ້ອງການມູນຄ່າ **ສິ່ງນຳເຂົ້າທັງໝົດ** ໃກ້ຄຽງກັນ ຄືປະມານ 7 ລ້ານກີບ.
2. ທັງສອງການຜະລິດຕ້ອງການມູນຄ່າ **ສິ່ງນຳເຂົ້າທີ່ເປັນເງິນສົດ** ໃກ້ຄຽງກັນ ຄືປະມານ 4 ລ້ານກີບ.
3. ທັງສອງການຜະລິດຕ້ອງການນຳໃຊ້ **ແຮງງານຫຼາຍ.** ການປູກເຂົ້ານາແຊງ ຕ້ອງການແຮງງານປະມານ 105 ວັນງານ ເຊິ່ງຫລາຍກວ່າການປູກໝາກແຕງ ທີ່ຕ້ອງການປະມານ 80 ວັນງານ.

ພາຍໃຕ້ສິ່ງທີ່ຄ້າຍຄືກັນໃນປັດໄຈນຳເຂົ້າດັ່ງກ່າວ ເຮົາກໍ່ສາມາດປຽບທຽບຜົນໄດ້ຮັບຢ່າງງ່າຍດາຍ. ທ້າວຄຳຫຼ້າທີ່ປູກເຂົ້ານາແຊງມີຄະແນນສູງກວ່າເກືອບໝົດທຸກຢ່າງ. **ຜົນໄດ້ຮັບທັງໝົດ** ມີມູນຄ່າປະມານ 11,7 ລ້ານກີບ ເມື່ອທຽບກັບການຜະລິດໝາກແຕງຂອງນາງຕຸ້ຍທີ່ມີພຽງແຕ່ 8,4 ລ້ານກີບ. ສິ່ງທີ່ແຕກຕ່າງກັນຫຼາຍແມ່ນ **ຜົນກຳໄລລວມ**. ການປູກເຂົ້ານາແຊງມີ 3.638.000 ກີບ ເມື່ອທຽບກັບ ການປູກໝາກແຕງທີ່ມີພຽງ 1.712.000

ກີບ ເຊິ່ງໝາຍຄວາມວ່າ ມູນຄ່າຜົນກຳໄລລວມຂອງການປູກເຂົ້ານາແຊງສູງກວ່າ 2 ເທົ່າຕົວ. **ຜົນກຳໄລລວມຕໍ່ວັນງານ** ກໍ່ສູງກວ່າ ເຊິ່ງການປູກເຂົ້ານາແຊງມີ 34.648 ກີບ ເມື່ອທຽບກັບ ການປູກໝາກແຕງທີ່ມີພຽງ 19.455 ກີບ ເຊິ່ງສູງກວ່າປະມານ 2 ເທົ່າຕົວ.

ເຖິງຢ່າງໃດກໍ່ຕາມ ຜົນໄດ້ຮັບດັ່ງກ່າວແມ່ນອີງໃສ່ເນື້ອທີ່ການຜະລິດເຂົ້ານາແຊງ ທີ່ເທົ່າກັບ 1 ຮຕ ເມື່ອທຽບກັບ ເນື້ອທີ່ການປູກໝາກແຕງທີ່ມີພຽງແຕ່ 0,16 ຮຕ.

<u>ແນະນຳທົ່ວໄປ:</u>

ຕົວຢ່າງດັ່ງກ່າວໄດ້ສະແດງໃຫ້ເຫັນວ່າ ທັງສອງການຜະລິດ (ການປູກເຂົ້ານາແຊງ ແລະ ການປູກໝາກແຕງ) ແມ່ນໃຫ້ຜົນກຳໄລສູງກວ່າການຜະລິດອ້ອຍ. ຜົນຜະລິດທັງໝົດຂອງການປູກເຂົ້ານາແຊງມີມູນຄ່າເທົ່າກັບ 11,7 ລ້ານກີບ ແລະ ຂອງໝາກແຕງເທົ່າກັບ 8,4 ລ້ານກີບ, ສ່ວນການປູກອ້ອຍມີພຽງແຕ່ 4,8 ລ້ານກີບເທົ່ານັ້ນ. ນອກຈາກນັ້ນ, ຜົນຜະລິດທັງສອງປະເພດດັ່ງກ່າວມີສະພາບການຕະຫຼາດທີ່ໝັ້ນຄົງກວ່າ ຍ້ອນຕະຫຼາດມີຄວາມຕ້ອງການສູງ.

ພວກເຮົາແນະນຳວ່າ: ທ້າວບົວສອນ ຄວນຈະຫັນມາ **ປູກເຂົ້ານາແຊງ** ຖ້າຫາກວ່າລາວມີຄ່າໃຊ້ຈ່າຍສຳລັບປັດໄຈນຳເຂົ້າທີ່ຈຳກັດ (ທັງເປັນເງິນສົດ ແລະ ບໍ່ເປັນເງິນສົດລວມປະມານ 7 ລ້ານກີບ ຄືກັບຕົວຢ່າງ).

ເຖິງຢ່າງໃດກໍ່ຕາມ, ຖ້າຫາກວ່າ ລາວມີຄວາມສາມາດສູງໃນການໃຊ້ຈ່າຍສຳລັບປັດໄຈນຳເຂົ້າ (ທັງເງິນສົດ ແລະ ແຮງງານ) ພວກເຮົາແນະນຳໃຫ້ລາວຫັນມາປູກໝາກແຕງ ຍ້ອນວ່າມັນມີ **ຜົນກຳໄລລວມຕໍ່ເຮັກຕາ** ສູງກວ່າການປູກເຂົ້ານາແຊງ ເຊິ່ງມີ 10.700.000 ກີບ/ຮຕ ເມື່ອທຽບກັບການປູກເຂົ້ານາແຊງທີ່ມີພຽງແຕ່ 3.638.000 ກີບ/ຮຕ ເທົ່ານັ້ນ. ໃນການວິເຄາະຂອງເຮົາເຫັນວ່າ ການຜະລິດທັງສອງມີຄວາມຕ້ອງການນຳໃຊ້ປັດໄຈນຳເຂົ້າທີ່ຄ້າຍຄືກັນ ເພື່ອນຳໃຊ້ເຂົ້າໃນການຜະລິດນາແຊງ 1 ຮຕ ແລະ ໝາກແຕງ 0,16 ຮຕ. ຖ້າຫາກວ່າ ທ້າວບົວສອນມີເງິນສົດຫຼາຍ ກໍ່ສາມາດນຳໃຊ້ເຂົ້າໃນການຜະລິດຢູ່ໃນເນື້ອທີ່ຂອງລາວຢ່າງມີປະສິດທິພາບ. ການປູກໝາກແຕງໃນເນື້ອທີ່ທັງໝົດຂອງລາວ 1 ຮຕ ຈະໄດ້ຜົນຜະລິດທັງໝົດ 42 ໂຕນ ເຊິ່ງມີມູນຄ່າເຖິງ 52,5 ລ້ານກີບ. ນອກຈາກນັ້ນ ລາວຍັງສາມາດເກັບກ່ຽວຜົນຜະລິດພາຍໃນໄລຍະເວລາ 3 ເດືອນ ເມື່ອທຽບກັບການປູກເຂົ້ານາປີແມ່ນເກືອບ 6 ເດືອນ.

ຕົວຢ່າງນີ້ ສະແດງໃຫ້ເຫັນວ່າ: ການໃຫ້ຄຳແນະນຳແກ່ຊາວກະສິກອນແມ່ນອີງໃສ່ເງື່ອນໄຂທ່າແຮງຂອງຊາວກະສິກອນ. ເພາະສະນັ້ນ ມັນມີຄວາມສຳຄັນແລະຈຳເປັນທີ່ຈະຕ້ອງໄດ້ປຶກສາຫາລືກັບຊາວກະສິກອນກ່ຽວກັບຜົນໄດ້ຮັບ ແລະ ຄວາມເປັນໄປໄດ້ຕ່າງໆ.

ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ:
ແບບຟອມ ແລະ ຕົວຢ່າງການບັນທຶກແລະການຄິດໄລ່ເສດຖະກິດ

1. ແບບຟອມຫຼັກສຳລັບການຄິດໄລ່ເສດຖະກິດ

1) ຟອມ ກ: ການຄິດໄລ່ເສດຖະກິດສຳລັບການປູກພືດ
2) ຟອມ ຂ: ການຄິດໄລ່ເສດຖະກິດສຳລັບການລ້ຽງສັດ
3) ຟອມ ຄ: ການຄິດໄລ່ເສດຖະກິດສຳລັບການແປຮູບຜະລິດຕະພັນກະສິກຳ

2. ການຄິດໄລ່ເສດຖະກິດສຳລັບການປູກຝັງ

1) ຟອມ 2: ການຄິດໄລ່ເສດຖະກິດສຳລັບການປູກເຂົ້ານາ
2) ຟອມ 3: ການຄິດໄລ່ເສດຖະກິດສຳລັບການປູກຖົ່ວເຫຼືອງ
3) ຟອມ 4: ການຄິດໄລ່ເສດຖະກິດສຳລັບການປູກສາລີ
4) ຟອມ 5: ການຄິດໄລ່ເສດຖະກິດສຳລັບການປູກໝາກແຕງ
5) ຟອມ 6: ການຄິດໄລ່ເສດຖະກິດສຳລັບການປູກໄມ້ໃຫ້ໝາກ
6) ຟອມ 7: ການຄິດໄລ່ເສດຖະກິດສຳລັບການປູກໝາກງາ
7) ຟອມ 8: ການຄິດໄລ່ເສດຖະກິດສຳລັບການປູກອ້ອຍ
8) ຟອມ 9: ການຄິດໄລ່ເສດຖະກິດສຳລັບການປູກຂ່າເພື່ອເອົາໝາກ
9) ຟອມ 10: ການຄິດໄລ່ເສດຖະກິດສຳລັບການປູກຖົ່ວແຮລ້ຽງຄັ່ງ
10) ຟອມ 11: ການຄິດໄລ່ເສດຖະກິດສຳລັບການປູກເຄືອງປ່າຂອງດົງ

3. ການຄິດໄລ່ເສດຖະກິດສຳລັບການລ້ຽງສັດ

1) ຟອມ 12: ການຄິດໄລ່ເສດຖະກິດສຳລັບການລ້ຽງໄກ່
2) ຟອມ 13: ການຄິດໄລ່ເສດຖະກິດສຳລັບການລ້ຽງໝູ
3) ຟອມ 14: ການຄິດໄລ່ເສດຖະກິດສຳລັບການລ້ຽງປາ

4. ການຄິດໄລ່ເສດຖະກິດສຳລັບການແປຮູບຜະລິດຕະພັນກະສິກຳ

1) ຟອມ 15: ການຄິດໄລ່ເສດຖະກິດສຳລັບການຜະລິດເຫຼົ້າຂາວ
2) ຟອມ 16: ການຄິດໄລ່ເສດຖະກິດສຳລັບການຜະລິດເຫຼົ້າໄຫ

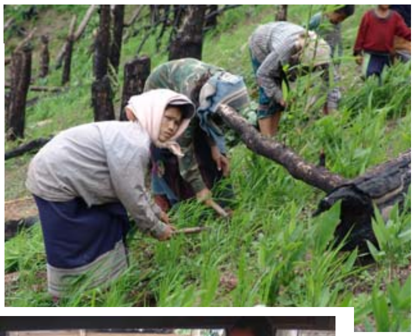

ຟອມ ກ: ການຄິດໄລ່ເສດຖະກິດສໍາລັບການປູກພືດ

1. ຂໍ້ມູນທົ່ວໄປ

ຊື່ ແລະ ນາມສະກຸນຂອງຊາວກະສິກອນ	ບ້ານ	ຊະນິດພືດ	
ວັນເດືອນປີເກັບກໍາຂໍ້ມູນ	ເມືອງ	ລວມຜົນຜະລິດ (ກລ)	ສະມັດຕະພາບ (ກລ/ຮຕ)
ໄລຍະການຜະລິດ(ລະດູການ: ແຕ່ເດືອນປີ ເຖິງ ເດືອນປີ)	ແຂວງ	ລວມເນື້ອທີ່ (ເຮັກຕາ) (ຟ)	

2. ສິ່ງນໍາເຂົ້າ

2.1. ທຶນໝູນວຽນ:	ຫົວໜ່ວຍ	ຈໍານວນທັງໝົດ	ລາຄາ/ຫົວໜ່ວຍ (ກີບ)	ຄິດເປັນເງິນ (ກີບ)			
				ຈໍານວນ	ເປັນເງິນສົດ	ຈໍານວນ	ບໍ່ເປັນເງິນສົດ
ແນວພັນ							
ຝຸ່ນທໍາມະຊາດ							
ຝຸ່ນວິທະຍາສາດ							
ຢາປາບສັດຕູພືດ							
ນໍ້າຊົນລະປະທານ							
ໄຟຟ້າ							
ນໍ້າມັນ							
ອື່ນໆ							
ອື່ນໆ							
ອື່ນໆ							
ລວມ				(ກ)		(ຂ)	
ລວມມູນຄ່າທຶນໝູນວຽນທັງໝົດ			(ຄ) = (ກ) + (ຂ)	(ຄ)			

2.2. ຄ່າແຮງງານ	ຈໍານວນວັນງານ	ລາຄາ ຕໍ່ວັນງານ (ກີບ)	ຄິດເປັນເງິນ (ກີບ)			
			ຈໍານວນ	ເປັນເງິນສົດ	ຈໍານວນ	ບໍ່ເປັນເງິນສົດ
ກຽມດິນ						
ປູກ						
ບົວລະບັດຮັກສາ ແລະ ເສຍຫຍ້າ						
ເກັບກູ້ຜົນຜະລິດ						
ຂົນສົ່ງ						
ອື່ນໆ						
ອື່ນໆ						
ອື່ນໆ						
ລວມ		(ງ)	(ຈ)		(ສ)	
ລວມຄ່າແຮງງານທັງໝົດ		(ຊ) = (ຈ) + (ສ)	(ຊ)			

ລວມມູນຄ່າຂອງສິ່ງນໍາເຂົ້າ	(ຍ) = (ກ)+(ຈ)	(ດ) = (ຂ)+(ສ)	(ຍ)		(ດ)	
ລວມມູນຄ່າຂອງສິ່ງນໍາເຂົ້າທັງໝົດ		(ຕ) = (ຍ) + (ດ)	(ຕ)			

3. ຜົນໄດ້ຮັບ

3.1. ມູນຄ່າຂອງຜົນໄດ້ຮັບ	ຫົວໜ່ວຍ	ຈໍານວນທັງໝົດ	ລາຄາ/ຫົວໜ່ວຍ (ກີບ)	ຄິດເປັນເງິນ (ກີບ)			
				ຈໍານວນ	ເປັນເງິນສົດ	ຈໍານວນ	ບໍ່ເປັນເງິນສົດ
ຜົນຜະລິດທີ່ໄດ້ຂາຍ							
ຜົນຜະລິດທີ່ໄດ້ຊົມໃຊ້ໃນຄອບຄົວ							
ຜົນຜະລິດທີ່ໄດ້ແບ່ງປັນໃຫ້ຜູ້ອື່ນ							
ຜົນຜະລິດທີ່ໄດ້ແລກປ່ຽນ							
ຜົນຜະລິດທີ່ຍັງເຫຼືອໃນປະຈຸບັນ							
ຂາຍສິ່ງເສດເຫຼືອຈາກຜົນຜະລິດຫຼັກ							
ລວມ			(ຖ)	(ທ)		(ນ)	
ລວມມູນຄ່າຜົນໄດ້ຮັບທັງໝົດ			(ບ) = (ທ) + (ນ)	(ບ)			

3.2. ມູນຄ່າຜົນຜະລິດທີ່ຖືກເສຍຫາຍ	ຫົວໜ່ວຍ	ຈໍານວນ	ລາຄາ/ຫົວໜ່ວຍ(ກີບ)	ຄິດເປັນມູນຄ່າ (ກີບ)
ຜົນຜະລິດທີ່ຖືກເສຍຫາຍ				

ໝາຍເຫດ:

4. ການຄິດໄລ່ເສດຖະກິດ

4.1. ການຄິດໄລ່ຜົນກໍາໄລ/ຂາດທຶນ	ແບບຕັ້ງຄິດໄລ່		ລວມທັງໝົດ (ກີບ)
ດຸ່ນດ່ຽງເງິນສົດ	(ປ) = (ທ) - (ຍ)	(ປ)	
ລວມຜົນກໍາໄລທັງໝົດ	(ຜ) = (ບ) - (ຕ)	(ຜ)	

4.2. ການວິເຄາະຜົນກໍາໄລຕໍ່ຫົວໜ່ວຍ			
ຜົນກໍາໄລລວມ / 1 ວັນງານ	(ຝ) = (ຜ) / (ງ)	(ຝ)	
ຜົນກໍາໄລລວມ / 1 ເຮັກຕາ	(ພ) = (ຜ) / (ຟ)	(ພ)	

ຟອມ ຂ: ການຄິດໄລ່ເສດຖະກິດສຳລັບການລ້ຽງສັດ

1. ຂໍ້ມູນທົ່ວໄປ

ຊື່ ແລະ ນາມສະກຸນຂອງຊາວກະສິກອນ	ບ້ານ	ຊະນິດສັດລ້ຽງ
ວັນເດືອນປີເກັບກຳຂໍ້ມູນ	ເມືອງ	
ໄລຍະການຜະລິດ (ລະດູການ: ແຕ່ເດືອນ/ປີ ເຖິງ ເດືອນ/ປີ)	ແຂວງ	ລວມຈຳນວນສັດໃນຮອບວຽນ (ໂຕ) (ຟ)

2. ສິ່ງນຳເຂົ້າ

2.1. ທຶນໝູນວຽນ:	ຫົວໜ່ວຍ	ຈຳນວນທັງໝົດ	ລາຄາ/ຫົວໜ່ວຍ (ກີບ)	ຄິດເປັນເງິນ (ກີບ)			
				ຈຳນວນ	ເປັນເງິນສົດ	ຈຳນວນ	ບໍ່ເປັນເງິນສົດ
ສັດທີ່ມີໃນເບື້ອງຕົ້ນ (ມີແລ້ວ)				X	X		
ສັດທີ່ຊື້ເຂົ້າມາໃໝ່/ໄດ້ຮັບຈາກຜູ້ອື່ນ							
ຫົວອາຫານ							
ອາຫານທຳມະດາ (ຮຳ, ເຂົ້າປຽກ, ສາລີ...)							
ຢາປ້ອງກັນ (ວັກຊີນ)							
ຢາປິ່ນປົວ							
ອຸປະກອນໃນການສ້າງ ຫຼື ສ້ອມແປງຄອກ							
ອື່ນໆ							
ລວມ				(ກ)		(ຂ)	
ລວມມູນຄ່າທຶນໝູນວຽນທັງໝົດ			(ຄ) = (ກ) + (ຂ)	(ຄ)			

2.2. ຄ່າແຮງງານ	ຈຳນວນວັນງານ	ລາຄາ ຕໍ່ວັນງານ (ກີບ)	ຄິດເປັນເງິນ (ກີບ)			
			ຈຳນວນ	ເປັນເງິນສົດ	ຈຳນວນ	ບໍ່ເປັນເງິນສົດ
ສ້າງຄອກ/ສ້ອມແປງ						
ໃຫ້ອາຫານ						
ປົວແລະປົກຮັກສາ (ອານາໄມ, ປິ່ນປົວ)						
ຂົນສົ່ງ						
ອື່ນໆ						
ລວມ		(ງ)	(ຈ)		(ສ)	
ລວມຄ່າແຮງງານທັງໝົດ		(ຊ) = (ຈ) + (ສ)	(ຊ)			

ລວມມູນຄ່າຂອງສິ່ງນຳເຂົ້າ	(ຍ) = (ກ)+(ຈ)	(ດ) = (ຂ)+(ສ)	(ຍ)	(ດ)
ລວມມູນຄ່າຂອງສິ່ງນຳເຂົ້າທັງໝົດ	(ຕ) = (ຍ) + (ດ)		(ຕ)	

3. ຜົນໄດ້ຮັບ

3.1. ມູນຄ່າຂອງຜົນໄດ້ຮັບ	ຫົວໜ່ວຍ	ຈຳນວນທັງໝົດ	ລາຄາ/ຫົວໜ່ວຍ (ກີບ)	ຄິດເປັນເງິນ (ກີບ)			
				ຈຳນວນ	ເປັນເງິນສົດ	ຈຳນວນ	ບໍ່ເປັນເງິນສົດ
ລູກສັດທີ່ໄດ້ຂາຍ						X	X
ຂາຍສັດໃຫຍ່						X	X
ສັດທີ່ໄດ້ຂ້າໃຊ້ໃນຄົວເຮືອນ				X	X		
ສັດທີ່ໄດ້ແບ່ງປັນໃຫ້ໝູ່ເພື່ອນ ແລະ ພີ່ນ້ອງ				X	X		
ສັດທີ່ໄດ້ແລກປ່ຽນ				X	X		
ສັດໃຫຍ່ທີ່ຍັງເຫຼືອໃນປະຈຸບັນ				X	X		
ລູກສັດທີ່ຍັງເຫຼືອໃນປະຈຸບັນ				X	X		
ລວມ			(ຖ)	(ທ)		(ນ)	
ລວມມູນຄ່າຜົນໄດ້ຮັບທັງໝົດ			(ປ) = (ທ) + (ນ)	(ປ)			

3.2. ມູນຄ່າຜົນຜະລິດທີ່ຖືກເສຍຫາຍ	ຫົວໜ່ວຍ	ຈຳນວນ	ລາຄາ/ຫົວໜ່ວຍ(ກີບ)	ຄິດເປັນມູນຄ່າ (ກີບ)
ລູກສັດນ້ອຍທີ່ຕາຍ ຫຼື ຖືກເສຍຫາຍ				
ສັດໃຫຍ່ທີ່ຕາຍ ຫຼື ຖືກເສຍຫາຍ				

ລາຍເຫດ:

----

4. ການຄິດໄລ່ເສດຖະກິດ

4.1. ການຄິດໄລ່ຜົນກຳໄລ/ຂາດທຶນ	ແບບຕັ້ງຄິດໄລ່	ລວມທັງໝົດ (ກີບ)
ດຸ່ນດ່ຽງເງິນສົດ	(ບ) = (ທ) - (ຍ)	(ບ)
ລວມຜົນກຳໄລທັງໝົດ	(ຜ) = (ປ) - (ຕ)	(ຜ)

4.2. ການວິເຄາະຜົນກຳໄລຕໍ່ຫົວໜ່ວຍ		
ຜົນກຳໄລລວມ / 1 ວັນງານ	(ຝ) = (ຜ) / (ງ)	(ຝ)
ຜົນກຳໄລລວມ / 1 ໂຕ	(ພ) = (ຜ) / (ຟ)	(ພ)

ຟອມ ຄ: ການຄິດໄລ່ເສດຖະກິດສຳລັບການແປຮູບຜະລິດຕະພັນກະສິກຳ

1. ຂໍ້ມູນທົ່ວໄປ

ຊື່ ແລະ ນາມສະກຸນຂອງຊາວກະສິກອນ	ບ້ານ	ປະເພດການແປຮູບ
ວັນເດືອນປີເກັບກຳຂໍ້ມູນ	ເມືອງ	
ໄລຍະການຜະລິດ(1 ລະດູການ: ແຕ່ເດືອນ/ປີ ເຖິງ ເດືອນ/ປີ)	ແຂວງ	ຜົນຜະລິດທັງໝົດ (ຫົວໜ່ວຍ) (ຟ)

2. ສິ່ງນຳເຂົ້າ

2.1. ທຶນໝູນວຽນ:	ຫົວໜ່ວຍ	ຈຳນວນ ທັງໝົດ	ລາຄາ/ຫົວໜ່ວຍ (ກີບ)	ຄິດເປັນເງິນ (ກີບ)			
				ຈຳນວນ	ເປັນເງິນສົດ	ຈຳນວນ	ບໍ່ເປັນເງິນສົດ
ວັດຖຸດິບ 1							
ວັດຖຸດິບ 2							
ວັດຖຸດິບ 3							
ຄ່ານ້ຳ							
ຄ່າໄຟຟ້າ							
ອື່ນໆ							
ລວມ				(ກ)		(ຂ)	
ລວມມູນຄ່າທຶນໝູນວຽນທັງໝົດ		(ຄ) = (ກ) + (ຂ)		(ຄ)			

2.2. ຄ່າແຮງງານ	ຈຳນວນວັນງານ	ລາຄາ ຕໍ່ວັນງານ (ກີບ)	ຄິດເປັນເງິນ (ກີບ)			
			ຈຳນວນ	ເປັນເງິນສົດ	ຈຳນວນ	ບໍ່ເປັນເງິນສົດ
ຊອກຫາວັດຖຸດິບ						
ການຜະລິດ						
ການບັນຈຸ						
ການຂົນສົ່ງ						
ອື່ນໆ						
ລວມ		(ງ)	(ຈ)		(ສ)	
ລວມຄ່າແຮງງານທັງໝົດ		(ຊ) = (ຈ) + (ສ)	(ຊ)			

ລວມມູນຄ່າຂອງສິ່ງນຳເຂົ້າ	(ຍ) = (ກ)+(ຈ)	(ດ) = (ຂ)+(ສ)	(ຍ)		(ດ)	
ລວມມູນຄ່າຂອງສິ່ງນຳເຂົ້າທັງໝົດ		(ຕ) = (ຍ) + (ດ)	(ຕ)			

3. ຜົນໄດ້ຮັບ

3.1. ມູນຄ່າຂອງຜົນໄດ້ຮັບ	ຫົວໜ່ວຍ	ຈຳນວນ ທັງໝົດ	ລາຄາ/ຫົວໜ່ວຍ (ກີບ)	ຄິດເປັນເງິນ (ກີບ)			
				ຈຳນວນ	ເປັນເງິນສົດ	ຈຳນວນ	ບໍ່ເປັນເງິນສົດ
ລວມຜົນຜະລິດທີ່ໄດ້ຂາຍ						X	X
ຜົນຜະລິດທີ່ໄດ້ຊົມໃຊ້ໃນຄອບຄົວ				X	X		
ຜົນຜະລິດທີ່ໄດ້ແບ່ງປັນໃຫ້ຜູ້ອື່ນ				X	X		
ຜົນຜະລິດທີ່ໄດ້ແລກປ່ຽນ				X	X		
ຜົນຜະລິດທີ່ຍັງເຫຼືອໃນປະຈຸບັນ				X	X		
ຂາຍສິ່ງເສດເຫຼືອຈາກຜົນຜະລິດຫຼັກ		X	X				
ລວມ			(ຖ)	(ທ)		(ນ)	
ລວມມູນຄ່າຜົນໄດ້ຮັບທັງໝົດ			(ປ) = (ທ) + (ນ)	(ປ)			

3.2. ມູນຄ່າຜົນຜະລິດທີ່ຖືກເສຍຫາຍ	ຫົວໜ່ວຍ	ຈຳນວນ	ລາຄາ/ຫົວໜ່ວຍ(ກີບ)	ຄິດເປັນມູນຄ່າ (ກີບ)
ຜົນຜະລິດທີ່ຖືກເສຍຫາຍ				

ໝາຍເຫດ:

----

4. ການຄິດໄລ່ເສດຖະກິດ

4.1. ການຄິດໄລ່ຜົນກຳໄລ/ຂາດທຶນ	ແບບຕັ້ງຄິດໄລ່		ລວມທັງໝົດ (ກີບ)
ດຸ່ນດ່ຽງເງິນສົດ	(ບ) = (ທ) - (ຍ)	(ບ)	
ລວມຜົນກຳໄລທັງໝົດ	(ຜ) = (ປ) - (ຕ)	(ຜ)	

4.2. ການວິເຄາະຜົນກຳໄລຕໍ່ຫົວໜ່ວຍ			
ຜົນກຳໄລລວມ / 1 ວັນງານ	(ຝ) = (ຜ) / (ງ)	(ຝ)	
ຜົນກຳໄລລວມ / 1 ຫົວໜ່ວຍ	(ພ) = (ຜ) / (ຟ)	(ພ)	

ຟອມ 1: ການຄິດໄລ່ເສດຖະກິດສຳລັບການປູກເຂົ້າໄຮ່

1. ຂໍ້ມູນທົ່ວໄປ

ຊື່ແລະນາມສະກຸນຂອງຊາວກະສິກອນ	ບ້ານ	ປະເພດເຂົ້າໄຮ່: ☐ ໄຮ່ທົ່ວໄປ ☐ ໄຮ່ແຖວ
ວັນເດືອນປີເກັບກຳຂໍ້ມູນ	ເມືອງ	ຈຳນວນຜົນຜະລິດ (ກລ) / ສະມັດຕະພາບ (ກລ/ຮຕ)
ໄລຍະການຜະລິດ(ລະດູການ: ຈາກ ເດືອນ/ປີ ເຖິງ ເດືອນ/ປີ)	ແຂວງ	ຈຳນວນເນື້ອທີ່ (ເຮັກຕາ) (ຟ)

2. ສິ່ງນຳເຂົ້າ

2.1. ທຶນໝູນວຽນ:	ຫົວໜ່ວຍ	ຈຳນວນທັງໝົດ	ລາຄາ/ຫົວໜ່ວຍ (ກີບ)	ຄິດເປັນເງິນ (ກີບ): ຈຳນວນ	ເປັນເງິນສົດ	ຈຳນວນ	ບໍ່ເປັນເງິນສົດ
ແນວພັນ							
ຝຸ່ນທຳມະຊາດ							
ຝຸ່ນວິທະຍາສາດ							
ຢາປາບສັດຕູພືດ							
ຢາຂ້າຫຍ້າ							
ນ້ຳມັນ							
ອື່ນໆ							
ອື່ນໆ							
ອື່ນໆ							
ລວມ				(ກ)		(ຂ)	
ລວມມູນຄ່າທຶນໝູນວຽນທັງໝົດ			(ຄ) = (ກ) + (ຂ)	(ຄ)			

2.2. ຄ່າແຮງງານ	ຈຳນວນວັນງານ	ລາຄາ ຕໍ່ວັນງານ (ກີບ)	ຄິດເປັນເງິນ (ກີບ): ຈຳນວນ	ເປັນເງິນສົດ	ຈຳນວນ	ບໍ່ເປັນເງິນສົດ
ຖາງ						
ຈູດ						
ອະນາໄມ (ເສດ, ຂີ້)						
ເຮັດຮົ້ວ						
ກຽມດິນ						
ປູກ						
ບົວລະບັດຮັກສາ, ເສຍຫຍ້າ, ໃສ່ຝຸ່ນ						
ເກັບກ່ຽວ, ມັດ ແລະ ກອງ						
ຟາດ						
ຂົນສົ່ງ						
ອື່ນໆ						
ລວມ		(ງ)	(ຈ)		(ສ)	
ລວມຄ່າແຮງງານທັງໝົດ		(ຊ) = (ຈ) + (ສ)	(ຊ)			

ລວມມູນຄ່າຂອງສິ່ງນຳເຂົ້າ	(ຍ) = (ກ)+(ຈ)	(ດ) = (ຂ)+(ສ)	(ຍ)		(ດ)	
ລວມມູນຄ່າຂອງສິ່ງນຳເຂົ້າທັງໝົດ		(ຕ) = (ຍ) + (ດ)	(ຕ)			

3. ຜົນໄດ້ຮັບ

3.1. ມູນຄ່າຂອງຜົນໄດ້ຮັບ	ຫົວໜ່ວຍ	ຈຳນວນທັງໝົດ	ລາຄາ/ຫົວໜ່ວຍ (ກີບ)	ຄິດເປັນເງິນ (ກີບ): ຈຳນວນ	ເປັນເງິນສົດ	ຈຳນວນ	ບໍ່ເປັນເງິນສົດ
ຜົນຜະລິດເຂົ້າທີ່ໄດ້ຂາຍ						X	X
ຜົນຜະລິດເຂົ້າທີ່ໄດ້ຊົມໃຊ້ໃນຄອບຄົວ				X	X		
ຜົນຜະລິດເຂົ້າທີ່ໄດ້ແບ່ງປັນໃຫ້ຜູ້ອື່ນ				X	X		
ຜົນຜະລິດເຂົ້າທີ່ໄດ້ແລກປ່ຽນ				X	X		
ເຂົ້າເກັບໄວ້ເປັນແນວພັນ				X	X		
ເຂົ້າທີ່ຍັງເຫຼືອໃນປະຈຸບັນ				X	X		
ຂາຍສິ່ງເສດເຫຼືອຈາກຜົນຜະລິດຫຼັກ		X	X				
ລວມ			(ຖ)	(ທ)		(ນ)	
ລວມມູນຄ່າຜົນໄດ້ຮັບທັງໝົດ			(ບ) = (ທ) + (ນ)	(ບ)			

3.2. ມູນຄ່າຜົນຜະລິດທີ່ຖືກເສຍຫາຍ	ຫົວໜ່ວຍ	ຈຳນວນ	ລາຄາ/ຫົວໜ່ວຍ(ກີບ)	ຄິດເປັນມູນຄ່າ (ກີບ)
ເຂົ້າທີ່ຖືກເສຍຫາຍ				

ໝາຍເຫດ:

4. ການຄິດໄລ່ເສດຖະກິດ

4.1. ການຄິດໄລ່ຜົນກຳໄລ/ຂາດທຶນ	ແບບຕັ້ງຄິດໄລ່		ລວມທັງໝົດ (ກີບ)
ດຸ່ນດ່ຽງເງິນສົດ	(ປ) = (ທ) - (ຍ)	(ປ)	
ລວມຜົນກຳໄລທັງໝົດ	(ຜ) = (ບ) - (ຕ)	(ຜ)	

4.2. ການວິເຄາະຜົນກຳໄລຕໍ່ຫົວໜ່ວຍ			
ຜົນກຳໄລລວມ / 1 ວັນງານ	(ຝ) = (ຜ) / (ງ)	(ຝ)	
ຜົນກຳໄລລວມ / 1 ເຮັກຕາ	(ພ) = (ຜ) / (ຟ)	(ພ)	

ຟອມ 1: ການຄິດໄລ່ເສດຖະກິດສຳລັບການປູກເຂົ້າໄຮ່

1. ຂໍ້ມູນທົ່ວໄປ

ຊື່ແລະນາມສະກຸນຂອງຊາວກະສິກອນ	ບ້ານ	ປະເພດເຂົ້າໄຮ່	
ທ. ທອງໄຊ	ໜອງເຕົ່າ	☑ ໄຮ່ທົ່ວໄປ	☐ ໄຮ່ແຖວ
ວັນເດືອນປີເກັບກຳຂໍ້ມູນ	ເມືອງ	ລວມຜົນຜະລິດ (ກລ)	ສະມັດຕະພາບ (ກລ/ຮຕ)
3/6/2008	ງາ	3,050	1,525
ໄລຍະການຜະລິດ (ລະດູການ: ແຕ່ເດືອນປີ ເຖິງ ເດືອນປີ)	ແຂວງ	ລວມເນື້ອທີ່ (ເຮັກຕາ) (ພ)	
3 ເຖິງ 11 ປີ 2007	ອຸດົມໄຊ	2	

2. ສິ່ງນຳເຂົ້າ

2.1. ທຶນໝູນວຽນ:	ຫົວໜ່ວຍ	ຈຳນວນທັງໝົດ	ລາຄາ/ຫົວໜ່ວຍ (ກີບ)	ຄິດເປັນເງິນ (ກີບ) ຈຳນວນ	ເປັນເງິນສົດ	ຈຳນວນ	ບໍ່ເປັນເງິນສົດ
ແນວພັນ	ກິໂລ	120	2,000			120	240,000
ຝຸ່ນທຳມະຊາດ							
ຝຸ່ນວິທະຍາສາດ							
ຢາປາບສັດຕູພືດ							
ຢາຂ້າຫຍ້າ							
ນ້ຳມັນ							
ອື່ນໆ							
ອື່ນໆ							
ອື່ນໆ							
ລວມ				(ກ)	0	(ຂ)	240,000
ລວມມູນຄ່າທຶນໝູນວຽນທັງໝົດ		(ຄ) = (ກ) + (ຂ)		(ຄ)	240,000		

2.2. ຄ່າແຮງງານ	ຈຳນວນວັນງານ	ລາຄາ ຕໍ່ວັນງານ (ກີບ)	ຄິດເປັນເງິນ (ກີບ) ຈຳນວນ	ເປັນເງິນສົດ	ຈຳນວນ	ບໍ່ເປັນເງິນສົດ
ຖາງ	60	15,000			60	900,000
ຈູດ	2	15,000			2	30,000
ອະນາໄມ (ເກັບ, ຂີ້)	40	15,000			40	600,000
ເຮັດຮົ້ວ						
ກຽມດິນ						
ປູກ	88	15,000			88	1,320,000
ບົວລະບັດຮັກສາ, ເສຍຫຍ້າ, ໃສ່ຝຸ່ນ	220	15,000			220	3,300,000
ເກັບກ່ຽວ, ມັດ ແລະ ກອງ	120	15,000			120	1,800,000
ຟາດ						
ຂົນສົ່ງ						
ອື່ນໆ						
ລວມ	530	(ງ)	(ຈ)	0	(ສ)	7,950,000
ລວມຄ່າແຮງງານທັງໝົດ	(ຊ) = (ຈ) + (ສ)		(ຊ)	7,950,000		

ລວມມູນຄ່າຂອງສິ່ງນຳເຂົ້າ	(ຍ) = (ກ)+(ຈ)	(ດ) = (ຂ)+(ສ)	(ຍ)	0	(ດ)	8,190,000
ລວມມູນຄ່າຂອງສິ່ງນຳເຂົ້າທັງໝົດ	(ຕ) = (ຍ) + (ດ)		(ຕ)	8,190,000		

3. ຜົນໄດ້ຮັບ

3.1. ມູນຄ່າຂອງຜົນໄດ້ຮັບ	ຫົວໜ່ວຍ	ຈຳນວນທັງໝົດ	ລາຄາ/ຫົວໜ່ວຍ (ກີບ)	ຄິດເປັນເງິນ (ກີບ) ຈຳນວນ	ເປັນເງິນສົດ	ຈຳນວນ	ບໍ່ເປັນເງິນສົດ
ຜົນຜະລິດເຂົ້າທີ່ໄດ້ຂາຍ	ກິໂລ	1,000	1,500	1,000	1,500,000		
ຜົນຜະລິດເຂົ້າທີ່ໄດ້ຊົມໃຊ້ໃນຄອບຄົວ	ກິໂລ	1,650	1,500			1,650	2,475,000
ຜົນຜະລິດເຂົ້າທີ່ໄດ້ແບ່ງປັນໃຫ້ຜູ້ອື່ນ	ກິໂລ	50	1,500			50	75,000
ຜົນຜະລິດເຂົ້າທີ່ໄດ້ແລກປ່ຽນ	ກິໂລ	50	1,500			50	75,000
ເຂົ້າເກັບໄວ້ເປັນແນວພັນ	ກິໂລ	150	1,500			150	225,000
ເຂົ້າທີ່ຍັງເຫຼືອໃນປະຈຸບັນ	ກິໂລ	150	1,500			150	225,000
ຂາຍສິ່ງເສດເຫຼືອຈາກຜົນຜະລິດຫຼັກ							0
ລວມ	ກິໂລ	3,050	(ຖ)	(ທ)	1,500,000	(ນ)	3,075,000
ລວມມູນຄ່າຜົນໄດ້ຮັບທັງໝົດ		(ບ) = (ທ) + (ນ)		(ບ)	4,575,000		

3.2. ມູນຄ່າຜົນຜະລິດທີ່ຖືກເສຍຫາຍ	ຫົວໜ່ວຍ	ຈຳນວນ	ລາຄາ/ຫົວໜ່ວຍ (ກີບ)	ຄິດເປັນມູນຄ່າ (ກີບ)
ເຂົ້າທີ່ຖືກເສຍຫາຍ	ກິໂລ	1,000	1,500	1,500,000

ໝາຍເຫດ: ໜູກິນ

4. ການຄິດໄລ່ເສດຖະກິດ

4.1. ການຄິດໄລ່ຜົນກຳໄລ/ຂາດທຶນ	ແບບຄິດໄລ່		ລວມທັງໝົດ (ກີບ)
ດຸ່ນດ່ຽງເງິນສົດ	(ປ) = (ທ) - (ຍ)	(ປ)	1,500,000
ລວມຜົນກຳໄລທັງໝົດ	(ຜ) = (ບ) - (ຕ)	(ຜ)	-3,615,000

4.2. ການວິເຄາະຜົນກຳໄລຕໍ່ຫົວໜ່ວຍ			
ຜົນກຳໄລລວມ / 1 ວັນງານ	(ຝ) = (ຜ) / (ງ)	(ຝ)	-6,821
ຜົນກຳໄລລວມ / 1 ເຮັກຕາ	(ພ) = (ຜ) / (ພ)	(ພ)	-1,807,500

ຟອມ 2: ການຄິດໄລ່ເສດຖະກິດສຳລັບການປູກເຂົ້ານາ

1. ຂໍ້ມູນທົ່ວໄປ

ຊື່ ແລະ ນາມສະກຸນຂອງຊາວກະສິກອນ	ບ້ານ	ປະເພດເຂົ້ານາ: ☐ ເຂົ້ານາປີ	☐ ເຂົ້ານາແຊງ
ວັນເດືອນປີເກັບກຳຂໍ້ມູນ	ເມືອງ	ລວມຜົນຜະລິດ (ກລ)	ສະມັດຕະພາບ (ກລ/ຮຕ)
ໄລຍະການຜະລິດ (1 ລະດູການ)	ແຂວງ	ລວມເນື້ອທີ່ (ເຮັກຕາ) (ພ)	

2. ສິ່ງນຳເຂົ້າ

2.1. ທຶນໝູນວຽນ	ຫົວໜ່ວຍ	ຈຳນວນທັງໝົດ	ລາຄາ/ຫົວໜ່ວຍ (ກີບ)	ຄິດເປັນເງິນ (ກີບ)			
				ຈຳນວນ	ເປັນເງິນສົດ	ຈຳນວນ	ບໍ່ເປັນເງິນສົດ
ແນວພັນ							
ຝຸ່ນທຳມະຊາດ							
ຝຸ່ນວິທະຍາສາດ							
ຢາປາບສັດຕູພືດ							
ນ້ຳຊົນລະປະທານ							
ໄຟຟ້າ							
ນ້ຳມັນ							
ຄ່າເຊົ່າລົດໄຖນາ							
ຄ່າເຊົ່າຄວາຍ							
ອື່ນໆ							
ລວມ				(ກ)		(ຂ)	
ລວມມູນຄ່າທຶນໝູນວຽນທັງໝົດ			(ຄ) = (ກ) + (ຂ)	(ຄ)			

2.2. ຄ່າແຮງງານ	ຈຳນວນວັນງານ	ລາຄາ ຕໍ່ວັນງານ (ກີບ)	ຄິດເປັນເງິນ (ກີບ)			
			ຈຳນວນ	ເປັນເງິນສົດ	ຈຳນວນ	ບໍ່ເປັນເງິນສົດ
ກຽມໄຮ່ຕາກກ້າ						
ຫວ່ານ ຫຼື ຕົກກ້າ						
ຊຳກ້າ						
ກຽມດິນ						
ຖອນກ້າ						
ປັກດຳ						
ບົວລະບັດຮັກສາ (ລົກຫຍ້າ, ໃສ່ຝຸ່ນ...)						
ເກັບກ່ຽວ ແລະ ຕາກ						
ມັດ ແລະ ກອງ						
ຟາດ ແລະ ຂົນສົ່ງ						
ອື່ນໆ						
ລວມ		(ງ)	(ຈ)		(ສ)	
ລວມຄ່າແຮງງານທັງໝົດ		(ຊ) = (ຈ) + (ສ)	(ຊ)			

ລວມມູນຄ່າຂອງສິ່ງນຳເຂົ້າ	(ຍ) = (ກ)+(ຈ)	(ດ) = (ຂ)+(ສ)	(ຍ)		(ດ)	
ລວມມູນຄ່າຂອງສິ່ງນຳເຂົ້າທັງໝົດ		(ຕ) = (ຍ) + (ດ)	(ຕ)			

3. ຜົນໄດ້ຮັບ

3.1. ມູນຄ່າຂອງຜົນໄດ້ຮັບ	ຫົວໜ່ວຍ	ຈຳນວນທັງໝົດ	ລາຄາ/ຫົວໜ່ວຍ (ກີບ)	ຄິດເປັນເງິນ (ກີບ)			
				ຈຳນວນ	ເປັນເງິນສົດ	ຈຳນວນ	ບໍ່ເປັນເງິນສົດ
ຜົນຜະລິດເຂົ້າທີ່ໄດ້ຂາຍ						X	X
ຜົນຜະລິດເຂົ້າທີ່ໄດ້ຊົມໃຊ້ໃນຄອບຄົວ				X	X		
ຜົນຜະລິດເຂົ້າທີ່ໄດ້ແບ່ງປັນໃຫ້ຜູ້ອື່ນ				X	X		
ຜົນຜະລິດເຂົ້າທີ່ໄດ້ແລກປ່ຽນ				X	X		
ເຂົ້າເກັບໄວ້ເປັນແນວພັນ				X	X		
ເຂົ້າທີ່ຍັງເຫຼືອໃນປະຈຸບັນ				X	X		
ຂາຍສິ່ງເສດເຫຼືອຈາກຜົນຜະລິດຫຼັກ		X	X				
ລວມ			(ຖ)	(ທ)		(ນ)	
ລວມມູນຄ່າຜົນໄດ້ຮັບທັງໝົດ			(ບ) = (ທ) + (ນ)	(ບ)			

3.2. ມູນຄ່າຜົນຜະລິດທີ່ຖືກເສຍຫາຍ	ຫົວໜ່ວຍ	ຈຳນວນ	ລາຄາ/ຫົວໜ່ວຍ(ກີບ)	ຄິດເປັນມູນຄ່າ (ກີບ)
ເຂົ້າທີ່ຖືກເສຍຫາຍ				

ໝາຍເຫດ:

4. ການຄິດໄລ່ເສດຖະກິດ

4.1. ການຄິດໄລ່ຜົນກຳໄລ/ຂາດທຶນ	ແບບຕັ້ງຄິດໄລ່		ລວມທັງໝົດ (ກີບ)
ວົງປ່ຽນເງິນສົດ	(ປ) = (ທ) - (ຍ)	(ປ)	
ລວມຜົນກຳໄລທັງໝົດ	(ຜ) = (ບ) - (ຕ)	(ຜ)	

4.2. ການວິເຄາະຜົນກຳໄລຕໍ່ຫົວໜ່ວຍ			
ຜົນກຳໄລລວມ / 1 ວັນງານ	(ຝ) = (ຜ) / (ງ)	(ຝ)	
ຜົນກຳໄລລວມ / 1 ເຮັກຕາ	(ພ) = (ຜ) / (ພ)	(ພ)	

ຟອມ 2: ການຄິດໄລ່ເສດຖະກິດສຳລັບການປູກເຂົ້ານາ

1. ຂໍ້ມູນທົ່ວໄປ

ຊື່ ແລະ ນາມສະກຸນຂອງຊາວກະສິກອນ	ບ້ານ	ປະເພດເຂົ້ານາ	
ທ. ທອງລາ	ຫ້ວຍຕານ	☑ ເຂົ້ານາປີ	☐ ເຂົ້ານາແຊງ
ວັນເດືອນປີເກັບກຳຂໍ້ມູນ	**ເມືອງ**	**ລວມຜົນຜະລິດ (ກລ)**	**ຜະລິດຕະພາບ (ກລ/ຮຕ)**
4/6/2008	ງາ	3,500	3,500
ໄລຍະການຜະລິດ(1 ລະດູການ)	**ແຂວງ**	**ລວມເນື້ອທີ່ (ເຮັກຕາ) (ຟ)**	
5/07 ເຖິງ 11/07	ອຸດົມໄຊ	1	

2. ສິ່ງນຳເຂົ້າ

2.1. ທຶນໝູນວຽນ:	ຫົວໜ່ວຍ	ຈຳນວນ ທັງໝົດ	ລາຄາ/ຫົວໜ່ວຍ (ກີບ)	ຄິດເປັນເງິນ (ກີບ) ຈຳນວນ	ເປັນເງິນສົດ	ຈຳນວນ	ບໍ່ເປັນເງິນສົດ
ແນວພັນ	ກິໂລ	40	1,800	10	18,000	30	54,000
ຝຸ່ນທຳມະຊາດ							
ຝຸ່ນວິທະຍາສາດ							
ຢາປາບສັດຕູພືດ							
ນ້ຳຊົນລະປະທານ							
ໄຟຟ້າ							
ນ້ຳມັນ	ລິດ	12	14,000	12	168,000		
ຄ່າເຊົ່າລົດໄຖນາ							
ຄ່າເຊົ່າຄວາຍ							
ອື່ນໆ							
ລວມ				(ກ)	186,000	(ຂ)	54,000
ລວມມູນຄ່າທຶນໝູນວຽນທັງໝົດ		(ຄ) = (ກ) + (ຂ)		(ຄ)	240,000		

2.2. ຄ່າແຮງງານ	ຈຳນວນວັນງານ	ລາຄາ ຕໍ່ວັນງານ (ກີບ)	ຄິດເປັນເງິນ (ກີບ) ຈຳນວນ	ເປັນເງິນສົດ	ຈຳນວນ	ບໍ່ເປັນເງິນສົດ
ກຽມໄຖ່ຕາກ້າ	5	20,000	2	40,000	3	60,000
ຫວ່ານ ຫຼື ຕົກກ້າ	1	20,000			1	20,000
ຊ່າກ້າ						
ກຽມດິນ	6	20,000	2	40,000	4	80,000
ຖອນກ້າ	10	20,000	2	40,000	8	160,000
ປັກດຳ	30	20,000	10	200,000	20	400,000
ບົວລະບັດຮັກສາ (ກຳຈັດຫຍ້າ, ໃສ່ຝຸ່ນ...)	15	20,000	5	100,000	10	200,000
ເກັບກ່ຽວ ແລະ ຕາກ	20	20,000	10	200,000	10	200,000
ມັດ ແລະ ກອງ	6	20,000	2	40,000	4	80,000
ຟາດ ແລະ ຂົນສົ່ງ	10	20,000	2	40,000	8	160,000
ອື່ນໆ						
ລວມ	103	(ງ)	(ຈ)	700,000	(ສ)	1,360,000
ລວມຄ່າແຮງງານທັງໝົດ	(ຊ) = (ຈ) + (ສ)		(ຊ)	2,060,000		

ລວມມູນຄ່າຂອງສິ່ງນຳເຂົ້າ	(ຍ) = (ກ)+(ຈ)	(ດ) = (ຂ)+(ສ)	(ຍ)	886,000	(ດ)	1,414,000
ລວມມູນຄ່າຂອງສິ່ງນຳເຂົ້າທັງໝົດ	(ຕ) = (ຍ) + (ດ)		(ຕ)	2,300,000		

3. ຜົນໄດ້ຮັບ

3.1. ມູນຄ່າຂອງຜົນໄດ້ຮັບ	ຫົວໜ່ວຍ	ຈຳນວນ ທັງໝົດ	ລາຄາ/ຫົວໜ່ວຍ (ກີບ)	ຄິດເປັນເງິນ (ກີບ) ຈຳນວນ	ເປັນເງິນສົດ	ຈຳນວນ	ບໍ່ເປັນເງິນສົດ
ຜົນຜະລິດເຂົ້າທີ່ໄດ້ຂາຍ	ກິໂລ	850	1,600	850	1,360,000		
ຜົນຜະລິດເຂົ້າທີ່ໄດ້ກິນໃຊ້ໃນຄອບຄົວ	ກິໂລ	1,700	1,600			1,700	2,720,000
ຜົນຜະລິດເຂົ້າທີ່ໄດ້ແບ່ງປັນໃຫ້ຜູ້ອື່ນ	ກິໂລ	100	1,600			100	160,000
ຜົນຜະລິດເຂົ້າທີ່ໄດ້ແລກປ່ຽນ	ກິໂລ	100	1,600			100	160,000
ເຂົ້າເກັບໄວ້ເປັນແນວພັນ	ກິໂລ	50	1,600			50	80,000
ເຂົ້າທີ່ຍັງເຫຼືອໃນປະຈຸບັນ	ກິໂລ	700	1,600			700	1,120,000
ຂາຍສິ່ງເສດເຫຼືອຈາກຜົນຜະລິດຫຼັກ					0		0
ລວມ	ກິໂລ	3,500	(ຖ)	(ທ)	1,360,000	(ນ)	4,240,000
ລວມມູນຄ່າຜົນໄດ້ຮັບທັງໝົດ		(ບ) = (ທ) + (ນ)		(ບ)	5,600,000		

3.2. ມູນຄ່າຜົນຜະລິດທີ່ຖືກເສຍຫາຍ	ຫົວໜ່ວຍ	ຈຳນວນ	ລາຄາ/ຫົວໜ່ວຍ (ກີບ)	ຄິດເປັນມູນຄ່າ (ກີບ)
ເຂົ້າທີ່ຖືກເສຍຫາຍ	ກິໂລ	500	1,500	750,000

ໝາຍເຫດ: ຫອຍເຊີຣີກັດຕົ້ນເຂົ້າໃນຊ່ວງສອງອາທິດຫຼັງຈາກປັກດຳ

4. ການຄິດໄລ່ເສດຖະກິດ

4.1. ການຄິດໄລ່ຜົນກຳໄລ/ຂາດທຶນ	ແບບຄິດໄລ່		ລວມທັງໝົດ (ກີບ)
ດຸ່ນດ່ຽງເງິນສົດ	(ປ) = (ທ) - (ຍ)	(ປ)	474,000
ລວມຜົນກຳໄລທັງໝົດ	(ຜ) = (ບ) - (ຕ)	(ຜ)	3,300,000

4.2. ການວິເຄາະຜົນກຳໄລຕໍ່ຫົວໜ່ວຍ			
ຜົນກຳໄລລວມ / 1 ວັນງານ	(ຝ) = (ຜ) / (ງ)	(ຝ)	32,039
ຜົນກຳໄລລວມ / 1 ເຮັກຕາ	(ພ) = (ຜ) / (ຟ)	(ພ)	3,300,000

ຟອມ 3: ການຄິດໄລ່ເສດຖະກິດສຳລັບການປູກຖົ່ວເຫຼືອງ

1. ຂໍ້ມູນທົ່ວໄປ

ຊື່ ແລະ ນາມສະກຸນຂອງຊາວກະສິກອນ	ບ້ານ	ແນວພັນຖົ່ວເຫຼືອງ	
ວັນເດືອນປີເກັບກຳຂໍ້ມູນ	ເມືອງ	ລວມຜົນຜະລິດ (ກລ)	ສະມັດຕະພາບ (ກລ/ຮຕ)
ໄລຍະການຜະລິດ (ລະດູການ: ແຕ່ເດືອນປີ ເຖິງ ເດືອນປີ)	ແຂວງ	ລວມເນື້ອທີ່ (ເຮັກຕາ) (ຟ)	

2. ສິ່ງນຳເຂົ້າ

2.1. ທຶນໝູນວຽນ	ຫົວໜ່ວຍ	ຈຳນວນທັງໝົດ	ລາຄາ/ຫົວໜ່ວຍ (ກີບ)	ຄິດເປັນເງິນ (ກີບ)			
				ຈຳນວນ	ເປັນເງິນສົດ	ຈຳນວນ	ບໍ່ເປັນເງິນສົດ
ແນວພັນ							
ຝຸ່ນທຳມະຊາດ							
ຝຸ່ນວິທະຍາສາດ							
ຢາປາບສັດຕູພືດ							
ກະຕ່າ							
ເປົາ							
ນ້ຳຊົນລະປະທານ							
ນ້ຳມັນ							
ອື່ນໆ							
ລວມ				(ກ)		(ຂ)	
ລວມມູນຄ່າທຶນໝູນວຽນທັງໝົດ			(ຄ) = (ກ) + (ຂ)	(ຄ)			

2.2. ຄ່າແຮງງານ	ຈຳນວນວັນງານ	ລາຄາ ຕໍ່ວັນງານ (ກີບ)	ຄິດເປັນເງິນ (ກີບ)			
			ຈຳນວນ	ເປັນເງິນສົດ	ຈຳນວນ	ບໍ່ເປັນເງິນສົດ
ຖາງ						
ຈູດ						
ອະນາໄມ						
ກຽມດິນ (ໄຖ, ຄາດ)						
ເຮັດຮ່ອງ						
ປູກ						
ບົວລະບັດຮັກສາ, ເສຍຫຍ້າ, ໃສ່ຝຸ່ນ						
ເກັບກູ້ຜົນຜະລິດ						
ຕາກ ແລະ ຟາດ						
ຂົນສົ່ງ						
ອື່ນໆ						
ລວມ		(ງ)	(ຈ)		(ສ)	
ລວມຄ່າແຮງງານທັງໝົດ		(ຊ) = (ຈ) + (ສ)	(ຊ)			

ລວມມູນຄ່າຂອງສິ່ງນຳເຂົ້າ	(ຍ) = (ກ)+(ຈ)	(ດ) = (ຂ)+(ສ)	(ຍ)		(ດ)	
ລວມມູນຄ່າຂອງສິ່ງນຳເຂົ້າທັງໝົດ		(ຕ) = (ຍ) + (ດ)	(ຕ)			

3. ຜົນໄດ້ຮັບ

3.1. ມູນຄ່າຂອງຜົນໄດ້ຮັບ	ຫົວໜ່ວຍ	ຈຳນວນທັງໝົດ	ລາຄາ/ຫົວໜ່ວຍ (ກີບ)	ຄິດເປັນເງິນ (ກີບ)			
				ຈຳນວນ	ເປັນເງິນສົດ	ຈຳນວນ	ບໍ່ເປັນເງິນສົດ
ຜົນຜະລິດຖົ່ວເຫຼືອງ ທີ່ໄດ້ຂາຍ							
ຜົນຜະລິດຖົ່ວເຫຼືອງ ທີ່ໄດ້ຊົມໃຊ້ໃນຄອບຄົວ							
ຜົນຜະລິດຖົ່ວເຫຼືອງ ທີ່ໄດ້ແບ່ງປັນໃຫ້ຜູ້ອື່ນ							
ຜົນຜະລິດຖົ່ວເຫຼືອງ ທີ່ໄດ້ແລກປ່ຽນ							
ຖົ່ວເຫຼືອງ ທີ່ເກັບໄວ້ເປັນແນວພັນ							
ຖົ່ວເຫຼືອງ ທີ່ຍັງເຫຼືອໃນປະຈຸບັນ							
ລວມ			(ຖ)	(ທ)		(ນ)	
ລວມມູນຄ່າຜົນໄດ້ຮັບທັງໝົດ			(ບ) = (ທ) + (ນ)	(ບ)			

3.2. ມູນຄ່າຜົນຜະລິດທີ່ຖືກເສຍຫາຍ	ຫົວໜ່ວຍ	ຈຳນວນ	ລາຄາ/ຫົວໜ່ວຍ(ກີບ)	ຄິດເປັນມູນຄ່າ (ກີບ)
ຖົ່ວເຫຼືອງ ທີ່ຖືກເສຍຫາຍ				

ສາເຫດ:

4. ການຄິດໄລ່ເສດຖະກິດ

4.1. ການຄິດໄລ່ຜົນກຳໄລ/ຂາດທຶນ	ແບບຄິດໄລ່		ລວມທັງໝົດ (ກີບ)
ດຸ່ນດ່ຽງເງິນສົດ	(ປ) = (ທ) - (ຍ)	(ປ)	
ລວມຜົນກຳໄລທັງໝົດ	(ຜ) = (ບ) - (ຕ)	(ຜ)	

4.2. ການວິເຄາະຜົນກຳໄລຕໍ່ຫົວໜ່ວຍ			
ຜົນກຳໄລລວມ / 1 ວັນງານ	(ຝ) = (ຜ) / (ງ)	(ຝ)	
ຜົນກຳໄລລວມ / 1 ເຮັກຕາ	(ພ) = (ຜ) / (ຟ)	(ພ)	

ຟອມ 3: ການຄິດໄລ່ເສດຖະກິດສຳລັບການປູກຖົ່ວເຫຼືອງ

1. ຂໍ້ມູນທົ່ວໄປ

ຊື່ ແລະ ນາມສະກຸນຂອງຊາວກະສິກອນ	ບ້ານ	ແນວພັນຖົ່ວເຫຼືອງ	
ທ. ມົນ	ຖິ່ນ		
ວັນເດືອນປີເກັບກຳຂໍ້ມູນ	ເມືອງ	ລວມຜົນຜະລິດ (ກລ)	ສະມັດຕະພາບ (ກລ/ຮຕ)
3/6/2008	ງາ	200	1,000
ໄລຍະການຜະລິດ (ລະດູການ: ແຕ່ເດືອນປີ ເຖິງ ເດືອນປີ)	ແຂວງ	ລວມເນື້ອທີ່ (ເຮັກຕາ) (ຟ)	
2 ທາ 5 / 2008	ອຸດົມໄຊ	0.2	

2. ສິ່ງນຳເຂົ້າ

2.1. ທຶນໝູນວຽນ:	ຫົວໜ່ວຍ	ຈຳນວນທັງໝົດ	ລາຄາ/ຫົວໜ່ວຍ (ກີບ)	ຄິດເປັນເງິນ (ກີບ)			
				ຈຳນວນ	ເປັນເງິນສົດ	ຈຳນວນ	ບໍ່ເປັນເງິນສົດ
ແນວພັນ	ກິໂລ	20	7,500	20	150,000		
ຝຸ່ນທຳມະຊາດ							
ຝຸ່ນວິທະຍາສາດ							
ຢາປາບສັດຕູພືດ							
ກະຕ່າ							
ເປົາ	ເປົາ	5	4,000	5	20,000		
ນ້ຳຊົນລະປະທານ							
ນ້ຳມັນ							
ອື່ນໆ							
ລວມ				(ກ)	170,000	(ຂ)	0
ລວມມູນຄ່າທຶນໝູນວຽນທັງໝົດ		(ຄ) = (ກ) + (ຂ)		(ຄ)	170,000		

2.2. ຄ່າແຮງງານ	ຈຳນວນວັນງານ	ລາຄາ ຕໍ່ວັນງານ (ກີບ)	ຄິດເປັນເງິນ (ກີບ)			
			ຈຳນວນ	ເປັນເງິນສົດ	ຈຳນວນ	ບໍ່ເປັນເງິນສົດ
ຖາງ	12	20,000			12	240,000
ຈູດ	1	20,000			1	20,000
ອະນາໄມ	3	20,000			3	60,000
ກຽມດິນ (ໄຖ, ຄາດ)	10		10	100,000		
ເຮັດຮົ້ວ	0				0	0
ປູກ	4	20,000			4	80,000
ບົວລະບັດຮັກສາ, ເສຍຫຍ້າ, ໃສ່ຝຸ່ນ	8	20,000			8	160,000
ເກັບກ່ຽວຜົນຜະລິດ	5	20,000			5	100,000
ຕາກ ແລະ ຟາດ	5	20,000			5	100,000
ຂົນສົ່ງ						
ອື່ນໆ						
ລວມ	48	(ງ)	(ຈ)	100,000	(ສ)	760,000
ລວມຄ່າແຮງງານທັງໝົດ	(ຊ) = (ຈ) + (ສ)		(ຊ)	860,000		

ລວມມູນຄ່າຂອງສິ່ງນຳເຂົ້າ	(ຍ) = (ກ)+(ຈ)	(ດ) = (ຂ)+(ສ)	(ຍ)	270,000	(ດ)	760,000
ລວມມູນຄ່າຂອງສິ່ງນຳເຂົ້າທັງໝົດ	(ຕ) = (ຍ) + (ດ)		(ຕ)	1,030,000		

3. ຜົນໄດ້ຮັບ

3.1. ມູນຄ່າຂອງຜົນໄດ້ຮັບ	ຫົວໜ່ວຍ	ຈຳນວນທັງໝົດ	ລາຄາ/ຫົວໜ່ວຍ (ກີບ)	ຄິດເປັນເງິນ (ກີບ)			
				ຈຳນວນ	ເປັນເງິນສົດ	ຈຳນວນ	ບໍ່ເປັນເງິນສົດ
ຜົນຜະລິດຖົ່ວເຫຼືອງ ທີ່ໄດ້ຂາຍ	ກິໂລ	199	4,000	199	796,000		
ຜົນຜະລິດຖົ່ວເຫຼືອງ ທີ່ໄດ້ກິນໃຊ້ໃນຄອບຄົວ	ກິໂລ						
ຜົນຜະລິດຖົ່ວເຫຼືອງ ທີ່ໄດ້ແບ່ງປັນໃຫ້ຜູ້ອື່ນ	ກິໂລ						
ຜົນຜະລິດຖົ່ວເຫຼືອງ ທີ່ໄດ້ແລກປ່ຽນ	ກິໂລ						
ຖົ່ວເຫຼືອງ ທີ່ເກັບໄວ້ເປັນແນວພັນ	ກິໂລ	1	4,000			1	4,000
ຖົ່ວເຫຼືອງ ທີ່ຍັງເຫຼືອໃນປະຈຸບັນ	ກິໂລ						
ລວມ	ກິໂລ	200	(ຖ)	(ທ)	796,000	(ນ)	4,000
ລວມມູນຄ່າຜົນໄດ້ຮັບທັງໝົດ		(ປ) = (ທ) + (ນ)		(ປ)	800,000		

3.2. ມູນຄ່າຜົນຜະລິດທີ່ຖືກເສຍຫາຍ	ຫົວໜ່ວຍ	ຈຳນວນ	ລາຄາ/ຫົວໜ່ວຍ (ກີບ)	ຄິດເປັນມູນຄ່າ (ກີບ)
ຖົ່ວເຫຼືອງ ທີ່ຖືກເສຍຫາຍ	kg	50	4,000	200,000

ສາເຫດ: ໜູກິນ ແລະ ຄວາຍທຳລາຍ

4. ການຄິດໄລ່ເສດຖະກິດ

4.1. ການຄິດໄລ່ຜົນກຳໄລ/ຂາດທຶນ	ແບບຄິດໄລ່		ລວມທັງໝົດ (ກີບ)
ດຸ່ນດ່ຽງເງິນສົດ	(ບ) = (ທ) - (ຍ)	(ບ)	526,000
ລວມຜົນກຳໄລທັງໝົດ	(ຜ) = (ປ) - (ຕ)	(ຜ)	-230,000

4.2. ການວິເຄາະຜົນກຳໄລຕໍ່ຫົວໜ່ວຍ			
ຜົນກຳໄລລວມ / 1 ວັນງານ	(ຝ) = (ຜ) / (ງ)	(ຝ)	-4,792
ຜົນກຳໄລລວມ / 1 ເຮັກຕາ	(ພ) = (ຜ) / (ຟ)	(ພ)	-1,150,000

ຟອມ 4: ການຄິດໄລ່ເສດຖະກິດສໍາລັບການປູກສາລີ

1. ຂໍ້ມູນທົ່ວໄປ

ຊື່ ແລະ ນາມສະກຸນຂອງຊາວກະສິກອນ	ບ້ານ	ແນວພັນສາລີ	
ວັນເດືອນປີເກັບກໍາຂໍ້ມູນ	ເມືອງ	ລວມຜົນຜະລິດ (ກລ)	ສະມັດຕະພາບ (ກລ/ຮຕ)
ໄລຍະການຜະລິດ: ລະດູການ: ແຕ່ເດືອນປີ ເຖິງ ເດືອນປີ	ແຂວງ	ລວມເນື້ອທີ່ (ເຮັກຕາ) (ຝ)	

2. ສິ່ງນໍາເຂົ້າ

2.1. ທຶນໝູນວຽນ:	ຫົວໜ່ວຍ	ຈໍານວນທັງໝົດ	ລາຄາ/ຫົວໜ່ວຍ (ກີບ)	ຄິດເປັນເງິນ (ກີບ)			
				ຈໍານວນ	ເປັນເງິນສົດ	ຈໍານວນ	ບໍ່ເປັນເງິນສົດ
ແນວພັນ							
ຝຸ່ນທໍາມະຊາດ							
ຝຸ່ນວິທະຍາສາດ							
ຢາປາບສັດຕູພືດ							
ຢາຂ້າຫຍ້າ							
ເປົາ							
ອື່ນໆ							
ລວມ				(ກ)		(ຂ)	
ລວມມູນຄ່າທຶນໝູນວຽນທັງໝົດ			(ຄ) = (ກ) + (ຂ)	(ຄ)			

2.2. ຄ່າແຮງງານ	ຈໍານວນວັນງານ	ລາຄາ ຕໍ່ວັນງານ (ກີບ)	ຄິດເປັນເງິນ (ກີບ)			
			ຈໍານວນ	ເປັນເງິນສົດ	ຈໍານວນ	ບໍ່ເປັນເງິນສົດ
ຖາງ						
ຈູດ						
ອະນາໄມ						
ເຮັດຮົ້ວ						
ກະກຽມດິນ						
ປູກ						
ເສຍຫຍ້າ						
ປົກລະບັດຮັກສາໃສ່ຝຸ່ນ						
ເກັບກູ້						
ແກະເມັດ						
ຕາກ/ອົບແຫ້ງ						
ຂົນສົ່ງ						
ອື່ນໆ						
ລວມ		(ງ)	(ຈ)		(ສ)	
ລວມຄ່າແຮງງານທັງໝົດ		(ຊ) = (ຈ) + (ສ)	(ຊ)			

ລວມມູນຄ່າຂອງສິ່ງນໍາເຂົ້າ	(ຍ) = (ກ)+(ຈ)	(ດ) = (ຂ)+(ສ)	(ຍ)		(ດ)	
ລວມມູນຄ່າຂອງສິ່ງນໍາເຂົ້າທັງໝົດ		(ຕ) = (ຍ) + (ດ)	(ຕ)			

3. ຜົນໄດ້ຮັບ

3.1. ມູນຄ່າຂອງຜົນໄດ້ຮັບ	ຫົວໜ່ວຍ	ຈໍານວນທັງໝົດ	ລາຄາ/ຫົວໜ່ວຍ (ກີບ)	ຄິດເປັນເງິນ (ກີບ)			
				ຈໍານວນ	ເປັນເງິນສົດ	ຈໍານວນ	ບໍ່ເປັນເງິນສົດ
ຜົນຜະລິດສາລີ ທີ່ໄດ້ຂາຍ							
ຜົນຜະລິດສາລີ ທີ່ໄດ້ຊົມໃຊ້ໃນຄອບຄົວ							
ຜົນຜະລິດສາລີ ທີ່ໄດ້ແບ່ງປັນໃຫ້ຜູ້ອື່ນ							
ຜົນຜະລິດສາລີ ທີ່ໄດ້ແລກປ່ຽນ							
ສາລີ ທີ່ເກັບໄວ້ເປັນແນວພັນ							
ສາລີ ທີ່ຍັງເຫຼືອໃນປະຈຸບັນ							
ຂາຍສິ່ງເສດເຫຼືອຈາກຜົນຜະລິດຫຼັກ							
ລວມ			(ຖ)	(ທ)		(ນ)	
ລວມມູນຄ່າຜົນໄດ້ຮັບທັງໝົດ			(ບ) = (ທ) + (ນ)	(ບ)			

3.2. ມູນຄ່າຜົນຜະລິດທີ່ຖືກເສຍຫາຍ	ຫົວໜ່ວຍ	ຈໍານວນ	ລາຄາ/ຫົວໜ່ວຍ(ກີບ)	ຄິດເປັນມູນຄ່າ (ກີບ)
ຜົນຜະລິດສາລີທີ່ຖືກເສຍຫາຍ				

ໝາຍເຫດ:

4. ການຄິດໄລ່ເສດຖະກິດ

4.1. ການຄິດໄລ່ຜົນກໍາໄລ/ຂາດທຶນ	ແບບຄິດໄລ່		ລວມທັງໝົດ (ກີບ)
ດຸ່ນດ່ຽງເງິນສົດ	(ປ) = (ທ) - (ຍ)	(ປ)	
ລວມຜົນກໍາໄລທັງໝົດ	(ຜ) = (ບ) - (ຕ)	(ຜ)	

4.2. ການວິເຄາະຜົນກໍາໄລຕໍ່ຫົວໜ່ວຍ			
ຜົນກໍາໄລລວມ / 1 ວັນງານ	(ພ) = (ຜ) / (ງ)	(ພ)	
ຜົນກໍາໄລລວມ / 1 ເຮັກຕາ	(ຟ) = (ຜ) / (ຝ)	(ຟ)	

ຟອມ 4: ການຄິດໄລ່ເສດຖະກິດສຳລັບການປູກສາລີ

1. ຂໍ້ມູນທົ່ວໄປ

ຊື່ ແລະ ນາມສະກຸນຂອງຊາວກະສິກອນ	ບ້ານ	ແນວພັນສາລີ
ທ້າວ ສຸກອ້າຍ	ນາຄືກ	ຈາກທຽວຜານ
ວັນເດືອນປີເກັບກຳຂໍ້ມູນ	ເມືອງ	ລວມຜົນຜະລິດ (ກລ): 2,000 / ສະມັດຕະພາບ (ກລ/ຮຕ): 2,000
6/4/2008	ງາ	
ໄລຍະການຜະລິດ(1 ລະດູການ: ແຕ່ເດືອນ/ປີ ເຖິງ ເດືອນ/ປີ)	ແຂວງ	ລວມເນື້ອທີ່ (ເຮັກຕາ) (ພ)
06/2007 ຫາ 12/2007	ອຸດົມໄຊ	1

2. ສິ່ງນຳເຂົ້າ

2.1. ທຶນໝູນວຽນ:	ຫົວໜ່ວຍ	ຈຳນວນ ທັງໝົດ	ລາຄາ/ຫົວໜ່ວຍ (ກີບ)	ຄິດເປັນເງິນ (ກີບ) ຈຳນວນ	ເປັນເງິນສົດ	ຈຳນວນ	ບໍ່ເປັນເງິນສົດ
ແນວພັນ	ກິໂລ	12	18,000	12	216,000		
ຝຸ່ນທຳມະຊາດ							
ຝຸ່ນວິທະຍາສາດ							
ຢາປາບສັດຕູພືດ							
ຢາຂ້າຫຍ້າ							
ເປົາ	ໜ່ວຍ	33	2,000	30	60,000	3	6,000
ອື່ນໆ							
ລວມ				(ກ)	276,000	(ຂ)	6,000
ລວມມູນຄ່າທຶນໝູນວຽນທັງໝົດ		(ຄ) = (ກ) + (ຂ)		(ຄ)	282,000		

2.2. ຄ່າແຮງງານ	ຈຳນວນວັນງານ	ລາຄາ ຕໍ່ວັນງານ (ກີບ)	ຄິດເປັນເງິນ (ກີບ) ຈຳນວນ	ເປັນເງິນສົດ	ຈຳນວນ	ບໍ່ເປັນເງິນສົດ
ຖາງ	42	20,000			42	840,000
ຈູດ	1	15,000			1	15,000
ອະນາໄມ	3	15,000			3	45,000
ເຮັດຮົ້ວ	6	20,000			6	120,000
ກະກຽມດິນ						
ປູກ	9	15,000			9	135,000
ເສຍຫຍ້າ	21	20,000			21	420,000
ບົວລະບັດຮັກສາໃສ່ຝຸ່ນ						
ເກັບກູ້	18	15,000			18	270,000
ແກະເມັດ						
ຕາກ/ອົບແຫ້ງ						
ຂົນສົ່ງ	20		20	400,000		
ອື່ນໆ						
ລວມ	120	(ງ)	(ຈ)	400,000	(ສ)	1,845,000
ລວມຄ່າແຮງງານທັງໝົດ		(ຊ) = (ຈ) + (ສ)	(ຊ)	2,245,000		

ລວມມູນຄ່າຂອງສິ່ງນຳເຂົ້າ	(ຍ) = (ກ)+(ຈ)	(ດ) = (ຂ)+(ສ)	(ຍ)	676,000	(ດ)	1,851,000
ລວມມູນຄ່າຂອງສິ່ງນຳເຂົ້າທັງໝົດ	(ຕ) = (ຍ) + (ດ)		(ຕ)	2,527,000		

3. ຜົນໄດ້ຮັບ

3.1. ມູນຄ່າຂອງຜົນໄດ້ຮັບ	ຫົວໜ່ວຍ	ຈຳນວນ ທັງໝົດ	ລາຄາ/ຫົວໜ່ວຍ (ກີບ)	ຄິດເປັນເງິນ (ກີບ) ຈຳນວນ	ເປັນເງິນສົດ	ຈຳນວນ	ບໍ່ເປັນເງິນສົດ
ຜົນຜະລິດສາລີ ທີ່ໄດ້ຂາຍ	ກິໂລ	1,700	500	1,700	850,000		
ຜົນຜະລິດສາລີ ທີ່ໄດ້ຊົມໃຊ້ໃນຄອບຄົວ	ກິໂລ	300	500			300	150,000
ຜົນຜະລິດສາລີ ທີ່ໄດ້ແບ່ງປັນໃຫ້ຜູ້ອື່ນ	ກິໂລ						
ຜົນຜະລິດສາລີ ທີ່ໄດ້ແລກປ່ຽນ	ກິໂລ						
ສາລີ ທີ່ເກັບໄວ້ເປັນແນວພັນ	ກິໂລ						
ສາລີ ທີ່ຍັງເຫຼືອໃນປະຈຸບັນ	ກິໂລ						
ຂາຍສິ່ງເສດເຫຼືອຈາກຜົນຜະລິດຫຼັກ	ກິໂລ						
ລວມ	ກິໂລ	2,000	(ຖ)	(ທ)	850,000	(ນ)	150,000
ລວມມູນຄ່າຜົນໄດ້ຮັບທັງໝົດ		(ບ) = (ທ) + (ນ)		(ບ)	1,000,000		

3.2. ມູນຄ່າຜົນຜະລິດທີ່ຖືກເສຍຫາຍ	ຫົວໜ່ວຍ	ຈຳນວນ	ລາຄາ/ຫົວໜ່ວຍ (ກີບ)	ຄິດເປັນມູນຄ່າ (ກີບ)
ຜົນຜະລິດສາລີທີ່ຖືກເສຍຫາຍ	ກິໂລ	400	500	200,000

ໝາຍເຫດ: ໝູປ່າ ແລະ ໜູທຳລາຍ, ເກັບກູ້ບໍ່ທັນລະດູຝົນ

4. ການຄິດໄລ່ເສດຖະກິດ

4.1. ການຄິດໄລ່ຜົນກຳໄລ/ຂາດທຶນ	ແບບຄິດໄລ່		ລວມທັງໝົດ (ກີບ)
ດຸ່ນດ່ຽງເງິນສົດ	(ປ) = (ທ) - (ຍ)	(ປ)	174,000
ລວມຜົນກຳໄລທັງໝົດ	(ຜ) = (ບ) - (ຕ)	(ຜ)	-1,527,000

4.2. ການວິເຄາະຜົນກຳໄລຕໍ່ຫົວໜ່ວຍ			
ຜົນກຳໄລລວມ / 1 ວັນງານ	(ຝ) = (ຜ) / (ງ)	(ຝ)	-12,725
ຜົນກຳໄລລວມ / 1 ເຮັກຕາ	(ພ) = (ຜ) / (ພ)	(ພ)	-1,527,000

ຟອມ 5: ການຄິດໄລ່ເສດຖະກິດສຳລັບການປູກໝາກແຕງ

1. ຂໍ້ມູນທົ່ວໄປ

ຊື່ແລະນາມສະກຸນຂອງຊາວກະສິກອນ	ບ້ານ		
ວັນເດືອນປີເກັບກຳຂໍ້ມູນ	ເມືອງ	ລວມຜົນຜະລິດ (ກລ)	ສະມັດຕະພາບ (ກລ/ຮຕ)
ໄລຍະການຜະລິດ(: ລະດູການ: ແຕ່ເດືອນ/ປີ ເຖິງ ເດືອນ/ປີ)	ແຂວງ	ລວມເນື້ອທີ່ (ເຮັກຕາ) (ຟ)	

2. ສິ່ງນຳເຂົ້າ

2.1. ທຶນໝູນວຽນ:	ຫົວໜ່ວຍ	ຈຳນວນທັງໝົດ	ລາຄາ/ຫົວໜ່ວຍ (ກີບ)	ຄິດເປັນເງິນ (ກີບ)			
				ຈຳນວນ	ເປັນເງິນສົດ	ຈຳນວນ	ບໍ່ເປັນເງິນສົດ
ແນວພັນ							
ຝຸ່ນທຳມະຊາດ							
ຝຸ່ນວິທະຍາສາດ							
ຢາປາບສັດຕູພືດ							
ນ້ຳຊົນລະປະທານ							
ໄມ້ໄຜ່							
ອື່ນໆ							
ລວມ				(ກ)		(ຂ)	
ລວມມູນຄ່າທຶນໝູນວຽນທັງໝົດ			(ຄ) = (ກ) + (ຂ)	(ຄ)			

2.2. ຄ່າແຮງງານ	ຈຳນວນວັນງານ	ລາຄາ ຕໍ່ວັນງານ (ກີບ)	ຄິດເປັນເງິນ (ກີບ)			
			ຈຳນວນ	ເປັນເງິນສົດ	ຈຳນວນ	ບໍ່ເປັນເງິນສົດ
ກຽມດິນ						
ປູກ						
ເຮັດຮາວ						
ບົວລະບັດຮັກສາ ແລະ ເສຍຫຍ້າ						
ເກັບກູ້ຜົນຜະລິດ						
ຂົນສົ່ງ						
ອື່ນໆ						
ລວມ		(ງ)	(ຈ)		(ສ)	
ລວມຄ່າແຮງງານທັງໝົດ		(ຊ) = (ຈ) + (ສ)	(ຊ)			

ລວມມູນຄ່າຂອງສິ່ງນຳເຂົ້າ	(ຍ) = (ກ)+(ຈ)	(ດ) = (ຂ)+(ສ)	(ຍ)		(ດ)	
ລວມມູນຄ່າຂອງສິ່ງນຳເຂົ້າທັງໝົດ		(ຕ) = (ຍ) + (ດ)	(ຕ)			

3. ຜົນໄດ້ຮັບ

3.1. ມູນຄ່າຂອງຜົນໄດ້ຮັບ	ຫົວໜ່ວຍ	ຈຳນວນທັງໝົດ	ລາຄາ/ຫົວໜ່ວຍ (ກີບ)	ຄິດເປັນເງິນ (ກີບ)			
				ຈຳນວນ	ເປັນເງິນສົດ	ຈຳນວນ	ບໍ່ເປັນເງິນສົດ
ຜົນຜະລິດທີ່ໄດ້ຂາຍ						X	X
ຜົນຜະລິດທີ່ໄດ້ຊົມໃຊ້ໃນຄອບຄົວ				X	X		
ຜົນຜະລິດທີ່ໄດ້ແບ່ງປັນໃຫ້ຜູ້ອື່ນ				X	X		
ຜົນຜະລິດທີ່ໄດ້ແລກປ່ຽນ				X	X		
ຜົນຜະລິດທີ່ເກັບໄວ້ເປັນແນວພັນ				X	X		
ຜົນຜະລິດທີ່ຍັງເຫຼືອໃນປະຈຸບັນ				X	X		
ຂາຍສິ່ງເສດເຫຼືອຈາກຜົນຜະລິດຫຼັກ		X	X				
ລວມ			(ຖ)	(ທ)		(ນ)	
ລວມມູນຄ່າຜົນໄດ້ຮັບທັງໝົດ			(ບ) = (ທ) + (ນ)	(ບ)			

3.2. ມູນຄ່າຜົນຜະລິດທີ່ຖືກເສຍຫາຍ	ຫົວໜ່ວຍ	ຈຳນວນ	ລາຄາ/ຫົວໜ່ວຍ (ກີບ	ຄິດເປັນມູນຄ່າ (ກີບ)
ຜົນຜະລິດໝາກງາ ທີ່ຖືກເສຍຫາຍ				

ລາຍເຫດ:

----

4. ການຄິດໄລ່ເສດຖະກິດ

4.1. ການຄິດໄລ່ຜົນກຳໄລ/ຂາດທຶນ	ແບບຕັ້ງຄິດໄລ່		ລວມທັງໝົດ (ກີບ)
ດຸ່ນດ່ຽງເງິນສົດ	(ປ) = (ທ) - (ຍ)	(ປ)	
ລວມຜົນກຳໄລທັງໝົດ	(ຜ) = (ບ) - (ຕ)	(ຜ)	

4.2. ການວິເຄາະຜົນກຳໄລຕໍ່ຫົວໜ່ວຍ			
ຜົນກຳໄລລວມ / 1 ວັນງານ	(ຝ) = (ຜ) / (ງ)	(ຝ)	
ຜົນກຳໄລລວມ / 1 ເຮັກຕາ	(ພ) = (ຜ) / (ຟ)	(ພ)	

ຟອມ 5: ການຄິດໄລ່ເສດຖະກິດສຳລັບການປູກໝາກແຕງ

1. ຂໍ້ມູນທົ່ວໄປ

ຊື່ແລະນາມສະກຸນຂອງຊາວກະສິກອນ	ບ້ານ		
ທ ຕຸ້ຍ	ໜອງເຕົ່າ		
ວັນເດືອນປີເກັບກຳຂໍ້ມູນ	ເມືອງ	ລວມຜົນຜະລິດ (ກລ)	ສະມັດຕະພາບ (ກລ/ຮຕ)
10/11/2008	ໄຊທານີ	6,720	42,000
ໄລຍະການຜະລິດ (ຂຽນວ່າ: ແຕ່ເດືອນປີ ເຖິງ ເດືອນປີ)	ແຂວງ	ລວມເນື້ອທີ່ (ເຮັກຕາ) (ຟ)	
11/2007-1/2008	ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ	0.16	

2. ສິ່ງນຳເຂົ້າ

2.1. ທຶນໝູນວຽນ:	ຫົວໜ່ວຍ	ຈຳນວນທັງໝົດ	ລາຄາ/ຫົວໜ່ວຍ (ກີບ)	ຄິດເປັນເງິນ (ກີບ)			
				ຈຳນວນ	ເປັນເງິນສົດ	ຈຳນວນ	ບໍ່ເປັນເງິນສົດ
ແນວພັນ	ກິໂລ	12	120,000	12	1,440,000		
ຝຸ່ນທຳມະຊາດ	ເປົາ	40	5,000	40	200,000		
ຝຸ່ນວິທະຍາສາດ	ເປົາ	5	380,000	5	1,900,000		
ຢາປາບສັດຕູພືດ	ແກ້ວ	4	37,000	4	148,000		
ນ້ຳຊົນລະປະທານ	ໄລ່	2	50,000	2	100,000		
ໄມ້ໄຜ່	ລຳ	2,000	100	2,000	200,000		
ອື່ນໆ							
ລວມ				(ກ)	3,988,000	(ຂ)	0
ລວມມູນຄ່າທຶນໝູນວຽນທັງໝົດ		(ຄ) = (ກ) + (ຂ)		(ຄ)	3,988,000		

2.2. ຄ່າແຮງງານ	ຈຳນວນວັນງານ	ລາຄາ ຕໍ່ວັນງານ (ກີບ)	ຄິດເປັນເງິນ (ກີບ)			
			ຈຳນວນ	ເປັນເງິນສົດ	ຈຳນວນ	ບໍ່ເປັນເງິນສົດ
ກຽມດິນ	8		8	300,000		
ປູກ	10	30,000			10	300,000
ເຮັດຮາວ	20	30,000			20	600,000
ບົວລະບັດຮັກສາ ແລະ ເສຍຫຍ້າ	30	30,000			30	900,000
ເກັບກູ້ຜົນຜະລິດ	20	30,000			20	600,000
ຂົນສົ່ງ						
ອື່ນໆ						
ລວມ	88	(ງ)	(ຈ)	300,000	(ສ)	2,400,000
ລວມຄ່າແຮງງານທັງໝົດ	(ຊ) = (ຈ) + (ສ)		(ຊ)	2,700,000		

ລວມມູນຄ່າຂອງສິ່ງນຳເຂົ້າ	(ຍ) = (ກ)+(ຈ)	(ດ) = (ຂ)+(ສ)	(ຍ)	4,288,000	(ດ)	2,400,000
ລວມມູນຄ່າຂອງສິ່ງນຳເຂົ້າທັງໝົດ	(ຕ) = (ຍ) + (ດ)		(ຕ)	6,688,000		

3. ຜົນໄດ້ຮັບ

3.1. ມູນຄ່າຂອງຜົນໄດ້ຮັບ	ຫົວໜ່ວຍ	ຈຳນວນທັງໝົດ	ລາຄາ/ຫົວໜ່ວຍ (ກີບ)	ຄິດເປັນເງິນ (ກີບ)			
				ຈຳນວນ	ເປັນເງິນສົດ	ຈຳນວນ	ບໍ່ເປັນເງິນສົດ
ຜົນຜະລິດທີ່ໄດ້ຂາຍ	ກິໂລ	6,528	1,250	6,528	8,160,000		
ຜົນຜະລິດທີ່ໄດ້ກິນໃຊ້ໃນຄອບຄົວ	ກິໂລ					192	240,000
ຜົນຜະລິດທີ່ໄດ້ແບ່ງປັນໃຫ້ຜູ້ອື່ນ	ກິໂລ						
ຜົນຜະລິດທີ່ໄດ້ແລກປ່ຽນ	ກິໂລ						
ຜົນຜະລິດທີ່ເກັບໄວ້ເປັນແນວພັນ	ກິໂລ						
ຜົນຜະລິດທີ່ຍັງເຫຼືອໃນປະຈຸບັນ	ກິໂລ						
ຂາຍສິ່ງເສດເຫຼືອຈາກຜົນຜະລິດຫຼັກ	ກິໂລ						
ລວມ		6,528	(ຖ)	(ທ)	8,160,000	(ນ)	240,000
ລວມມູນຄ່າຜົນໄດ້ຮັບທັງໝົດ		(ປ) = (ທ) + (ນ)		(ປ)	8,400,000		

3.2. ມູນຄ່າຜົນຜະລິດທີ່ຖືກເສຍຫາຍ	ຫົວໜ່ວຍ	ຈຳນວນ	ລາຄາ/ຫົວໜ່ວຍ (ກີບ)	ຄິດເປັນມູນຄ່າ (ກີບ)
ຜົນຜະລິດທີ່ຖືກເສຍຫາຍ				

ໝາຍເຫດ:

4. ການຄິດໄລ່ເສດຖະກິດ

4.1. ການຄິດໄລ່ຜົນກຳໄລ/ຂາດທຶນ	ແບບຕັ້ງຄິດໄລ່		ລວມທັງໝົດ (ກີບ)
ດຸ່ນດ່ຽງເງິນສົດ	(ບ) = (ທ) - (ຍ)	(ບ)	3,872,000
ລວມຜົນກຳໄລທັງໝົດ	(ຜ) = (ປ) - (ຕ)	(ຜ)	1,712,000

4.2. ການວິເຄາະຜົນກຳໄລຕໍ່ຫົວໜ່ວຍ			
ຜົນກຳໄລລວມ / 1 ວັນງານ	(ຝ) = (ຜ) / (ງ)	(ຝ)	19,455
ຜົນກຳໄລລວມ / 1 ເຮັກຕາ	(ພ) = (ຜ) / (ຟ)	(ພ)	10,700,000

ຟອມ 6: ການຄິດໄລ່ເສດຖະກິດສຳລັບການປູກໄມ້ໃຫ້ໝາກ

1. ຂໍ້ມູນທົ່ວໄປ

ຊື່ ແລະ ນາມສະກຸນຂອງຊາວກະສິກອນ	ບ້ານ	ປະເພດໄມ້ໃຫ້ໝາກ	ຈຳນວນຕົ້ນທັງໝົດ
ວັນເດືອນປີເກັບກຳຂໍ້ມູນ	ເມືອງ	ລວມຜົນຜະລິດ (ກລ)	ສະມັດຕະພາບ (ກລ/ຮຕ)
ໄລຍະການຜະລິດ (ຕົວຢ່າງ: ແຕ່ເດືອນປີ ເຖິງ ເດືອນປີ)	ແຂວງ	ລວມເນື້ອທີ່ (ເຮັກຕາ) (ພ)	ອາຍຸ (ປີ)

2. ສິ່ງນຳເຂົ້າ

2.1. ທຶນໝູນວຽນ:	ຫົວໜ່ວຍ	ຈຳນວນທັງໝົດ	ລາຄາ/ຫົວໜ່ວຍ (ກີບ)	ຄິດເປັນເງິນ (ກີບ)			
				ຈຳນວນ	ເປັນເງິນສົດ	ຈຳນວນ	ບໍ່ເປັນເງິນສົດ
ແນວພັນ							
ຝຸ່ນຄອກ							
ຝຸ່ນວິທະຍາສາດ							
ຢາປາບສັດຕູພືດ							
ຢາຂ້າຫຍ້າ							
ນ້ຳຊົນລະປະທານ							
ນ້ຳມັນ							
ອຸປະກອນບັນຈຸຫຼັງເກັບກ່ຽວ (ກະຕ່າ, ເປົາ)							
ອື່ນໆ							
ລວມ				(ກ)		(ຂ)	
ລວມມູນຄ່າທຶນໝູນວຽນທັງໝົດ			(ຄ) = (ກ) + (ຂ)	(ຄ)			

2.2. ຄ່າແຮງງານ	ຈຳນວນວັນງານ	ລາຄາ ຕໍ່ວັນງານ (ກີບ)	ຄິດເປັນເງິນ (ກີບ)			
			ຈຳນວນ	ເປັນເງິນສົດ	ຈຳນວນ	ບໍ່ເປັນເງິນສົດ
ຖາງ						
ຂຸດ						
ອະນາໄມ (ເຊາະ, ຊີ)						
ເສີດຊ່ອ						
ປູກ						
ປົວລະບັດຮັກສາ (ໃສ່ຝຸ່ນ, ເສຍຫຍ້າ, ແຕ່ງກິ່ງ...)						
ເກັບກູ້						
ຂົນສົ່ງ						
ອື່ນໆ						
ລວມ		(ງ)	(ຈ)		(ສ)	
ລວມຄ່າແຮງງານທັງໝົດ		(ຊ) = (ຈ) + (ສ)	(ຊ)			

ລວມມູນຄ່າຂອງສິ່ງນຳເຂົ້າ	(ຍ) = (ກ)+(ຈ)	(ດ) = (ຂ)+(ສ)	(ຍ)		(ດ)	
ລວມມູນຄ່າຂອງສິ່ງນຳເຂົ້າທັງໝົດ		(ຕ) = (ຍ) + (ດ)	(ຕ)			

3. ຜົນໄດ້ຮັບ

3.1. ມູນຄ່າຂອງຜົນໄດ້ຮັບ	ຫົວໜ່ວຍ	ຈຳນວນທັງໝົດ	ລາຄາ/ຫົວໜ່ວຍ (ກີບ)	ຄິດເປັນເງິນ (ກີບ)			
				ຈຳນວນ	ເປັນເງິນສົດ	ຈຳນວນ	ບໍ່ເປັນເງິນສົດ
ຜົນຜະລິດທີ່ໄດ້ຂາຍ						X	X
ຜົນຜະລິດທີ່ໄດ້ບໍລິໂພກພາຍໃນຄອບຄົວ				X	X		
ຜົນຜະລິດ ທີ່ໄດ້ແບ່ງປັນໃຫ້ຜູ້ອື່ນ				X	X		
ຜົນຜະລິດ ທີ່ໄດ້ແລກປ່ຽນ				X	X		
ຜົນຜະລິດ ທີ່ຍັງເຫຼືອໃນປະຈຸບັນ				X	X		
ລວມ			(ຖ)	(ທ)		(ນ)	
ລວມມູນຄ່າຜົນໄດ້ຮັບທັງໝົດ			(ບ) = (ທ) + (ນ)	(ບ)			

3.2. ມູນຄ່າຜົນຜະລິດທີ່ຖືກເສຍຫາຍ	ຫົວໜ່ວຍ	ຈຳນວນ	ລາຄາ/ຫົວໜ່ວຍ(ກີບ)	ຄິດເປັນມູນຄ່າ (ກີບ)
ຜົນຜະລິດ ທີ່ຖືກເສຍຫາຍ				

ໝາຍເຫດ:

----

4. ການຄິດໄລ່ເສດຖະກິດ

4.1. ການຄິດໄລ່ຜົນກຳໄລ/ຂາດທຶນ	ແບບຕັ້ງຄິດໄລ່		ລວມທັງໝົດ (ກີບ)
ດຸ່ນດ່ຽງເງິນສົດ	(ປ) = (ທ) - (ຍ)	(ປ)	
ລວມຜົນກຳໄລທັງໝົດ	(ຜ) = (ປ) - (ຕ)	(ຜ)	

4.2. ການວິເຄາະຜົນກຳໄລຕໍ່ຫົວໜ່ວຍ			
ຜົນກຳໄລລວມ / 1 ວັນງານ	(ຝ) = (ຜ) / (ງ)	(ຝ)	
ຜົນກຳໄລລວມ / 1 ເຮັກຕາ	(ພ) = (ຜ) / (ພ)	(ພ)	

ຟອມ 6: ການຄິດໄລ່ເສດຖະກິດສຳລັບການປູກໄມ້ໃຫ້ໝາກ

1. ຂໍ້ມູນທົ່ວໄປ

ຊື່ແລະນາມສະກຸນຂອງຊາວກະສິກອນ	ບ້ານ	ປະເພດໄມ້ໃຫ້ໝາກ	ຈຳນວນຕົ້ນທັງໝົດ
ທ ນ້ອຍ	ນາສາ	ໝາກມ່ວງ	50
ວັນເດືອນປີເກັບກຳຂໍ້ມູນ	ເມືອງ	ລວມຜົນຜະລິດ (ກລ)	ສະມັດຕະພາບ (ກລ/ຮຕ)
1/10/2008	ໃໝ່	225	1,125
ໄລຍະການຜະລິດ(ລະດູການ: ແຕ່ເດືອນປີ ເຖິງ ເດືອນປີ)	ແຂວງ	ລວມເນື້ອທີ່ (ເຮັກຕາ) (ຟ)	ອາຍຸ (ປີ)
07-08	ຜົ້ງສາລີ	0.20	11

2. ສິ່ງນຳເຂົ້າ

2.1. ທຶນໝູນວຽນ:	ຫົວໜ່ວຍ	ຈຳນວນທັງໝົດ	ລາຄາ/ຫົວໜ່ວຍ (ກີບ)	ຄິດເປັນເງິນ (ກີບ)			
				ຈຳນວນ	ເປັນເງິນສົດ	ຈຳນວນ	ບໍ່ເປັນເງິນສົດ
ແນວພັນ							
ປຸ໋ຍຄອກ							
ປຸ໋ຍວິທະຍາສາດ							
ຢາປາບສັດຕູພືດ							
ຢາຂ້າຫຍ້າ							
ນ້ຳຊົນລະປະທານ							
ນ້ຳມັນ							
ອຸປະກອນບັນຈຸຫຸ້ມຫໍ່ເກັບກ່ຽວ (ກະຕ່າ, ເປົາ)							
ອື່ນໆ							
ລວມ				(ກ)	0	(ຂ)	0
ລວມມູນຄ່າທຶນໝູນວຽນທັງໝົດ	(ຄ) = (ກ) + (ຂ)			(ຄ)	0		

2.2. ຄ່າແຮງງານ	ຈຳນວນວັນງານ	ລາຄາ ຕໍ່ວັນງານ (ກີບ)	ຄິດເປັນເງິນ (ກີບ)			
			ຈຳນວນ	ເປັນເງິນສົດ	ຈຳນວນ	ບໍ່ເປັນເງິນສົດ
ຖາງ						
ຈູດ						
ອະນາໄມ (ເຊາະ, ຂີ້)						
ເຮັດຮົ້ວ	1	20,000			1	20,000
ປູກ						
ບົວລະບັດຮັກສາ (ໃສ່ປຸ໋ຍ, ເສຍຫຍ້າ, ແຕ່ງກິ່ງ...)	14	20,000			14	280,000
ເກັບກ່ຽວ	7	20,000			7	140,000
ຂົນສົ່ງ						
ອື່ນໆ						
ລວມ	22	(ງ)	(ຈ) 0		(ສ)	440,000
ລວມຄ່າແຮງງານທັງໝົດ	(ຊ) = (ຈ) + (ສ)		(ຊ)	440,000		

ລວມມູນຄ່າຂອງສິ່ງນຳເຂົ້າ	(ຍ) = (ກ)+(ຈ)	(ດ) = (ຂ)+(ສ)	(ຍ)	0	(ດ)	440,000
ລວມມູນຄ່າຂອງສິ່ງນຳເຂົ້າທັງໝົດ	(ຕ) = (ຍ) + (ດ)		(ຕ)	440,000		

3. ຜົນໄດ້ຮັບ

3.1. ມູນຄ່າຂອງຜົນໄດ້ຮັບ	ຫົວໜ່ວຍ	ຈຳນວນທັງໝົດ	ລາຄາ/ຫົວໜ່ວຍ (ກີບ)	ຄິດເປັນເງິນ (ກີບ)			
				ຈຳນວນ	ເປັນເງິນສົດ	ຈຳນວນ	ບໍ່ເປັນເງິນສົດ
ຜົນຜະລິດທີ່ໄດ້ຂາຍ	ກິໂລ	215	2,000	215	430,000		
ຜົນຜະລິດທີ່ໄດ້ບໍລິໂພກພາຍໃນຄອບຄົວ	ກິໂລ	10	2,000			10	20,000
ຜົນຜະລິດ ທີ່ໄດ້ແບ່ງປັນໃຫ້ຜູ້ອື່ນ	ກິໂລ						
ຜົນຜະລິດ ທີ່ໄດ້ແລກປ່ຽນ	ກິໂລ						
ຜົນຜະລິດ ທີ່ຍັງເຫຼືອໃນປະຈຸບັນ	ກິໂລ						
ລວມ	ກິໂລ	225	(ຖ)	(ທ)	430,000	(ນ)	20,000
ລວມມູນຄ່າຜົນໄດ້ຮັບທັງໝົດ	(ປ) = (ທ) + (ນ)			(ປ)	450,000		

3.2. ມູນຄ່າຜົນຜະລິດທີ່ຖືກເສຍຫາຍ	ຫົວໜ່ວຍ	ຈຳນວນ	ລາຄາ/ຫົວໜ່ວຍ (ກີບ)	ຄິດເປັນມູນຄ່າ (ກີບ)
ຜົນຜະລິດ ທີ່ຖືກເສຍຫາຍ		0		0

ໝາຍເຫດ:

4. ການຄິດໄລ່ເສດຖະກິດ

4.1. ການຄິດໄລ່ຜົນກຳໄລ/ຂາດທຶນ	ແບບຕັ້ງຄິດໄລ່		ລວມທັງໝົດ (ກີບ)
ດຸ່ນດ່ຽງເງິນສົດ	(ບ) = (ທ) - (ຍ)	(ບ)	430,000
ລວມຜົນກຳໄລທັງໝົດ	(ຜ) = (ປ) - (ຕ)	(ຜ)	450,000
4.2. ການວິເຄາະຜົນກຳໄລຕໍ່ຫົວໜ່ວຍ			
ຜົນກຳໄລລວມ / 1 ວັນງານ	(ຝ) = (ຜ) / (ງ)	(ຝ)	20,455
ຜົນກຳໄລລວມ / 1 ເຮັກຕາ	(ພ) = (ຜ) / (ຟ)	(ພ)	2,250,000

ຟອມ 7: ການຄິດໄລ່ເສດຖະກິດສຳລັບການປູກໝາກງາ

1. ຂໍ້ມູນທົ່ວໄປ

ຊື່ແລະນາມສະກຸນຂອງຊາວກະສິກອນ	ບ້ານ	ແນວພັນໝາກງາ	
ວັນເດືອນປີເກັບກຳຂໍ້ມູນ	ເມືອງ	ລວມຜົນຜະລິດ (ກລ)	ສະມັດຕະພາບ (ກລ/ຮຕ)
ໄລຍະການຜະລິດ(ລະດູການ: ແຕ່ເດືອນປີ ເຖິງ ເດືອນປີ)	ແຂວງ	ລວມເນື້ອທີ່ (ເຮັກຕາ) (ຟ)	

2. ສິ່ງນຳເຂົ້າ

2.1. ທຶນໝູນວຽນ:	ຫົວໜ່ວຍ	ຈຳນວນທັງໝົດ	ລາຄາ/ຫົວໜ່ວຍ (ກີບ)	ຄິດເປັນເງິນ (ກີບ)			
				ຈຳນວນ	ເປັນເງິນສົດ	ຈຳນວນ	ບໍ່ເປັນເງິນສົດ
ແນວພັນ							
ຝຸ່ນທຳມະຊາດ							
ຝຸ່ນວິທະຍາສາດ							
ຢາປາບສັດຕູພືດ							
ກະຕ່າ							
ເປົາ							
ກະດົ້ງ							
ນ້ຳມັນ							
ອື່ນໆ							
ລວມ				(ກ)		(ຂ)	
ລວມມູນຄ່າທຶນໝູນວຽນທັງໝົດ			(ຄ) = (ກ) + (ຂ)	(ຄ)			

2.2. ຄ່າແຮງງານ	ຈຳນວນວັນງານ	ລາຄາ ຕໍ່ວັນງານ (ກີບ)	ຄິດເປັນເງິນ (ກີບ)			
			ຈຳນວນ	ເປັນເງິນສົດ	ຈຳນວນ	ບໍ່ເປັນເງິນສົດ
ຖາງ						
ຈູດ						
ອະນາໄມ						
ເຮັດຮົ້ວ						
ປູກ						
ບົວລະບັດຮັກສາ ແລະ ເສຍຫຍ້າ						
ເກັບກູ້ຜົນຜະລິດ						
ຕາກ ແລະ ຟາດ						
ຂົນສົ່ງ						
ອື່ນໆ						
ລວມ		(ງ)	(ຈ)		(ສ)	
ລວມຄ່າແຮງງານທັງໝົດ		(ຊ) = (ຈ) + (ສ)	(ຊ)			

ລວມມູນຄ່າຂອງສິ່ງນຳເຂົ້າ	(ຍ) = (ກ)+(ຈ)	(ດ) = (ຂ)+(ສ)	(ຍ)		(ດ)	
ລວມມູນຄ່າຂອງສິ່ງນຳເຂົ້າທັງໝົດ		(ຕ) = (ຍ) + (ດ)	(ຕ)			

3. ຜົນໄດ້ຮັບ

3.1. ມູນຄ່າຂອງຜົນໄດ້ຮັບ	ຫົວໜ່ວຍ	ຈຳນວນທັງໝົດ	ລາຄາ/ຫົວໜ່ວຍ (ກີບ)	ຄິດເປັນເງິນ (ກີບ)			
				ຈຳນວນ	ເປັນເງິນສົດ	ຈຳນວນ	ບໍ່ເປັນເງິນສົດ
ໝາກງາ ທີ່ໄດ້ຂາຍ							
ໝາກງາບໍລິໂພກພາຍໃນຄອບຄົວ							
ໝາກງາ ທີ່ໄດ້ແບ່ງປັນໃຫ້ຜູ້ອື່ນ							
ໝາກງາ ທີ່ໄດ້ແລກປ່ຽນ							
ໝາກງາ ທີ່ເກັບໄວ້ເປັນແນວພັນ							
ໝາກງາ ທີ່ຍັງເຫຼືອໃນປະຈຸບັນ							
ລວມ			(ຖ)	(ທ)		(ນ)	
ລວມມູນຄ່າຜົນໄດ້ຮັບທັງໝົດ			(ບ) = (ທ) + (ນ)	(ບ)			

3.2. ມູນຄ່າຜົນຜະລິດທີ່ຖືກເສຍຫາຍ	ຫົວໜ່ວຍ	ຈຳນວນ	ລາຄາ/ຫົວໜ່ວຍ(ກີບ)	ຄິດເປັນມູນຄ່າ (ກີບ)
ຜົນຜະລິດໝາກງາ ທີ່ຖືກເສຍຫາຍ				

ໝາຍເຫດ:

4. ການຄິດໄລ່ເສດຖະກິດ

4.1. ການຄິດໄລ່ຜົນກຳໄລ/ຂາດທຶນ	ແບບຄິດໄລ່		ລວມທັງໝົດ (ກີບ)
ດຸ່ນດ່ຽງເງິນສົດ	(ປ) = (ທ) - (ຍ)	(ປ)	
ລວມຜົນກຳໄລທັງໝົດ	(ຜ) = (ບ) - (ຕ)	(ຜ)	

4.2. ການວິເຄາະຜົນກຳໄລຕໍ່ຫົວໜ່ວຍ			
ຜົນກຳໄລລວມ / 1 ວັນງານ	(ຝ) = (ຜ) / (ງ)	(ຝ)	
ຜົນກຳໄລລວມ / 1 ເຮັກຕາ	(ພ) = (ຜ) / (ຟ)	(ພ)	

ຟອມ 7: ການຄິດໄລ່ເສດຖະກິດສຳລັບການປູກໝາກງາ

1. ຂໍ້ມູນທົ່ວໄປ

ຊື່ແລະນາມສະກຸນຂອງຊາວກະສິກອນ	ບ້ານ	ແນວພັນໝາກງາ	
ທ ຄຳເພັດ	ຫນອງຄາ	ໝາກງາພັນ ຈາກຫຼັກ32 ອຸດົມໄຊ	
ວັນເດືອນປີເກັບກຳຂໍ້ມູນ	ເມືອງ	ລວມຜົນຜະລິດ (ກລ)	ສະມັດຕະພາບ (ກລ/ຮຕ)
1/10/2008	ໃໝ່	250	1,250
ໄລຍະການຜະລິດ(: ລະດູການ: ແຕ່ເດືອນ/ປີ ເຖິງ ເດືອນ/ປີ)	ແຂວງ	ລວມເນື້ອທີ່ (ເຮັກຕາ) (ຟ)	
3-11 /2007	ຜົ້ງສາລີ	0.2	

2. ສິ່ງນຳເຂົ້າ

2.1. ທຶນໝູນວຽນ:	ຫົວໜ່ວຍ	ຈຳນວນ ທັງໝົດ	ລາຄາ/ຫົວໜ່ວຍ (ກີບ)	ຄິດເປັນເງິນ (ກີບ) ຈຳນວນ	ເປັນເງິນສົດ	ຈຳນວນ	ບໍ່ເປັນເງິນສົດ
ແນວພັນ	ກິໂລ	3	6,000			3	18,000
ປຸ໋ຍທຳມະຊາດ							
ປຸ໋ຍວິທະຍາສາດ							
ຢາປາບສັດຕູພືດ							
ກະຕ່າ	ໜ່ວຍ	4	2,500			4	10,000
ເປົາ	ໜ່ວຍ	6	1,000	6	6,000		
ກະດົ້ງ	ອັນ	1	3,200			1	3,200
ນ້ຳມັນ							
ອື່ນໆ: ເຊືອກ		1	2,000	1	2,000		
ລວມ				(ກ)	8,000	(ຂ)	31,200
ລວມມູນຄ່າທຶນໝູນວຽນທັງໝົດ		(ຄ) = (ກ) + (ຂ)		(ຄ)	39,200		

2.2. ຄ່າແຮງງານ	ຈຳນວນວັນງານ	ລາຄາ ຕໍ່ວັນງານ (ກີບ)	ຄິດເປັນເງິນ (ກີບ) ຈຳນວນ	ເປັນເງິນສົດ	ຈຳນວນ	ບໍ່ເປັນເງິນສົດ
ຖາງ	12	15,000			12	180,000
ຈູດ	2	15,000			2	30,000
ອະນາໄມ	20	15,000			20	300,000
ເຮັດຮົ້ວ		15,000				
ປູກ	1	15,000			1	15,000
ບົວລະບັດຮັກສາ ແລະ ເສຍຫຍ້າ	20	15,000			20	300,000
ເກັບກ່ຽວຜົນຜະລິດ	16	15,000			16	240,000
ຕາກ ແລະ ຟາດ	8	15,000			8	120,000
ຂົນສົ່ງ						
ອື່ນໆ						
ລວມ	79	(ງ)	(ຈ)	0	(ສ)	1,185,000
ລວມຄ່າແຮງງານທັງໝົດ	(ຊ) = (ຈ) + (ສ)		(ຊ)	1,185,000		

ລວມມູນຄ່າຂອງສິ່ງນຳເຂົ້າ	(ຍ) = (ກ)+(ຈ)	(ດ) = (ຂ)+(ສ)	(ຍ)	8,000	(ດ)	1,216,200
ລວມມູນຄ່າຂອງສິ່ງນຳເຂົ້າທັງໝົດ	(ຕ) = (ຍ) + (ດ)		(ຕ)	1,224,200		

3. ຜົນໄດ້ຮັບ

3.1. ມູນຄ່າຂອງຜົນໄດ້ຮັບ	ຫົວໜ່ວຍ	ຈຳນວນ ທັງໝົດ	ລາຄາ/ຫົວໜ່ວຍ (ກີບ)	ຄິດເປັນເງິນ (ກີບ) ຈຳນວນ	ເປັນເງິນສົດ	ຈຳນວນ	ບໍ່ເປັນເງິນສົດ
ໝາກງາ ທີ່ໄດ້ຂາຍ	ກິໂລ	247	6,000	247	1,482,000		
ໝາກງາບໍລິໂພກພາຍໃນຄອບຄົວ	ກິໂລ	2	6,000			2	12,000
ໝາກງາ ທີ່ໄດ້ແບ່ງປັນໃຫ້ຜູ້ອື່ນ	ກິໂລ		6,000				
ໝາກງາ ທີ່ໄດ້ແລກປ່ຽນ	ກິໂລ		6,000				
ໝາກງາ ເກັບໄວ້ເປັນແນວພັນ	ກິໂລ	1	6,000			1	6,000
ໝາກງາ ທີ່ຍັງເຫຼືອໃນປະຈຸບັນ	ກິໂລ	0	0			0	0
ລວມ		250	(ຖ)	(ທ)	1,482,000	(ນ)	18,000
ລວມມູນຄ່າຜົນໄດ້ຮັບທັງໝົດ		(ບ) = (ທ) + (ນ)		(ບ)	1,500,000		

3.2. ມູນຄ່າຜົນຜະລິດທີ່ຖືກເສຍຫາຍ	ຫົວໜ່ວຍ	ຈຳນວນ	ລາຄາ/ຫົວໜ່ວຍ (ກີບ	ຄິດເປັນມູນຄ່າ (ກີບ)
ຜົນຜະລິດໝາກງາ ທີ່ຖືກເສຍຫາຍ				0

ໝາຍເຫດ:

----

4. ການຄິດໄລ່ເສດຖະກິດ

4.1. ການຄິດໄລ່ຜົນກຳໄລ/ຂາດທຶນ	ແບບຕັ້ງຄິດໄລ່		ລວມທັງໝົດ (ກີບ)
ດຸ່ນດ່ຽງເງິນສົດ	(ປ) = (ທ) - (ຍ)	(ປ)	1,474,000
ລວມຜົນກຳໄລທັງໝົດ	(ຜ) = (ບ) - (ຕ)	(ຜ)	275,800

4.2. ການວິເຄາະຜົນກຳໄລຕໍ່ຫົວໜ່ວຍ			
ຜົນກຳໄລລວມ / 1 ວັນງານ	(ຝ) = (ຜ) / (ງ)	(ຝ)	3,491
ຜົນກຳໄລລວມ / 1 ເຮັກຕາ	(ພ) = (ຜ) / (ຟ)	(ພ)	1,379,000

ຟອມ 8: ການຄິດໄລ່ເສດຖະກິດສຳລັບການປູກອ້ອຍ

1. ຂໍ້ມູນທົ່ວໄປ

ຊື່ແລະນາມສະກຸນຂອງຊາວກະສິກອນ	ບ້ານ		
ວັນເດືອນປີເກັບກຳຂໍ້ມູນ	ເມືອງ	ລວມຜົນຜະລິດ (ກລ)	ສະມັດຕະພາບ (ກລ/ຮຕ)
ໄລຍະການຜະລິດ (ລະບຸການ: ແຕ່ເດືອນປີ ເຖິງ ເດືອນປີ)	ແຂວງ	ລວມເນື້ອທີ່ (ເຮັກຕາ) (ຟ)	

2. ສິ່ງນຳເຂົ້າ

2.1. ທຶນໝູນວຽນ:	ຫົວໜ່ວຍ	ຈຳນວນທັງໝົດ	ລາຄາ/ຫົວໜ່ວຍ (ກີບ)	ຄິດເປັນເງິນ (ກີບ)			
				ຈຳນວນ	ເປັນເງິນສົດ	ຈຳນວນ	ບໍ່ເປັນເງິນສົດ
ແນວພັນ							
ຢາປາບສັດຕູພືດ							
ຝຸ່ນວິທະຍາສາດ							
ຝຸ່ນທຳມະຊາດ							
ອື່ນໆ							
ລວມ				(ກ)		(ຂ)	
ລວມມູນຄ່າທຶນໝູນວຽນທັງໝົດ		(ຄ) = (ກ) + (ຂ)		(ຄ)			

2.2. ຄ່າແຮງງານ	ຈຳນວນວັນງານ	ລາຄາ ຕໍ່ວັນງານ (ກີບ)	ຄິດເປັນເງິນ (ກີບ)			
			ຈຳນວນ	ເປັນເງິນສົດ	ຈຳນວນ	ບໍ່ເປັນເງິນສົດ
ກຽມດິນ						
ປູກ						
ບົວລະບັດຮັກສາ ແລະ ເສຍຫຍ້າ						
ເກັບກູ້ຜົນຜະລິດ						
ຂົນສົ່ງ						
ອື່ນໆ						
ລວມ		(ງ)	(ຈ)		(ສ)	
ລວມຄ່າແຮງງານທັງໝົດ		(ຊ) = (ຈ) + (ສ)	(ຊ)			

ລວມມູນຄ່າຂອງສິ່ງນຳເຂົ້າ	(ຍ) = (ກ)+(ຈ)	(ດ) = (ຂ)+(ສ)	(ຍ)		(ດ)	
ລວມມູນຄ່າຂອງສິ່ງນຳເຂົ້າທັງໝົດ	(ຕ) = (ຍ) + (ດ)		(ຕ)			

3. ຜົນໄດ້ຮັບ

3.1. ມູນຄ່າຂອງຜົນໄດ້ຮັບ	ຫົວໜ່ວຍ	ຈຳນວນທັງໝົດ	ລາຄາ/ຫົວໜ່ວຍ (ກີບ)	ຄິດເປັນເງິນ (ກີບ)			
				ຈຳນວນ	ເປັນເງິນສົດ	ຈຳນວນ	ບໍ່ເປັນເງິນສົດ
ຜົນຜະລິດທີ່ໄດ້ຂາຍ						X	X
ຜົນຜະລິດທີ່ໄດ້ກິນໃຊ້ໃນຄອບຄົວ				X	X		
ຜົນຜະລິດທີ່ໄດ້ແບ່ງປັນໃຫ້ຜູ້ອື່ນ				X	X		
ຜົນຜະລິດທີ່ໄດ້ແລກປ່ຽນ				X	X		
ຜົນຜະລິດທີ່ເກັບໄວ້ເປັນແນວພັນ				X	X		
ຜົນຜະລິດທີ່ຍັງເຫຼືອໃນປະຈຸບັນ				X	X		
ຂາຍສິ່ງເສດເຫຼືອຈາກຜົນຜະລິດຫຼັກ		X	X				
ລວມ			(ຖ)	(ທ)		(ນ)	
ລວມມູນຄ່າຜົນໄດ້ຮັບທັງໝົດ		(ປ) = (ທ) + (ນ)		(ປ)			

3.2. ມູນຄ່າຜົນຜະລິດທີ່ຖືກເສຍຫາຍ	ຫົວໜ່ວຍ	ຈຳນວນ	ລາຄາ/ຫົວໜ່ວຍ (ກີບ)	ຄິດເປັນມູນຄ່າ (ກີບ)
ຜົນຜະລິດຕ່າງໆ ທີ່ຖືກເສຍຫາຍ				

ໝາຍເຫດ:

----

4. ການຄິດໄລ່ເສດຖະກິດ

4.1. ການຄິດໄລ່ຜົນກຳໄລ/ຂາດທຶນ	ແບບຕັ້ງຄິດໄລ່	ລວມທັງໝົດ (ກີບ)	
ດຸ່ນດ່ຽງເງິນສົດ	(ບ) = (ທ) - (ຍ)	(ບ)	
ລວມຜົນກຳໄລທັງໝົດ	(ຜ) = (ປ) - (ຕ)	(ຜ)	

4.2. ການວິເຄາະຜົນກຳໄລຕໍ່ຫົວໜ່ວຍ			
ຜົນກຳໄລລວມ / 1 ວັນງານ	(ຝ) = (ຜ) / (ງ)	(ຝ)	
ຜົນກຳໄລລວມ / 1 ເຮັກຕາ	(ພ) = (ຜ) / (ຟ)	(ພ)	

ຟອມ 8: ການຄິດໄລ່ເສດຖະກິດສຳລັບການປູກອ້ອຍ

1. ຂໍ້ມູນທົ່ວໄປ

ຊື່ແລະນາມສະກຸນຂອງຊາວກະສິກອນ	ບ້ານ		
ທ ບົວສອນ	ໜອງເຕັ່ງ		
ວັນເດືອນປີເກັບກຳຂໍ້ມູນ	ເມືອງ	ລວມຜົນຜະລິດ (ກລ)	ສະມັດຕະພາບ (ກລ/ຮຕ)
10/11/2008	ໄຊທານີ	40,000	83,333
ໄລຍະການຜະລິດ(1 ລະດູການ: ແຕ່ເດືອນປີ ເຖິງ ເດືອນປີ)	ແຂວງ	ລວມເນື້ອທີ່ (ເຮັກຕາ) (ຟ)	
6/2007-2/2008	ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ	0.48	

2. ສິ່ງນຳເຂົ້າ

2.1. ທຶນໝູນວຽນ:	ຫົວໜ່ວຍ	ຈຳນວນທັງໝົດ	ລາຄາ/ຫົວໜ່ວຍ (ກີບ)	ຄິດເປັນເງິນ (ກີບ)			
				ຈຳນວນ	ເປັນເງິນສົດ	ຈຳນວນ	ບໍ່ເປັນເງິນສົດ
ແນວພັນ	ໂຕນ	1	120,000	1	120,000		
ຢາປາບສັດຕູພືດ	ແກ້ວ	2	150,000	2	300,000		
ຝຸ່ນວິທະຍາສາດ							
ຝຸ່ນທຳມະຊາດ							
ອື່ນໆ							
ລວມ				(ກ)	420,000	(ຂ)	0
ລວມມູນຄ່າທຶນໝູນວຽນທັງໝົດ		(ຄ) = (ກ) + (ຂ)		(ຄ)	420,000		

2.2. ຄ່າແຮງງານ	ຈຳນວນວັນງານ	ລາຄາ ຕໍ່ວັນງານ (ກີບ)	ຄິດເປັນເງິນ (ກີບ)			
			ຈຳນວນ	ເປັນເງິນສົດ	ຈຳນວນ	ບໍ່ເປັນເງິນສົດ
ກຽມດິນ	20		20	600,000	20	0
ປູກ	30	30,000			30	900,000
ບົວລະບັດຮັກສາ ແລະ ເສຍຫຍ້າ	25	30,000			25	750,000
ເກັບກູ້ຜົນຜະລິດ	35	20,000			35	700,000
ຂົນສົ່ງ	20	20,000			20	400,000
ອື່ນໆ						
ລວມ	130	(ງ)	(ຈ)	600,000	(ສ)	2,750,000
ລວມຄ່າແຮງງານທັງໝົດ	(ຊ) = (ຈ) + (ສ)		(ຊ)	3,350,000		

ລວມມູນຄ່າຂອງສິ່ງນຳເຂົ້າ	(ຍ) = (ກ)+(ຈ)	(ດ) = (ຂ)+(ສ)	(ຍ)	1,020,000	(ດ)	2,750,000
ລວມມູນຄ່າຂອງສິ່ງນຳເຂົ້າທັງໝົດ	(ຕ) = (ຍ) + (ດ)		(ຕ)	3,770,000		

3. ຜົນໄດ້ຮັບ

3.1. ມູນຄ່າຂອງຜົນໄດ້ຮັບ	ຫົວໜ່ວຍ	ຈຳນວນທັງໝົດ	ລາຄາ/ຫົວໜ່ວຍ (ກີບ)	ຄິດເປັນເງິນ (ກີບ)			
				ຈຳນວນ	ເປັນເງິນສົດ	ຈຳນວນ	ບໍ່ເປັນເງິນສົດ
ຜົນຜະລິດທີ່ໄດ້ຂາຍ	ກິໂລ			-	-	X	X
ຜົນຜະລິດທີ່ໄດ້ຊົມໃຊ້ໃນຄອບຄົວ	ກິໂລ			X	X		
ຜົນຜະລິດທີ່ໄດ້ແບ່ງປັນໃຫ້ຜູ້ອື່ນ	ກິໂລ			X	X		
ຜົນຜະລິດທີ່ໄດ້ແລກປ່ຽນ	ກິໂລ			X	X		
ຜົນຜະລິດທີ່ເກັບໄວ້ເປັນແນວພັນ	ກິໂລ			X	X		
ຜົນຜະລິດທີ່ຍັງເຫຼືອໃນປະຈຸບັນ	ກິໂລ	40,001	121	X	X	40,001	4,840,121
ຂາຍສິ່ງເສດເຫຼືອຈາກຜົນຜະລິດຫຼັກ		X	X				
ລວມ		40,001	(ຖ)	(ທ)	0	(ນ)	4,840,121
ລວມມູນຄ່າຜົນໄດ້ຮັບທັງໝົດ		(ປ) = (ທ) + (ນ)		(ປ)	4,840,121		

3.2. ມູນຄ່າຜົນຜະລິດທີ່ຖືກເສຍຫາຍ	ຫົວໜ່ວຍ	ຈຳນວນ	ລາຄາ/ຫົວໜ່ວຍ (ກີບ)	ຄິດເປັນມູນຄ່າ (ກີບ)
ຜົນຜະລິດນາໆ ທີ່ຖືກເສຍຫາຍ				0

ໝາຍເຫດ:

---

4. ການຄິດໄລ່ເສດຖະກິດ

4.1. ການຄິດໄລ່ຜົນກຳໄລ/ຂາດທຶນ	ແບບຕັ້ງຄິດໄລ່		ລວມທັງໝົດ (ກີບ)
ດຸ່ນດ່ຽງເງິນສົດ	(ບ) = (ທ) - (ຍ)	(ບ)	-1,020,000
ລວມຜົນກຳໄລທັງໝົດ	(ຜ) = (ປ) - (ຕ)	(ຜ)	1,070,121

4.2. ການວິເຄາະຜົນກຳໄລຕໍ່ຫົວໜ່ວຍ			
ຜົນກຳໄລລວມ / 1 ວັນງານ	(ຝ) = (ຜ) / (ງ)	(ຝ)	8,232
ຜົນກຳໄລລວມ / 1 ເຮັກຕາ	(ພ) = (ຜ) / (ຟ)	(ພ)	2,229,419

ຟອມ 9: ການຄິດໄລ່ເສດຖະກິດສຳລັບການປູກໝາກຂ່າ

1. ຂໍ້ມູນທົ່ວໄປ

ຊື່ ແລະ ນາມສະກຸນຂອງຊາວກະສິກອນ	ບ້ານ		
ວັນເດືອນປີເກັບກຳຂໍ້ມູນ	ເມືອງ	ລວມຜົນຜະລິດ (ກລ)	ສະມັດຕະພາບ (ກລ/ຮຕ)
ໄລຍະການຜະລິດ(ລະດູການ: ແຕ່ເດືອນປີ ເຖິງ ເດືອນ/ປີ)	ແຂວງ	ລວມເນື້ອທີ່ (ເຮັກຕາ) (ຟ)	

2. ສິ່ງນຳເຂົ້າ

2.1. ທຶນໝູນວຽນ:	ຫົວໜ່ວຍ	ຈຳນວນທັງໝົດ	ລາຄາ/ຫົວໜ່ວຍ (ກີບ)	ຄິດເປັນເງິນ (ກີບ)			
				ຈຳນວນ	ເປັນເງິນສົດ	ຈຳນວນ	ບໍ່ເປັນເງິນສົດ
ແນວພັນ							
ຝຸ່ນທຳມະຊາດ							
ຝຸ່ນວິທະຍາສາດ							
ຢາປາບສັດຕູພືດ							
ເປົາ							
ອື່ນໆ							
ລວມ				(ກ)		(ຂ)	
ລວມມູນຄ່າທຶນໝູນວຽນທັງໝົດ			(ຄ) = (ກ) + (ຂ)	(ຄ)			

2.2. ຄ່າແຮງງານ	ຈຳນວນວັນງານ	ລາຄາ ຕໍ່ວັນງານ (ກີບ)	ຄິດເປັນເງິນ (ກີບ)			
			ຈຳນວນ	ເປັນເງິນສົດ	ຈຳນວນ	ບໍ່ເປັນເງິນສົດ
ຖາງ						
ຈູດ						
ອະນາໄມ						
ເຮັດຮົ້ວ						
ປູກ						
ເສຍຫຍ້າ						
ບົວລະບັດຮັກສາ						
ເກັບກ່ຽວ (ໝາກ, ໜໍ່, ຫົວ)						
ຫີ້ງ ແລະ ຕາກ						
ຂົນສົ່ງ						
ອື່ນໆ						
ລວມ		(ງ)	(ຈ)		(ສ)	
ລວມຄ່າແຮງງານທັງໝົດ		(ຊ) = (ຈ) + (ສ)	(ຊ)			

ລວມມູນຄ່າຂອງສິ່ງນຳເຂົ້າ	(ຍ) = (ກ)+(ຈ)	(ດ) = (ຂ)+(ສ)	(ຍ)		(ດ)	
ລວມມູນຄ່າຂອງສິ່ງນຳເຂົ້າທັງໝົດ		(ຕ) = (ຍ) + (ດ)	(ຕ)			

3. ຜົນໄດ້ຮັບ

3.1. ມູນຄ່າຂອງຜົນໄດ້ຮັບ	ຫົວໜ່ວຍ	ຈຳນວນທັງໝົດ	ລາຄາ/ຫົວໜ່ວຍ (ກີບ)	ຄິດເປັນເງິນ (ກີບ)			
				ຈຳນວນ	ເປັນເງິນສົດ	ຈຳນວນ	ບໍ່ເປັນເງິນສົດ
ຂາຍໝາກຂ່າ						X	X
ໝາກຂ່າທີ່ໄດ້ກິນໃຊ້ໃນຄອບຄົວ				X	X		
ໝາກຂ່າທີ່ໄດ້ໃຫ້ໝູ່ເພື່ອນ ແລະ ພີ່ນ້ອງ				X	X		
ໝາກຂ່າທີ່ແລກປ່ຽນ				X	X		
ໝາກຂ່າທີ່ຍັງເຫຼືອໃນປະຈຸບັນ				X	X		
ຫົວຂ່າ		X	X				
ໜໍ່ຂ່າ		X	X				
ລວມ			(ຖ)	(ທ)		(ນ)	
ລວມມູນຄ່າຜົນໄດ້ຮັບທັງໝົດ			(ບ) = (ທ) + (ນ)	(ບ)			

3.2. ມູນຄ່າຜົນຜະລິດທີ່ຖືກເສຍຫາຍ	ຫົວໜ່ວຍ	ຈຳນວນ	ລາຄາ/ຫົວໜ່ວຍ(ກີບ)	ຄິດເປັນມູນຄ່າ (ກີບ)
ໝາກຂ່າ ທີ່ຖືກເສຍຫາຍ				

ໝາຍເຫດ:

4. ການຄິດໄລ່ເສດຖະກິດ

4.1. ການຄິດໄລ່ຜົນກຳໄລ/ຂາດທຶນ	ແບບຕັ້ງຄິດໄລ່		ລວມທັງໝົດ (ກີບ)
ດຸ່ນດ່ຽງເງິນສົດ	(ປ) = (ທ) - (ຍ)	(ປ)	
ລວມຜົນກຳໄລທັງໝົດ	(ຜ) = (ບ) - (ຕ)	(ຜ)	

4.2. ການວິເຄາະຜົນກຳໄລຕໍ່ຫົວໜ່ວຍ			
ຜົນກຳໄລລວມ / 1 ວັນງານ	(ຝ) = (ຜ) / (ງ)	(ຝ)	
ຜົນກຳໄລລວມ / 1 ເຮັກຕາ	(ພ) = (ຜ) / (ຟ)	(ພ)	

ຟອມ 9: ການຄິດໄລ່ເສດຖະກິດສຳລັບການປູກໝາກຂ່າ

1. ຂໍ້ມູນທົ່ວໄປ

ຊື່ ແລະ ນາມສະກຸນຂອງຊາວກະສິກອນ: ທ້າວ ບຸນທອງ	ບ້ານ: ໜອງເຕົ່າ	
ວັນເດືອນປີເກັບກຳຂໍ້ມູນ: ວັນທີ 03/06/2008	ເມືອງ: ງາ	ລວມຜົນຜະລິດໝາກຂ່າ (ກລ): 1,632 — ສະມັດຕະພາບ (ກລ/ຮຕ): 1,632
ໄລຍະການຜະລິດ (1 ລະດູການ: ແຕ່ເດືອນປີ ເຖິງ ເດືອນປີ): 6/2007 ຫາ 5/2008	ແຂວງ: ອຸດົມໄຊ	ລວມເນື້ອທີ່ (ເຮັກຕາ) (ຟ): 1

2. ສິ່ງນຳເຂົ້າ

2.1. ທຶນໝູນວຽນ	ຫົວໜ່ວຍ	ຈຳນວນທັງໝົດ	ລາຄາ/ຫົວໜ່ວຍ (ກີບ)	ຄິດເປັນເງິນ (ກີບ)			
				ຈຳນວນ	ເປັນເງິນສົດ	ຈຳນວນ	ບໍ່ເປັນເງິນສົດ
ແນວພັນ	ກິໂລ	50	800			50	40,000
ຝຸ່ນທຳມະຊາດ							
ຝຸ່ນວິທະຍາສາດ	ກິໂລ	175	14,000	175	2,450,000		
ຢາປາບສັດຕູພືດ							
ເປົາ	ໜ່ວຍ	10	2,500	10	25,000		
ອື່ນໆ					-		
ລວມ				(ກ)	2,475,000	(ຂ)	40,000
ລວມມູນຄ່າທຶນໝູນວຽນທັງໝົດ		(ຄ) = (ກ) + (ຂ)		(ຄ)	2,515,000		

2.2. ຄ່າແຮງງານ	ຈຳນວນວັນງານ	ລາຄາ ຕໍ່ວັນງານ (ກີບ)	ຄິດເປັນເງິນ (ກີບ)			
			ຈຳນວນ	ເປັນເງິນສົດ	ຈຳນວນ	ບໍ່ເປັນເງິນສົດ
ຖາງ	24	20,000			24	480,000
ຈູດ	1	20,000			1	20,000
ຂົນກາໄມ	12	20,000			12	240,000
ເຮັດຮົ້ວ	2	20,000			2	40,000
ປູກ	8	20,000			8	160,000
ເສຍຫຍ້າ						
ປົວລະບັດຮັກສາ	28	20,000			28	560,000
ເກັບກ່ຽວ (ໝາກ, ໜໍ່, ຫົວ)	6	20,000			6	120,000
ໜຶ້ງ ແລະ ຕາກ	4	20,000			4	80,000
ຂົນສົ່ງ						
ອື່ນໆ						
ລວມ	85	(ງ)	(ຈ)	0	(ສ)	1,700,000
ລວມຄ່າແຮງງານທັງໝົດ	(ຊ) = (ຈ) + (ສ)		(ຊ)	1,700,000		

ລວມມູນຄ່າຂອງສິ່ງນຳເຂົ້າ	(ຍ) = (ກ)+(ຈ)	(ດ) = (ຂ)+(ສ)	(ຍ)	2,475,000	(ດ)	1,740,000
ລວມມູນຄ່າຂອງສິ່ງນຳເຂົ້າທັງໝົດ	(ຕ) = (ຍ) + (ດ)		(ຕ)	4,215,000		

3. ຜົນໄດ້ຮັບ

3.1. ມູນຄ່າຂອງຜົນໄດ້ຮັບ	ຫົວໜ່ວຍ	ຈຳນວນທັງໝົດ	ລາຄາ/ຫົວໜ່ວຍ (ກີບ)	ຄິດເປັນເງິນ (ກີບ)			
				ຈຳນວນ	ເປັນເງິນສົດ	ຈຳນວນ	ບໍ່ເປັນເງິນສົດ
ຂາຍໝາກຂ່າ	ກິໂລ	1,600	6,000	1600	9,600,000		
ໝາກຂ່າທີ່ໄດ້ຊົມໃຊ້ໃນຄອບຄົວ	ກິໂລ	2	6,000			2	12,000
ໝາກຂ່າທີ່ໄດ້ໃຫ້ໝູ່ເພື່ອນ ແລະ ພີ່ນ້ອງ	ກິໂລ	30	6,000			30	180,000
ໝາກຂ່າທີ່ແລກປ່ຽນ	ກິໂລ						
ໝາກຂ່າທີ່ຍັງເຫຼືອໃນປະຈຸບັນ	ກິໂລ						
ຫົວຂ່າ	ກິໂລ						
ໜໍ່ຂ່າ	ກິໂລ						
ລວມ	ກິໂລ	1,632	(ຖ)	(ທ)	9,600,000	(ນ)	192,000
ລວມມູນຄ່າຜົນໄດ້ຮັບທັງໝົດ		(ບ) = (ທ) + (ນ)		(ບ)	9,792,000		

3.2. ມູນຄ່າຜົນຜະລິດທີ່ຖືກເສຍຫາຍ	ຫົວໜ່ວຍ	ຈຳນວນ	ລາຄາ/ຫົວໜ່ວຍ (ກີບ)	ຄິດເປັນມູນຄ່າ (ກີບ)
ໝາກຂ່າ ທີ່ຖືກເສຍຫາຍ				

ໝາຍເຫດ:

----

4. ການຄິດໄລ່ເສດຖະກິດ

4.1. ການຄິດໄລ່ຜົນກຳໄລ/ຂາດທຶນ	ແບບຕັ້ງຄິດໄລ່		ລວມທັງໝົດ (ກີບ)
ດຸ່ນດ່ຽງເງິນສົດ	(ປ) = (ທ) - (ຍ)	(ປ)	7,125,000
ລວມຜົນກຳໄລທັງໝົດ	(ຜ) = (ບ) - (ຕ)	(ຜ)	5,577,000

4.2. ການວິເຄາະຜົນກຳໄລຕໍ່ຫົວໜ່ວຍ			
ຜົນກຳໄລລວມ / 1 ວັນງານ	(ຝ) = (ຜ) / (ງ)	(ຝ)	65,612
ຜົນກຳໄລລວມ / 1 ເຮັກຕາ	(ພ) = (ຜ) / (ຟ)	(ພ)	5,577,000

ຟອມ 10: ການຄິດໄລ່ເສດຖະກິດສຳລັບການປູກຖົ່ວແຮລ້ຽງຄັ່ງ

1. ຂໍ້ມູນທົ່ວໄປ

ຊື່ ແລະ ນາມສະກຸນຂອງຊາວກະສິກອນ	ບ້ານ	ລວມຜົນຜະລິດທັງໝົດ (ກິໂລກຣາມ)
ວັນເດືອນປີເກັບກຳຂໍ້ມູນ	ເມືອງ	ສະມັດຕະພາບ (ກລ/ຮຕ)
ໄລຍະການຜະລິດ (ລະດູການ: ແຕ່ເດືອນປີ ເຖິງ ເດືອນປີ)	ແຂວງ	ລວມເນື້ອທີ່ (ເຮັກຕາ) (ຟ)

2. ສິ່ງນຳເຂົ້າ

2.1. ທຶນໝູນວຽນ:	ຫົວໜ່ວຍ	ຈຳນວນທັງໝົດ	ລາຄາ/ຫົວໜ່ວຍ (ກີບ)	ຄິດເປັນເງິນ (ກີບ)			
				ຈຳນວນ	ເປັນເງິນສົດ	ຈຳນວນ	ບໍ່ເປັນເງິນສົດ
ແນວພັນຖົ່ວແຮ							
ແນວພັນຄັ່ງ							
ຝຸ່ນທຳມະຊາດ							
ຝຸ່ນວິທະຍາສາດ							
ຢາປາບສັດຕູພືດ							
ເປົາ							
ຜ້າຢາງສຳລັບຕາກ							
ອື່ນໆ							
ລວມ				(ກ)		(ຂ)	
ລວມມູນຄ່າທຶນໝູນວຽນທັງໝົດ			(ຄ) = (ກ) + (ຂ)	(ຄ)			

2.2. ຄ່າແຮງງານ	ຈຳນວນວັນງານ	ລາຄາ ຕໍ່ວັນງານ (ກີບ)	ຄິດເປັນເງິນ (ກີບ)			
			ຈຳນວນ	ເປັນເງິນສົດ	ຈຳນວນ	ບໍ່ເປັນເງິນສົດ
ຖາງ						
ຈູດ						
ອະນາໄມ						
ເຮັດຮົ້ວ						
ປູກຖົ່ວແຮ						
ປ່ອຍຄັ່ງ						
ບົວລະບັດຮັກສາ						
ດາຍຫຍ້າ						
ເກັບຄັ່ງ						
ແປຮູບ (ໜຶ້ງ, ຕາກ, ຕົ້ມ)						
ຂົນສົ່ງ						
ອື່ນໆ						
ລວມ		(ງ)	(ຈ)		(ສ)	
ລວມຄ່າແຮງງານທັງໝົດ		(ຊ) = (ຈ) + (ສ)	(ຊ)			

ລວມມູນຄ່າຂອງສິ່ງນຳເຂົ້າ	(ຍ) = (ກ)+(ຈ)	(ດ) = (ຂ)+(ສ)	(ຍ)		(ດ)	
ລວມມູນຄ່າຂອງສິ່ງນຳເຂົ້າທັງໝົດ		(ຕ) = (ຍ) + (ດ)	(ຕ)			

3. ຜົນໄດ້ຮັບ

3.1. ມູນຄ່າຂອງຜົນໄດ້ຮັບ	ຫົວໜ່ວຍ	ຈຳນວນທັງໝົດ	ລາຄາ/ຫົວໜ່ວຍ (ກີບ)	ຄິດເປັນເງິນ (ກີບ)			
				ຈຳນວນ	ເປັນເງິນສົດ	ຈຳນວນ	ບໍ່ເປັນເງິນສົດ
ຂາຍຄັ່ງແທ້ງ						X	X
ຄັ່ງທີ່ໄດ້ໃຊ້ເອງໃນຄອບຄົວ				X	X		
ຄັ່ງທີ່ໄດ້ໃຫ້ໝູ່ເພື່ອນ ແລະ ພີ່ນ້ອງ				X	X		
ຄັ່ງທີ່ແລກປ່ຽນ				X	X		
ຄັ່ງທີ່ເກັບໄວ້ເປັນແນວພັນ				X	X		
ຄັ່ງທີ່ຍັງເຫຼືອໃນປະຈຸບັນ				X	X		
ຖົ່ວແຮ		X	X				
ຄັ່ງສົດ		X	X				
ຄັ່ງແປຮູບ		X	X				
ລວມ			(ຖ)	(ທ)		(ນ)	
ລວມມູນຄ່າຜົນໄດ້ຮັບທັງໝົດ			(ບ) = (ທ) + (ນ)	(ບ)			

3.2. ມູນຄ່າຜົນຜະລິດທີ່ຖືກເສຍຫາຍ	ຫົວໜ່ວຍ	ຈຳນວນ	ລາຄາ/ຫົວໜ່ວຍ(ກີບ)	ຄິດເປັນມູນຄ່າ (ກີບ)
ຄັ່ງທີ່ຖືກເສຍຫາຍ				

ໝາຍເຫດ:

4. ການຄິດໄລ່ເສດຖະກິດ

4.1. ການຄິດໄລ່ຜົນກຳໄລ/ຂາດທຶນ	ແບບຄິດໄລ່	ລວມທັງໝົດ (ກີບ)
ດຸ່ນດ່ຽງເງິນສົດ	(ປ) = (ທ) - (ຍ)	(ປ)
ລວມຜົນກຳໄລທັງໝົດ	(ຜ) = (ບ) - (ຕ)	(ຜ)

4.2. ການວິເຄາະຜົນກຳໄລຕໍ່ຫົວໜ່ວຍ		
ຜົນກຳໄລລວມ / 1 ວັນງານ	(ຝ) = (ຜ) / (ງ)	(ຝ)
ຜົນກຳໄລລວມ / 1 ເຮັກຕາ	(ພ) = (ຜ) / (ຟ)	(ພ)

ຟອມ 10: ການຄິດໄລ່ເສດຖະກິດສຳລັບການປູກຖົ່ວແຮລ້ຽງຄັ່ງ

1. ຂໍ້ມູນທົ່ວໄປ

ຊື່ ແລະ ນາມສະກຸນຂອງຊາວກະສິກອນ	ບ້ານ	ລວມຜົນຜະລິດທັງໝົດ (ກິໂລກາມ)
ນາງ ອ່ອນພັນ	ດອນແອນ	62
ວັນເດືອນປີເກັບກຳຂໍ້ມູນ	ເມືອງ	ສະມັດຕະພາບ (ກລ/ຮຕ)
ວັນທີ 04/06/2008	ງາ	310
ໄລຍະການຜະລິດ(ລະດູການ: ແຕ່ເດືອນປີ ເຖິງ ເດືອນປີ)	ແຂວງ	ລວມເນື້ອທີ່ (ເຮັກຕາ) (ຟ)
ເດືອນ 11 ປີ 2007 ຫາ 05 ປີ 2008	ອຸດົມໄຊ	0.2

2. ສິ່ງນຳເຂົ້າ

2.1. ທຶນໝູນວຽນ:	ຫົວໜ່ວຍ	ຈຳນວນທັງໝົດ	ລາຄາ/ຫົວໜ່ວຍ (ກີບ)	ຄິດເປັນເງິນ (ກີບ)			
				ຈຳນວນ	ເປັນເງິນສົດ	ຈຳນວນ	ບໍ່ເປັນເງິນສົດ
ແນວພັນຖົ່ວແຮ	ກິໂລ	0.50	4,000			0.50	2,000
ແນວພັນຄັ່ງ	ກິໂລ	12	18,000	12	216,000		
ຝຸ່ນທຳມະຊາດ							
ຝຸ່ນວິທະຍາສາດ							
ຢາປາບສັດຕູພືດ							
ເປົາ							
ຜ້າຢາງສຳລັບຕາກ							
ອື່ນໆ							
ລວມ				(ກ)	216,000	(ຂ)	2,000
ລວມມູນຄ່າທຶນໝູນວຽນທັງໝົດ		(ຄ) = (ກ) + (ຂ)		(ຄ)	218,000		

2.2. ຄ່າແຮງງານ	ຈຳນວນວັນງານ	ລາຄາ ຕໍ່ວັນງານ (ກີບ)	ຄິດເປັນເງິນ (ກີບ)			
			ຈຳນວນ	ເປັນເງິນສົດ	ຈຳນວນ	ບໍ່ເປັນເງິນສົດ
ຖາງ	4	15,000			4	60,000
ຈູດ	1	15,000			1	15,000
ອະນາໄມ	2	15,000			2	30,000
ເຮັດຮົ້ວ						
ປູກຖົ່ວແຮ	2	15,000			2	30,000
ປ່ອຍຄັ່ງ	1	15,000			1	15,000
ບົວລະບັດຮັກສາ	24	15,000			24	360,000
ເສຍຫຍ້າ	6	15,000			6	90,000
ເກັບກູ້	2	15,000			2	30,000
ແປຮູບ (ໜຶ້ງ, ຕາກ, ຕົ້ມ)	3	15,000			3	45,000
ຂົນສົ່ງ						
ອື່ນໆ						
ລວມ	45	(ງ)	(ຈ)	0	(ສ)	675,000
ລວມຄ່າແຮງງານທັງໝົດ	(ຊ) = (ຈ) + (ສ)		(ຊ)	675,000		

ລວມມູນຄ່າຂອງສິ່ງນຳເຂົ້າ	(ຍ) = (ກ)+(ຈ)	(ດ) = (ຂ)+(ສ)	(ຍ)	216,000	(ດ)	677,000
ລວມມູນຄ່າຂອງສິ່ງນຳເຂົ້າທັງໝົດ	(ຕ) = (ຍ) + (ດ)		(ຕ)	893,000		

3. ຜົນໄດ້ຮັບ

3.1. ມູນຄ່າຂອງຜົນໄດ້ຮັບ	ຫົວໜ່ວຍ	ຈຳນວນທັງໝົດ	ລາຄາ/ຫົວໜ່ວຍ (ກີບ)	ຄິດເປັນເງິນ (ກີບ)			
				ຈຳນວນ	ເປັນເງິນສົດ	ຈຳນວນ	ບໍ່ເປັນເງິນສົດ
ຂາຍຄັ່ງແຫ້ງ	ກິໂລ	53	15,000	53	795,000		
ຄັ່ງທີ່ໄດ້ໃຊ້ເອງໃນຄອບຄົວ	ກິໂລ	5	15,000			5	75,000
ຄັ່ງທີ່ໄດ້ໃຫ້ໝູ່ເພື່ອນ ແລະ ພີ່ນ້ອງ	ກິໂລ	1	15,000			1	15,000
ຄັ່ງທີ່ແລກປ່ຽນ	ກິໂລ	3	15,000			3	45,000
ຄັ່ງທີ່ເກັບໄວ້ເປັນແນວພັນ		0	0				
ຄັ່ງທີ່ຍັງເຫຼືອໃນປະຈຸບັນ	ກິໂລ	0	0			0	0
ຖົ່ວແຮ	ກິໂລ			20	200,000	50	500,000
ຄັ່ງສົດ							
ຄັ່ງແປຮູບ							
ລວມ	ກິໂລ	62	(ຖ)	(ທ)	995,000	(ນ)	635,000
ລວມມູນຄ່າຜົນໄດ້ຮັບທັງໝົດ		(ບ) = (ທ) + (ນ)		(ບ)	1,630,000		

3.2. ມູນຄ່າຜົນຜະລິດທີ່ຖືກເສຍຫາຍ	ຫົວໜ່ວຍ	ຈຳນວນ	ລາຄາ/ຫົວໜ່ວຍ (ກີບ)	ຄິດເປັນມູນຄ່າ (ກີບ)
ຄັ່ງທີ່ຖືກເສຍຫາຍ	ກິໂລ	20	15,000	300,000

ໝາຍເຫດ: ຕົ້ນຖົ່ວແຮຕາຍ ອາດເປັນຍ້ອນປ່ອຍຄັ່ງໃສ່ໃນເວລາຕົ້ນຖົ່ວຍັງອ່ອນໂພດ

4. ການຄິດໄລ່ເສດຖະກິດ

4.1. ການຄິດໄລ່ຜົນກຳໄລ/ຂາດທຶນ	ແບບຄິດໄລ່		ລວມທັງໝົດ (ກີບ)
ດຸ່ນດ່ຽງເງິນສົດ	(ປ) = (ທ) - (ຍ)	(ປ)	779,000
ລວມຜົນກຳໄລທັງໝົດ	(ຜ) = (ບ) - (ຕ)	(ຜ)	737,000

4.2. ການວິເຄາະຜົນກຳໄລຕໍ່ຫົວໜ່ວຍ			
ຜົນກຳໄລລວມ / 1 ວັນງານ	(ຝ) = (ຜ) / (ງ)	(ຝ)	16,378
ຜົນກຳໄລລວມ / 1 ເຮັກຕາ	(ພ) = (ຜ) / (ຟ)	(ພ)	3,685,000

ຟອມ 11: ການຄິດໄລ່ເສດຖະກິດສຳລັບການປູກເຄື່ອງປ່າຂອງດົງ

1. ຂໍ້ມູນທົ່ວໄປ

ຊື່ ແລະ ນາມສະກຸນຂອງຊາວກະສິກອນ	ບ້ານ	ປະເພດເຄື່ອງປ່າຂອງດົງ	
ວັນເດືອນປີເກັບກຳຂໍ້ມູນ	ເມືອງ	ລວມຜົນຜະລິດ (ກລ)	ສະມັດຕະພາບ (ກລ/ຮຕ)
ໄລຍະການຜະລິດ(ລະດູການ: ແຕ່ເດືອນປີ ເຖິງ ເດືອນປີ)	ແຂວງ	ລວມເນື້ອທີ່ (ເຮັກຕາ) (ຟ)	

2. ສິ່ງນຳເຂົ້າ

2.1. ທຶນໝູນວຽນ:	ຫົວໜ່ວຍ	ຈຳນວນທັງໝົດ	ລາຄາ/ຫົວໜ່ວຍ (ກີບ)	ຄິດເປັນເງິນ (ກີບ)			
				ຈຳນວນ	ເປັນເງິນສົດ	ຈຳນວນ	ບໍ່ເປັນເງິນສົດ
ແນວພັນ							
ຖົງຢາງກ້າເບ້ຍ							
ຝຸ່ນທຳມະຊາດ							
ຝຸ່ນວິທະຍາສາດ							
ຢາປາບສັດຕູພືດ							
ເບົ້າ							
ອື່ນໆ							
ລວມ				(ກ)		(ຂ)	
ລວມມູນຄ່າທຶນໝູນວຽນທັງໝົດ			(ຄ) = (ກ) + (ຂ)	(ຄ)			

2.2. ຄ່າແຮງງານ	ຈຳນວນວັນງານ	ລາຄາ ຕໍ່ວັນງານ (ກີບ)	ຄິດເປັນເງິນ (ກີບ)			
			ຈຳນວນ	ເປັນເງິນສົດ	ຈຳນວນ	ບໍ່ເປັນເງິນສົດ
ຖາງ						
ຈູດ						
ອະນາໄມ						
ເຮັດຮົ້ວ						
ເຮັດເຮືອນກ້າເບ້ຍ						
ກະກຽມດິນ						
ກະກຽມແນວພັນ (ຊ່າຍເບົ້າ,ແນວພັນ, ປັກຊຳ)						
ບົວລະບັດຮັກສາເວລາປັກຊຳ						
ປູກ						
ບົວລະບັດຮັກສາ ແລະ ເສບທາຢາ						
ເກັບຫຼູ້, ຫັບ, ຊູດ ແລະ ຕາກ						
ຂົນສົ່ງ						
ອື່ນໆ						
ລວມ		(ງ)	(ຈ)		(ສ)	
ລວມຄ່າແຮງງານທັງໝົດ		(ຊ) = (ຈ) + (ສ)	(ຊ)			

ລວມມູນຄ່າຂອງສິ່ງນຳເຂົ້າ	(ຍ) = (ກ)+(ຈ)	(ດ) = (ຂ)+(ສ)	(ຍ)		(ດ)	
ລວມມູນຄ່າຂອງສິ່ງນຳເຂົ້າທັງໝົດ		(ຕ) = (ຍ) + (ດ)	(ຕ)			

3. ຜົນໄດ້ຮັບ

3.1. ມູນຄ່າຂອງຜົນໄດ້ຮັບ	ຫົວໜ່ວຍ	ຈຳນວນທັງໝົດ	ລາຄາ/ຫົວໜ່ວຍ (ກີບ)	ຄິດເປັນເງິນ (ກີບ)			
				ຈຳນວນ	ເປັນເງິນສົດ	ຈຳນວນ	ບໍ່ເປັນເງິນສົດ
ຜົນຜະລິດທີ່ໄດ້ຂາຍ						X	X
ຜົນຜະລິດທີ່ໄດ້ຊົມໃຊ້ໃນຄອບຄົວ				X	X		
ຜົນຜະລິດທີ່ໄດ້ແບ່ງປັນໃຫ້ຜູ້ອື່ນ				X	X		
ຜົນຜະລິດທີ່ໄດ້ແລກປ່ຽນ				X	X		
ຜົນຜະລິດທີ່ຍັງເຫຼືອໃນປະຈຸບັນ				X	X		
ລວມ			(ຖ)	(ທ)		(ນ)	
ລວມມູນຄ່າຜົນໄດ້ຮັບທັງໝົດ			(ບ) = (ທ) + (ນ)	(ບ)			

3.2. ມູນຄ່າຜົນຜະລິດທີ່ຖືກເສຍຫາຍ	ຫົວໜ່ວຍ	ຈຳນວນ	ລາຄາ/ຫົວໜ່ວຍ(ກີບ)	ຄິດເປັນມູນຄ່າ (ກີບ)
ຜົນຜະລິດທີ່ຖືກເສຍຫາຍ				

ໝາຍເຫດ:

4. ການຄິດໄລ່ເສດຖະກິດ

4.1. ການຄິດໄລ່ຜົນກຳໄລ/ຂາດທຶນ	ແບບຄິດໄລ່	ລວມທັງໝົດ (ກີບ)
ດຸ່ນດ່ຽງເງິນສົດ	(ປ) = (ທ) - (ຍ)	(ປ)
ລວມຜົນກຳໄລທັງໝົດ	(ຜ) = (ບ) - (ຕ)	(ຜ)

4.2. ການວິເຄາະຜົນກຳໄລຕໍ່ຫົວໜ່ວຍ		
ຜົນກຳໄລລວມ / 1 ວັນງານ	(ຝ) = (ຜ) / (ງ)	(ຝ)
ຜົນກຳໄລລວມ / 1 ເຮັກຕາ	(ພ) = (ຜ) / (ຟ)	(ພ)

ຟອມ 11: ການຄິດໄລ່ເສດຖະກິດສຳລັບການປູກເຄື່ອງປ່າຂອງດົງ

1. ຂໍ້ມູນທົ່ວໄປ

ຊື່ແລະນາມສະກຸນຂອງຊາວກະສິກອນ	ບ້ານ	ປະເພດເຄື່ອງປ່າຂອງດົງ	
ທ້າວ ແທງ	ດອນແດນ	ເປືອກເມືອກ	
ວັນເດືອນປີເກັບກຳຂໍ້ມູນ	ເມືອງ	ລວມຜົນຜະລິດ (ກລ)	ສະມັດຕະພາບ (ກລ/ຮຕ)
ວັນທີ 04/06/2008	ງາ	1,280	1,280
ໄລຍະການຜະລິດ (ສະຫຼຸບ: ແຕ່ເດືອນປີ ເຖິງ ເດືອນປີ)	ແຂວງ	ລວມເນື້ອທີ່ (ເຮັກຕາ) (ຟ)	
ເດືອນ 1 ປີ 2007 ຫາ ເດືອນ 12 ປີ 2007	ອຸດົມໄຊ	1	

2. ສິ່ງນຳເຂົ້າ

2.1. ທຶນໝູນວຽນ:	ຫົວໜ່ວຍ	ຈຳນວນທັງໝົດ	ລາຄາ/ຫົວໜ່ວຍ (ກີບ)	ຄິດເປັນເງິນ (ກີບ)			
				ຈຳນວນ	ເປັນເງິນສົດ	ຈຳນວນ	ບໍ່ເປັນເງິນສົດ
ແນວພັນ					-		
ຖົງຢາງກ້າເບ້ຍ	ກິໂລ	2	12,000	2	24,000		
ຝຸ່ນຄອກ					-		
ຝຸ່ນວິທະຍາສາດ					-		
ຢາປາບສັດຕູພືດ	ປ໋ອງ	2	17,000	2	34,000		
ເປົ້າ					-		
ອື່ນໆ					-		
ລວມ				(ກ)	58,000	(ຂ)	0
ລວມມູນຄ່າທຶນໝູນວຽນທັງໝົດ		(ຄ) = (ກ) + (ຂ)		(ຄ)	58,000		

2.2. ຄ່າແຮງງານ	ຈຳນວນວັນງານ	ລາຄາ ຕໍ່ວັນງານ (ກີບ)	ຄິດເປັນເງິນ (ກີບ)			
			ຈຳນວນ	ເປັນເງິນສົດ	ຈຳນວນ	ບໍ່ເປັນເງິນສົດ
ຖາງ	40	20,000			40	800,000
ຈູດ	2	20,000			2	40,000
ຂົນກາໄມ້	12	20,000			12	240,000
ເຮັດຮົ້ວ	1	20,000			1	20,000
ເຮັດເຮືອນກ້າເບ້ຍ	1	20,000			1	20,000
ກະກຽມດິນ						
ກະກຽມແນວພັນ (ຊ່າຍເປົ້າ,ຫາແນວພັນ, ປັກຊຳ)	11	20,000			11	220,000
ບົວລະບັດຮັກສາເວລາປັກຊຳ						
ປູກ	11	20,000			11	220,000
ບົວລະບັດຮັກສາ ແລະ ເສຍຫຍ້າ	30	20,000			30	600,000
ເກັບກູ້, ຫັບ, ຂູດ ແລະ ຕາກ	180	20,000			180	3,600,000
ຂົນສົ່ງ						
ອື່ນໆ						
ລວມ	288	(ງ)	(ຈ)	0	(ສ)	5,760,000
ລວມຄ່າແຮງງານທັງໝົດ	(ຊ) = (ຈ) + (ສ)		(ຊ)	5,760,000		

ລວມມູນຄ່າຂອງສິ່ງນຳເຂົ້າ	(ຍ) = (ກ)+(ຈ)	(ດ) = (ຂ)+(ສ)	(ຍ)	58,000	(ດ)	5,760,000
ລວມມູນຄ່າຂອງສິ່ງນຳເຂົ້າທັງໝົດ	(ຕ) = (ຍ) + (ດ)		(ຕ)	5,818,000		

3. ຜົນໄດ້ຮັບ

3.1. ມູນຄ່າຂອງຜົນໄດ້ຮັບ	ຫົວໜ່ວຍ	ຈຳນວນທັງໝົດ	ລາຄາ/ຫົວໜ່ວຍ (ກີບ)	ຄິດເປັນເງິນ (ກີບ)			
				ຈຳນວນ	ເປັນເງິນສົດ	ຈຳນວນ	ບໍ່ເປັນເງິນສົດ
ຜົນຜະລິດທີ່ໄດ້ຂາຍ	ກິໂລ	1,280	6,500	1,280	8,320,000	X	X
ຜົນຜະລິດທີ່ໄດ້ຊົມໃຊ້ໃນຄອບຄົວ	ກິໂລ			X	X		
ຜົນຜະລິດທີ່ໄດ້ແບ່ງປັນໃຫ້ຜູ້ອື່ນ	ກິໂລ			X	X		
ຜົນຜະລິດທີ່ໄດ້ແລກປ່ຽນ	ກິໂລ			X	X		
ຜົນຜະລິດທີ່ຍັງເຫຼືອໃນປະຈຸບັນ	ກິໂລ			X	X		
ລວມ	ກິໂລ	1,280	(ຖ)	(ທ)	8,320,000	(ນ)	0
ລວມມູນຄ່າຜົນໄດ້ຮັບທັງໝົດ		(ບ) = (ທ) + (ນ)		(ບ)	8,320,000		

3.2. ມູນຄ່າຜົນຜະລິດທີ່ຖືກເສຍຫາຍ	ຫົວໜ່ວຍ	ຈຳນວນ	ລາຄາ/ຫົວໜ່ວຍ (ກີບ)	ຄິດເປັນມູນຄ່າ (ກີບ)
ຜົນຜະລິດທີ່ຖືກເສຍຫາຍ	ກິໂລ	20	6,500	130,000

ໝາຍເຫດ: ນ້ຳຖ້ວມ

4. ການຄິດໄລ່ເສດຖະກິດ

4.1. ການຄິດໄລ່ຜົນກຳໄລ/ຂາດທຶນ	ແບບຕັ້ງຄິດໄລ່		ລວມທັງໝົດ (ກີບ)
ດຸ່ນດ່ຽງເງິນສົດ	(ປ) = (ທ) - (ຍ)	(ປ)	8,262,000
ລວມຜົນກຳໄລທັງໝົດ	(ຜ) = (ປ) - (ຕ)	(ຜ)	2,502,000

4.2. ການວິເຄາະຜົນກຳໄລຕໍ່ຫົວໜ່ວຍ			
ຜົນກຳໄລລວມ / 1 ວັນງານ	(ຝ) = (ຜ) / (ງ)	(ຝ)	8,688
ຜົນກຳໄລລວມ / 1 ເຮັກຕາ	(ພ) = (ຜ) / (ຟ)	(ພ)	2,502,000

ຟອມ 12: ການຄິດໄລ່ເສດຖະກິດສຳລັບການລ້ຽງສັດປີກ

1. ຂໍ້ມູນທົ່ວໄປ

ຊື່ ແລະ ນາມສະກຸນຂອງຊາວກະສິກອນ	ບ້ານ	ປະເພດສັດປີກ	
		☐ ໄກ່	☐ ເປັດ
ວັນເດືອນປີເກັບກຳຂໍ້ມູນ	**ເມືອງ**	☐ ໄກ່ງວງ	☐ ຫ່ານ
ໄລຍະການຜະລິດ (ລະບຸການ: ແຕ່ເດືອນ/ປີ ເຖິງ ເດືອນ/ປີ)	**ແຂວງ**	**ລວມຈຳນວນສັດໃນຮອບວຽນ (ໂຕ) (ຟ)**	

2. ສິ່ງນຳເຂົ້າ

2.1. ທຶນໝູນວຽນ:	ຫົວໜ່ວຍ	ຈຳນວນທັງໝົດ	ລາຄາ/ຫົວໜ່ວຍ (ກີບ)	ຄິດເປັນເງິນ (ກີບ)			
				ຈຳນວນ	ເປັນເງິນສົດ	ຈຳນວນ	ບໍ່ເປັນເງິນສົດ
ໄກ່ທີ່ມີໃນເບື້ອງຕົ້ນ (ມີແລ້ວ)				X	X		
ໄກ່ທີ່ຊື້ເຂົ້າມາໃໝ່/ໄດ້ຮັບຈາກຜູ້ອື່ນ							
ຫົວອາຫານ							
ອາຫານທຳມະດາ (ຮຳ, ເຂົ້າປຽນ, ສາລີ...)							
ຢາປ້ອງກັນ (ວັກຊີນ)							
ຢາປິ່ນປົວ							
ອື່ນໆ							
ລວມ				(ກ)		(ຂ)	
ລວມມູນຄ່າທຶນໝູນວຽນທັງໝົດ		(ຄ) = (ກ) + (ຂ)		(ຄ)			

2.2. ຄ່າແຮງງານ	ຈຳນວນວັນງານ	ລາຄາ ຕໍ່ວັນງານ (ກີບ)	ຄິດເປັນເງິນ (ກີບ)			
			ຈຳນວນ	ເປັນເງິນສົດ	ຈຳນວນ	ບໍ່ເປັນເງິນສົດ
ລ້າງຄອກ/ສ້ອມແປງ						
ໃຫ້ອາຫານ						
ປົວລະບັດຮັກສາ (ອານາໄມ, ປິ່ນປົວ)						
ຂົນສົ່ງ						
ອື່ນໆ						
ລວມ		(ງ)	(ຈ)		(ສ)	
ລວມຄ່າແຮງງານທັງໝົດ	(ຊ) = (ຈ) + (ສ)		(ຊ)			

ລວມມູນຄ່າຂອງສິ່ງນຳເຂົ້າ	(ຍ) = (ກ)+(ຈ)	(ດ) = (ຂ)+(ສ)	(ຍ)		(ດ)	
ລວມມູນຄ່າຂອງສິ່ງນຳເຂົ້າທັງໝົດ	(ຕ) = (ຍ) + (ດ)		(ຕ)			

3. ຜົນໄດ້ຮັບ

3.1. ມູນຄ່າຂອງຜົນໄດ້ຮັບ	ຫົວໜ່ວຍ	ຈຳນວນທັງໝົດ	ລາຄາ/ຫົວໜ່ວຍ (ກີບ)	ຄິດເປັນເງິນ (ກີບ)			
				ຈຳນວນ	ເປັນເງິນສົດ	ຈຳນວນ	ບໍ່ເປັນເງິນສົດ
ໄກ່ທີ່ໄດ້ຂາຍ						X	X
ໄກ່ທີ່ໄດ້ຊົມໃຊ້ໃນຄອບຄົວ				X	X		
ໄກ່ທີ່ໄດ້ໃຫ້ໝູ່ເພື່ອນ ແລະ ພີ່ນ້ອງ				X	X		
ໄກ່ທີ່ໄດ້ແລກປ່ຽນ				X	X		
ໄກ່ທີ່ຍັງເຫຼືອໃນປະຈຸບັນ				X	X		
ໄຂ່ໄກ່		X	X				
ລວມ			(ຖ)	(ທ)		(ນ)	
ລວມມູນຄ່າຜົນໄດ້ຮັບທັງໝົດ		(ປ) = (ທ) + (ນ)		(ປ)			

3.2. ມູນຄ່າຜົນຜະລິດທີ່ຖືກເສຍຫາຍ	ຫົວໜ່ວຍ	ຈຳນວນ	ລາຄາ/ຫົວໜ່ວຍ(ກີບ)	ຄິດເປັນມູນຄ່າ (ກີບ)
ໄກ່ທີ່ ຕາຍ ຫຼື ຖືກເສຍຫາຍ				

ໝາຍເຫດ:

----

4. ການຄິດໄລ່ເສດຖະກິດ

4.1. ການຄິດໄລ່ຜົນກຳໄລ/ຂາດທຶນ	ແບບຕັ້ງຄິດໄລ່	ລວມທັງໝົດ (ກີບ)	
ດຸ່ນດ່ຽງເງິນສົດ	(ບ) = (ທ) - (ຍ)	(ບ)	
ລວມຜົນກຳໄລທັງໝົດ	(ຜ) = (ປ) - (ຕ)	(ຜ)	

4.2. ການວິເຄາະຜົນກຳໄລຕໍ່ຫົວໜ່ວຍ			
ຜົນກຳໄລລວມ / 1 ວັນງານ	(ຝ) = (ຜ) / (ງ)	(ຝ)	
ຜົນກຳໄລລວມ / 1 ໂຕ	(ພ) = (ຜ) / (ຟ)	(ພ)	

ຟອມ 12: ການຄິດໄລ່ເສດຖະກິດສຳລັບການລ້ຽງສັດປີກ

1. ຂໍ້ມູນທົ່ວໄປ

ຊື່ ແລະ ນາມສະກຸນຂອງຊາວກະສິກອນ	ບ້ານ	ປະເພດສັດປີກ	
ທ. ສົມຈັນ	ດອນແອ່ນ	☑ ໄກ່	☐ ເປັດ
ວັນເດືອນປີເກັບກຳຂໍ້ມູນ	**ເມືອງ**		
4/6/2008	ງາ	☐ ໄກ່ງວງ	☐ ຫ່ານ
ໄລຍະການຜະລິດ(1 ລະດູການ: ແຕ່ເດືອນ/ປີ ເຖິງ ເດືອນ/ປີ)	**ແຂວງ**	**ລວມຈຳນວນສັດໃນຂອບວຽນ (ໂຕ) (ຟ)**	
ເດືອນ 6/ 2007 ເຖິງ ເດືອນ 5/2008	ອຸດົມໄຊ	58	

2. ສິ່ງນຳເຂົ້າ

2.1. ທຶນໝູນວຽນ	ຫົວໜ່ວຍ	ຈຳນວນທັງໝົດ	ລາຄາ/ຫົວໜ່ວຍ (ກີບ)	ຄິດເປັນເງິນ (ກີບ)			
				ຈຳນວນ	ເປັນເງິນສົດ	ຈຳນວນ	ບໍ່ເປັນເງິນສົດ
ໄກ່ທີ່ມີໃນເບື້ອງຕົ້ນ (ມີແລ້ວ)	ໂຕ	30	15,000	X	X	30	450,000
ໄກ່ທີ່ຊື້ເຂົ້າມາໃໝ່/ໄດ້ຮັບຈາກຜູ້ອື່ນ	ໂຕ	8	18,000	8	144000		
ຫົວອາຫານ	ກິໂລ	3	4,000	3	12000		
ອາຫານທຳມະດາ (ຮຳ, ເຂົ້າປຽນ, ສາລີ...)							
ຢາປ້ອງກັນ (ວັກຊີນ)							
ຢາປິ່ນປົວ							
ອື່ນໆ							
ລວມ				(ກ)	156,000	(ຂ)	450,000
ລວມມູນຄ່າທຶນໝູນວຽນທັງໝົດ		(ຄ) = (ກ) + (ຂ)		(ຄ)	606,000		

2.2. ຄ່າແຮງງານ	ຈຳນວນວັນງານ	ລາຄາ ຕໍ່ວັນງານ (ກີບ)	ຄິດເປັນເງິນ (ກີບ)			
			ຈຳນວນ	ເປັນເງິນສົດ	ຈຳນວນ	ບໍ່ເປັນເງິນສົດ
ສ້າງຄອກ/ສ້ອມແປງ	6	15000			6	90,000
ໃຫ້ອາຫານ	20	15000			20	300,000
ປົວລະບັດຮັກສາ (ອານາໄມ, ປິ່ນປົວ)						
ຂົນສົ່ງ						
ອື່ນໆ						
ລວມ	26	(ງ)	(ຈ)	0	(ສ)	390,000
ລວມຄ່າແຮງງານທັງໝົດ	(ຊ) = (ຈ) + (ສ)		(ຊ)	390,000		

ລວມມູນຄ່າຂອງສິ່ງນຳເຂົ້າ	(ຍ) = (ກ)+(ຈ)	(ດ) = (ຂ)+(ສ)	(ຍ)	156,000	(ດ)	840,000
ລວມມູນຄ່າຂອງສິ່ງນຳເຂົ້າທັງໝົດ	(ຕ) = (ຍ) + (ດ)		(ຕ)	996,000		

3. ຜົນໄດ້ຮັບ

3.1. ມູນຄ່າຂອງຜົນໄດ້ຮັບ	ຫົວໜ່ວຍ	ຈຳນວນທັງໝົດ	ລາຄາ/ຫົວໜ່ວຍ (ກີບ)	ຄິດເປັນເງິນ (ກີບ)			
				ຈຳນວນ	ເປັນເງິນສົດ	ຈຳນວນ	ບໍ່ເປັນເງິນສົດ
ໄກ່ທີ່ໄດ້ຂາຍ	ໂຕ	10	20,000	10	200000	X	X
ໄກ່ທີ່ໄດ້ຊົມໃຊ້ໃນຄອບຄົວ	ໂຕ	5	20,000	X	X	5	100,000
ໄກ່ທີ່ໄດ້ໃຫ້ໝູ່ເພື່ອນ ແລະ ພີ່ນ້ອງ	ໂຕ	0	0	X	X	0	0
ໄກ່ທີ່ໄດ້ແລກປ່ຽນ	ໂຕ	3	20,000	X	X	3	60,000
ໄກ່ທີ່ຍັງເຫຼືອໃນປະຈຸບັນ	ໂຕ	40	20,000	X	X	40	800,000
ໄຂ່ໄກ່		X	X				
ລວມ	ໂຕ	58	(ຖ)	(ທ)	200,000	(ນ)	960,000
ລວມມູນຄ່າຜົນໄດ້ຮັບທັງໝົດ		(ປ) = (ທ) + (ນ)		(ປ)	1,160,000		

3.2. ມູນຄ່າຜົນຜະລິດທີ່ຖືກເສຍຫາຍ	ຫົວໜ່ວຍ	ຈຳນວນ	ລາຄາ/ຫົວໜ່ວຍ (ກີບ)	ຄິດເປັນມູນຄ່າ (ກີບ)
ໄກ່ທີ່ ຕາຍ ຫຼື ຖືກເສຍຫາຍ	ໂຕ	6	20,000	120,000

ສາຍເຫດ: ໄກ່ຕາຍຫ່າ, ຄົນລັກ, ລົດຢຽບ

---

4. ການຄິດໄລ່ເສດຖະກິດ

4.1. ການຄິດໄລ່ຜົນກຳໄລ/ຂາດທຶນ	ແບບຕັ້ງຄິດໄລ່		ລວມທັງໝົດ (ກີບ)
ດຸ່ນດ່ຽງເງິນສົດ	(ບ) = (ທ) - (ຍ)	(ບ)	44,000
ລວມຜົນກຳໄລທັງໝົດ	(ຜ) = (ປ) - (ຕ)	(ຜ)	164,000

4.2. ການວິເຄາະຜົນກຳໄລຕໍ່ຫົວໜ່ວຍ			
ຜົນກຳໄລລວມ / 1 ວັນງານ	(ຝ) = (ຜ) / (ງ)	(ຝ)	6,308
ຜົນກຳໄລລວມ / 1 ໂຕ	(ພ) = (ຜ) / (ຟ)	(ພ)	2,828

ຟອມ 13: ການຄິດໄລ່ເສດຖະກິດສຳລັບການລ້ຽງໝູ

1. ຂໍ້ມູນທົ່ວໄປ

ຊື່ ແລະ ນາມສະກຸນຂອງຊາວກະສິກອນ	ບ້ານ	ຊະນິດໝູ: ☐ ໝູລາດພື້ນເມືອງ ☐ ໝູພັນປັບປຸງ
ວັນເດືອນປີເກັບກຳຂໍ້ມູນ	ເມືອງ	
ໄລຍະການຜະລິດ: ລະດູການ: ແຕ່ເດືອນປີ ເຖິງ ເດືອນປີ	ແຂວງ	ລວມຈຳນວນໝູໃນຮອບວຽນ (ໂຕ) (ຟ)

2. ສິ່ງນຳເຂົ້າ

2.1. ທຶນໝູນວຽນ:	ຫົວໜ່ວຍ	ຈຳນວນທັງໝົດ	ລາຄາ/ຫົວໜ່ວຍ (ກີບ)	ຄິດເປັນເງິນ (ກີບ)			
				ຈຳນວນ	ເປັນເງິນສົດ	ຈຳນວນ	ບໍ່ເປັນເງິນສົດ
ໝູທີ່ມີໃນເບື້ອງຕົ້ນ (ມີແລ້ວ)				X	X		
ໝູທີ່ຊື້ເຂົ້າມາໃໝ່/ໄດ້ຮັບຈາກຜູ້ອື່ນ							
ຫົວອາຫານໝູນ້ອຍ							
ອາຫານທຳມະດາ (ຮຳ, ເຂົ້າປຽນ, ຂີ້ເຫຼົ້າ...)							
ອາຫານເສີມ (ຫຍ້າ ສະຕາຍໂລ, ມັນຕົ້ນ, ສາລີ...)							
ຢາວັກຊີນ							
ຢາປິ່ນປົວພະຍາດ							
ຟືນ							
ອຸປະກອນສຳລັບສ້ອມແປງຄອກໝູ							
ອື່ນໆ							
ລວມ				(ກ)		(ຂ)	
ລວມມູນຄ່າທຶນໝູນວຽນທັງໝົດ			(ຄ) = (ກ) + (ຂ)	(ຄ)			

2.2. ຄ່າແຮງງານ	ຈຳນວນວັນງານ	ລາຄາ ຕໍ່ວັນງານ (ກີບ)	ຄິດເປັນເງິນ (ກີບ)			
			ຈຳນວນ	ເປັນເງິນສົດ	ຈຳນວນ	ບໍ່ເປັນເງິນສົດ
ສ້າງ ແລະ ສ້ອມແປງຄອກ						
ຊອກຫາ ແລະ ກະກຽມອາຫານ						
ປ້ອງກັນ ແລະ ປິ່ນປົວພະຍາດສັດ						
ອະນາໄມຄອກ						
ຂົນສົ່ງ						
ອື່ນໆ						
ລວມ		(ງ)	(ຈ)		(ສ)	
ລວມຄ່າແຮງງານທັງໝົດ		(ຊ) = (ຈ) + (ສ)	(ຊ)			

ລວມມູນຄ່າຂອງສິ່ງນຳເຂົ້າ	(ຍ) = (ກ)+(ຈ)	(ດ) = (ຂ)+(ສ)	(ຍ)	(ດ)
ລວມມູນຄ່າຂອງສິ່ງນຳເຂົ້າທັງໝົດ	(ຕ) = (ຍ) + (ດ)		(ຕ)	

3. ຜົນໄດ້ຮັບ

3.1. ມູນຄ່າຂອງຜົນໄດ້ຮັບ	ຫົວໜ່ວຍ	ຈຳນວນທັງໝົດ	ລາຄາ/ຫົວໜ່ວຍ (ກີບ)	ຄິດເປັນເງິນ (ກີບ)			
				ຈຳນວນ	ເປັນເງິນສົດ	ຈຳນວນ	ບໍ່ເປັນເງິນສົດ
ລູກໝູທີ່ໄດ້ຂາຍ						X	X
ໝູໃຫຍ່ທີ່ໄດ້ຂາຍ						X	X
ໝູທີ່ໄດ້ຊົມໃຊ້ໃນຄົວເຮືອນ				X	X		
ໝູທີ່ໄດ້ແບ່ງປັນໃຫ້ໝູ່ເພື່ອນ ແລະ ພີ່ນ້ອງ				X	X		
ໝູທີ່ໄດ້ແລກປ່ຽນ				X	X		
ໝູໃຫຍ່ທີ່ຍັງເຫຼືອໃນປະຈຸບັນ				X	X		
ໝູນ້ອຍທີ່ຍັງເຫຼືອໃນປະຈຸບັນ				X	X		
ລວມ			(ຖ)	(ທ)		(ນ)	
ລວມມູນຄ່າຜົນໄດ້ຮັບທັງໝົດ			(ບ) = (ທ) + (ນ)	(ບ)			

3.2. ມູນຄ່າຜົນຜະລິດທີ່ຖືກເສຍຫາຍ	ຫົວໜ່ວຍ	ຈຳນວນ	ລາຄາ/ຫົວໜ່ວຍ(ກີບ)	ຄິດເປັນມູນຄ່າ (ກີບ)
ໝູນ້ອຍທີ່ຕາຍ ຫຼື ຖືກເສຍຫາຍ				
ໝູໃຫຍ່ທີ່ຕາຍ ຫຼື ຖືກເສຍຫາຍ				

ໝາຍເຫດ:

4. ການຄິດໄລ່ເສດຖະກິດ

4.1. ການຄິດໄລ່ຜົນກຳໄລ/ຂາດທຶນ	ແບບສູດຄິດໄລ່	ລວມທັງໝົດ (ກີບ)
ດຸ່ນດ່ຽງເງິນສົດ	(ປ) = (ທ) - (ຍ)	(ປ)
ລວມຜົນກຳໄລທັງໝົດ	(ຜ) = (ບ) - (ຕ)	(ຜ)

4.2. ການວິເຄາະຜົນກຳໄລຕໍ່ຫົວໜ່ວຍ		
ຜົນກຳໄລລວມ / 1 ວັນງານ	(ຝ) = (ຜ) / (ງ)	(ຝ)
ຜົນກຳໄລລວມ / 1 ໂຕ	(ພ) = (ຜ) / (ຟ)	(ພ)

ຟອມ 13: ການຄິດໄລ່ເສດຖະກິດສຳລັບການລ້ຽງໝູ

1. ຂໍ້ມູນທົ່ວໄປ

ຊື່ ແລະ ນາມສະກຸນຂອງຊາວກະສິກອນ	ບ້ານ	ຊະນິດໝູ	
ນ. ຈັນທອນ	ດອນແອ່ນ	☑ ໝູລາດພື້ນເມືອງ	☐ ໝູພັນປັບປຸງ
ວັນເດືອນປີເກັບກຳຂໍ້ມູນ	ເມືອງ		
4/6/2008	ງາ		
ໄລຍະການຜະລິດ (1 ຮອບວຽນ: ແຕ່ເດືອນ/ປີ ເຖິງ ເດືອນ/ປີ)	ແຂວງ	ລວມຈຳນວນໝູໃນຮອບວຽນ (ໂຕ) (ພ)	
1/6/ 07 ຫາ 31/5/08	ອຸດົມໄຊ	17	

2. ສິ່ງນຳເຂົ້າ

2.1. ຕົ້ນທຶນໝູນວຽນ:	ຫົວໜ່ວຍ	ຈຳນວນທັງໝົດ	ລາຄາ/ຫົວໜ່ວຍ (ກີບ)	ຄິດເປັນເງິນ (ກີບ)			
				ຈຳນວນ	ເປັນເງິນສົດ	ຈຳນວນ	ບໍ່ເປັນເງິນສົດ
ໝູທີ່ມີໃນເບື້ອງຕົ້ນ (ມີແລ້ວ)	ໂຕ	4	600,000			4	2,400,000
ໝູທີ່ຊື້ເຂົ້າມາໃໝ່/ໄດ້ຮັບຈາກຜູ້ອື່ນ	ໂຕ	5	100,000	5	500,000		
ຫົວອາຫານໝູນ້ອຍ					-		
ອາຫານທຳມະດາ (ຮຳ, ເຂົ້າປຽນ, ຂີ້ເຫຼົ້າ...)	ກະໂລ	720	4,000	240	960,000	480	1,920,000
ອາຫານເສີມ (ຫຍ້າ ລະຫາຍໄລ, ມັນຕົ້ນ, ສາລີ...)					-		
ຢາວັກຊີນ					-		
ຢາປິ່ນປົວພະຍາດ					-		
ຟືນ					-		
ອຸປະກອນສຳລັບລ້ອມແປງຄອກໝູ					-		
ອື່ນໆ					-		
ລວມ				(ກ)	1,460,000	(ຂ)	4,320,000
ລວມມູນຄ່າຕົ້ນທຶນໝູນວຽນທັງໝົດ		(ຄ) = (ກ) + (ຂ)		(ຄ)	5,780,000		

2.2. ຄ່າແຮງງານ	ຈຳນວນວັນງານ	ລາຄາ ຕໍ່ວັນງານ (ກີບ)	ຄິດເປັນເງິນ (ກີບ)			
			ຈຳນວນ	ເປັນເງິນສົດ	ຈຳນວນ	ບໍ່ເປັນເງິນສົດ
ລ້າງ ແລະ ລ້ອມແປງຄອກ						
ຊອກຫາ ແລະ ກະກຽມອາຫານ	120	15000			120	1,800,000
ປ້ອງກັນ ແລະ ປິ່ນປົວພະຍາດສັດ	1	45000	1	45,000		
ອະນາໄມຄອກ	20	15000			20	300,000
ຂົນສົ່ງ						
ອື່ນໆ						
ລວມ	141	(ງ)	(ຈ)	45,000	(ສ)	2,100,000
ລວມຄ່າແຮງງານທັງໝົດ	(ຊ) = (ຈ) + (ສ)		(ຊ)	2,145,000		

ລວມມູນຄ່າຂອງສິ່ງນຳເຂົ້າ	(ຍ) = (ກ)+(ຈ)	(ດ) = (ຂ)+(ສ)	(ຍ)	1,505,000	(ດ)	6,420,000
ລວມມູນຄ່າຂອງສິ່ງນຳເຂົ້າທັງໝົດ	(ຕ) = (ຍ) + (ດ)		(ຕ)	7,925,000		

3. ຜົນໄດ້ຮັບ

3.1. ມູນຄ່າຂອງຜົນໄດ້ຮັບ	ຫົວໜ່ວຍ	ຈຳນວນທັງໝົດ	ລາຄາ/ຫົວໜ່ວຍ (ກີບ)	ຄິດເປັນເງິນ (ກີບ)			
				ຈຳນວນ	ເປັນເງິນສົດ	ຈຳນວນ	ບໍ່ເປັນເງິນສົດ
ລູກໝູທີ່ໄດ້ຂາຍ	ໂຕ	5	100,000	5	500,000		
ໝູໃຫຍ່ທີ່ໄດ້ຂາຍ	ໂຕ	4	500,000	4	2,000,000		
ໝູທີ່ໄດ້ຊົມໃຊ້ໃນຄົວເຮືອນ	ໂຕ	1	500,000			1	500,000
ໝູທີ່ໄດ້ແບ່ງປັນໃຫ້ໝູ່ເພື່ອນ ແລະ ພີ່ນ້ອງ	ໂຕ						
ໝູທີ່ໄດ້ແລກປ່ຽນ	ໂຕ						
ໝູໃຫຍ່ທີ່ຍັງເຫຼືອໃນປະຈຸບັນ	ໂຕ	4	600,000			4	2,400,000
ໝູນ້ອຍທີ່ຍັງເຫຼືອໃນປະຈຸບັນ	ໂຕ	3	200,000			3	600,000
ລວມ	ໂຕ	17	(ຖ)	(ທ)	2,500,000	(ນ)	3,500,000
ລວມມູນຄ່າຜົນໄດ້ຮັບທັງໝົດ		(ປ) = (ທ) + (ນ)		(ປ)	6,000,000		

3.2. ມູນຄ່າຜົນຜະລິດທີ່ຖືກເສຍຫາຍ	ຫົວໜ່ວຍ	ຈຳນວນ	ລາຄາ/ຫົວໜ່ວຍ (ກີບ)	ຄິດເປັນມູນຄ່າ (ກີບ)
ໝູນ້ອຍທີ່ຕາຍ ຫຼື ຖືກເສຍຫາຍ				
ໝູໃຫຍ່ທີ່ຕາຍ ຫຼື ຖືກເສຍຫາຍ				

ໝາຍເຫດ:

----

4. ການຄິດໄລ່ເສດຖະກິດ

4.1. ການຄິດໄລ່ຜົນກຳໄລ/ຂາດທຶນ	ແບບຕັ້ງຄິດໄລ່		ລວມທັງໝົດ (ກີບ)
ດຸ່ນດ່ຽງເງິນສົດ	(ບ) = (ທ) - (ຍ)	(ບ)	995,000
ລວມຜົນກຳໄລທັງໝົດ	(ຜ) = (ປ) - (ຕ)	(ຜ)	-1,925,000

4.2. ການວິເຄາະຜົນກຳໄລຕໍ່ຫົວໜ່ວຍ			
ຜົນກຳໄລລວມ / 1 ວັນງານ	(ຝ) = (ຜ) / (ງ)	(ຝ)	-13,652
ຜົນກຳໄລລວມ / 1 ໂຕ	(ພ) = (ຜ) / (ພ)	(ພ)	-113,235

ຟອມ 14: ການຄິດໄລ່ເສດຖະກິດສຳລັບການລ້ຽງປາ

1. ຂໍ້ມູນທົ່ວໄປ

ຊື່ ແລະ ນາມສະກຸນຂອງຊາວກະສິກອນ	ບ້ານ	ຊະນິດປາ
ວັນເດືອນປີເກັບກຳຂໍ້ມູນ	ເມືອງ	
ໄລຍະການຜະລິດ(: ລະດູການ: ແຕ່ເດືອນປີ ເຖິງ ເດືອນປີ)	ແຂວງ	ລວມຜົນຜະລິດ (ກິໂລ) (ຟ)

2. ສິ່ງນຳເຂົ້າ

2.1. ທຶນໝູນວຽນ:	ຫົວໜ່ວຍ	ຈຳນວນ ທັງໝົດ	ລາຄາ/ຫົວໜ່ວຍ (ກີບ)	ຄິດເປັນເງິນ (ກີບ)			
				ຈຳນວນ	ເປັນເງິນສົດ	ຈຳນວນ	ບໍ່ເປັນເງິນສົດ
ແນວພັນປາ (ລູກປານ້ອຍ)							
ຫົວອາຫານ							
ອາຫານທຳມະດາ (ຮຳ, ເຂົ້າປຽນ, ມັນຕົ້ນ...)							
ມູນສັດ							
ຝຸ່ນ							
ພືດໃບຂຽວ (ເຊັ່ນ: ໃບມັນຕົ້ນ)							
ປູນຂາວ							
ຄ່ານ້ຳ							
ອື່ນໆ							
ລວມ				(ກ)		(ຂ)	
ລວມມູນຄ່າທຶນໝູນວຽນທັງໝົດ		(ຄ) = (ກ) + (ຂ)		(ຄ)			

2.2. ຄ່າແຮງງານ	ຈຳນວນວັນງານ	ລາຄາ ຕໍ່ວັນງານ (ກີບ)	ຄິດເປັນເງິນ (ກີບ)			
			ຈຳນວນ	ເປັນເງິນສົດ	ຈຳນວນ	ບໍ່ເປັນເງິນສົດ
ລ້ອມແປງໜອງປາ						
ໃຫ້ອາຫານ						
ເກັບກູ້ຜົນຜະລິດ						
ຂົນສົ່ງ						
ອື່ນໆ						
ລວມ		(ງ)	(ຈ)		(ສ)	
ລວມຄ່າແຮງງານທັງໝົດ	(ຊ) = (ຈ) + (ສ)		(ຊ)			

ລວມມູນຄ່າຂອງສິ່ງນຳເຂົ້າ	(ຍ) = (ກ)+(ຈ)	(ດ) = (ຂ)+(ສ)	(ຍ)		(ດ)	
ລວມມູນຄ່າຂອງສິ່ງນຳເຂົ້າທັງໝົດ	(ຕ) = (ຍ) + (ດ)		(ຕ)			

3. ຜົນໄດ້ຮັບ

3.1. ມູນຄ່າຂອງຜົນໄດ້ຮັບ	ຫົວໜ່ວຍ	ຈຳນວນ ທັງໝົດ	ລາຄາ/ຫົວໜ່ວຍ (ກີບ)	ຄິດເປັນເງິນ (ກີບ)			
				ຈຳນວນ	ເປັນເງິນສົດ	ຈຳນວນ	ບໍ່ເປັນເງິນສົດ
ຂາຍລູກປານ້ອຍ		☒				☒	☒
ຂາຍປາຊີ້ນ						☒	☒
ປາທີ່ໄດ້ຊົມໃຊ້ໃນຄອບຄົວ				☒	☒		
ປາທີ່ໄດ້ໃຫ້ໝູ່ເພື່ອນ ແລະ ພີ່ນ້ອງ				☒	☒		
ປາທີ່ໄດ້ແລກປ່ຽນ				☒	☒		
ຄາດຄະເນປາທີ່ຍັງເຫຼືອຢູ່ໜອງໃນປະຈຸບັນ				☒	☒		
ລວມ			(ຖ)	(ທ)		(ນ)	
ລວມມູນຄ່າຜົນໄດ້ຮັບທັງໝົດ		(ປ) = (ທ) + (ນ)		(ປ)			

3.2. ມູນຄ່າຜົນຜະລິດທີ່ຖືກເສຍຫາຍ	ຫົວໜ່ວຍ	ຈຳນວນ	ລາຄາ/ຫົວໜ່ວຍ(ກີບ)	ຄິດເປັນມູນຄ່າ (ກີບ)
ປາທີ່ຕາຍ ຫຼື ຖືກເສຍຫາຍ				

ໝາຍເຫດ:

----

4. ການຄິດໄລ່ເສດຖະກິດ

4.1. ການຄິດໄລ່ຜົນກຳໄລ/ຂາດທຶນ	ແບບຕັ້ງຄິດໄລ່		ລວມທັງໝົດ (ກີບ)
ວຸ່ນວຽງເງິນສົດ	(ບ) = (ທ) - (ຍ)	(ບ)	
ລວມຜົນກຳໄລທັງໝົດ	(ຜ) = (ປ) - (ຕ)	(ຜ)	

4.2. ການວິເຄາະຜົນກຳໄລຕໍ່ຫົວໜ່ວຍ			
ຜົນກຳໄລລວມ / 1 ວັນງານ	(ຝ) = (ຜ) / (ງ)	(ຝ)	
ຜົນກຳໄລລວມ / 1 ກິໂລ	(ພ) = (ຜ) / (ຟ)	(ພ)	

ຟອມ 14: ການຄິດໄລ່ເສດຖະກິດສຳລັບການລ້ຽງປາ

1. ຂໍ້ມູນທົ່ວໄປ

ຊື່ ແລະ ນາມສະກຸນຂອງຊາວກະສິກອນ	ບ້ານ	ຊະນິດປາ
ທ. ໄນໄຊ	ຖິ່ນ	ປານິນ, ປາໃນ, ປາກິນຫຍ້າ
ວັນເດືອນປີເກັບກຳຂໍ້ມູນ	**ເມືອງ**	
3/6/2008	ງາ	
ໄລຍະການຜະລິດ(1 ລະດູການ: ແຕ່ເດືອນ/ປີ ເຖິງ ເດືອນ/ປີ)	**ແຂວງ**	**ລວມຜົນຜະລິດ (ກິໂລ) (ຟ)**
ເດືອນ 1 /07 ເຖິງ ເດືອນ 12/07	ອຸດົມໄຊ	190

2. ສິ່ງນຳເຂົ້າ

2.1. ທຶນໝູນວຽນ:	ຫົວໜ່ວຍ	ຈຳນວນທັງໝົດ	ລາຄາ/ຫົວໜ່ວຍ (ກີບ)	ຄິດເປັນເງິນ (ກີບ)			
				ຈຳນວນ	ເປັນເງິນສົດ	ຈຳນວນ	ບໍ່ເປັນເງິນສົດ
ແນວພັນປາ (ລູກປານ້ອຍ)	ໂຕ	5,000	100	5,000	500,000		
ຫົວອາຫານ	ກິໂລ	12	8,000	12	96,000		
ອາຫານທຳມະດາ (ຮຳ, ເຂົ້າປຽນ, ມັນຕົ້ນ...)	ກິໂລ	180	800	180	144,000		
ມູນສັດ							
ປຸຍ							
ພືດໃບຂຽວ (ເຊັ່ນ: ໃບມັນຕົ້ນ)							
ປູນຂາວ	ກິໂລ	20	8,000	20	160,000		
ຄ່ານ້ຳ							
ອື່ນໆ							
ລວມ				(ກ)	900,000	(ຂ)	0
ລວມມູນຄ່າທຶນໝູນວຽນທັງໝົດ		(ຄ) = (ກ) + (ຂ)		(ຄ)	900,000		

2.2. ຄ່າແຮງງານ	ຈຳນວນວັນງານ	ລາຄາ ຕໍ່ວັນງານ (ກີບ)	ຄິດເປັນເງິນ (ກີບ)			
			ຈຳນວນ	ເປັນເງິນສົດ	ຈຳນວນ	ບໍ່ເປັນເງິນສົດ
ລ້ອມແປງໜອງປາ	2	15000			2	30,000
ໃຫ້ອາຫານ	12	15000			12	180,000
ເກັບກູ້ຜົນຜະລິດ	2	15000			2	30,000
ຂົນສົ່ງ						
ອື່ນໆ						
ລວມ	16	(ງ)	(ຈ)	0	(ສ)	240,000
ລວມຄ່າແຮງງານທັງໝົດ	(ຊ) = (ຈ) + (ສ)		(ຊ)	240,000		

ລວມມູນຄ່າຂອງສິ່ງນຳເຂົ້າ	(ຍ) = (ກ)+(ຈ)	(ດ) = (ຂ)+(ສ)	(ຍ)	900,000	(ດ)	240,000
ລວມມູນຄ່າຂອງສິ່ງນຳເຂົ້າທັງໝົດ	(ຕ) = (ຍ) + (ດ)		(ຕ)	1,140,000		

3. ຜົນໄດ້ຮັບ

3.1. ມູນຄ່າຂອງຜົນໄດ້ຮັບ	ຫົວໜ່ວຍ	ຈຳນວນທັງໝົດ	ລາຄາ/ຫົວໜ່ວຍ (ກີບ)	ຄິດເປັນເງິນ (ກີບ)			
				ຈຳນວນ	ເປັນເງິນສົດ	ຈຳນວນ	ບໍ່ເປັນເງິນສົດ
ຂາຍລູກປານ້ອຍ							
ຂາຍປາຊີ້ນ	ກິໂລ	35	18,000	35	630,000		
ປາທີ່ໄດ້ຊົມໃຊ້ໃນຄອບຄົວ	ກິໂລ	145	18,000			145	2,610,000
ປາທີ່ໄດ້ໃຫ້ໝູ່ເພື່ອນ ແລະ ພີ່ນ້ອງ	ກິໂລ	10	18,000			10	180,000
ປາທີ່ໄດ້ແລກປ່ຽນ	ກິໂລ						
ຄາດຄະເນປາທີ່ຍັງເຫຼືອຢູ່ໜອງໃນປະຈຸບັນ	ກິໂລ						
ລວມ	ກິໂລ	190	(ຖ)	(ທ)	630,000	(ນ)	2,790,000
ລວມມູນຄ່າຜົນໄດ້ຮັບທັງໝົດ		(ບ) = (ທ) + (ນ)		(ບ)	3,420,000		

3.2. ມູນຄ່າຜົນຜະລິດທີ່ຖືກເສຍຫາຍ	ຫົວໜ່ວຍ	ຈຳນວນ	ລາຄາ/ຫົວໜ່ວຍ (ກີບ)	ຄິດເປັນມູນຄ່າ (ກີບ)
ປາທີ່ຕາຍ ຫຼື ຖືກເສຍຫາຍ	ກິໂລ	20	100	2,000

ໝາຍເຫດ: ປານ້ອຍຕາຍກ່ອນປ່ອຍ ຍ້ອນການຂົນສົ່ງ

4. ການຄິດໄລ່ເສດຖະກິດ

4.1. ການຄິດໄລ່ຜົນກຳໄລ/ຂາດທຶນ	ແບບຕັ້ງຄິດໄລ່		ລວມທັງໝົດ (ກີບ)
ດຸ່ນດ່ຽງເງິນສົດ	(ປ) = (ທ) - (ຍ)	(ປ)	-270,000
ລວມຜົນກຳໄລທັງໝົດ	(ຜ) = (ບ) - (ຕ)	(ຜ)	2,280,000

4.2. ການວິເຄາະຜົນກຳໄລຕໍ່ຫົວໜ່ວຍ			
ຜົນກຳໄລລວມ / 1 ວັນງານ	(ຝ) = (ຜ) / (ງ)	(ຝ)	142,500
ຜົນກຳໄລລວມ / 1 ກິໂລ	(ພ) = (ຜ) / (ຟ)	(ພ)	12,000

ຟອມ 15: ການຄິດໄລ່ເສດຖະກິດສຳລັບການປຸງແຕ່ງເຫຼົ້າຂາວ

1. ຂໍ້ມູນທົ່ວໄປ

ຊື່ ແລະ ນາມສະກຸນຂອງຊາວກະສິກອນ	ບ້ານ	
ວັນເດືອນປີເກັບກຳຂໍ້ມູນ	ເມືອງ	
ໄລຍະການຜະລິດ(: ລະດູການ: ຕໍ່ເດືອນປີ ເຖິງ ເດືອນປີ)	ແຂວງ	ຜົນຜະລິດ (ແກ້ວ ຫຼື ລິດ) (ຟ)

2. ສິ່ງນຳເຂົ້າ

2.1. ທຶນໝູນວຽນ:	ຫົວໜ່ວຍ	ຈຳນວນທັງໝົດ	ລາຄາ/ຫົວໜ່ວຍ (ກີບ)	ຄິດເປັນເງິນ (ກີບ)			
				ຈຳນວນ	ເປັນເງິນສົດ	ຈຳນວນ	ບໍ່ເປັນເງິນສົດ
ເຂົ້າ							
ແປ້ງເຫຼົ້າ							
ຄ່ານ້ຳ							
ຂີ້ຟືນ							
ແກ້ວໃສ່ເຫຼົ້າ							
ອຸປະກອນອັດປາກແກ້ວ							
ອຸປະກອນອັດກັ່ນຕອງເຫຼົ້າ							
ນ້ຳມັນລົດ							
ຖົງຢາງ							
ຢາງມັດ							
ອື່ນໆ							
ລວມ				(ກ)		(ຂ)	
ລວມມູນຄ່າທຶນໝູນວຽນທັງໝົດ			(ຄ) = (ກ) + (ຂ)	(ຄ)			

2.2. ຄ່າແຮງງານ	ຈຳນວນວັນງານ	ລາຄາ ຕໍ່ວັນງານ (ກີບ)	ຄິດເປັນເງິນ (ກີບ)			
			ຈຳນວນ	ເປັນເງິນສົດ	ຈຳນວນ	ບໍ່ເປັນເງິນສົດ
ກະກຽມໝັກເຂົ້າ						
ຫາຟືນ						
ຕົ້ມເຫຼົ້າ						
ຂົນສົ່ງ						
ອື່ນໆ						
ລວມ		(ງ)	(ຈ)		(ສ)	
ລວມຄ່າແຮງງານທັງໝົດ		(ຊ) = (ຈ) + (ສ)	(ຊ)			

ລວມມູນຄ່າຂອງສິ່ງນຳເຂົ້າ	(ຍ) = (ກ)+(ຈ)	(ດ) = (ຂ)+(ສ)	(ຍ)		(ດ)	
ລວມມູນຄ່າຂອງສິ່ງນຳເຂົ້າທັງໝົດ		(ຕ) = (ຍ) + (ດ)	(ຕ)			

3. ຜົນໄດ້ຮັບ

3.1. ມູນຄ່າຂອງຜົນໄດ້ຮັບ	ຫົວໜ່ວຍ	ຈຳນວນທັງໝົດ	ລາຄາ/ຫົວໜ່ວຍ (ກີບ)	ຄິດເປັນເງິນ (ກີບ)			
				ຈຳນວນ	ເປັນເງິນສົດ	ຈຳນວນ	ບໍ່ເປັນເງິນສົດ
ລວມເຫຼົ້າທີ່ໄດ້ຂາຍ						X	X
ເຫຼົ້າທີ່ໄດ້ຊົມໃຊ້ໃນຄອບຄົວ				X	X		
ເຫຼົ້າທີ່ໄດ້ໃຫ້ໝູ່ເພື່ອນ ແລະ ພີ່ນ້ອງ				X	X		
ເຫຼົ້າທີ່ແລກປ່ຽນ				X	X		
ເຫຼົ້າທີ່ຍັງເຫຼືອໃນປະຈຸບັນ				X	X		
ລວມ			(ຖ)	(ທ)		(ນ)	
ລວມມູນຄ່າຜົນໄດ້ຮັບທັງໝົດ			(ບ) = (ທ) + (ນ)	(ບ)			

3.2. ມູນຄ່າຜົນຜະລິດທີ່ຖືກເສຍຫາຍ	ຫົວໜ່ວຍ	ຈຳນວນ	ລາຄາ/ຫົວໜ່ວຍ(ກີບ)	ຄິດເປັນມູນຄ່າ (ກີບ)
ເຫຼົ້າທີ່ຖືກເສຍຫາຍ				

ລາຍເຫດ:

----

4. ການຄິດໄລ່ເສດຖະກິດ

4.1. ການຄິດໄລ່ຜົນກຳໄລ/ຂາດທຶນ	ແບບຕັ້ງຄິດໄລ່	ລວມທັງໝົດ (ກີບ)
ວົງວຽນເງິນສົດ	(ປ) = (ທ) - (ຍ)	(ປ)
ລວມຜົນກຳໄລທັງໝົດ	(ຜ) = (ບ) - (ຕ)	(ຜ)

4.2. ການວິເຄາະຜົນກຳໄລຕໍ່ຫົວໜ່ວຍ		
ຜົນກຳໄລລວມ / 1 ວັນງານ	(ຝ) = (ຜ) / (ງ)	(ຝ)
ຜົນກຳໄລລວມ / 1 ລິດ ຫຼື ແກ້ວ	(ພ) = (ຜ) / (ຟ)	(ພ)

ຟອມ 15: ການຄິດໄລ່ເສດຖະກິດສຳລັບການປຸງແຕ່ງເຫຼົ້າຂາວ

1. ຂໍ້ມູນທົ່ວໄປ

ຊື່ ແລະ ນາມສະກຸນຂອງຊາວກະສິກອນ	ບ້ານ	
ນ.ຈັນສຸກ	ທົ່ນ	
ວັນເດືອນປີເກັບກຳຂໍ້ມູນ	ເມືອງ	
3/6/2008	ງາ	
ໄລຍະການຜະລິດ(ລະບຸການ: ແຕ່ເດືອນປີ ເຖິງ ເດືອນປີ)	ແຂວງ	ຜົນຜະລິດ (ແກ້ວ ຫຼື ລິດ) (ຟ)
1 ປີ (4/2007ຫາ 3/2008)	ອຸດົມໄຊ	1,910

2. ສິ່ງນຳເຂົ້າ

2.1. ທຶນໝູນວຽນ:	ຫົວໜ່ວຍ	ຈຳນວນທັງໝົດ	ລາຄາ/ຫົວໜ່ວຍ (ກີບ)	ຄິດເປັນເງິນ (ກີບ)			
				ຈຳນວນ	ເປັນເງິນສົດ	ຈຳນວນ	ບໍ່ເປັນເງິນສົດ
ເຂົ້າ	ກະໄລ່ງ	50	50,000	48	2,400,000	2	100,000
ແປ້ງເຫຼົ້າ	ກິໂລ	24	9,000	24	216,000		
ຄ່ານ້ຳ							
ຊື້ຟືນ	ຕັ້ງ	3	150,000	3	450,000		
ແກ້ວໃສ່ເຫຼົ້າ							
ອຸປະກອນອັດປາກແກ້ວ							
ອຸປະກອນອັດກັ້ນຕອງເຫຼົ້າ							
ນ້ຳມັນລົດ	ລິດ	96	15,000	96	1,440,000		
ຖົງຢາງ							
ຢາງມັດ							
ອື່ນໆ							
ລວມ				(ກ)	4,506,000	(ຂ)	100,000
ລວມມູນຄ່າທຶນໝູນວຽນທັງໝົດ		(ຄ) = (ກ) + (ຂ)		(ຄ)	4,606,000		

2.2. ຄ່າແຮງງານ	ຈຳນວນວັນງານ	ລາຄາ ຕໍ່ວັນງານ (ກີບ)	ຄິດເປັນເງິນ (ກີບ)			
			ຈຳນວນ	ເປັນເງິນສົດ	ຈຳນວນ	ບໍ່ເປັນເງິນສົດ
ກະກຽມໝັກເຂົ້າ	48	20,000			48	960,000
ຫາຟືນ						
ຕົ້ມເຫຼົ້າ	48	15,000			48	720,000
ຂົນສົ່ງ						
ອື່ນໆ						
ລວມ	96	(ງ)	(ຈ)	0	(ສ)	1,680,000
ລວມຄ່າແຮງງານທັງໝົດ	(ຊ) = (ຈ) + (ສ)		(ຊ)	1,680,000		

ລວມມູນຄ່າຂອງສິ່ງນຳເຂົ້າ	(ຍ) = (ກ)+(ຈ)	(ດ) = (ຂ)+(ສ)	(ຍ)	4,506,000	(ດ)	1,780,000
ລວມມູນຄ່າຂອງສິ່ງນຳເຂົ້າທັງໝົດ	(ຕ) = (ຍ) + (ດ)		(ຕ)	6,286,000		

3. ຜົນໄດ້ຮັບ

3.1. ມູນຄ່າຂອງຜົນໄດ້ຮັບ	ຫົວໜ່ວຍ	ຈຳນວນທັງໝົດ	ລາຄາ/ຫົວໜ່ວຍ (ກີບ)	ຄິດເປັນເງິນ (ກີບ)			
				ຈຳນວນ	ເປັນເງິນສົດ	ຈຳນວນ	ບໍ່ເປັນເງິນສົດ
ລວມເຫຼົ້າທີ່ໄດ້ຂາຍ	ແກ້ວ	1,824	5,000	1824	9,120,000		
ເຫຼົ້າທີ່ໄດ້ຊົມໃຊ້ໃນຄອບຄົວ	ແກ້ວ	72	5,000			72	360,000
ເຫຼົ້າທີ່ໄດ້ໃຫ້ໝູ່ເພື່ອນ ແລະ ພີ່ນ້ອງ	ແກ້ວ	6	5,000			6	30,000
ເຫຼົ້າທີ່ແລກປ່ຽນ	ແກ້ວ					0	0
ເຫຼົ້າທີ່ຍັງເຫຼືອໃນປະຈຸບັນ	ແກ້ວ	8	5,000			8	40,000
ລວມ	ແກ້ວ	1,910	(ຖ)	(ທ)	9,120,000	(ນ)	430,000
ລວມມູນຄ່າຜົນໄດ້ຮັບທັງໝົດ		(ປ) = (ທ) + (ນ)		(ປ)	9,550,000		

3.2. ມູນຄ່າຜົນຜະລິດທີ່ຖືກເສຍຫາຍ	ຫົວໜ່ວຍ	ຈຳນວນ	ລາຄາ/ຫົວໜ່ວຍ (ກີບ)	ຄິດເປັນມູນຄ່າ (ກີບ)
ເຫຼົ້າທີ່ຖືກເສຍຫາຍ	ແກ້ວ	38	5,000	190,000

ລາຍເຫດ: ແປ້ງເຫຼົ້າບໍ່ດີ ບໍ່ໄດ້ມາດຕະຖານ ຕົ້ມເຫຼົ້າບໍ່ໄສ

4. ການຄິດໄລ່ເສດຖະກິດ

4.1. ການຄິດໄລ່ຜົນກຳໄລ/ຂາດທຶນ	ແບບຕັ້ງຄິດໄລ່		ລວມທັງໝົດ (ກີບ)
ດຸ່ນດ່ຽງເງິນສົດ	(ບ) = (ທ) - (ຍ)	(ບ)	4,614,000
ລວມຜົນກຳໄລທັງໝົດ	(ຜ) = (ປ) - (ຕ)	(ຜ)	3,264,000

4.2. ການວິເຄາະຜົນກຳໄລຕໍ່ຫົວໜ່ວຍ			
ຜົນກຳໄລລວມ / 1 ວັນງານ	(ຝ) = (ຜ) / (ງ)	(ຝ)	34,000
ຜົນກຳໄລລວມ / 1 ລິດ ຫຼື ແກ້ວ	(ພ) = (ຜ) / (ຟ)	(ພ)	1,709

ພອມ 16: ການຄິດໄລ່ເສດຖະກິດສຳລັບການປຸງແຕ່ງເຫຼົ້າໄຫ

1. ຂໍ້ມູນທົ່ວໄປ

ຊື່ ແລະ ນາມສະກຸນຂອງຊາວກະສິກອນ	ບ້ານ	
ວັນເດືອນປີເກັບກຳຂໍ້ມູນ	ເມືອງ	
ໄລຍະການຜະລິດ1 ຮອບການ: ແຕ່ເດືອນປີ ເຖິງ ເດືອນປີ	ແຂວງ	ຈຳນວນຜະລິດ (ໂຕ) (ຟ)

2. ສິ່ງນຳເຂົ້າ

2.1. ທຶນໝູນວຽນ:	ຫົວໜ່ວຍ	ຈຳນວນທັງໝົດ	ລາຄາ/ຫົວໜ່ວຍ (ກີບ)	ຄິດເປັນເງິນ (ກີບ)			
				ຈຳນວນ	ເປັນເງິນສົດ	ຈຳນວນ	ບໍ່ເປັນເງິນສົດ
ເຂົ້າສານ							
ແກບ							
ແປ້ງເຫຼົ້າ							
ທໍ່ດູດເຫຼົ້າ							
ຂີ້ຟືນ							
ຄ່ານ້ຳ							
ອື່ນໆ							
ລວມ				(ກ)		(ຂ)	
ລວມມູນຄ່າທຶນໝູນວຽນທັງໝົດ			(ຄ) = (ກ) + (ຂ)	(ຄ)			

2.2. ຄ່າແຮງງານ	ຈຳນວນວັນງານ	ລາຄາ ຕໍ່ວັນງານ (ກີບ)	ຄິດເປັນເງິນ (ກີບ)			
			ຈຳນວນ	ເປັນເງິນສົດ	ຈຳນວນ	ບໍ່ເປັນເງິນສົດ
ຊອກຫາວັດຖຸດິບ						
ໜຶ້ງ, ປ່ຽນ (ໝັກ), ບັນຈຸໃສ່ໄຫ						
ຫາຟືນ						
ຂົນສົ່ງ						
ອື່ນໆ						
ລວມ		(ງ)	(ຈ)		(ສ)	
ລວມຄ່າແຮງງານທັງໝົດ		(ຊ) = (ຈ) + (ສ)	(ຊ)			

ລວມມູນຄ່າຂອງສິ່ງນຳເຂົ້າ	(ຍ) = (ກ)+(ຈ)	(ດ) = (ຂ)+(ສ)	(ຍ)		(ດ)	
ລວມມູນຄ່າຂອງສິ່ງນຳເຂົ້າທັງໝົດ		(ຕ) = (ຍ) + (ດ)	(ຕ)			

3. ຜົນໄດ້ຮັບ

3.1. ມູນຄ່າຂອງຜົນໄດ້ຮັບ	ຫົວໜ່ວຍ	ຈຳນວນທັງໝົດ	ລາຄາ/ຫົວໜ່ວຍ (ກີບ)	ຄິດເປັນເງິນ (ກີບ)			
				ຈຳນວນ	ເປັນເງິນສົດ	ຈຳນວນ	ບໍ່ເປັນເງິນສົດ
ຂາຍເຫຼົ້າໄຫນ້ອຍ						X	X
ຂາຍເຫຼົ້າໄຫກາງ						X	X
ຂາຍເຫຼົ້າໄຫໃຫຍ່						X	X
ເຫຼົ້າທີ່ໄດ້ຊົມໃຊ້ໃນຄອບຄົວ (ໄຫນ້ອຍ)				X	X		
ເຫຼົ້າທີ່ໄດ້ຊົມໃຊ້ໃນຄອບຄົວ (ໄຫກາງ)				X	X		
ເຫຼົ້າທີ່ໄດ້ຊົມໃຊ້ໃນຄອບຄົວ (ໄຫໃຫຍ່)				X	X		
ເຫຼົ້າທີ່ໄດ້ໃຫ້ໝູ່ເພື່ອນ ແລະ ພີ່ນ້ອງ (ໄຫນ້ອຍ)				X	X		
ເຫຼົ້າທີ່ໄດ້ໃຫ້ໝູ່ເພື່ອນ ແລະ ພີ່ນ້ອງ (ໄຫກາງ)				X	X		
ເຫຼົ້າທີ່ໄດ້ໃຫ້ໝູ່ເພື່ອນ ແລະ ພີ່ນ້ອງ (ໄຫໃຫຍ່)				X	X		
ເຫຼົ້າທີ່ແລກປ່ຽນ (ໄຫນ້ອຍ)				X	X		
ເຫຼົ້າທີ່ແລກປ່ຽນ (ໄຫກາງ)				X	X		
ເຫຼົ້າທີ່ແລກປ່ຽນ (ໄຫໃຫຍ່)				X	X		
ເຫຼົ້າທີ່ຍັງເຫຼືອໃນປະຈຸບັນ (ໄຫນ້ອຍ)				X	X		
ເຫຼົ້າທີ່ຍັງເຫຼືອໃນປະຈຸບັນ (ໄຫກາງ)				X	X		
ເຫຼົ້າທີ່ຍັງເຫຼືອໃນປະຈຸບັນ (ໄຫໃຫຍ່)				X	X		
ລວມຈຳນວນໄຫເຫຼົ້າທີ່ຜະລິດ			(ຖ)	(ທ)		(ນ)	
ລວມມູນຄ່າຜົນໄດ້ຮັບທັງໝົດ			(ບ) = (ທ) + (ນ)	(ບ)			

3.2. ມູນຄ່າຜົນຜະລິດທີ່ຖືກເສຍຫາຍ	ຫົວໜ່ວຍ	ຈຳນວນ	ລາຄາ/ຫົວໜ່ວຍ(ກີບ)	ຄິດເປັນມູນຄ່າ (ກີບ)
ເຫຼົ້າທີ່ຖືກເສຍຫາຍ				

ໝາຍເຫດ:

4. ການຄິດໄລ່ເສດຖະກິດ

4.1. ການຄິດໄລ່ຜົນກຳໄລ/ຂາດທຶນ	ແບບຕັ້ງຄິດໄລ່	ລວມທັງໝົດ (ກີບ)
ດຸ່ນດ່ຽງເງິນສົດ	(ປ) = (ທ) - (ຍ)	(ປ)
ລວມຜົນກຳໄລທັງໝົດ	(ຜ) = (ບ) - (ຕ)	(ຜ)

4.2. ການວິເຄາະຜົນກຳໄລຕໍ່ຫົວໜ່ວຍ		
ຜົນກຳໄລລວມ / 1 ວັນງານ	(ຝ) = (ຜ) / (ງ)	(ຝ)
ຜົນກຳໄລລວມ / 1 ໄຫ	(ພ) = (ຜ) / (ຟ)	(ພ)

ຟອມ 16: ການຄິດໄລ່ເສດຖະກິດສຳລັບການປຸງແຕ່ງເຫຼົ້າໄຫ

1. ຂໍ້ມູນທົ່ວໄປ

ຊື່ ແລະ ນາມສະກຸນຂອງຊາວກະສິກອນ: ນ. ອ່ອນໄຊ	ບ້ານ: ດອນແດ່ນ	
ວັນເດືອນປີເກັບກຳຂໍ້ມູນ: 4/6/2008	ເມືອງ: ງາ	
ໄລຍະການຜະລິດ (ລະບຸການະ ແຕ່ເດືອນປີ ເຖິງ ເດືອນປີ): ເດືອນ 1 ເຖິງ 12 / 2007	ແຂວງ: ອຸດົມໄຊ	ຜົນຜະລິດ (ໄຫ) (ຟ): 262

2. ສິ່ງນຳເຂົ້າ

2.1. ທຶນໝູນວຽນ:	ຫົວໜ່ວຍ	ຈຳນວນທັງໝົດ	ລາຄາ/ຫົວໜ່ວຍ (ກີບ)	ຄິດເປັນເງິນ (ກີບ)			
				ຈຳນວນ	ເປັນເງິນສົດ	ຈຳນວນ	ບໍ່ເປັນເງິນສົດ
ເຂົ້າສານ	ກິໂລ	576	3,500	576	2,016,000		
ແກບ	ກິໂລ	360	250	360	90,000		
ແປ້ງເຫຼົ້າ	ກິໂລ	30	8,000	30	240,000		
ທໍ່ດູດເຫຼົ້າ	ມັດ	3	5,000	3	15,000		
ຊື້ຟືນ	ຫ້ອງ	2	100,000	2	200,000		
ຄ່ານ້ຳ					-		
ອື່ນໆ					-		
ລວມ				(ກ)	2,561,000	(ຂ)	0
ລວມມູນຄ່າທຶນໝູນວຽນທັງໝົດ		(ຄ) = (ກ) + (ຂ)		(ຄ)	2,561,000		

2.2. ຄ່າແຮງງານ	ຈຳນວນວັນງານ	ລາຄາ ຕໍ່ວັນງານ (ກີບ)	ຄິດເປັນເງິນ (ກີບ)			
			ຈຳນວນ	ເປັນເງິນສົດ	ຈຳນວນ	ບໍ່ເປັນເງິນສົດ
ຊອກຫາວັດຖຸດິບ						
ໜຶ້ງ, ບົ່ມ (ໝັກ), ບັນຈຸໃສ່ໄຫ	108	15000			108	1,620,000
ຫາຟືນ	10	15000			10	150,000
ຂົນສົ່ງ						
ອື່ນໆ						
ລວມ	118	(ງ)	(ຈ)	0	(ສ)	1,770,000
ລວມຄ່າແຮງງານທັງໝົດ	(ຊ) = (ຈ) + (ສ)		(ຊ)	1,770,000		

ລວມມູນຄ່າຂອງສິ່ງນຳເຂົ້າ	(ຍ) = (ກ)+(ຈ)	(ດ) = (ຂ)+(ສ)	(ຍ)	2,561,000	(ດ)	1,770,000
ລວມມູນຄ່າຂອງສິ່ງນຳເຂົ້າທັງໝົດ	(ຕ) = (ຍ) + (ດ)		(ຕ)	4,331,000		

3. ຜົນໄດ້ຮັບ

3.1. ມູນຄ່າຂອງຜົນໄດ້ຮັບ	ຫົວໜ່ວຍ	ຈຳນວນທັງໝົດ	ລາຄາ/ຫົວໜ່ວຍ (ກີບ)	ຄິດເປັນເງິນ (ກີບ)			
				ຈຳນວນ	ເປັນເງິນສົດ	ຈຳນວນ	ບໍ່ເປັນເງິນສົດ
ຂາຍເຫຼົ້າໄຫນ້ອຍ	ໄຫ	70	15,000	70	1,050,000		
ຂາຍເຫຼົ້າໄຫກາງ	ໄຫ	80	25,000	80	2,000,000		
ຂາຍເຫຼົ້າໄຫໃຫຍ່	ໄຫ	102	30,000	102	3,060,000		
ເຫຼົ້າທີ່ໄດ້ຊົມໃຊ້ໃນຄອບຄົວ (ໄຫນ້ອຍ)	ໄຫ	1	15,000			1	15,000
ເຫຼົ້າທີ່ໄດ້ຊົມໃຊ້ໃນຄອບຄົວ (ໄຫກາງ)	ໄຫ	7	25,000			7	175,000
ເຫຼົ້າທີ່ໄດ້ຊົມໃຊ້ໃນຄອບຄົວ (ໄຫໃຫຍ່)	ໄຫ	2	30,000			2	60,000
ເຫຼົ້າທີ່ໄດ້ໃຫ້ໝູ່ເພື່ອນ ແລະ ພີ່ນ້ອງ (ໄຫນ້ອຍ)	ໄຫ						
ເຫຼົ້າທີ່ໄດ້ໃຫ້ໝູ່ເພື່ອນ ແລະ ພີ່ນ້ອງ (ໄຫກາງ)	ໄຫ						
ເຫຼົ້າທີ່ໄດ້ໃຫ້ໝູ່ເພື່ອນ ແລະ ພີ່ນ້ອງ (ໄຫໃຫຍ່)	ໄຫ						
ເຫຼົ້າທີ່ແລກປ່ຽນ (ໄຫນ້ອຍ)	ໄຫ						
ເຫຼົ້າທີ່ແລກປ່ຽນ (ໄຫກາງ)	ໄຫ						
ເຫຼົ້າທີ່ແລກປ່ຽນ (ໄຫໃຫຍ່)	ໄຫ						
ເຫຼົ້າທີ່ຍັງເຫຼືອໃນປະຈຸບັນ (ໄຫນ້ອຍ)	ໄຫ						
ເຫຼົ້າທີ່ຍັງເຫຼືອໃນປະຈຸບັນ (ໄຫກາງ)	ໄຫ						
ເຫຼົ້າທີ່ຍັງເຫຼືອໃນປະຈຸບັນ (ໄຫໃຫຍ່)	ໄຫ						
ລວມຈຳນວນໄຫເຫຼົ້າທີ່ຜະລິດ	ໄຫ	262	(ຖ)	(ທ)	6,110,000	(ນ)	250,000
ລວມມູນຄ່າຜົນໄດ້ຮັບທັງໝົດ		(ບ) = (ທ) + (ນ)		(ບ)	6,360,000		

3.2. ມູນຄ່າຜົນຜະລິດທີ່ຖືກເສຍຫາຍ	ຫົວໜ່ວຍ	ຈຳນວນ	ລາຄາ/ຫົວໜ່ວຍ (ກີບ)	ຄິດເປັນມູນຄ່າ (ກີບ)
ເຫຼົ້າທີ່ຖືກເສຍຫາຍ				

ໝາຍເຫດ:

4. ການຄິດໄລ່ເສດຖະກິດ

4.1. ການຄິດໄລ່ຜົນກຳໄລ/ຂາດທຶນ	ແບບຄິດໄລ່		ລວມທັງໝົດ (ກີບ)
ດຸ່ນດ່ຽງເງິນສົດ	(ປ) = (ທ) - (ຍ)	(ປ)	3,549,000
ລວມຜົນກຳໄລທັງໝົດ	(ຜ) = (ບ) - (ຕ)	(ຜ)	2,029,000

4.2. ການວິເຄາະຜົນກຳໄລຕໍ່ຫົວໜ່ວຍ			
ຜົນກຳໄລລວມ / 1 ວັນງານ	(ຝ) = (ຜ) / (ງ)	(ຝ)	17,195
ຜົນກຳໄລລວມ / 1 ໄຫ	(ພ) = (ຜ) / (ຟ)	(ພ)	7,744

Economic Calculation Manual for Small Scale Agricultural Prodcution and Agro-Processing

Produced and Printed by:

Laos Extension for Agriculture Project (LEAP)
National Agriculture and Forestry Extension Services (NAFES)
Tel: (856)- 21 -740253
Email: CETDU@laoex.org
Website: www.laoex.org
Website: www.laolink.org
Website: www.lao44.org

Authors:

Assoc. Prof. Souklaty Sysaneth, FOA-NUOL
Phoukhong Ounlamany, EDC
Andrea Schroeter, LEAP
Phoutthasin Phimmachan, LEAP

Supported by:

Bouakhai Phimmavong , EDC
Chalern Daohuang, NAFES
Thitphachan Inthilit, NAFES
Assoc. Prof. Dr. Sitha Khemmarath, FOA-NUOL

Vientiane Capital, May 2009

In Cooperation with:

-
Faculty of Agriculture, NUOL
Tel: (856)- 21 870 048
Email: agrienabong@yahoo.com
Website: www.nuol.edu.la

Enterprise & Development Consultants Co., Ltd (EDC)
Tel: 021-251050 to 1
Fax: 021-251061
Email: edclao@laotel.com

Economic Calculation Manual for Small Scale Agricultural Production and Agro-processing

This manual is a working draft and will be tested for some months until the final version will be printed and broadly distributed. We would therefore kindly ask for your feedback to

CETDU@laoex.org or
Andrea.Schroeter@helvetas.org

to improve this version.

Thank you.

Acronyms

EDC	Enterprise Development Consultants
FOA	Faculty of Agriculture
GAA	German Agro Action
GM	Gross Margin
Ha or ha	Hectare
INGOs	International Non Government Organizations
Lao PDR	Lao People Democratic Republic
LEAP	Laos Extension for Agriculture Project
NAFES	National Agriculture and Forestry Extension Services
NAFRI	National Agriculture and Forestry Research Institute
NPAs	Non Profit Agencies
NTFPs	Non Timber Forest Product
NUOL	National University of Laos
Qty	Quantity

Table of Contents

I. Introduction 1

1. Background 1
2. Objectives 1
3. Target Group 2
4. Contents of the Manual 2
5. Economic Calculation Method 3

II. Definitions of Terms 5

III. Economic Calculation Tools and the Components 7

1. Economic Calculation Tools 7
2. The Components of the Economic Tool 8

IV. Economic Calculation Process 10

1. General Information 10
2. Recording and Calculating Inputs 12
3. Recording and Calculating Output 20
4. Economical Value of Production Loss 22
5. Economic Calculation 24

V. Analyzing the Results with the Farmers 30

Example 1: Analyzing one production of one farming household 30

Example 2: Comparing one production in two farming households with different production techniques 34

Example 3: Comparing different productions to find the most profitable options for one farming family 38

Annex: Economic Tools and Some Examples 44

I. Introduction

1. Background

Basic economic information is essential for farmers to understand their operational performance and identify opportunities to improve agricultural production and marketing approach. Information on farm economics helps farmers to quantify their investment, their operating costs and the output of their production. It also helps farmers to analyze their production process, such as cash and non cash investment/outputs and profit per working day or production unit. In summary, the information helps farmers in their decision making related to choice of practices and scope of enterprises, particularly with regard to continuing or changing what they are currently doing. The analysis of data will also enable the farmers to identify the effectiveness and efficiency of their investment and production techniques.

To carry out proper analysis, a simple tool on economic calculation is required. A clear instruction will help extension workers and farmers in gathering economic data and analyzing the process of the major farm activities.

In 2003, during the development of the Lao Extension Approach, economic calculation tools have been developed covering six basic agriculture and livestock techniques. NAFES' master trainers with the support of the Laos Extension for Agriculture Project (LEAP) have developed, tested and introduced the tools among a wide range of farmers. The tools became an integral part of the training curriculum for government and project extension staff throughout the country.

As production and market requirements are rapidly changing, the need for more calculation tools has become obvious. NAFES master trainers also recognize the value of an introductory manual for the district extension staff. Hence a collaborative effort has been initiated between:

- **NAFES/LEAP**, the leading agency for extension training, material and information development and implementation
- **German Agro Action (GAA) Oudomxay (Muang Nga) and Phongsaly (Muang May)**, who had been intensively using and adapting the tools in a variety of different agricultural and income generating enterprises, and
- **Enterprise Development Consultants (EDC),** A leading local expert in small and medium business development in Lao PDR
- **Faculty of Agriculture (FOA) National University of Laos,** who is considered to be the most important education institution in Lao PDR.

In the second half of 2008, the original tools were adjusted; new technical topics developed and tested, and a step-by-step user manual finalized.

2. Objectives

The tool will help farmers and staff to calculate the economic benefit of agricultural production or processing during one season or a defined time period, especially in the rural areas of Laos. The tool aims to achieve two objectives:

1. **Support farmers in making informed decisions** on how to utilize their land, labor and financial potential in a more profitable way. It will help them to decide which cropping or animal system to choose for the next season.

2. **Monitor and evaluate extension activities.** The tool will allow a) a comparison between different participants of a group or learning project, b) a comparison between farmers who received the training and those who did not and c) a comparison of individual farmers' performance before and after the training. In this last case the tool needs to be applied at least once before and once after the training process.

   Furthermore, agricultural extension workers can utilize the result of the tools application to identify whether an outside intervention is needed.

3. Target Group

The main target groups of this tool/manual are **extension and development workers** from the Government, international donor projects and non-government institutions, such as INGOs, NPAs and the private sector companies. They facilitate the use of the tools by the farmers to help them monitor and evaluate their farming and agro-processing activities. It is important to note that the application of the tools is a **participatory process.** The role of the extension staff is facilitation and support, and not data collection or control.

Once introduced to the **farmers,** the tools can also be used directly by them, either with the help of the village extension worker or simply by filling in and analyzing the figures within the family. The tools have been developed to be very simple, so that people with low literacy status can comprehend easily.

In addition, the manual might serve educational purposes. **Teachers and students** of the agricultural and forestry universities and colleges could use the tools during their academic and practical training. The tools/ manual could become an integral part of the pre-service teaching curriculum.

Even though the tools have been kept as simple as possible, **a certain level of calculation and recording skills is required**. This means that farmers need to receive training and coaching until they are able to apply the tools themselves or with the help of family members. An initial training for extension staff and facilitators is essential as well. This applies to most of the extension materials - there needs to be an introduction or training on how to use them.

4. Contents of the Manual

The main section of the manual includes **economic calculation tools** with a description on how to calculate and how to use them. In total 19 tools are presented, that include

- THREE general tools on agriculture, livestock and processing. These can be used for any production in the respective field, but might need to be slightly adapted to each individual activity.

- SIXTEEN examples on specific productions fields. These topics present a solid basis for carrying out an economic calculation, among smallholders as they cover major agricultural, livestock and income generating activities in the rural areas of Laos. (Most of the development and testing was done in the Northern Provinces. Hence a slight adaptation to the local context in other areas might be necessary.)

The manual starts with a glossary on economic terms, so as to create a joint understanding on the meaning of each technical term. In addition, the calculation process, the recording of forms and calculation techniques are explained in detail. The manual concludes with practical examples, observations and tips for the users. A complete set of all calculation forms, each with a real-life example, is attached in the annex.

5. Economic Calculation Method

In order to keep the tools very simple and user-friendly, a level of **Gross Margin** has been chosen. The Gross Margin (GM) is calculated as gross income minus direct variable costs (running cost) of each enterprise. The tools do not intend to provide a complete calculation of the entire farm, therefore, the fixed investment, the depreciation of fixed assets and costs like tax, salaries of permanent workers, electricity, telephone and rent are omitted from the calculation.

“Gross Margin” calculation is an internationally recognized method for comparing the performance of different production activities, comparing each production activity on a yearly basis or comparing performance of a production activity between different farmers.

A positive gross margin is a contribution towards paying the fixed costs. Therefore maximizing gross margin is equivalent to maximizing the profit or minimizing the losses – because the fixed costs are constant.

In the Lao context, we found Gross Margin calculation most appropriate due to the following reasons:

A. Diversity of farming and livelihood activities on the same land: In the rural areas of Laos, especially in the upland, each household is involved in a variety of farm activities. The same land is used for multiple purposes, such as gardening, crop productions, animal husbandry, agro-forestry, etc. This makes it difficult to calculate the cost of land rent and tax for each activity.

B. Multipurpose use of fixed assets: Similar to point A, tools and equipment cannot be applied to a single activity. For example: a tractor is not only used for preparation of lowland rice cultivation, but also for water pumping, vegetable garden, household use, sawing wood, transporting NTFPs to market, milling rice and generating electricity in the evenings,. This makes it difficult to calculate the depreciation of the fixed capital.

C. Lack of detailed data: Since most of the farmers produce either fully or partly for self consumption, they usually do not keep track of their investment, operating costs or income. Some households do not know the exact size of their land. This makes it difficult to carry out a precise calculation of the fixed assets depreciation.

D. Needs of farmers: The **most important** reason is the need of farmers to have a suitable method for making an economic assessment. Farmers need to know if they benefit from a production and to what extent: Do they benefit much - quite some - little - nothing - or even loose. In this sense, a ten-

thousand Kip gain or loss does not have a major influence on the overall assessment. The tool is meant for helping farmers to improve their production and to identify their bottlenecks and opportunities. The tool will guide the farmers through a decision process, which can be adequately addressed by using the Gross Margin level assessment.

Even when we are not conducting a full farm assessment with the Gross Margin Calculation, it is important to get a basic understanding of the entire farm and their components.

A typical farm can be broken into three components: a) enterprises, b) production activities and c) production practices. Gross Margin can be calculated for an enterprise or an activity within an enterprise.

To understand the problems and the potential of the farming family, we need to assess basic farm data such as, size of the farm, including all different enterprises, scale of each enterprise activities within an enterprise, number of years in production and total number of family labor. This data provides the context, where all the enterprises along with their activities take place. It helps the extension staff to provide advice based on an overall understanding of the complete farm context.

The following diagram illustrates the correlation between various components of a farm. A Lao farm consists of different enterprises. Each enterprise has one or more production activities. Each activity is based on various production practices.

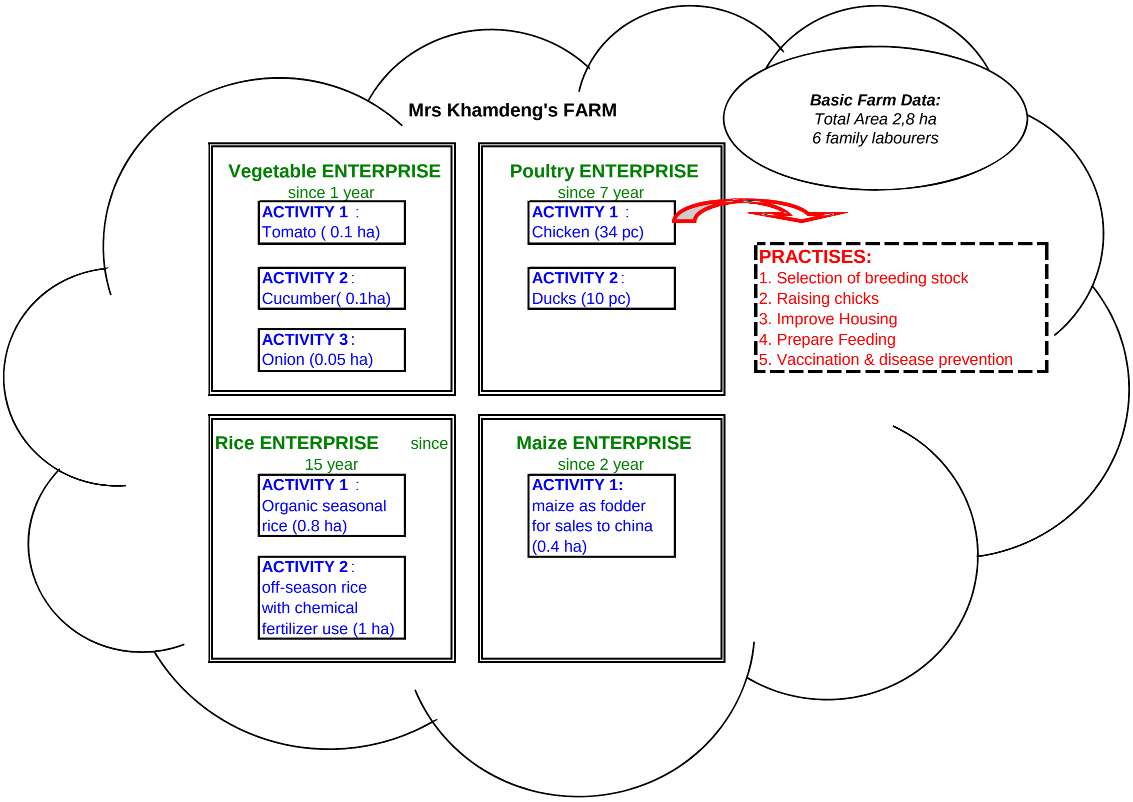

Figure 1: The correlation between various components of a farm

II. Definitions of Terms

Term	Definition
Cash	The money in local currency used for exchanging with goods and services.
Cash Balance	The balance cash in local currency after deducting the cash expenses from the cash income for a production period
Depreciation	The cost of wear and tear associated with equipment, machinery and buildings over time. It is usually calculated on an annual basis.
Fixed Cost	The cost of equipment or tools used in an agricultural production, which can be used across multiple enterprises or production cycles. These equipments and tools relate to those items which have a lifetime of at least one year.
Gross Income	Value or amount of income prior to deducting related expenses during one production cycle or defined period of time. Gross income may be calculated based on the size of the plot or farm, type of activity or enterprise.
Gross Margin	The actual value of income which is equivalent to gross income deducting direct variable cost incurred during one production cycle or defined period of time. Gross margin may be calculated based on the size of the land or the unit of product.
Input	Value or quantity of a resource that is used in a production activity, enterprise or other related farm operations to generate income. Inputs may be classified as fixed or variable inputs.
Labor Cost	The expenditure for hired labor in one production cycle for an enterprise or a production activity. The compensation might be done in cash or kind, depending on the agreement between employer and laborer.
Labor Day	A unit of work accomplished by an individual during a normal working day. A Labor day consists of standard eight hours
Land Tax	Land tax is an annual fee levied by the Lao PDR Government, which is payable by the owner of the land.
Non-Cash	An expense/income that is not paid for in cash, but can be valued based on market price
Operating Cost (Intermediate Capital Consumption)	Operating costs include those inputs or services that are fully utilized during the production cycle or predefined period, which can be valued and directly associated with the crop/livestock being produced.

Term	**Definition**
Production Loss	The value of reduction in output or production during a production cycle or predefined period, due to natural catastrophes, pest or diseases.
Products	Goods and services that result from a production process
Gross Margin per Labor Day	The profit of a production activity or enterprise in one unit of labor. It indicates the effective productivity of labor use during one season or production cycle. Gross Margin / day is calculated from the Gross Margin divided by total labor used.
Gross Margin per Unit Area	The profit of a production activity or enterprise in one unit of land. It indicates the effective productivity of land resource use during one season or production cycle. Gross Margin / area is calculated from Gross Margin divided by total land area used.
Gross Margin per Unit of Production	The profit of a production activity or enterprise in one production unit. It indicates the effective productivity of production unit/quantity utilized during one season or production cycle. Gross Margin / production unit is calculated from Gross Margin divided by production quantity.
Total Input Cost	The total cost of input, both cash and non-cash, used in a production cycle
Total Land Area	The total area of land used by a farmer family for crop cultivation and animal husbandry during a production cycle
Enterprise	A definable system (production branch) which produces a commodity or groups of related commodities, e.g. rice enterprise, poultry enterprise.
Production Activity	An agricultural production or agro-processing activity, e.g. organic rice production for self consumption, chicken production.
Production Practice	The process steps involved in a production activity. e.g. preparation of land, seedbed preparation, plantation

III. Economic Calculation Tools and the Components

1. Economic Calculation Tools

The **economic calculation tools** were designed for agricultural and agro-processing activities. Therefore, the manual consists of three general tools on agriculture, livestock and agro-processing. These can be used for any production activity in the respective field, but might need to be slightly adapted to each individual activity. The manual also includes 16 adapted tools on specific production fields. These topics present a solid basis for smallholders' economic calculation, as they cover major agricultural, livestock and income generating activities within the rural areas of Laos. (Most of the development and testing was done in the Northern Provinces. Therefore a small customization to the local context in other areas might be necessary).

1.1 General economic tools

The general economic tools include:

1) Form A: Economic Calculation Tool for Crop Production
2) Form B: Economic Calculation Tool for Livestock Production
3) Form C: Economic Calculation Tool for Agro-processing

1.2 Adapted Economic Tools for Crop Production

Based on "Form A" the following specific crop production tools have been adapted:

1) Form 1: Economic Calculation Tool for Upland Rice Production
2) Form 2: Economic Calculation Tool for Paddy Rice Production
3) Form 3: Economic Calculation Tool for Soybean Production
4) Form 4: Economic Calculation Tool for Maize Production
5) Form 5: Economic Calculation Tool for Cucumber
6) Form 6: Economic Calculation Tool for Fruit tree
7) Form 7: Economic Calculation Tool for Sesame
8) Form 8: Economic Calculation Tool for Sugarcane
9) Form 9: Economic Calculation Tool for Galangal Production
10) Form 10: Economic Calculation Tool for Pigeon Pea for Stick-lac Production
11) Form 11: Economic Calculation Tool for Non Timber Forest Products

1.3 Adapted Economic Tools for Livestock Production

Based on "Form B" the following specific livestock production tools have been adapted:

1) Form 12: Economic Calculation Tool for Poultry Production
2) Form 13: Economic Calculation Tool for Swine Production
3) Form 14: Economic Calculation Tool for Fish Production

1.4 Adapted Economic Tools for Agro-Processing

Based on "Form C" the following specific agro-processing tools have been adapted:

1) Form 15: Economic Calculation Tool for White Alcohol
2) Form 16: Economic Calculation Tool for Jar Alcohol

Most of the tools refer to a specific seasonal production activities, such as planting maize, lowland rice or galangal. Other tools cover technical productions of a longer time-frame, such as fruit-trees, NTFP or poultry raising.

Economic calculation for long season crop productions are more complicated. To make the calculation as precise as possible, the farmers should be encouraged to keep a continuous record of inputs, sales or loss from the start of the production.

2. The Components of the Economic Tool

Each economic calculation tool consists of 4 major parts such as:

1) General Information,

2) Inputs,

3) Outputs, and

4) Economic Calculation.

During the assessment, all necessary information should be recorded in the form which consists of general information on producer, production inputs, production output, output distributions, and the loss of the production.

In the consecutive sections of the manual, we will illustrate each component of the tool for better understanding. An example of a complete tool can be seen in figure 2.

For the field testing it might be useful to prepare a template using an A0 flipchart. You could then use color cards to enter the data for each farming family. Thereby you are able to use the template several times.

Form 2: Economic Calculation Tool for Lowland Rice Production

1

1. General Information

Name and Family Name of Farmer	Village	Type of Paddy Field: ☐ Rainfed	☐ Irrigated
Date of Data Collection	District	Total Production (Kg)	Yield (kg/ha)
Production Period (One production period)	Province	Total Production Area (ha) (T)	

2

2. Inputs

2.1. Intermediate Consumption	Unit	Qty	Unit Cost (kip)	Value (kip)			
				Qty	Value in cash	Qty	Non-Cash value
Seed							
Organic Fertilizer							
Chemical Fertilizer							
Pesticides							
Water fee							
Electricity for water							
Fuel and oil							
Renting tractors							
Renting buffaloes							
Other							
Total				(A)		(B)	
Total Value of Input		(C) = (A) + (B)		(C)			

2.2. Labor Cost	No. of Labor day	Cost per labor day (kip)	Value (kip)			
			Qty	Value in cash	Qty	Non-Cash value
Seedbed Preparation						
Seed broadcasting						
Seedling preparation						
Land preparation						
Seedling Collection						
Transplanting						
Maintaining						
Harvesting						
Threshing						
Transporting						
Others						
Total		(D)	(E)		(F)	
Total Value of Labor Cost		(G) = (E) + (F)	(G)			

Total Input Cost	(H) = (A) + (E)	(I) = (B) + (F)	(H)		(I)	
Total Value of Inputs		(J) = (H) + (I)	(J)			

3

3. Outputs

3.1. Value of Outputs	Unit	Total Qty	Unit Price (kip)	Value (kip)			
				Qty	Value in cash	Qty	Non-Cash value
Rice sold						X	X
Rice Consumed by Family				X	X		
Rice given to other people				X	X		
Rice exchanged with other				X	X		
Rice for seed				X	X		
Rice in the stock				X	X		
Waste Product Sold		X	X				
Total			(K)	(L)		(M)	
Total Value of Outputs			(O) = (L) + (M)	(O)			

3.2. Value of Production Loss	Unit	Quantity	Unit Price (kip)	Value (kip)
Rice Loss				

Causes of the loss:

4

4. Economic Calculation

4.1. Profit and Loss	Calculation Formula		Value (kip)
Cash Balance	(P) = (L) - (H)	(P)	
Gross Margin	(Q) = (O) - (J)	(Q)	

4.2. Analyses of Profit per Unit of Input			
Gross Margin / 1 Labor Day	(R) = (Q) ÷ (D)	(R)	
Gross Margin / 1 ha	(S) = (Q) ÷ (T)	(S)	

Figure 2: An Example of one Economic Tool

IV. Economic Calculation Process

Economic calculation for each production activity consists of 5 main steps as follows:

The Economic Calculation Process:

1) Record farmer's general information
2) Record production inputs and their value which include:
   - Intermediate consumption costs in cash, non-cash and the total value of one production cycle or one year period
   - Number of days of labor for each activity, then calculate the total days of labor, labor cost in cash and non-cash, and total labor cost in one year period or one production cycle
   - Calculate all inputs in cash, non-cash, and total value
3) Record and calculate the values of output which include:
   - Cash sale of the product
   - Non-cash values of the product that is consumed in the family, given to relatives, exchanged and balance stock.
4) Record and calculate the value of production loss with the cost
5) Use the above information for economic calculation which includes:
   - Profit and loss, such as cash balance and gross margin.
   - Gross margin per unit which is gross margin per day of labor and gross margin per unit of input or output, such as gross margin per hectare of land, per liter of alcohol, or per head of animal.

1. General Information

1.1. Introduction

General information section will include mandatory data such as name, family name, village, district, province, date of data collection, duration of production, type of production or variety, total production, yield, and production area. (See figure 3)

Form 2: Economic Calculation Tool for Lowland Rice Production

1. General Information

Name and Family Name of Farmer	Village	Type of Paddy Field: ☐ Rainfed	☐ Irrigated
Date of Data Collection	District	Total Production (Kg)	Yield (kg/ha)
Production Period (One production period)	Province	Total Production Area (ha) **(T)**	

Figure 3: General Information Part

1.2. Recording and Calculation Steps

1. Record the name and family name of the interviewee;
2. Record data collection date;
3. Record dates of start of the production to harvesting in one production period;
4. Record the name of village, district, and province,
5. Record the variety used or type of production by marking "☑" in the space provided;
6. Record total production in kilogram or litre or other as appropriate;
7. Record the produciton yield; and
8. Record the total production area or production units.

The interviewer should record accurate information. The duration of the production in this section should be the difference between the date of start of production and date of harvesting. Farmers usually provide the production area in units of square meter, rai, and/or quantity of planting seed. Therefore, the unit needs to be changed into hectare (ha).

1.3. Example

For example: an extension officer conducted an assessment of a production together with Mr. Thongla in Houytan village, Nga District, Oudomxay Province on the 4th of June 2008. He and his family had planted 1 ha of seasonal rice from 2007 to 2008 and with a production yield of 3,500 kg. Proper recording of this information is illustrated in figure 4.

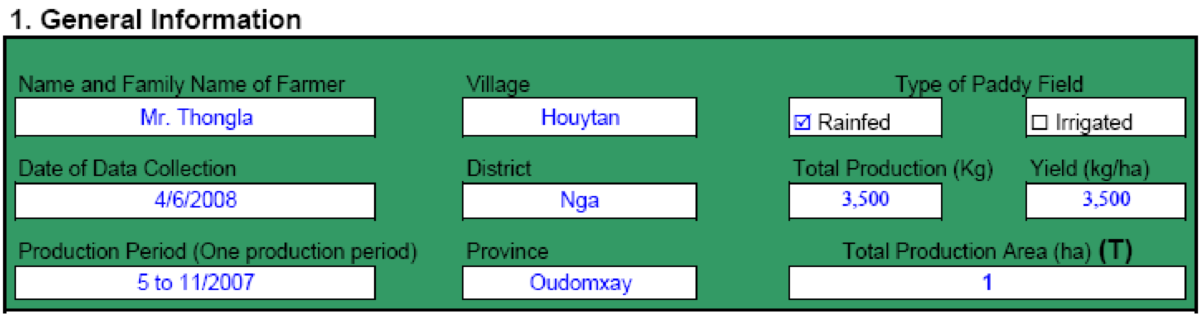
1. General Information

Name and Family Name of Farmer	Village	Type of Paddy Field	
Mr. Thongla	Houytan	☑ Rainfed	☐ Irrigated
Date of Data Collection	District	Total Production (Kg)	Yield (kg/ha)
4/6/2008	Nga	3,500	3,500
Production Period (One production period)	Province	Total Production Area (ha) (T)	
5 to 11/2007	Oudomxay	1	

Figure 4: Example of Information Recording in General Information Section

1.4. Observation

In the general information section of the tools, not only the personal information about a farmer is recorded, but also the total production output, production yield, and the production area are recorded in the available space. Therefore, extension staff can identify the production situation easily. The information on productivity can be used to compare performance before and after training course attended by farmers, and between different farmers who have the same production activity. If the productivity is much lower than the average productivity in the village, there must be a serious problem. Thus, the extension officers need to identify the cause and ways to help the farmer in improving his production.

2. Recording and Calculating Inputs

Every production has an investment which is called Input. The economic calculation needs this information on inputs or investments, such as intermediate consumption costs and labor costs. The input cost can be cash or non-cash.

2.1 Intermediate Consumption Costs

2.1.1. Introduction

An intermediate consumption cost is the value of an input used for one production cycle or one cropping season such as seed, fertilizer, soil preparation, pesticides and transportation costs.

The designed forms include the most important intermediate inputs being used in each production. If an important input is not shown in the tool, it can be added in “Other................”. (See figure 5)

The required information relates to the input quantity, unit price, purchased quantity and quantity of inputs owned by the farmers or made at home. While recording this information, the inputs that were purchased, should be recorded in the cash column and the homemade or owned inputs should be recorded in the non-cash column. The inputs provided by a government organization, a development project or any other organization without a cash payment, should be recorded in the non-cash column.

2. Inputs

2.1. Intermediate Consumption	Unit	Qty	Unit Cost (kip)	Value (kip)			
				Qty	Value in cash	Qty	Non-Cash value
Seed							
Organic Fertilizer							
Chemical Fertilizer							
Pesticides							
Water fee							
Electricity for water							
Fuel and oil							
Renting tractors							
Renting buffaloes							
Other							
Total				(A)		(B)	
Total Value of Input			(C) = (A) + (B)	(C)			

Figure 5: The Form to Record the Intermediate Consumption Inputs

2.1.2. Recording and Calculation Steps

1) Check the lists of intermediate consumption in the first column;
2) Record unit of each item in the second column "unit";
3) Record quantity of each item in the third column "Qty";
4) Record unit price of each item in the fourth column "Unit Cost";
5) Record quantity of each item paid in cash in the fifth column "Qty";
6) Calculate cash value of each item in the sixth column "in cash" by multiplying the unit price with the quantity. After that sum up all value and record it in the lowest row "(A)";
7) Record quantity of each non cash item in the seventh column "Qty";
8) Calculate non cash value of each item in the eight column "non cash" by multiplying the unit price with the quantity. After that sum up all value and record in the lowest row "(B)";
9) Finally calculate the total value of intermediate consumption "(C)".

2.1.3. Calculation Method

The calculation formula for intermediate consumption cost of each input is:

Value of Intermediate Consumption Cost (kip) = Unit Price (kip/unit) X Quantity

After calculating the value of intermediate consumption of each input, sum up cash intermediate consumption in “**(A)**” and non-cash intermediate consumption in “**(B)**”. It should then amount to the total intermediate consumption value in “**(C)**” which is equal to “**(A)**” + “**(B)**”. This value is used for further calculation.

2.1.4. Example

Our farmer, Mr Thongla needed only seeds and fuel for seasonal paddy rice production. He used 40 kg of seed priced at 1,800 kip/kg. However, he only purchased 10 kg of the seeds, while the remaining 30 kg was saved from the last production season. Thus, he did not need to pay cash for the total amount, but only for the 10 kg purchased on the market. He also needed fuel, which had to be paid in cash. He purchased 12 liter at a price of 14,000 kip/liter.

Therefore, the value of the seed, the value of fuel and total intermediate consumption cost is calculated as follows:

The value of seed in cash = 10 kg X 1,800 kip/kg = 18,000 kip
The total value of fuel in cash = 12 liters X 14,000 kip/kg = 168,000 kip
The value of cash inputs = 18,000 kip + 168,000 kip = 186,000 kip
The value of seed in non-cash = 30 kg X 1,800 kip/kg = 54,000 kip
Total Intermediate Consumption Cost = 186,000 kip + 54,000 kip = 240,000 kip

The example for recording and calculating Intermediate Consumption Cost is illustrated in figure 6.

2. Inputs

2.1. Intermediate Consumption	Unit	Qty	Unit Cost (kip)	Value (kip) Qty	Value in cash	Qty	Non-Cash value
Seed	kg	40	1,800	10	18,000	30	54,000
Organic Fertilizer							
Chemical Fertilizer							
Pesticides							
Water fee							
Electricity for water							
Fuel and oil	Liter	12	14,000	12	168,000		
Renting tractors							
Renting buffaloes							
Other							
Total				(A)	186,000	(B)	54,000
Total Value of Input			(C) = (A) + (B)	(C)	240,000		

Figure 6: Example of Recording the Interview into the Form

2.1.5. Observation

Inputs indicate the production techniques and labor used in one production cycle. The value of inputs reflects the investment cost which has an impact on the income of the production activity.

The extensionist or development staff can provide advice and support to the farmer by suggesting more efficient and more suitable inputs or ways to improve the production techniques. For example: a farmer had applied high quantities of chemical fertilizers and pesticides during the production, which causes high production costs - and is moreover harmful to the environment, farmer’s and consumers’ health. In this case, the staff could suggest a solution how the farmer could reduce the application of chemical fertilizers and pesticides.

2.2 Labor Cost

2.2.1. Introduction

Labor use should be recorded in detail for all the production stages i.e., slashing, burning, cleaning, land preparing, planting, maintaining, and harvesting. Firstly, the number of days of labor for each activity should be recorded. The rate of labor cost is recorded according to the local area and the type of work. The type of labor in each activity should also be separated for calculating total labor cost. If the labor used is family labor or free labor (from friends or relatives), it should be recorded in the column of “non-cash”. If hired labor is required, it should be recorded in the “cash” column. (See figure 7)

2.2. Labor Cost	No. of Labor day	Cost per labor day (kip)	Value (kip)			
			Qty	Value in cash	Qty	Non-Cash value
Seedbed Preparation						
Seed broadcasting						
Seedling preparation						
Land preparation						
Seedling Collection						
Transplanting						
Maintaining						
Harvesting						
Threshing						
Transporting						
Others						
Total		(D)	(E)		(F)	
Total Value of Labor Cost		(G) = (E) + (F)	(G)			

Figure 7: Form for Recording Labor Cost

2.2.2. Recording and Calculation Steps

The steps of calculating labor cost:

1) Check the list of activities that requires labor in the first column. If there are additional activities, they can be added in the row for "Others………..";
2) Record the number of labor days used in each activity in the second column "No. of Labor". Then, sum up all numbers of labor days in the lowest row "(D)";
3) Record daily labor costs for each activity in the third column "Cost per labor day";
4) Record the number of labor days paid in cash for each activity into the fourth column "Qty";
5) Calculate the value of labor cost in cash in the fifth column "in cash". Then sum up all values into the lowest row "(E)";
6) Record the number of labor days from family members for each activity in the sixth column "Qty";
7) Calculate the value of the labor cost in the seventh column "non cash". Then sum up all values into the lowest row "(F)";
8) Calculate the total value of labor costs in "(G)"

2.2.3. Calculation Method

The calculation method is as follows:

Labor Cost (kip) = Daily Labor Cost (kip/person/day) X Labor Day

- **Daily labor cost** is the cost of actual local hiring labor rate per day per person. The rate also depends on type of work. Generally heavier work will have a higher rate.

- **Labor Day** is the number of days used to complete an activity based on 8 hours per working day. The calculation technique is as follows:

Labor Day = Number of Working Day X Number of Labor

2.2.4. Example

Our farmer Mr Thongla used 4 family members and hired 2 outside laborers to transplant rice for 5 days. The rate of labor cost in this village is 20,000 kip/day/person. Therefore, the recording and calculation should be in the non-cash and in cash column. Prior to calculating the value of the labor, it is essential to calculate the total number of labor days required for this activity:

Number of Hiring Labor Days = 5 days X 2 people = 10 labor days

Number of Family Labor Days = 5 days X 4 people = 20 labor days

Total Labor Days = 10 labor day + 20 labor day = 30 labor days

Therefore:

The value of labor use in cash = 20,000 kip/day/person X 10 labor days = 200,000 kip

The value of labor use in non-cash = 20,000 kip/day/person X 20 labor days = 400,000 kip

In each production step the labor costs have to be calculated in the same way and entered in the respective column.

The example of recording and calculating labor costs and days of labor in the form is illustrated in figure 8.

2.2. Labor Cost	No. of Labor day	Cost per labor day (kip)	Value (kip)			
			Qty	Value in cash	Qty	Non-Cash value
Seedbed Preparation	5	20,000	2	40,000	3	60,000
Seed broadcasting	1	20,000			1	20,000
Seedling preparation						
Land preparation	6	20,000	2	40,000	4	80,000
Seedling Collection	10	20,000	2	40,000	8	160,000
Transplanting	30	20,000	10	200,000	20	400,000
Maintaining	15	20,000	5	100,000	10	200,000
Harvesting	20	20,000	10	200,000	10	200,000
Threshing	6	20,000	2	40,000	4	80,000
Transporting	10	20,000	2	40,000	8	160,000
Others..						
Total	103	(D)	(E)	700,000	(F)	1,360,000
Total Value of Labor Cost		(G) = (E) + (F)	(G)	2,060,000		

Figure 8: Example of Recording and Calculating Labor Cost

2.2.5. Observation

One of the most important inputs in agriculture and agro-processing is labor. High usage of labor can have a significant impact on the production income. The information on labor usage such as "labor day" can also be compared with other farmers who produce the same product.

2.3 Calculation of Input Values

2.3.1. Introduction

After calculating the total intermediate consumption cost and labor cost in cash and non cash, we should calculate the total cash input in "(H)", the total non cash input in "(I)", and the total value of input in "(J)" as in the figure 9.

Total Input Cost	(H) = (A) + (E)	(I) = (B) + (F)	(H)		(I)	
Total Value of Inputs	(J) = (H) + (I)		(J)			

Figure 9: Form for Calculating Calculation Input Values

2.3.2. Recording and Calculation Steps

1) Calculate total input cost in cash into "(H)";
2) Calculate the total input cost in non cash into "(I)"; and
3) Calculate the total value of inputs into "(J)"

2.3.3. Calculation Method

a). Calculating total cash input

Calculation of the total cash input follows the formula shown below.

Total Cash Input (H) = Total Intermediate Consumption Cost in Cash (A) + Total Labor Cost in Cash (E)

b). Calculating total non-cash input

Calculation of the total non-cash input follows the formula shown below.

Total Non-Cash Input (I) = Total Intermediate Consumption Cost in Non-Cash (B) + Total Family Labor Cost (F)

c). Calculating Total Value of Input

The total input cost includes both total cash and total non-cash investment in the production. The calculation method is as follows.

Total Value of Input (J) = Total Cash Inputs (H) + Total Non-Cash Inputs (I)

2.3.4. Example

a). Calculating total cash input

In paddy rice production, the farmer Thongla paid 186,000 kip for intermediate consumption. He also paid 700,000 kip for labor. Thus:

The total cash input = 186,000 kip + 700,000 kip

The total cash input = 886,000 kip

b). Calculating total non-cash input

In paddy rice production, he had non-cash expenses of 54,000 kip and labor cost of 1,360,000 kip, for intermediate consumption. Therefore:

Total Non-Cash Input = 54,000 kip + 1,360,000 kip

Total Non-Cash Input = 1,414,000 kip

The example of recording and calculating the value of input in cash and non-cash is indicated in the figure 10.

c). Calculating Total Value of Input

This farmer paid 886,000 kip in cash for purchasing inputs for paddy rice production. He also used many inputs from his family amounting 1,414,000 kip. Therefore:

Total Value of Input = 886.000 kip + 1,414,000 kip
Total Value of Input = 2,300,000 kip

Example of the recording and calculating the total value of input is indicated in the figure 10.

Total Input Cost	(H) = (A) + (E)	(I) = (B) + (F)	(H)	886,000	(I)	1,414,000
Total Value of Inputs	(J) = (H) + (I)		(J)	2,300,000		

Figure 10: Example of the recording and calculating the total values of inputs

2.3.5. Observation

There is a negative relationship between production inputs and profit. A relatively high input cost results in less profit.

3. Recording and Calculating Output

3.1. Introduction

The output is divided into two types, such as, cash output and non-cash output. Cash output is the value generated by selling all the products including the main and other related products. Non-cash output is the value of the product that is consumed by the family, given to other people and the stock still remaining. The quantity and value of each item should be recorded in the form. (See figure 11)

3. Outputs

3.1. Value of Outputs	Unit	Total Qty	Unit Price (kip)	Value (kip)			
				Qty	Value in cash	Qty	Non-Cash value
Rice sold							
Rice Consumed by Family							
Rice given to other people							
Rice exchanged with other							
Rice for seed							
Rice in the stock							
Waste Product Sold							
Total			(K)	(L)		(M)	
Total Value of Outputs			(O) = (L) + (M)	(O)			

Figure 11: Form for Recording and Calculating Output

3.2. Recording and Calculation Steps

1) Check the lists of output items in the first column;
2) Record unit of each item in the second column "unit";
3) Record quantity of each item in the third column "Total Qty";
4) Record unit price of each item in the fourth column "Unit Price";
5) Record quantity of each item sold in cash into the fifth column "Qty";
6) Calculate cash value of each item in the sixth column "in cash" by multiplying the unit price with the quantity. After that sum all value and record in the lowest row "(L)";
7) Record quantity of each non cash item in the seventh column "Qty";
8) Calculate non cash value of each item in the eight column "non cash" by multiplying the unit price with the quantity. After that sum all value and record in the lowest row "(M)";
9) Finally calculate the total value of output into "(O)".

3.3. Calculation Method

3.3.1. Cash Output

Cash output is the cash obtained from selling the primary and secondary products. It can be calculated as follows.

Value of Product (kip) = Unit Price (kip/unit) X Quantity

After calculating cash value of each item, the total cash output should be calculated in "(L)".

3.3.2. Non-Cash Output

Non-cash output is determined by calculating the value of the product consumed by the family, given to others, exchanged or products still in stock. The calculation method is similar to the cash output mentioned above.
After calculating the value of each item, we should calculate the total non-cash output in "(M)".

3.3.3. Calculating the Total Value of Output

The total value of output includes both all cash and non-cash outputs. The calculation method is illustrated below.

Total Value of Output (O) = Total Cash Outputs (L) + Total Non-Cash Outputs (M)

3.4. Example

3.4.1. Cash Output

The farmer produced 3,500 kg paddy rice. They sold 850 kg for 1,600 kip/kg. The rest was used for family consumption. Therefore:

Cash sale of rice = 1,600 kip/kg X 850 kg

Cash sale of rice -= 1,360,000 kip

The example for recording and calculating the total cash output is shown in figure 12.

3.4.2. Non-Cash Output

Out of the above mentioned 3,500 kg paddy rice in total, 1,700 kg was used for family consumption. The value of the rice in the local area is 1,600 kip/kg. Therefore:

Value of Rice for Consumption = 1,600 kip/kg X 1,700 kg

Value of Rice for Consumption -= 2,720,000 kip

The example for recording and calculating the non-cash output is indicated in figure 12.

3.4.3. Calculating the Total Value of Output

He received 1,360,000 kip in cash from selling rice. The remaining rice was worth a total of 4,240,000 kip. This includes the sum of rice for family consumption, for relatives, for exchange and the remaining rice still in the stock. Therefore:

Total Value of Output = 1,360,000 kip + 4,240,000 kip
Total Value of Output = 5,600,000 kip

The example for recording and calculating the total value of output is shown in figure 12.

3. Outputs

3.1. Value of Outputs	Unit	Total Qty	Unit Price (kip)	Value (kip)			
				Qty	Value in cash	Qty	Non-Cash value
Rice sold	kg	850	1,600	850	1,360,000		
Rice Consumed by Family	kg	1,700	1,600			1,700	2,720,000
Rice given to other people	kg	100	1,600			100	160,000
Rice exchanged with other	kg	100	1,600			100	160,000
Rice for Seed	kg	50	1,600			50	80,000
Rice in the stock	kg	700	1,600			700	1,120,000
Waste Product Sold				0	0	0	0
Total	kg	3,500	(K)	(L)	1,360,000	(M)	4,240,000
Total Value of Outputs			(O) = (L) + (M)	(O)	5,600,000		

Figure 12: Example of Recording and Calculating Values of Output

3.5. Observation

Outputs give an indication on the production quantity, the production value and also the use of the production outputs. Selling the product has a positive relationship with the cash income. Generally, small holder farmers in Lao PDR keep most part of the paddy production for self consumption. Cash income will be generated only if the product is sold. However, the Total Value of Output will not affect the Cash Income of the production.

4. Economical Value of Production Loss

4.1. Introduction

Recording the value of production loss is necessary to prevent loss in the future and compare the figures with the previous season. In order to achieve correct figures, recording of loss should be done during each step of the production – from preparation to harvesting. The causes of the loss can be pests, diseases, flood, draught or others and should be mentioned and prioritized in the form. Here we consider only loss during the production. The loss after harvesting, e.g. during storage, is not taken into account.
The recording for the production loss is similar to those of the output above. (See figure 13).

3.2. Value of Production Loss	Unit	Quantity	Unit Price (kip)	Value (kip)
Rice Loss				

Causes of the loss: ....

....

Figure 13: Form for Recording the Value of Production Loss

4.2. Recording and Calculation Steps

1) Record unit of the production loss in the second column "unit";
2) Record quantity of the loss into the third column "Quantity";
3) Record the value of unit price in the fourth column "Unit price";
4) Calculate the value of production loss in the fifth column "Value"; and
5) Record the causes of the loss in the space provided.

4.3. Calculation Method

The calculation of production loss is valued in kip. This is to show the economic importance of the loss. The calculation method is similar to the calculation of the product value. The calculation method is illustrated below.

Value of Production Loss (kip) = Unit Price (kip/unit) X Quantity of Loss

4.4. Example

The farmer had evaluated that his rainy season paddy rice production showed approximately 500 kg loss during the last season, because the cherry snail had destroyed during the first few weeks after transplanting. The local market price is 1,500 kip/kg. Thus:

Value of Production Loss = 1,500 kip/kg X 500 kg

Value of Production Loss = 750,000 kip

The example of the recording and calculating the value of production loss is shown in the figure 14.

3.2. Value of Production Loss	Unit	Quantity	Unit Price (kip)	Value (kip)
Rice Loss	kg	500	1,500	750,000
Causes of the loss:	Cherry snail destroyed during first few weeks after transplanting			

Figure 14: Example of Recording and Calculation the Value of Production Loss

4.5. Observation

The production loss indicates the quantity of production loss and its value. It illustrates the economical loss and states the major cause of the loss. If the economical loss of the production is very high, the extension staff can use this information finding a suitable solution to help the farmer. The above example shows that the farmers lost 750,000 kip because of pest through Cherry snails. If extension staff can solve the Cherry snail problem, the farmer would gain more income.

5. Economic Calculation

5.1. Introduction

The economical calculation comprises calculations such as: profit and loss in total and an analysis of profit per unit.
(See figure 15)

4. Economic Calculation

4.1. Profit and Loss	Calculation Formula		Value (kip)
Cash Balance	(P) = (L) - (H)	(P)	474,000
Gross Margin	(Q) = (O) - (J)	(Q)	3,300,000
4.2. Analyses of Profit per Unit of Input			
Gross Margin / 1 Labor Day	(R) = (Q) ÷ (D)	(R)	32,039
Gross Margin / 1 ha	(S) = (Q) ÷ (T)	(S)	3,300,000

Figure 15: Form for Economical Calculation

5.2. Recording and Calculation Steps

1) Calculate cash balance into "(P)";
2) Calculate gross margin into "(Q)";
3) Calculate gross margin per labor day into "(R)"; and
4) Calculate gross margin per unit area or unit of production into "(S)".

5.3. Calculation Method

5.3.1. Calculation of Profit and Loss

The calculation of profit and loss includes calculations such as Cash Balance and Gross Margin. (See figure 15)

a). Calculation of Cash Balance

Cash balance illustrates the cash status after one production cycle or season. The calculation method is as follows.

Cash Balance (P) = Total Cash Income (L) -- Total Cash Expenses (H)

b). Calculation of Gross Margin

Gross margin is the total value of income after deducting total input costs. The calculation method is as below.

Gross Margin (Q) = Total Income (O) -- Total Input Cost (C)

5.3.2. Calculation of Gross Margin per Unit

Gross margin per unit indicates the profit per one unit of production input or output. The result of the calculation shows the efficiency of the production that can be used to compare between different farmers or different production activities.

The gross margin per unit is calculated to identify the gross margin per area unit, per labor unit or per output unit. (see figure 15)

a). Calculation of Profit per Labor Day

Profit per labor days illustrates the efficient use of labor in a production cycle or season. It can be calculated as below.

Gross Margin per Labor Day (R) = Gross Margin (Q) ÷ Total Labor Days (D)

b). Calculation of Gross Margin per Area Unit

Calculation of Gross Margin per area unit relates to crop production. The Gross Margin per area unit illustrates the efficiency of land use in one production cycle. The calculation technique is as below.

Gross Margin per Area Unit (S) = Gross Margin (Q) ÷ -Production Area (T)

After calculating the gross margin, we can calculate the Gross Margin per area unit. The area unit is recorded in "(T)" in general information section of the tool. The common use of the unit is hectare. If farmers use smaller land areas for their production the unit can be changed to ***rai***.

c). Calculation of Gross Margin per Unit of Product

Calculation of Gross Margin per unit of product relates to production for agro-processing and livestock production, where the scope of land area is not important. Thus we cannot calculate the profit per unit area. Therefore we calculate the Gross Margin per unit of product or output which indicates the production efficiency for one production period. It can be calculated as below.

Gross Margin per Unit of Output (S) = Gross Margin (Q) ÷ Total Number of Production Outputs (T)

After calculating the gross margin, we can calculate the profit per unit of output. The unit output is recorded in "(T)" in general information section of the tool.

5.4. Example

5.4.1. Calculation of Cash Balance

Our farmer Mr. Thongla received 1,360,000 kip in cash from selling rice, while needing cash expenditures of 886,000 Kip throughout the whole production process. Thus:

Cash Balance = 1,360,000 kip - 886,000 kip
Cash Balance = 474,000 kip

The example of the recording and calculating the cash balance is illustrated in the figure 16.

5.4.2. Calculation of Gross Margin

This farmer had the total output of 5,600,000 kip, but he also had the total input costs of 2,300,000 kip. Therefore,

Gross Margin = 5,600,000 kip -- 2,300,000 kip
Gross Margin = 3,300,000 kip

The example of the recording and calculating the gross margin is shown in the figure 16.

5.4.3. Calculation of Profit per Labor Day

Our farmer had the gross margin from lowland rice production of 3,300,000 kip. He used 103 days of labor for production. Therefore:

Gross Margin per Labor Day = 3,300,000 kip ÷ 103 labor day

Gross Margin per Labor Day = 32,039 kip/labor day

The example of the recording and calculating the Gross Margin per Labor Day is illustrated in the figure 16.

5.4.4. Calculation of Gross Margin per Unit Area

Our farmer Mr. Thongla received 3,300,000 kip for gross margin of rice production, while he used 1 ha of land for the production. As a result:

Gross Margin per Unit Area = 3,300,000 kip ÷ 1 ha

Gross Margin per Unit Area = 3,300,000 kip/ha

The example of the recording and calculating the Gross Margin per unit area is shown in the figure 16.

4. Economic Calculation

4.1. Profit and Loss	Calculation Formula		Value (kip)
Cash Balance	(P) = (L) - (H)	(P)	474,000
Gross Margin	(Q) = (O) - (J)	(Q)	3,300,000
4.2. Analyses of Profit per Unit of Input			
Gross Margin / 1 Labor Day	(R) = (Q) ÷ (D)	(R)	32,039
Gross Margin / 1 ha	(S) = (Q) ÷ (T)	(S)	3,300,000

Figure 16: Example of Recording and Calculating Cash Balance

5.4.5. Calculation of Gross Margin per Unit of Product

Showing the calculation for gross margin per product we take the example of Mr Somchan in Donaen village, who raised 58 chickens in 2007/2008 and could gain a profit of 164,000 kip. Therefore:

Gross Margin per one Chicken = 164,000 kip ÷ 58 heads

Gross Margin per one Chicken = 2,828 kip/head

The example of the recording and calculating the Gross Margin per unit of output (Gross Margin/ 1 head of animal) is shown in the figure 17.

4. Economic Calculation

4.1. Profit and Loss	Calculation Formula		Value (kip)
Cash Balance	(P) = (L) - (H)	(P)	44,000
Gross Margin	(Q) = (O) - (J)	(Q)	164,000
4.2. Analyses of Profit per Unit of Input			
Gross Margin / 1 Labor Day	(R) = (Q) ÷ (D)	(R)	6,308
Gross Margin / 1 Head of poultry	(S) = (Q) ÷ (T)	(S)	2,828

Figure 17: Example of Economic Recording and Calculation of Chicken Production

5.5. Observation

The results from economic calculation in the tools will illustrate Cash Balance, Gross Margin, Gross Margin per Labor Day, and Gross Margin per Unit Area or Unit of Output.

5.5.1. Cash Balance

Cash balance indicates the cash income of the production. If the cash balance is negative, the cash investment for the production is higher than the cash output. This will leave the farmer without any investment money for the next season. Therefore, the farmer needs to find some other sources of cash investment for the next production, which may lead to an increase in debt. If the cash balance is positive the farmer gained cash savings that can be invested in this or other production activity or used as general income for the family. In general, a negative cash balance is only acceptable for a production which is carried out purely for self-consumption. In Laos this case is relates mainly to rice production

5.5.2. Gross Margin

Gross Margin illustrates the net income from the production. If the gross margin is negative, it means the value of investment is higher than the value of output. Thus, the extension staff should identify the cause of the problem and provide a suitable solution for improvement.

5.5.3. Gross Margin per Labor Day

The gross margin per labor day indicated the net income per labor day. If it is lower than the local daily labor cost, the extension staff should provide solutions for improvement. In case, a farmer implements only one production activity, the staff may help by introducing other income generating activities. The information on gross margin per labor day can be used as an indicator to compare different production activities between farmers. This can help farmers to see clearly which activity can provide higher return per unit of labor.

5.5.4. Gross Margin per Unit

The gross margin per unit can be calculated into two different ways: calculation of the gross margin per unit of land/area and calculation of the gross margin per unit of product. The gross margin per unit area for agricultural productions indicates how efficiently the land resources have been used. For livestock production and agro-processing activities, the gross margin per unit can is used. The gross margin is suitable to compare different production activities of one farmer and also allows a comparison between different farmers producing in the same field. This can help farmers to identify the production with the highest revenue and the conditions under which is revenue is achieved.

In addition, the extension staff and development officers can use the information from the tools, especially, from the recording and calculation to compare the productivity of a farmer before the training and after the training course, the efficiency of each production activity, and the production efficiency between different farmers. When the staff together with the farmers have summarized all information in the tool, they can provide advice on how to improve the production and what contribution they could give, e.g. in training or information.

For all calculations it is essential that the farmers keep a continuous record of their numbers, expenses and income. Therefore calculating the benefit will be accurate and easy.

V. Analyzing the Results with the Farmers

In the previous chapter, we have learnt how to correctly fill in the data and how to make a right calculation. But, what do all those figures mean? How can we translate these numbers into practical advice for the farmers? This is the most challenging part for extension staff. And this is also the most important part of the whole economic analysis. In this chapter we try to provide you an answer to those questions.

First of all, there is no blue print for the analysis as it depends on the specific circumstances and potentials of the farmers. Thus the best way to show the use is providing real life examples and explaining why a certain decision was made in that way.

The examples presented are:

a) an analysis of one production in production unit/household on sugarcane;

b) a comparison of one production in two production units/households on rain-fed rice; and

c) a comparison on different productions for one production unit/household on off season rice and cucumber.

These examples illustrate the objective of this tool, namely that farmers are able a) to analyze the performances of their productions (good or bad), b) to compare their production with their neighbors (better or worse) and c) to make an informed decision on further production activities (improve techniques or even shift to new productions).

Example 1: Analyzing one production of one farming household

This example is based on a discussion with Mr. Bouasone in Nongkeng village, Xaythany district, Vientiane capital in November 2008. He and his family have planted sugarcane from June 2007 to February 2008. He wanted to know the profitability in sugarcane plantation and whether he should continue the same plantation in the next season.

Form 8: Economic Calculation Tool for Sugarcane Production

1. General Information

Name and Family Name of Farmer	Village		
Mr. Bouasone	Nongkheng		
Date of Data Collection	District	Total Production (Kg)	Yield (kg/ha)
10/11/2008	Xaythany	40,000	83,333
Production Period (One production period)	Province	Total Production Area (ha) (T)	
6/2007 to 2/2008	Vientiane Capital	0.48	

2. Inputs

2.1. Intermediate Consumption	Unit	Qty	Unit Cost (kip)	Value (kip) Qty	Value in cash	Qty	Non-Cash value
Seed	Ton	1	120,000	1	120,000		
Pesticides	Bottle	2	150,000	2	300,000		
Chemical fertilizers							
Organic fertilizers							
Others							
Total				(A)	420,000	(B)	0
Total Value of Input		(C) = (A) + (B)		(C)	420,000		

2.2. Labor Cost	No. of Labor day	Cost per labor day (kip)	Value (kip) Qty	Value in cash	Qty	Non-Cash value
Land preparation	20		20	600,000		
Planting	30	30,000			30	900,000
Maintenance	25	30,000			25	750,000
Harvesting	35	20,000			35	700,000
Transporting	20	20,000			20	400,000
Other						
Total	130	(D)	(E)	600,000	(F)	2,750,000
Total Value of Labor Cost		(G) = (E) + (F)	(G)	3,350,000		

Total Input Cost	(H) = (A) + (E)	(I) = (B) + (F)	(H)	1,020,000	(I)	2,750,000
Total Value of Inputs		(J) = (H) + (I)	(J)	3,770,000		

3. Outputs

3.1. Value of Outputs	Unit	Total Qty	Unit Price (kip)	Value (kip) Qty	Value in cash	Qty	Non-Cash value
Sugarcane sold	Kg						
Sugarcane Consumed by Family	Kg						
Sugarcane given to other people	Kg						
Sugarcane exchanged with other	Kg						
Sugarcane for Seed	Kg						
Sugarcane in the stock	Kg	40,001	121			40,001	4,840,121
Waste Product Sold	Kg					192	240,000
Total			(K)	(L)	0	(M)	4,840,121
Total Value of Outputs			(O) = (L) + (M)	(O)	4,840,121		

3.2. Value of Production Loss	Unit	Quantity	Unit Price (kip)	Value (kip)
Sugarcane Loss				

Causes of the loss: ....

4. Economic Calculation

4.1. Profit and Loss	Calculation Formula		Value (kip)
Cash Balance	(P) = (L) - (H)	(P)	-1,020,000
Gross Margin	(Q) = (O) - (J)	(Q)	1,070,121

4.2. Analyses of Profit per Unit of Input			
Gross Margin / 1 Labor Day	(R) = (Q) ÷ (D)	(R)	8,232
Gross Margin / 1 ha	(S) = (Q) ÷ (T)	(S)	2,229,419

After filling in the complete calculation sheet the following areas of interest should be highlighted and brought to attention:

Figures of Interest	**Data**
Area (T)	0.48 ha
Total Production	40 t
Yield	83,33 t/ha
Cost of direct input in cash (A)	420,000 kip
Cost of direct input in non-cash (B)	0 kip
Total value of Labor cost (G)	3,350,000 kip
Total cost of direct input (direct variable and labor cost) (J)	3,770,000 kip
Total working days (D)	130 working days
Output in cash (L)	0 kip
Output in non-cash (M)	4,840,121 kip
Total Output (O)	4,840,121 kip
Cash balance (P)	- 1,020,000 kip
Gross margin (Q)	1,070,121 kip
Gross margin/working day (R)	8,323 kip
Gross margin/ha (S)	2,229,419 kip

First of all the amount of the **Yield** should be assessed. Compared to the FAO statistic in 2002, which states an average yield of sugarcane in Laos is 31.8 t/ha, Mr. Bouasone's yield is very high (actual production 40t/0.48 ha = 83 t/ha). This is nearly 3 times more than the average.

ADVICE: If the variation in the amount of yield is found higher than the normal standard, first of all, one needs to look at the accuracy of the information. Once the information is found to be accurate, the calculation needs to be repeated to rule out any calculation errors. In the case of Mr. Bouasone, in spite of accurate calculation the variation is high. This shows that Mr. Bouasone had favorable conditions such as a good land and land management. However he should be aware of the fact that he does use a lot of inputs.

Secondly, the **GROSS MARGIN** should be reviewed: The total gross margin of 1,040,121 Kip is not impressive, especially considering the fact that the yield is so much above average. This is due to the

high input costs, both in cash and non-cash. If we look into the details of the high inputs, the data shows that Mr. Bouasone had to buy seed material, fertilizer, as well as pay for soil preparation.

Moreover, growing sugarcane requires a lot of labor (130 working days in this case), which adds to the input costs. This makes the **gross margin per workday** very low i.e., 8,232 Kip per day .which is less than half the local labor cost (35,000 kip). This figure also becomes important if the farmer wants to compare the effectiveness of this production with other productions or with other farmers.

ADVICE: There are hardly any options to reduce the input costs. Prices for seed and fertilizer are pretty fixed and often prescribed by the sugar companies. Purchasing seed material in large amount as a group might reduce the price slightly. The other option is to use organic fertilizer instead of chemical fertilizer that will reduce the input cost.

The data related to **LABOR DAYS** gives us the number of days of work. The total of 130 labor days shows a) that sugarcane production is labor-intensive and b) that Mr. Bouasone has a large family and he did not need to hire external labor. E.g.: The planting took about one week, which required 6 family laborers for 5 whole days to cover the 30 days registered.

ADVICE: With his large family, the greater demand for labor can be covered without incurring additional cash. Instead, if he had to hire external labor, the production would not have been profitable at all.

Another important issue is the **CASH BALANCE**. In this case, Mr. Bouasone is in trouble because he has a negative cash income. This negative figure occurs because he could not sell any of the sugarcane to the factory. Because of this negative figure, he had to use cash from other production or savings to put into this production. If he has borrowed money, the situation would have been even worse. None of the input has yet returned as the negative cash balance (- 1,020,000 Kip) is exactly the amount of his input (1,020,000 Kip). Thus the figure for the total output of 4,840,121 is not worth anything unless he is able to sell to the factory.

ADVICE: This negative cash balance confirms that there is a high risk for small scale farmers who are dependent on a single factory or buyer to sell sugarcane. Clear agreement for purchase should be agreed with the buyers prior to plantation. Farmers with little cash flow should opt for another production. In general the cash balance should always be a positive figure – except for those productions which are meant purely for self-consumption (e.g. rice).

Overall ADVICE: It seems that sugarcane is not the right production for this farming family. Even though the family possesses a large amount of own labor, they have not gained any profit from this production. Since they do not have an agreement with the company on price or sales quantity, there is a risk of surplus stock of sugarcane. Due to the lack of proper storage possibilities, the chance of loss

is high. We recommend that Mr. Bouasone should adopt another crop for production that would provide a) a better security in terms of sales and b) a higher gross margin.

Example 2: Comparing one production in two farming households with different production techniques

This example provides a comparison between two farming families who use different production techniques and inputs in rainy season rice production of 2008.

- Mr. Boun-nam and his family from Xaythani district in Vientiane Capital applied only organic fertilizer and managed the workload with his own family labor.

- Ms Laeokham and her family from Viengkham district in Vientiane applied chemical fertilizer and had to hire external laborers during most of the production step.

Which production was more profitable and what could each of the families improve?

Farmer Mr. Boun-nam: Rain-fed rice - organic in 2008

Form 2: Economic Calculation Tool for Paddy Rice Production

1. General Information

Name and Family Name of Farmer	Village	Type of Paddy Field	
Mr. Bounnam	Nongno	☒ Rainfed	☐ Irrigated
Date of Data Collection	**District**	**Total Production (Kg)**	**Yield (kg/ha)**
10/11/2008	Xaythany	4,800	5,333
Production Period (One production period)	**Province**	**Total Production Area (ha) (T)**	
7 to 11/2007	Vientiane Capital	0.9	

2. Inputs

2.1. Intermediate Consumption	Unit	Qty	Unit Cost (kip)	Value (kip) Qty	Value in cash	Qty	Non-Cash value
Seed	kg	60	3,000			60	180,000
Organic Fertilizer	Truck	4	70,000			4	280,000
Chemical Fertilizer							
Pesticides							
Water fee							
Electricity for water							
Fuel and oil	Liter	6	10,000	6	60,000		
Rent tractor	Time	1	200,000	1	200,000		
Other							
Total				(A)	260,000	(B)	460,000
Total Value of Input		(C) = (A) + (B)		(C)	720,000		

2.2. Labor Cost	No. of Labor day	Cost per labor day (kip)	Value (kip) Qty	Value in cash	Qty	Non-Cash value
Seedbed Preparation	4	35,000			4	140,000
Seed broadcasting	2	35,000			2	70,000
Seedling preparation						
Land preparation	16	35,000			16	560,000
Seedling Collection	5	35,000			5	175,000
Transplanting	35	35,000	5	175000	30	1,050,000
Maintaining	3	35,000			3	105,000
Harvesting	12	35,000			12	420,000
Threshing	4		4	540000		
Transporting	3	35,000			3	105,000
Others						
Total	84	(D)	(E)	715,000	(F)	2,625,000
Total Value of Labor Cost		(G) = (E) + (F)	(G)	3,340,000		

Total Input Cost	(H) = (A) + (E)	(I) = (B) + (F)	(H)	975,000	(I) 3,085,000
Total Value of Inputs		(J) = (H) + (I)	(J)	4,060,000	

3. Outputs

3.1. Value of Outputs	Unit	Total Qty	Unit Price (kip)	Value (kip) Qty	Value in cash	Qty	Non-Cash value
Rice sold	kg	3,700	3,000	3,700	11,100,000		
Rice straw Sold							
Rice Consumed by Family	kg						
Rice given to other people	kg						
Rice exchanged with other	kg						
Rice for Seed	kg						
Rice in the stock	kg	1,100	3,000			1,100	3,300,000
Waste Product Sold							
Total	kg	4,800	(K)	(L)	11,100,000	(M)	3,300,000
Total Value of Outputs			(O) = (L) + (M)	(O)	14,400,000		

3.2. Value of Production Loss	Unit	Quantity	Unit Price (kip)	Value (kip)
Rice Loss				

Causes of the loss:

4. Economic Calculation

4.1. Profit and Loss	Calculation Formula		Value (kip)
Cash Balance	(P) = (L) - (H)	(P)	10,125,000
Gross Margin	(Q) = (O) - (J)	(Q)	10,340,000

4.2. Analyses of Profit per Unit of Input			
Gross Margin / 1 Labor Day	(R) = (Q) ÷ (D)	(R)	123,095
Gross Margin / 1 ha	(S) = (Q) ÷ (T)	(S)	11,488,889

Farmer Ms Laeokham: Rain-fed rice - chemical in 2008

Form 2: Economic Calculation Tool for Paddy Rice Production

1. General Information

Name and Family Name of Farmer: Ms. Leokham	Village: Phonmy nue	Type of Paddy Field: ☑ Rainfed ☐ Irrigated
Date of Data Collection: 17/11/2008	District: Viengkham	Total Production (Kg): 6,500 — Yield (kg/ha): 4,514
Production Period (One production period): 7 to 11/2007	Province: Vientiane	Total Production Area (ha) (T): 1.44

2. Inputs

2.1. Intermediate Consumption	Unit	Qty	Unit Cost (kip)	Value (kip) Qty	Value in cash	Qty	Non-Cash value
Seed	kg	152	2,500			152	380,000
Organic Fertilizer							
Chemical Fertilizer	Bag	4	250,000	4	1,000,000		
Pesticides							
Water fee							
Electricity for water							
Fuel and oil							
Others							
Total				(A)	1,000,000	(B)	380,000
Total Value of Input		(C) = (A) + (B)		(C)	1,380,000		

2.2. Labor Cost	No. of Labor day	Cost per labor day (kip)	Value (kip) Qty	Value in cash	Qty	Non-Cash value
Seedbed Preparation	2	30,000			2	60,000
Seed broadcasting						
Seedling preparation						
Land preparation	24		24	1,350,000		
Seedling Collection	5	30,000			5	150,000
Transplanting	45		45	1,890,000		
Maintaining	8	30,000			8	240,000
Harvesting	27	30,000	27	810,000		
Threshing	6		6	625,000		
Transporting						
Others						
Total	117	(D)	(E)	4,675,000	(F)	450,000
Total Value of Labor Cost		(G) = (E) + (F)	(G)	5,125,000		

Total Input Cost	(H) = (A) + (E)	(I) = (B) + (F)	(H)	5,675,000	(I)	830,000
Total Value of Inputs		(J) = (H) + (I)	(J)	6,505,000		

3. Outputs

3.1. Value of Outputs	Unit	Total Qty	Unit Price (kip)	Value (kip) Qty	Value in cash	Qty	Non-Cash value
Rice sold	kg	2,000	3,000	2,000	6,000,000		
Rice Consumed by Family	kg					0	0
Rice given to other people	kg					0	0
Rice exchanged with other	kg					0	0
Rice for seed	kg					0	0
Rice in the stock	kg	4,500	3,000			4,500	13,500,000
Waste Product Sold							
Total	kg	6,500	(K)	(L)	6,000,000	(M)	13,500,000
Total Value of Outputs			(O) = (L) + (M)	(O)	19,500,000		

3.2. Value of Production Loss	Unit	Quantity	Unit Price (kip)	Value (kip)
Rice Loss				

Causes of the loss:

4. Economic Calculation

4.1. Profit and Loss	Calculation Formula		Value (kip)
Cash Balance	(P) = (L) - (H)	(P)	325,000
Gross Margin	(Q) = (O) - (J)	(Q)	12,995,000

4.2. Analyses of Profit per Unit of Input			
Gross Margin / 1 Labor Day	(R) = (Q) ÷ (D)	(R)	111,068
Gross Margin / 1 ha	(S) = (Q) ÷ (T)	(S)	9,024,306

Comparing the figures of both farmers shows the following:

Figures of Interest	Farmer Boun-nam "Rain fed - organic"	Farmer Laeokham "Rain fed - chemical"
Area (T)	0.9 ha	1.44 ha
Total Production	4.8 t	6.5 t
Yield	5.3 t/ha	4.5 t/ha
Cost of direct input in cash (A)	260,000 kip	100,000 kip
Cost of direct input in non-cash (B)	460,000 kip	380,000 kip
Total value of Labor cost (G)	3,340,000 kip	5,125,000 kip
Total cost of direct input (direct variable and labor cost) (J)	4,060,000 kip	6,505,000 kip
Total working days (D)	84 workdays	117 workdays
Output in cash (L)	11,100,000 kip	6,000,000 kip
Output in non-cash (M)	3,300,000 kip	13,500,000 kip
Total Output (O)	14,400,000 kip	19,500,000 kip
Cash balance (P)	10,125,000 kip	325,000 kip
Gross margin (Q)	10,340,000 kip	12,995,000 kip
Gross margin/working day (R)	123,095 kip	111,068 kip
Gross margin/ha (S)	11,488,889 kip	9,024,306 kip

The first step in the comparison is to find variables with similar results and variables that show differences. In this example there is a major disparity in nearly all categories. The most striking differences are in cost of input, labor-days, cash balance, gross margin per ha and the gross margin per labor-day.

Since the production area varies in size namely 0.9 ha and 1.44 ha, it is useful to compare the **gross margin per ha** and the **yield per ha**. Mr. Boun-nam with the organic rice production has achieved a higher value per ha than Ms. Laeokham. The yield is nearly 12 Million Kip in the case of Mr. Boun-nam compared to about 9 Million for Ms. Laeokham. This results a higher average yield of 5.3 t/ha compared to only 4.5t/ha and input cost.

In the case of Mr. Boun-nam, the input in cash and non-cash was only 4,060,000 kip. While for Ms. Laeokham, the input in cash and non-cash was 6,505.000 Kip. For an additional 50 % land area she put in almost double of what Mr. Boun-nam had used.

The **total output** for Ms Leokham is 19,500,000 kip which is higher than that of Mr. Boun-nam . This does not surprise us as Mr. Boun-nam had planted only 0.9 ha compared to 1.44 ha. He could have achieved 23,040,000 Kip if he had planted 1.44 ha like Ms Leaokham. Also **cash in hand** for Mr. Boun-nam (10.1 Million) is much higher than Ms Laeokham (0.32 Million).

About **labor input.** His production is a little bit more labor intensive. He required 84 days of labor when compared to Ms, Laeokham who required 117 for a land area which is 50 % more than Boun-nam. This affects the Gross Margin per day of labor which is 123,905 kip compared to 111,068 kip. He however managed his production by relying on his own family labor. Therefore, he did not have to invest additional cash.

Overall ADVICE:

Mr. Boun-nam's production is certainly more profitable than Ms Laeokham. He has a high profit margin per ha, good cash balance and can afford family labor which reduces the cash input. His position at this stage enables him to continue the current production. This explains how farmers who do not rely on cash reserves find the production profitable and suitable. With additional technical advice and support, he could further improve his profit margin. A good advice can be provided based on a detailed assessment of each production step.

In the case of Ms Laeokham, the profit margin per ha is definitely less than Mr. Boun-nam. However she still has a positive cash balance and a good gross margin. Her bottleneck is the large amount of input, especially in terms of cash for hired labor. Even with this high input level, including the intensive use of chemical fertilizer, the yield per ha is still lower when compared to that of Mr. Boun-nam. In this case, it is recommended, that she should try to switch to organic production for one season so as to a) reduce input costs and b) promote a more environment friendly technique. At the end of the season she needs to assess the amount of increase in terms of benefits, because the conditions in her district might differ from that of Mr. Boun-nam's Xaythani district.

If she could afford more free labor from her family, her cash in hand could be a seriously increased. However, her family being very small, she will have to rely on external help. In this case, it is advisable to switch to a less labor intensive production.

Example 3: Comparing different productions to find the most profitable options for one farming family

This is an example that compares production activities of different crops. Mr. Bouasone, the sugarcane planter from example 1, was unhappy with the outcome of the sugarcane plantation. After the assessment, he decided to look for an alternative crop for the production during this dry season. However he was not sure about which alternative to choose. We carried out an assessment of alternative crops that were planted by his neighbors under similar conditions. This helped him in the decision making process.

As part of this assessment, we interviewed Mr. Khamla, so that he could share his experience with off-season rice production. We also assessed Ms. Touy's cucumber production during the last off-season.

Both farmers are residents of Xaythany district in Vientiane Capital. As already observed in the example 1, the conditions in this area are quite favorable with regard to access to market, irrigation, electricity, road and other services. They might not be applied one-to-one in other areas.

Form 2: Economic Calculation Tool for Paddy Rice Production

1. General Information

Field	Value
Name and Family Name of Farmer	Mr. Khamla
Village	Nongkheng
Type of Paddy Field	☐ Rainfed ☑ Irrigated
Date of Data Collection	10/11/2008
District	Xaythany
Total Production (Kg)	4,700
Yield (kg/ha)	4,700
Production Period (One production period)	11/2007 to 4/2008
Province	Vientiane capital
Total Production Area (ha) (T)	1

2. Inputs

2.1. Intermediate Consumption	Unit	Qty	Unit Cost (kip)	Value (kip): Qty	Value in cash	Qty	Non-Cash value
Seed	kg	150	4,500	150	675,000		
Organic Fertilizer	Bag	45	5,000	45	225,000		
Chemical Fertilizer	Bag	6	380,000	6	2,280,000		
Pesticides							
Water fee	Rai	6.25	50,000	6.25	312,500		
Electricity for water							
Fuel and oil	Litre	4	8,000	4	32,000		
Others							
Total				(A)	3,524,500	(B)	0
Total Value of Input		(C) = (A) + (B)		(C)	3,524,500		

2.2. Labor Cost	No. of Labor day	Cost per labor day (kip)	Value (kip): Qty	Value in cash	Qty	Non-Cash value
Seedbed Preparation	2	15,000			2	30,000
Seed broadcasting	1	40,000			1	40,000
Seedling preparation						
Land preparation	23		16	937,500	7	280,000
Seedling Collection	11	40,000			11	440,000
Transplanting	35	40,000			35	1,400,000
Maintaining	5	40,000			5	200,000
Harvesting	13	40,000	11	440,000	2	80,000
Threshing and Transporting	15		10	540,000	5	200,000
Others						
Total	105	(D)	(E)	1,917,500	(F)	2,670,000
Total Value of Labor Cost	(G) = (E) + (F)		(G)	4,587,500		

Total Input Cost	(H) = (A) + (E)	(I) = (B) + (F)	(H)	5,442,000	(I)	2,670,000
Total Value of Inputs	(J) = (H) + (I)		(J)	8,112,000		

3. Outputs

3.1. Value of Outputs	Unit	Total Qty	Unit Price (kip)	Value (kip): Qty	Value in cash	Qty	Non-Cash value
Rice sold	kg	3,250	2,500	3,250	8,125,000		
Rice straw Sold							
Rice Consumed by Family	kg	1,000	2,500			1,000	2,500,000
Rice given to other people	kg	250	2,500			250	625,000
Rice exchanged with other	kg					0	0
Rice for Seed	kg	200	2,500			200	500,000
Rice in the stock							
Waste Product Sold							
Total	kg	4,700	(K)	(L)	8,125,000	(M)	3,625,000
Total Value of Outputs		(O) = (L) + (M)		(O)	11,750,000		

3.2. Value of Production Loss	Unit	Quantity	Unit Price (kip)	Value (kip)
Rice Loss				

Causes of the loss:

4. Economic Calculation

4.1. Profit and Loss	Calculation Formula		Value (kip)
Cash Balance	(P) = (L) - (H)	(P)	2,683,000
Gross Margin	(Q) = (O) - (J)	(Q)	3,638,000

4.2. Analyses of Profit per Unit of Input			
Gross Margin / 1 Labor Day	(R) = (Q) ÷ (D)	(R)	34,648
Gross Margin / 1 ha	(S) = (Q) ÷ (T)	(S)	3,638,000

Form 5: Economic Calculation Tool for Cucumber Production

1. General Information

Name and Family Name of Farmer	Village		
Ms. Touy	Nongkheng		
Date of Data Collection	District	Total Production (Kg)	Yield (kg/ha)
10/11/2008	Xaythany	6,720	42,000
Production Period (One production period)	Province	Total Production Area (ha) (T)	
11/2007 to 1/2008	Vientiane Capital	0.16	

2. Inputs

2.1. Intermediate Consumption	Unit	Qty	Unit Cost (kip)	Value (kip) Qty	Value in cash	Qty	Non-Cash value
Seed	Can	12	120,000	12	1,440,000		
Organic fertilizers	Bag	40	5,000	40	200,000		
Chemical fetilizers	Bag	5	380,000	5	1,900,000		
Pesticides	Bottle	4	37,000	4	148,000		
Irrigation	Rai	2	50,000	2	100,000		
Bamboo	Piece	2,000	100	2,000	200,000		
Other							
Total				(A)	3,988,000	(B)	0
Total Value of Input			(C) = (A) + (B)	(C)	3,988,000		

2.2. Labor Cost	No. of Labor day	Cost per labor day (kip)	Value (kip) Qty	Value in cash	Qty	Non-Cash value
Land preparation	8		8	300,000	10	0
Planting	10	30,000			10	300,000
Making bamboo nets	20	30,000			20	600,000
Maintenance	30	30,000			30	900,000
Harvesting	20	30,000			20	600,000
Transportation						
Other						
Total	88	(D)	(E)	300,000	(F)	2,400,000
Total Value of Labor Cost		(G) = (E) + (F)	(G)	2,700,000		

Total Input Cost	(H) = (A) + (E)	(I) = (B) + (F)	(H)	4,288,000	(I)	2,400,000
Total Value of Inputs		(J) = (H) + (I)	(J)	6,688,000		

3. Outputs

3.1. Value of Outputs	Unit	Total Qty	Unit Price (kip)	Value (kip) Qty	Value in cash	Qty	Non-Cash value
Cucumber Product sold	Kg	6,528	1,250	6,528	8,160,000		
Cucumber Product Consumed by Family	Kg	192	1,250			192	240,000
Cucumber Product given to other people							
Cucumber Product exchanged with other							
Cucumber Product for Seed							
Cucumber Product in the stock							
Waste Product Sold							
Total		6,720	(K)	(L)	8,160,000	(M)	240,000
Total Value of Outputs			(O) = (L) + (M)	(O)	8,400,000		

3.2. Value of Production Loss	Unit	Quantity	Unit Price (kip)	Value (kip)
Cucumber Product Loss				

Causes of the loss:

4. Economic Calculation

4.1. Profit and Loss	Calculation Formula		Value (kip)
Cash Balance	(P) = (L) - (H)	(P)	3,872,000
Gross Margin	(Q) = (O) - (J)	(Q)	1,712,000

4.2. Analyses of Profit per Unit of Input			
Gross Margin / 1 Labor Day	(R) = (Q) ÷ (D)	(R)	19,455
Gross Margin / 1 ha	(S) = (Q) ÷ (T)	(S)	10,700,000

Comparing the figures of both productions shows the following:

Figures of Interest	Farmer Mr. Khamla "Off-season rice"	Farmer Ms. Touy "Cucumber"
Area (T)	1 ha	0.16 ha
Total Production	4.70 t	6.72 t
Yield	4.70 t/ha	42 tons/ha
Cost of direct input in cash (A)	3,524,5000	3,988,000 Kip
Cost of direct input in non-cash (B)	0 kip	0 kip
Total value of Labor cost (G)	4,587,500 kip	2,700,000 kip
Total cost of direct input (direct variable and labor cost) (J)	8,112,000 Kip	6,688,000 Kip
Total working days (D)	105 workdays	80 workdays
Output in cash (L)	8,125,000 kip	8,160,000 kip
Output in non-cash (M)	3,625,000 kip	240,000 kip
Total Output (O)	11,750,000 kip	8,400,000 kip
Cash balance (P)	2,683,000 kip	3,872,000 kip
Gross margin (Q)	3,638,000 kip	1,712,000 kip
Gross margin/working day (R)	34,648 kip	19,455 kip
Gross margin/ha (S)	3,638,000 kip	10,700,000 kip

As in earlier examples, we should start with identifying similarities and differences. In this case, we found some similarities related to the input required.

1. Both productions require a similar total **INPUT,** around 7 Million Kip.
2. Both production need a similar **CASH input** of nearly 4 Million Kip.
3. Both productions are quite **LABOR intensive**. However rice production with 105 days of labor is more intensive than cucumber which requires 80 days of labor.

Thus in this case, we can easily compare the output. The rice farmer Mr. Khamla scores higher in nearly all output categories. The **TOTAL OUTPUT** is 11.7 Million for the off-season rice compared to only 8.4 Million for Ms. Touy's cucumber. A big difference is seen in the **GROSS MARGIN which is** 3,683,000 kip for rice, while that for cucumber is only 1,712,000 kip. This means the gross margin for rice is about 2 times higher than that for cucumber. The **GROSS Margin per day of labor**

is 34,648 kip for the rice and 19,455 kip for the cucumber production, which is 2 times higher value per working day for the rice production.

However these achievements are based on 1 ha rice production compared to only 0.16 ha for the cucumber.

Overall ADVICE:

The above example shows that both off-season productions - rice and cucumber - are more profitable than sugarcane. During off-season, the total output for rice was 11.7 Million Kip and for cucumber was 8.4 Million - compared to only 4.8 Million for sugarcane. Moreover both products have a stable market situation:

We recommend Mr. Buasone to go for **off-season rice production,** if he has limited cash in terms direct input (about 7 Million input in cash and non-cash like in the example).

However, if he can afford a higher input (in cash and labor), we recommend cucumber production as the **Gross margin per ha** shows that **cucumber production** has a higher value (10,700,000 kip per ha) than rice production (3,683,000 Kip per ha). In our analysis a similar input was used for planting 1 ha of rice compared to 0.16 ha of cucumber. If Mr. Buasone can afford large cash, he could utilize his planting area in a more efficient manner. Planting the entire area of 1 ha with cucumber would bring him a harvest of 42 t with a total output of more than 52.5 Million Kip. Moreover he could achieve this output within a time frame of three months compared to six months for rice.

This example shows that the recommendation given to the farmers is based on their potential. It is therefore important to discuss the outcome and possibilities together with the farmers to allow them making a suitable decision.

Annex:
Economic Tools and Examples

1. General Economic Tools

1. Form A: Economic Calculation Tool for Crop Production
2. Form B: Economic Calculation Tool for Livestock Production
3. Form C: Economic Calculation Tool for Agro-processing

2. Adopted Economic Tools for Crop Production with examples

1. Form 1: Economic Calculation Tool for Upland Rice Production
2. Form 2: Economic Calculation Tool for Paddy Rice Production
3. Form 3: Economic Calculation Tool for Soybean Production
4. Form 4: Economic Calculation Tool for Maize Production
5. Form 5: Economic Calculation Tool for Cucumber
6. Form 6: Economic Calculation Tool for Fruit tree
7. Form 7: Economic Calculation Tool for Sesame
8. Form 8: Economic Calculation Tool for Sugarcane
9. Form 9: Economic Calculation Tool for Galangal Production
10. Form 10: Economic Calculation Tool for Pigeon Pea for Stic-lac Production
11. Form 11: Economic Calculation Tool for Non Timber Forest Products

3. Adopted Economic Tools for Livestock Production with examples

1) Form 12: Economic Calculation Tool for Poultry Production
2) Form 13: Economic Calculation Tool for Swine Production
3) Form 14: Economic Calculation Tool for Fish Production

4. Adopted Economic Tools for Agro-Processing with examples

1) Form 15: Economic Calculation Tool for White Alcohol
2) Form 16: Economic Calculation Tool for Jar Alcohol

Form A: Economic Calculation Tool for Crop Production

1. General Information

Name and Family Name of Farmer	Village	Type of Crop	
Date of Data Collection	District	Total Production (Kg)	Yield (kg/ha)
Production Period (One production period)	Province	Total Production Area (ha) (T)	

2. Inputs

2.1. Intermediate Consumption	Unit	Qty	Unit Cost (kip)	Value (kip)			
				Qty	Value in cash	Qty	Non-Cash value
Seed							
Organic Fertilizer							
Chemical Fertilizer							
Pesticides							
Water fee							
Electricity for water							
Fuel and oil							
Others							
Others							
Others							
Total				(A)		(B)	
Total Value of Input			(C) = (A) + (B)	(C)			

2.2. Labor Cost	No. of Labor day	Cost per labor day (kip)	Value (kip)			
			Qty	Value in cash	Qty	Non-Cash value
Land preparation						
Planting						
Maintaining						
Harvesting						
Transporting						
Others						
Total		(D)	(E)		(F)	
Total Value of Labor Cost		(G) = (E) + (F)	(G)			

Total Input Cost	(H) = (A) + (E)	(I) = (B) + (F)	(H)		(I)	
Total Value of Inputs		(J) = (H) + (I)	(J)			

3. Outputs

3.1. Value of Outputs	Unit	Total Qty	Unit Price (kip)	Value (kip)			
				Qty	Value in cash	Qty	Non-Cash value
Crop Product sold						X	X
Crop Product Consumed by Family				X	X		
Crop Product given to other people				X	X		
Crop Product exchanged with other				X	X		
Crop Product for Seed				X	X		
Crop Product in the stock				X	X		
Waste product sold		X	X				
Total			(K)	(L)		(M)	
Total Value of Outputs			(O) = (L) + (M)	(O)			

3.2. Value of Production Loss	Unit	Quantity	Unit Price (kip)	Value (kip)
Crop Product Loss				

Causes of the loss: ______________________________

____

4. Economic Calculation

4.1. Profit and Loss	Calculation Formula		Value (kip)
Cash Balance	(P) = (L) - (H)	(P)	
Gross Margin	(Q) = (O) - (J)	(Q)	

4.2. Analyses of Profit per Unit of Input			
Gross Margin / 1 Labor Day	(R) = (Q) ÷ (D)	(R)	
Gross Margin / 1 ha	(S) = (Q) ÷ (T)	(S)	

Form B: Economic Calculation Tool for Animal Production

1. General Information

Name and Family Name of Farmer	Village	Type of Animal
Date of Data Collection	District	
Production Period (One production period)	Province	Total Animal Quantity in the period (T)

2. Inputs

2.1. Intermediate Consumption	Unit	Qty	Unit Cost (kip)	Value (kip) Qty	Value in cash	Qty	Non-Cash value
Animal in opening stock				X	X		
Purchased new poultry							
Concentrate Feed							
Regular feed (rice brand, broken rice, Maize, etc.)							
Supplementary Feed							
Vaccines							
Medicines							
Materials for housing maintenance							
Others							
Total				(A)		(B)	
Total Value of Input		(C) = (A) + (B)		(C)			

2.2. Labor Cost	No. of Labor day	Cost per labor day (kip)	Value (kip) Qty	Value in cash	Qty	Non-Cash value
Build/fixed animal housing						
Feed preparation and Feeding						
Maintaining						
Others						
Total		(D)	(E)		(F)	
Total Value of Labor Cost	(G) = (E) + (F)		(G)			

Total Input Cost	(H) = (A) + (E)	(I) = (B) + (F)	(H)		(I)	
Total Value of Inputs	(J) = (H) + (I)		(J)			

3. Outputs

3.1. Value of Outputs	Unit	Total Qty	Unit Price (kip)	Value (kip) Qty	Value in cash	Qty	Non-Cash value
Young Animal sold						X	X
Animal sold						X	X
Animal Consumed by Family				X	X		
Animal given to other people				X	X		
Animal exchanged with others				X	X		
Animal in the stock				X	X		
Young Animal in the stock				X	X		
Total			(K)	(L)		(M)	
Total Value of Outputs		(O) = (L) + (M)		(O)			

3.2. Value of Production Loss	Unit	Quantity	Unit Price (kip)	Value (kip)
Animal Loss or Died				

Causes of the loss: ______________________________

4. Economic Calculation

4.1. Profit and Loss	Calculation Formula		Value (kip)
Cash Balance	(P) = (L) - (H)	(P)	
Gross Margin	(Q) = (O) - (J)	(Q)	

4.2. Analyses of Profit per Unit of Input			
Gross Margin / 1 Labor Day	(R) = (Q) ÷ (D)	(R)	
Gross Margin / 1 Head of Animal	(S) = (Q) ÷ (T)	(S)	

Form C: Economic Calculation Tool for Agro-Processing Production

1. General Information

Name and Family Name of Farmer	Village	Type of Agro-processing
Date of Data Collection	District	
Production Period (One production period)	Province	Total Production Quantity (unit) (T)

2. Inputs

2.1. Intermediate Consumption	Unit	Qty	Unit Cost (kip)	Value (kip)			
				Qty	Value in cash	Qty	Non-Cash value
Raw material 1							
Raw material 2							
Raw material 3							
Water							
Electricity							
Others							
Total				(A)		(B)	
Total Value of Input			(C) = (A) + (B)	(C)			

2.2. Labor Cost	No. of Labor day	Cost per labor day (kip)	Value (kip)			
			Qty	Value in cash	Qty	Non-Cash value
Prepare raw materials						
Processing						
Packaging						
Transporting						
Others						
Total		(D)	(E)		(F)	
Total Value of Labor Cost		(G) = (E) + (F)	(G)			

Total Input Cost	(H) = (A) + (E)	(I) = (B) + (F)	(H)		(I)	
Total Value of Inputs		(J) = (H) + (I)	(J)			

3. Outputs

3.1. Value of Outputs	Unit	Total Qty	Unit Price (kip)	Value (kip)			
				Qty	Value in cash	Qty	Non-Cash value
Product sold						X	X
Product Consumed by Family				X	X		
Product given to other people				X	X		
Product exchanged with others				X	X		
Product in the stock				X	X		
Waste Product sold		X	X				
Total			(K)	(L)		(M)	
Total Value of Outputs			(O) = (L) + (M)	(O)			

3.2. Value of Production Loss	Unit	Quantity	Unit Price (kip)	Value (kip)
Product Loss				

Causes of the loss: ....

....

4. Economic Calculation

4.1. Profit and Loss	Calculation Formula		Value (kip)
Cash Balance	(P) = (L) - (H)	(P)	
Gross Margin	(Q) = (O) - (J)	(Q)	

4.2. Analyses of Profit per Unit of Input			
Gross Margin / 1 Labor Day	(R) = (Q) ÷ (D)	(R)	
Gross Margin / 1 Unit of product	(S) = (Q) ÷ (T)	(S)	

Form 1: Economic Calculation Tool for Upland Rice Production

1. General Information

Name and Family Name of Farmer	Village	Type of Upland: ☐ Regular ☐ Contour
Date of Data Collection	District	Total Production (Kg) / Yield (kg/ha)
Production Period (One production period)	Province	Total Production Area (ha) (T)

2. Inputs

2.1. Intermediate Consumption	Unit	Qty	Unit Cost (kip)	Value (kip) Qty	Value in cash	Qty	Non-Cash value
Seed							
Organic Fertilizer							
Chemical Fertilizer							
Insecticide							
Herbicide							
Fuel and oil							
Other							
Total				(A)		(B)	
Total Value of Input		(C) = (A) + (B)		(C)			

2.2. Labor Cost	No. of Labor day	Cost per labor day (kip)	Value (kip) Qty	Value in cash	Qty	Non-Cash value
Clearing						
Burning						
Cleaning						
Fencing						
Land preparing						
Planting						
Maintaining, weeding, fertilizering						
Harvesting						
Threshing						
Transporting						
Others						
Total		(D)	(E)		(F)	
Total Value of Labor Cost		(G) = (E) + (F)	(G)			

Total Input Cost	(H) = (A) + (E)	(I) = (B) + (F)	(H)		(I)	
Total Value of Inputs		(J) = (H) + (I)	(J)			

3. Outputs

3.1. Value of Outputs	Unit	Total Qty	Unit Price (kip)	Value (kip) Qty	Value in cash	Qty	Non-Cash value
Rice sold						X	X
Rice Consumed by Family				X	X		
Rice given to other people				X	X		
Rice exchanged with other				X	X		
Rice for seed				X	X		
Rice in the stock				X	X		
Waste Product Sold		X	X				
Total			(K)	(L)		(M)	
Total Value of Outputs			(O) = (L) + (M)	(O)			

3.2. Value of Production Loss	Unit	Quantity	Unit Price (kip)	Value (kip)
Rice Loss				

Causes of the loss:

4. Economic Calculation

4.1. Profit and Loss	Calculation Formula		Value (kip)
Cash Balance	(P) = (L) - (H)	(P)	
Gross Margin	(Q) = (O) - (J)	(Q)	

4.2. Analyses of Profit per Unit of Input			
Gross Margin / 1 Labor Day	(R) = (Q) ÷ (D)	(R)	
Gross Margin / 1 ha	(S) = (Q) ÷ (T)	(S)	

Form 1: Economic Calculation Tool for Upland Rice Production

1. General Information

Name and Family Name of Farmer	Village	Type of Upland	
Mr. Thongxay	Nongtao	☑ Regular	☐ Contour
Date of Data Collection	**District**	**Total Production (Kg)**	**Yield (kg/ha)**
3/6/2008	Nga	3,050	1,525
Production Period (One production period)	**Province**	**Total Production Area (ha) (T)**	
March to November 2007	Oudomxay	2	

2. Inputs

2.1. Intermediate Consumption	Unit	Qty	Unit Cost (kip)	Value (kip): Qty	Value in cash	Qty	Non-Cash value
Seed	kg	120	2,000			120	240,000
Organic Fertilizer							
Chemical Fertilizer							
Insecticide							
Herbicide							
Fuel and oil							
Other							
Total				(A)	0	(B)	240,000
Total Value of Input		(C) = (A) + (B)		(C)	240,000		

2.2. Labor Cost	No. of Labor day	Cost per labor day (kip)	Value (kip): Qty	Value in cash	Qty	Non-Cash value
Clearing	60	15,000			60	900,000
Burning	2	15,000			2	30,000
Cleaning	40	15,000			40	600,000
Fencing		15,000				
Land preparing		15,000				
Planting	88	15,000			88	1,320,000
Maintaining and weeding	220	15,000			220	3,300,000
Harvesting	120	15,000			120	1,800,000
Threshing						
Transporting						
Others						
Total	530	(D)	(E)	0	(F)	7,950,000
Total Value of Labor Cost		(G) = (E) + (F)	(G)	7,950,000		

Total Input Cost	(H) = (A) + (E)	(I) = (B) + (F)	(H)	0	(I)	8,190,000
Total Value of Inputs	(J) = (H) + (I)		(J)	8,190,000		

3. Outputs

3.1. Value of Outputs	Unit	Total Qty	Unit Price (kip)	Value (kip): Qty	Value in cash	Qty	Non-Cash value
Rice sold	kg	1,000	1,500	1000	1500000		
Rice Consumed by Family	kg	1,650	1,500			1,650	2,475,000
Rice given to other people	kg	50	1,500			50	75,000
Rice exchanged with other	kg	50	1,500			50	75,000
Rice for Seed	kg	150	1,500			150	225,000
Rice in the stock	kg	150	1,500			150	225,000
Waste Product Sol				0	0	0	0
Total	kg	3,050	(K)	(L)	1,500,000	(M)	3,075,000
Total Value of Outputs		(O) = (L) + (M)		(O)	4,575,000		

3.2. Value of Production Loss	Unit	Quantity	Unit Price (kip)	Value (kip)
Rice Loss	kg	1,000	1,500	1,500,000

Causes of the loss: Mice destroy

4. Economic Calculation

4.1. Profit and Loss	Calculation Formula		Value (kip)
Cash Balance	(P) = (L) - (H)	(P)	1,500,000
Gross Margin	(Q) = (O) - (J)	(Q)	-3,615,000

4.2. Analyses of Profit per Unit of Input			
Gross Margin / 1 Labor Day	(R) = (Q) ÷ (D)	(R)	-6,821
Gross Margin / 1 ha	(S) = (Q) ÷ (T)	(S)	-1,807,500

Form 2: Economic Calculation Tool for Lowland Rice Production

1. General Information

Name and Family Name of Farmer	Village	Type of Paddy Field: ☐ Rainfed ☐ Irrigated
Date of Data Collection	District	Total Production (Kg) / Yield (kg/ha)
Production Period (One production period)	Province	Total Production Area (ha) (T)

2. Inputs

2.1. Intermediate Consumption	Unit	Qty	Unit Cost (kip)	Value (kip)			
				Qty	Value in cash	Qty	Non-Cash value
Seed							
Organic Fertilizer							
Chemical Fertilizer							
Pesticides							
Water fee							
Electricity for water							
Fuel and oil							
Renting tractors							
Renting buffaloes							
Other							
Total				(A)		(B)	
Total Value of Input		(C) = (A) + (B)		(C)			

2.2. Labor Cost	No. of Labor day	Cost per labor day (kip)	Value (kip)			
			Qty	Value in cash	Qty	Non-Cash value
Seedbed Preparation						
Seed broadcasting						
Seedling preparation						
Land preparation						
Seedling Collection						
Transplanting						
Maintaining						
Harvesting						
Threshing						
Transporting						
Others						
Total		(D)	(E)		(F)	
Total Value of Labor Cost		(G) = (E) + (F)	(G)			

Total Input Cost	(H) = (A) + (E)	(I) = (B) + (F)	(H)		(I)	
Total Value of Inputs		(J) = (H) + (I)	(J)			

3. Outputs

3.1. Value of Outputs	Unit	Total Qty	Unit Price (kip)	Value (kip)			
				Qty	Value in cash	Qty	Non-Cash value
Rice sold						X	X
Rice Consumed by Family				X	X		
Rice given to other people				X	X		
Rice exchanged with other				X	X		
Rice for seed				X	X		
Rice in the stock				X	X		
Waste Product Sold		X	X				
Total			(K)	(L)		(M)	
Total Value of Outputs			(O) = (L) + (M)	(O)			

3.2. Value of Production Loss	Unit	Quantity	Unit Price (kip)	Value (kip)
Rice Loss				

Causes of the loss:

4. Economic Calculation

4.1. Profit and Loss	Calculation Formula		Value (kip)
Cash Balance	(P) = (L) - (H)	(P)	
Gross Margin	(Q) = (O) - (J)	(Q)	

4.2. Analyses of Profit per Unit of Input			
Gross Margin / 1 Labor Day	(R) = (Q) ÷ (D)	(R)	
Gross Margin / 1 ha	(S) = (Q) ÷ (T)	(S)	

Form 2: Economic Calculation Tool for Paddy Rice Production

1. General Information

Name and Family Name of Farmer	Village	Type of Paddy Field	
Mr. Thongla	Houytan	☒ Rainfed	☐ Irrigated
Date of Data Collection	**District**	**Total Production (Kg)**	**Yield (kg/ha)**
4/6/2008	Nga	3,500	3,500
Production Period (One production period)	**Province**	**Total Production Area (ha) (T)**	
5 to 11/2007	Oudomxay	1	

2. Inputs

2.1. Intermediate Consumption	Unit	Qty	Unit Cost (kip)	Value (kip) Qty	Value in cash	Qty	Non-Cash value
Seed	kg	40	1,800	10	18,000	30	54,000
Organic Fertilizer							
Chemical Fertilizer							
Pesticides							
Water fee							
Electricity for water							
Fuel and oil	Liter	12	14,000	12	168,000		
Renting tractors							
Renting buffaloes							
Other							
Total				(A)	186,000	(B)	54,000
Total Value of Input			(C) = (A) + (B)	(C)	240,000		

2.2. Labor Cost	No. of Labor day	Cost per labor day (kip)	Value (kip) Qty	Value in cash	Qty	Non-Cash value
Seedbed Preparation	5	20,000	2	40,000	3	60,000
Seed broadcasting	1	20,000			1	20,000
Seedling preparation						
Land preparation	6	20,000	2	40,000	4	80,000
Seedling Collection	10	20,000	2	40,000	8	160,000
Transplanting	30	20,000	10	200,000	20	400,000
Maintaining	15	20,000	5	100,000	10	200,000
Harvesting	20	20,000	10	200,000	10	200,000
Threshing	6	20,000	2	40,000	4	80,000
Transporting	10	20,000	2	40,000	8	160,000
Others						
Total	103	(D)	(E)	700,000	(F)	1,360,000
Total Value of Labor Cost		(G) = (E) + (F)	(G)	2,060,000		

Total Input Cost	(H) = (A) + (E)	(I) = (B) + (F)	(H)	886,000	(I)	1,414,000
Total Value of Inputs		(J) = (H) + (I)	(J)	2,300,000		

3. Outputs

3.1. Value of Outputs	Unit	Total Qty	Unit Price (kip)	Value (kip) Qty	Value in cash	Qty	Non-Cash value
Rice sold	kg	850	1,600	850	1,360,000		
Rice Consumed by Family	kg	1,700	1,600			1,700	2,720,000
Rice given to other people	kg	100	1,600			100	160,000
Rice exchanged with other	kg	100	1,600			100	160,000
Rice for Seed	kg	50	1,600			50	80,000
Rice in the stock	kg	700	1,600			700	1,120,000
Waste Product Sold				0	0	0	0
Total	kg	3,500	(K)	(L)	1,360,000	(M)	4,240,000
Total Value of Outputs			(O) = (L) + (M)	(O)	5,600,000		

3.2. Value of Production Loss	Unit	Quantity	Unit Price (kip)	Value (kip)
Rice Loss	kg	500	1,500	750,000

Causes of the loss: Cherry snail destroyed during first few weeks after transplanting

4. Economic Calculation

4.1. Profit and Loss	Calculation Formula		Value (kip)
Cash Balance	(P) = (L) - (H)	(P)	474,000
Gross Margin	(Q) = (O) - (J)	(Q)	3,300,000

4.2. Analyses of Profit per Unit of Input			
Gross Margin / 1 Labor Day	(R) = (Q) ÷ (D)	(R)	32,039
Gross Margin / 1 ha	(S) = (Q) ÷ (T)	(S)	3,300,000

Form 3: Economic Calculation Tool for Soybean Production

1. General Information

Name and Family Name of Farmer	Village	Soybean Variety	
Date of Data Collection	District	Total Production (Kg)	Yield (kg/ha)
Production Period (One production period)	Province	Total Production Area (ha) (T)	

2. Inputs

2.1. Intermediate Consumption	Unit	Qty	Unit Cost (kip)	Value (kip)			
				Qty	Value in cash	Qty	Non-Cash value
Seed	kg						
Organic Fertilizer							
Chemical Fertilizer							
Pesticides							
Water fee							
Basket							
Bag							
Irrigation fee							
Fuel							
Other							
Total				(A)		(B)	
Total Value of Input			(C) = (A) + (B)	(C)			

2.2. Labor Cost	No. of Labor day	Cost per labor day (kip)	Value (kip)			
			Qty	Value in cash	Qty	Non-Cash value
Clearing						
Burning						
Cleaning						
Fencing						
Land preparation						
Planting						
Maintaining and weeding						
Harvesting						
Draying and Threshing						
Transporting						
Others						
Total		(D)	(E)		(F)	
Total Value of Labor Cost		(G) = (E) + (F)	(G)			

Total Input Cost	(H) = (A) + (E)	(I) = (B) + (F)	(H)		(I)	
Total Value of Inputs		(J) = (H) + (I)	(J)			

3. Outputs

3.1. Value of Outputs	Unit	Total Qty	Unit Price (kip)	Value (kip)			
				Qty	Value in cash	Qty	Non-Cash value
Soybean sold						X	X
Soybean Consumed by Family				X	X		
Soybean given to other people				X	X		
Soybean exchanged with other				X	X		
Soybean for Seed				X	X		
Soybean in the stock				X	X		
Total			(K)	(L)		(M)	
Total Value of Outputs			(O) = (L) + (M)	(O)			

3.2. Value of Production Loss	Unit	Quantity	Unit Price (kip)	Value (kip)
Soybean Loss				

Causes of the loss:

4. Economic Calculation

4.1. Profit and Loss	Calculation Formula		Value (kip)
Cash Balance	(P) = (L) - (H)	(P)	
Gross Margin	(Q) = (O) - (J)	(Q)	

4.2. Analyses of Profit per Unit of Input			
Gross Margin / 1 Labor Day	(R) = (Q) ÷ (D)	(R)	
Gross Margin / 1 ha	(S) = (Q) ÷ (T)	(S)	

Form 3: Economic Calculation Tool for Soybean Production

1. General Information

Name and Family Name of Farmer	Village	Soybean Variety	
Mr. Nan	Thin		
Date of Data Collection	**District**	**Total Production (Kg)**	**Yield (kg/ha)**
3/6/2008	Nga	200	1,000
Production Period (One production period)	**Province**	**Total Production Area (ha) (T)**	
2 to 5/2008	Oudomxay	0.2	

2. Inputs

2.1. Intermediate Consumption	Unit	Qty	Unit Cost (kip)	Value (kip) Qty	Value in cash	Qty	Non-Cash value
Seed	kg	20	7,500	20	150,000		
Organic Fertilizer					-		
Chemical Fertilizer					-		
Pesticides					-		
Water fee					-		
Basket					-		
Bag	Each	5	4,000	5	20,000		
Irrigation fee					-		
Fuel					-		
Other					-		
Total				(A)	170,000	(B)	0
Total Value of Input		(C) = (A) + (B)		(C)	170,000		

2.2. Labor Cost	No. of Labor day	Cost per labor day (kip)	Value (kip) Qty	Value in cash	Qty	Non-Cash value
Clearing	12	20000			12	240,000
Burning	1	20000			1	20,000
Cleaning	3	20000			3	60,000
Fencing		20000				
Land preparation	10		10	100,000		
Planting	4	20000			4	80,000
Maintaining and weeding	8	20000			8	160,000
Harvesting	5	20000			5	100,000
Draying and Threshing	5	20000			5	100,000
Transporting						
Others						
Total	48	(D)	(E)	100,000	(F)	760,000
Total Value of Labor Cost	(G) = (E) + (F)		(G)	860,000		

Total Input Cost	(H) = (A) + (E)	(I) = (B) + (F)	(H)	270,000	(I)	760,000
Total Value of Inputs	(J) = (H) + (I)		(J)	1,030,000		

3. Outputs

3.1. Value of Outputs	Unit	Total Qty	Unit Price (kip)	Value (kip) Qty	Value in cash	Qty	Non-Cash value
Soybean sold	kg	199	4,000	199	796,000		
Soybean Consumed by Family							
Soybean given to other people							
Soybean exchanged with other							
Soybean for Seed	kg	1	4,000			1	4,000
Soybean in the stock							
Total	kg	200	(K)	(L)	796,000	(M)	4,000
Total Value of Outputs		(O) = (L) + (M)		(O)	800,000		

3.2. Value of Production Loss	Unit	Quantity	Unit Price (kip)	Value (kip)
Soybean Loss	kg	50	4,000	200,000

Causes of the loss: Mice and Buffalow destroyed

4. Economic Calculation

4.1. Profit and Loss	Calculation Formula		Value (kip)
Cash Balance	(P) = (L) - (H)	(P)	526,000
Gross Margin	(Q) = (O) - (J)	(Q)	-230,000

4.2. Analyses of Profit per Unit of Input			
Gross Margin / 1 Labor Day	(R) = (Q) ÷ (D)	(R)	-4,792
Gross Margin / 1 ha	(S) = (Q) ÷ (T)	(S)	-1,150,000

Form 4: Economic Calculation Tool for Maize Production

1. General Information

Name and Family Name of Farmer	Village	Maize Variety
Date of Data Collection	District	Total Production (Kg) / Yield (kg/ha)
Production Period (One production period)	Province	Total Production Area (ha) (T)

2. Inputs

2.1. Intermediate Consumption	Unit	Qty	Unit Cost (kip)	Value (kip)			
				Qty	Value in cash	Qty	Non-Cash value
Seed							
Organic Fertilizer							
Chemical Fertilizer							
Pesticides							
Herbicides							
Seed separation							
Bag							
Other							
Total				(A)		(B)	
Total Value of Input			(C) = (A) + (B)	(C)			

2.2. Labor Cost	No. of Labor day	Cost per labor day (kip)	Value (kip)			
			Qty	Value in cash	Qty	Non-Cash value
Clearing						
Burning						
Cleaning						
Fencing						
Land preparing						
Planting						
Weeding						
Maintaining						
Harvesting						
Seed separating						
Drying						
Transporting						
Others						
Total		(D)	(E)		(F)	
Total Value of Labor Cost		(G) = (E) + (F)	(G)			

Total Input Cost	(H) = (A) + (E)	(I) = (B) + (F)	(H)		(I)	
Total Value of Inputs		(J) = (H) + (I)	(J)			

3. Outputs

3.1. Value of Outputs	Unit	Total Qty	Unit Price (kip)	Value (kip)			
				Qty	Value in cash	Qty	Non-Cash value
Maize sold						X	X
Maize Consumed by Family				X	X		
Maize given to other people				X	X		
Maize exchanged with other				X	X		
Maize for Seed				X	X		
Maize in the stock				X	X		
Waste Product Sold		X	X				
Total			(K)	(L)		(M)	
Total Value of Outputs			(O) = (L) + (M)	(O)			

3.2. Value of Production Loss	Unit	Quantity	Unit Price (kip)	Value (kip)
Maize Loss				

Causes of the loss:

4. Economic Calculation

4.1. Profit and Loss	Calculation Formula		Value (kip)
Cash Balance	(P) = (L) - (H)	(P)	
Gross Margin	(Q) = (O) - (J)	(Q)	

4.2. Analyses of Profit per Unit of Input			
Gross Margin / 1 Labor Day	(R) = (Q) ÷ (D)	(R)	
Gross Margin / 1 ha	(S) = (Q) ÷ (T)	(S)	

Form 4: Economic Calculation Tool for Maize Production

1. General Information

Name and Family Name of Farmer: Mr. Kham Ai	Village: Nakhok	Maize Variety: From Vietnam
Date of Data Collection: 4/6/2008	District: Nga	Total Production (Kg): 2,000 / Yield (kg/ha): 2,000
Production Period (One production period): 6/2006 to 12/2007	Province: Oudomxay	Total Production Area (ha) (T): 1

2. Inputs

2.1. Intermediate Consumption	Unit	Qty	Unit Cost (kip)	Value (kip) Qty	Value in cash	Qty	Non-Cash value
Seed	kg	12	18,000	12	216,000		
Organic Fertilizer					-		
Chemical Fertilizer					-		
Pesticides					-		
Herbicides					-		
Seed separation					-		
Bag	Each	33	2,000	30	60,000	3	6,000
Other					0		
Total				(A)	276,000	(B)	6,000
Total Value of Input		(C) = (A) + (B)		(C)	282,000		

2.2. Labor Cost	No. of Labor day	Cost per labor day (kip)	Value (kip) Qty	Value in cash	Qty	Non-Cash value
Clearing	42	20,000			42	840,000
Burning	1	15,000			1	15,000
Cleaning	3	15,000			3	45,000
Fencing	6	20,000			6	120,000
Land preparing						
Planting	9	15,000			9	135,000
Weeding	21	20,000			21	420,000
Maintaining						
Harvesting	18	15,000			18	270,000
Seed separating						
Drying						
Transporting	20		20	400,000		
Others						
Total	120	(D)	(E)	400,000	(F)	1,845,000
Total Value of Labor Cost		(G) = (E) + (F)	(G)	2,245,000		

Total Input Cost	(H) = (A) + (E)	(I) = (B) + (F)	(H)	676,000	(I)	1,851,000
Total Value of Inputs	(J) = (H) + (I)		(J)	2,527,000		

3. Outputs

3.1. Value of Outputs	Unit	Total Qty	Unit Price (kip)	Value (kip) Qty	Value in cash	Qty	Non-Cash value
Maize sold	kg	1,700	500	1,700	850,000		
Maize Consumed by Family							
Maize given to other people	kg	300	500			300	150,000
Maize exchanged with other							
Maize for Seed							
Maize in the stock							
Waste Product Sold							
Total	kg	2,000	(K)	(L)	850,000	(M)	150,000
Total Value of Outputs			(O) = (L) + (M)	(O)	1,000,000		

3.2. Value of Production Loss	Unit	Quantity	Unit Price (kip)	Value (kip)
Maize Loss	kg	400	500	200,000

Causes of the loss: Wild Pig Destroyed and Late Harvested

4. Economic Calculation

4.1. Profit and Loss	Calculation Formula		Value (kip)
Cash Balance	(P) = (L) - (H)	(P)	174,000
Gross Margin	(Q) = (O) - (J)	(Q)	-1,527,000

4.2. Analyses of Profit per Unit of Input			
Gross Margin / 1 Labor Day	(R) = (Q) ÷ (D)	(R)	-12,725
Gross Margin / 1 ha	(S) = (Q) ÷ (T)	(S)	-1,527,000

Form 5: Economic Calculation Tool for Cucumber Production

1. General Information

Name and Family Name of Farmer	Village		
Date of Data Collection	District	Total Production (Kg)	Yield (kg/ha)
Production Period (One production period)	Province	Total Production Area (ha) (T)	

2. Inputs

2.1. Intermediate Consumption	Unit	Qty	Unit Cost (kip)	Value (kip) Qty	Value in cash	Qty	Non-Cash value
Seed							
Organic fertilizers							
Chemical fetilizers							
Pesticides							
Irrigation							
Bamboo							
Other							
Total				(A)		(B)	
Total Value of Input			(C) = (A) + (B)	(C)			

2.2. Labor Cost	No. of Labor day	Cost per labor day (kip)	Value (kip) Qty	Value in cash	Qty	Non-Cash value
Land preparation						
Planting						
Making bamboo nets						
Maintenance						
Harvesting						
Transportation						
Other						
Total		(D)	(E)		(F)	
Total Value of Labor Cost		(G) = (E) + (F)	(G)			

Total Input Cost	(H) = (A) + (E)	(I) = (B) + (F)	(H)		(I)	
Total Value of Inputs		(J) = (H) + (I)	(J)			

3. Outputs

3.1. Value of Outputs	Unit	Total Qty	Unit Price (kip)	Value (kip) Qty	Value in cash	Qty	Non-Cash value
Cucumber Product sold						X	X
Cucumber Product Consumed by Family				X	X		
Cucumber Product given to other people				X	X		
Cucumber Product exchanged with other				X	X		
Cucumber Product for Seed				X	X		
Cucumber Product in the stock				X	X		
Waste Product Sold		X	X				
Total			(K)	(L)		(M)	
Total Value of Outputs			(O) = (L) + (M)	(O)			

3.2. Value of Production Loss	Unit	Quantity	Unit Price (kip)	Value (kip)
Cucumber Product Loss				

Causes of the loss:

4. Economic Calculation

4.1. Profit and Loss	Calculation Formula		Value (kip)
Cash Balance	(P) = (L) - (H)	(P)	
Gross Margin	(Q) = (O) - (J)	(Q)	

4.2. Analyses of Profit per Unit of Input			
Gross Margin / 1 Labor Day	(R) = (Q) ÷ (D)	(R)	
Gross Margin / 1 ha	(S) = (Q) ÷ (T)	(S)	

Form 5: Economic Calculation Tool for Cucumber Production

1. General Information

Name and Family Name of Farmer	Village		
Ms. Touy	Nongkheng		
Date of Data Collection	District	Total Production (Kg)	Yield (kg/ha)
10/11/2008	Xaythany	6,720	42,000
Production Period (One production period)	Province	Total Production Area (ha) (T)	
11/2007 to 1/2008	Vientiane Capital	0.16	

2. Inputs

2.1. Intermediate Consumption	Unit	Qty	Unit Cost (kip)	Value (kip) Qty	Value in cash	Qty	Non-Cash value
Seed	Can	12	120,000	12	1,440,000		
Organic fertilizers	Bag	40	5,000	40	200,000		
Chemical fetilizers	Bag	5	380,000	5	1,900,000		
Pesticides	Bottle	4	37,000	4	148,000		
Irrigation	Rai	2	50,000	2	100,000		
Bamboo	Piece	2,000	100	2,000	200,000		
Other							
Total				(A)	3,988,000	(B)	0
Total Value of Input		(C) = (A) + (B)		(C)	3,988,000		

2.2. Labor Cost	No. of Labor day	Cost per labor day (kip)	Value (kip) Qty	Value in cash	Qty	Non-Cash value
Land preparation	8		8	300,000	10	0
Planting	10	30,000			10	300,000
Making bamboo nets	20	30,000			20	600,000
Maintenance	30	30,000			30	900,000
Harvesting	20	30,000			20	600,000
Transportation						
Other						
Total	88	(D)	(E)	300,000	(F)	2,400,000
Total Value of Labor Cost		(G) = (E) + (F)	(G)	2,700,000		

Total Input Cost	(H) = (A) + (E)	(I) = (B) + (F)	(H)	4,288,000	(I)	2,400,000
Total Value of Inputs		(J) = (H) + (I)	(J)	6,688,000		

3. Outputs

3.1. Value of Outputs	Unit	Total Qty	Unit Price (kip)	Value (kip) Qty	Value in cash	Qty	Non-Cash value
Cucumber Product sold	Kg	6,528	1,250	6,528	8,160,000		
Cucumber Product Consumed by Family	Kg	192	1,250			192	240,000
Cucumber Product given to other people							
Cucumber Product exchanged with other							
Cucumber Product for Seed							
Cucumber Product in the stock							
Waste Product Sold							
Total		6,720	(K)	(L)	8,160,000	(M)	240,000
Total Value of Outputs			(O) = (L) + (M)	(O)	8,400,000		

3.2. Value of Production Loss	Unit	Quantity	Unit Price (kip)	Value (kip)
Cucumber Product Loss				

Causes of the loss:

4. Economic Calculation

4.1. Profit and Loss	Calculation Formula		Value (kip)
Cash Balance	(P) = (L) - (H)	(P)	3,872,000
Gross Margin	(Q) = (O) - (J)	(Q)	1,712,000

4.2. Analyses of Profit per Unit of Input			
Gross Margin / 1 Labor Day	(R) = (Q) ÷ (D)	(R)	19,455
Gross Margin / 1 ha	(S) = (Q) ÷ (T)	(S)	10,700,000

Form 6: Economic Calculation Tool for Fruit tree Production

1. General Information

Name and Family Name of Farmer	Village	Fruit tree Variety	No. of Plants
Date of Data Collection	District	Total Production (Kg)	Yield (kg/ha)
Production Period (One production period)	Province	Area (ha) (T)	Age of the plant

2. Inputs

2.1. Intermediate Consumption	Unit	Qty	Unit Cost (kip)	Value (kip)			
				Qty	Value in cash	Qty	Non-Cash value
Seeding							
Organic Fertilizer							
Chemical Fertilizer							
Pesticides							
Herbicide							
Irrigation fee							
Fuel							
Baskets							
Others							
Total				(A)		(B)	
Total Value of Input		(C) = (A) + (B)		(C)			

2.2. Labor Cost	No. of Labor day	Cost per labor day (kip)	Value (kip)			
			Qty	Value in cash	Qty	Non-Cash value
Clearing						
Burning						
Cleaning						
Fencing						
Planting						
Maintaining and weeding						
Harvesting						
Transporting						
Others						
Total		(D)	(E)		(F)	
Total Value of Labor Cost		(G) = (E) + (F)	(G)			

Total Input Cost	(H) = (A) + (E)	(I) = (B) + (F)	(H)		(I)	
Total Value of Inputs		(J) = (H) + (I)	(J)			

3. Outputs

3.1. Value of Outputs	Unit	Total Qty	Unit Price (kip)	Value (kip)			
				Qty	Value in cash	Qty	Non-Cash value
Fruit tree sold						X	X
Fruit tree Consumed by Family				X	X		
Fruit tree given to other people				X	X		
Fruit tree exchanged with other				X	X		
Fruit tree in the stock				X	X		
Total			(K)	(L)		(M)	
Total Value of Outputs			(O) = (L) + (M)	(O)			

3.2. Value of Production Loss	Unit	Quantity	Unit Price (kip)	Value (kip)
Fruit tree Loss				

Causes of the loss:

4. Economic Calculation

4.1. Profit and Loss	Calculation Formula		Value (kip)
Cash Balance	(P) = (L) - (H)	(P)	
Gross Margin	(Q) = (O) - (J)	(Q)	

4.2. Analyses of Profit per Unit of Input			
Gross Margin / 1 Labor Day	(R) = (Q) ÷ (D)	(R)	
Gross Margin / 1 ha	(S) = (Q) ÷ (T)	(S)	

Form 6: Economic Calculation Tool for Fruit tree Production

1. General Information

Name and Family Name of Farmer	Village	Fruit tree Variety	No. of Plants
Ms. Noy	Nakham	Mango	50
Date of Data Collection	**District**	**Total Production (Kg)**	**Yield (kg/ha)**
1/20/2008	Mai	225	1,125
Production Period (One production period)	**Province**	**Area (ha) (T)**	**Age of the plant**
2007 -2008	Phongsaly	0.20	11

2. Inputs

2.1. Intermediate Consumption	Unit	Qty	Unit Cost (kip)	Value (kip)			
				Qty	Value in cash	Qty	Non-Cash value
Seeding							
Organic Fertilizer							
Chemical Fertilizer							
Pesticides							
Herbicide							
Irrigation fee							
Fuel							
Baskets							
Other							
Total				(A)	0	(B)	0
Total Value of Input		(C) = (A) + (B)		(C)	0		

2.2. Labor Cost	No. of Labor day	Cost per labor day (kip)	Value (kip)			
			Qty	Value in cash	Qty	Non-Cash value
Clearing						
Burning						
Cleaning						
Fencing	1	20,000			1	20,000
Planting						0
Maintaining and weeding	14	20,000			14	280,000
Harvesting	7	20,000			7	140,000
Transporting						
Others						
Total	22	(D)	(E)	0	(F)	440,000
Total Value of Labor Cost		(G) = (E) + (F)	(G)	440,000		

Total Input Cost	(H) = (A) + (E)	(I) = (B) + (F)	(H)	0	(I)	440,000
Total Value of Inputs		(J) = (H) + (I)	(J)	440,000		

3. Outputs

3.1. Value of Outputs	Unit	Total Qty	Unit Price (kip)	Value (kip)			
				Qty	Value in cash	Qty	Non-Cash value
Fruit tree sold	kg	215	2,000	215	430000		
Fruit tree Consumed by Family	kg	10	2,000			10	20,000
Fruit tree given to other people							
Fruit tree exchanged with other							
Fruit tree in the stock							
Total	kg	225	(K)	(L)	430,000	(M)	20,000
Total Value of Outputs			(O) = (L) + (M)	(O)	450,000		

3.2. Value of Production Loss	Unit	Quantity	Unit Price (kip)	Value (kip)
Fruit tree Loss		0		0

Causes of the loss:

4. Economic Calculation

4.1. Profit and Loss	Calculation Formula		Value (kip)
Cash Balance	(P) = (L) - (H)	(P)	430,000
Gross Margin	(Q) = (O) - (J)	(Q)	450,000

4.2. Analyses of Profit per Unit of Input			
Gross Margin / 1 Labor Day	(R) = (Q) ÷ (D)	(R)	20,455
Gross Margin / 1 ha	(S) = (Q) ÷ (T)	(S)	2,250,000

Form 7: Economic Calculation Tool for Sesame Production

1. General Information

Name and Family Name of Farmer	Village	Sesame Variety
Date of Data Collection	District	Total Production (Kg) / Yield (kg/ha)
Production Period (One production period)	Province	Total Production Area (ha) (T)

2. Inputs

2.1. Intermediate Consumption	Unit	Qty	Unit Cost (kip)	Value (kip) Qty	Value in cash	Qty	Non-Cash value
Seed	kg						
Organic Fertilizer							
Chemical Fertilizer							
Pesticides							
Basket							
Bag							
Tray							
Fuel							
Others							
Total				(A)		(B)	
Total Value of Input		(C) = (A) + (B)		(C)			

2.2. Labor Cost	No. of Labor day	Cost per labor day (kip)	Value (kip) Qty	Value in cash	Qty	Non-Cash value
Clearing						
Burning						
Cleaning						
Fencing						
Planting						
Maintaining and weeding						
Harvesting						
Draying and Threshing						
Transporting						
Others						
Total		(D)	(E)		(F)	
Total Value of Labor Cost	(G) = (E) + (F)		(G)			

Total Input Cost	(H) = (A) + (E)	(I) = (B) + (F)	(H)		(I)	
Total Value of Inputs	(J) = (H) + (I)		(J)			

3. Outputs

3.1. Value of Outputs	Unit	Total Qty	Unit Price (kip)	Value (kip) Qty	Value in cash	Qty	Non-Cash value
Sesame sold						X	X
Sesame Consumed by Family				X	X		
Sesame given to other people				X	X		
Sesame exchanged with other				X	X		
Sesame for Seed				X	X		
Sesame in the stock				X	X		
Total			(K)	(L)		(M)	
Total Value of Outputs		(O) = (L) + (M)		(O)			

3.2. Value of Production Loss	Unit	Quantity	Unit Price (kip)	Value (kip)
Sesame Loss				

Causes of the loss:

4. Economic Calculation

4.1. Profit and Loss	Calculation Formula		Value (kip)
Cash Balance	(P) = (L) - (H)	(P)	
Gross Margin	(Q) = (O) - (J)	(Q)	

4.2. Analyses of Profit per Unit of Input			
Gross Margin / 1 Labor Day	(R) = (Q) ÷ (D)	(R)	
Gross Margin / 1 ha	(S) = (Q) ÷ (T)	(S)	

Form 7: Economic Calculation Tool for Sesame Production

1. General Information

Name and Family Name of Farmer: Mr. Khamphet	Village: Nhakha	Sesame Variety: From Oudomxay
Date of Data Collection: 1/10/2008	District: Mai	Total Production (Kg): 250 / Yield (kg/ha): 1,250
Production Period (One production period): 3 to 11 / 2007	Province: Phongsaly	Total Production Area (ha) (T): 0.2

2. Inputs

2.1. Intermediate Consumption	Unit	Qty	Unit Cost (kip)	Value (kip) Qty	Value in cash	Qty	Non-Cash value
Seed	kg	3	6,000			3	18,000
Organic Fertilizer							
Chemical Fertilizer							
Pesticides							
Basket	each	4	2,500			4	10,000
Bag	each	6	1,000	6	6,000		
Tray	each	1	3,200			1	3,200
Fuel							
Other..............Net tray..............................	each	1	2,000	1	2,000		
Total				(A)	8,000	(B)	31,200
Total Value of Input		(C) = (A) + (B)		(C)	39,200		

2.2. Labor Cost	No. of Labor day	Cost per labor day (kip)	Value (kip) Qty	Value in cash	Qty	Non-Cash value
Clearing	12	15,000		-	12	180,000
Burning	2	15,000		-	2	30,000
Cleaning	20	15,000		-	20	300,000
Fencing		15,000		-		
Planting	1	15,000		-	1	15,000
Maintaining and weeding	20	15,000		-	20	300,000
Harvesting	16	15,000		-	16	240,000
Draying and Threshing	8	15,000		-	8	120,000
Transporting				-		
Others				-		
Total	79	(D)	(E)	-	(F)	1,185,000
Total Value of Labor Cost	(G) = (E) + (F)		(G)	1,185,000		

Total Input Cost	(H) = (A) + (E)	(I) = (B) + (F)	(H)	8,000	(I)	1,216,200
Total Value of Inputs	(J) = (H) + (I)		(J)	1,224,200		

3. Outputs

3.1. Value of Outputs	Unit	Total Qty	Unit Price (kip)	Value (kip) Qty	Value in cash	Qty	Non-Cash value
Sesame sold	kg	247	6,000	247	1,482,000		
Sesame Consumed by Family	kg	2	6,000			2	12,000
Sesame given to other people							
Sesame exchanged with other							
Sesame for Seed	kg	1	6,000			1	6,000
Sesame in the stock	kg	0	0			0	0
Total	kg	250	(K)	(L)	1,482,000	(M)	18,000
Total Value of Outputs		(O) = (L) + (M)		(O)	1,500,000		

3.2. Value of Production Loss	Unit	Quantity	Unit Price (kip)	Value (kip)
Sesame Loss		0		0

Causes of the loss:

4. Economic Calculation

4.1. Profit and Loss	Calculation Formula		Value (kip)
Cash Balance	(P) = (L) - (H)	(P)	1,474,000
Gross Margin	(Q) = (O) - (J)	(Q)	275,800

4.2. Analyses of Profit per Unit of Input			
Gross Margin / 1 Labor Day	(R) = (Q) ÷ (D)	(R)	3,491
Gross Margin / 1 ha	(S) = (Q) ÷ (T)	(S)	1,379,000

Form 8: Economic Calculation Tool for Sugarcane Production

1. General Information

Name and Family Name of Farmer	Village		
Date of Data Collection	District	Total Production (Kg)	Yield (kg/ha)
Production Period (One production period)	Province	Total Production Area (ha) (T)	

2. Inputs

2.1. Intermediate Consumption	Unit	Qty	Unit Cost (kip)	Value (kip) Qty	Value in cash	Qty	Non-Cash value
Seed							
Pesticides							
Chemical fertilizers							
Organic fertilizers							
Others							
Total				(A)		(B)	
Total Value of Input			(C) = (A) + (B)	(C)			

2.2. Labor Cost	No. of Labor day	Cost per labor day (kip)	Value (kip) Qty	Value in cash	Qty	Non-Cash value
Land preparation						
Planting						
Maintenance						
Harvesting						
Transporting						
Others						
Total		(D)	(E)		(F)	
Total Value of Labor Cost		(G) = (E) + (F)	(G)			

Total Input Cost	(H) = (A) + (E)	(I) = (B) + (F)	(H)		(I)	
Total Value of Inputs		(J) = (H) + (I)	(J)			

3. Outputs

3.1. Value of Outputs	Unit	Total Qty	Unit Price (kip)	Value (kip) Qty	Value in cash	Qty	Non-Cash value
Sugarcane sold							
Sugarcane Consumed by Family							
Sugarcane given to other people							
Sugarcane exchanged with other							
Sugarcane for Seed							
Sugarcane in the stock							
Waste Product Sold							
Total			(K)	(L)		(M)	
Total Value of Outputs			(O) = (L) + (M)	(O)			

3.2. Value of Production Loss	Unit	Quantity	Unit Price (kip)	Value (kip)
Sugarcane Loss				

Causes of the loss:

4. Economic Calculation

4.1. Profit and Loss	Calculation Formula		Value (kip)
Cash Balance	(P) = (L) - (H)	(P)	
Gross Margin	(Q) = (O) - (J)	(Q)	

4.2. Analyses of Profit per Unit of Input			
Gross Margin / 1 Labor Day	(R) = (Q) ÷ (D)	(R)	
Gross Margin / 1 ha	(S) = (Q) ÷ (T)	(S)	

Form 8: Economic Calculation Tool for Sugarcane Production

1. General Information

Name and Family Name of Farmer	Village		
Mr. Bouasone	Nongkheng		
Date of Data Collection	District	Total Production (Kg)	Yield (kg/ha)
10/11/2008	Xaythany	40,000	83,333
Production Period (One production period)	Province	Total Production Area (ha) (T)	
6/2007 to 2/2008	Vientiane Capital	0.48	

2. Inputs

2.1. Intermediate Consumption	Unit	Qty	Unit Cost (kip)	Value (kip)			
				Qty	Value in cash	Qty	Non-Cash value
Seed	Ton	1	120,000	1	120,000		
Pesticides	Bottle	2	150,000	2	300,000		
Chemical fertilizers							
Organic fertilizers							
Others							
Total				(A)	420,000	(B)	0
Total Value of Input		(C) = (A) + (B)		(C)	420,000		

2.2. Labor Cost	No. of Labor day	Cost per labor day (kip)	Value (kip)			
			Qty	Value in cash	Qty	Non-Cash value
Land preparation	20		20	600,000		
Planting	30	30,000			30	900,000
Maintenance	25	30,000			25	750,000
Harvesting	35	20,000			35	700,000
Transporting	20	20,000			20	400,000
Other						
Total	130	(D)	(E)	600,000	(F)	2,750,000
Total Value of Labor Cost	(G) = (E) + (F)		(G)	3,350,000		

Total Input Cost	(H) = (A) + (E)	(I) = (B) + (F)	(H)	1,020,000	(I)	2,750,000
Total Value of Inputs	(J) = (H) + (I)		(J)	3,770,000		

3. Outputs

3.1. Value of Outputs	Unit	Total Qty	Unit Price (kip)	Value (kip)			
				Qty	Value in cash	Qty	Non-Cash value
Sugarcane sold	Kg						
Sugarcane Consumed by Family	Kg						
Sugarcane given to other people	Kg						
Sugarcane exchanged with other	Kg						
Sugarcane for Seed	Kg						
Sugarcane in the stock	Kg	40,001	121			40,001	4,840,121
Waste Product Sold	Kg					192	240,000
Total			(K)	(L)	0	(M)	4,840,121
Total Value of Outputs		(O) = (L) + (M)		(O)	4,840,121		

3.2. Value of Production Loss	Unit	Quantity	Unit Price (kip)	Value (kip)
Sugarcane Loss				

Causes of the loss: ____

____

4. Economic Calculation

4.1. Profit and Loss	Calculation Formula		Value (kip)
Cash Balance	(P) = (L) - (H)	(P)	-1,020,000
Gross Margin	(Q) = (O) - (J)	(Q)	1,070,121

4.2. Analyses of Profit per Unit of Input			
Gross Margin / 1 Labor Day	(R) = (Q) ÷ (D)	(R)	8,232
Gross Margin / 1 ha	(S) = (Q) ÷ (T)	(S)	2,229,419

Form 9: Economic Calculation Tool for Galangal Seed Production

1. General Information

Name and Family Name of Farmer	Village		
Date of Data Collection	District	Total Production (Kg)	Yield (kg/ha)
Production Period (One production period)	Province	Total Production Area (ha) (T)	

2. Inputs

2.1. Intermediate Consumption	Unit	Qty	Unit Cost (kip)	Value (kip) Qty	Value in cash	Qty	Non-Cash value
Seed	kg						
Organic Fertilizer							
Chemical Fertilizer							
Pesticides							
Bag							
Other							
Total				(A)		(B)	
Total Value of Input			(C) = (A) + (B)	(C)			

2.2. Labor Cost	No. of Labor day	Cost per labor day (kip)	Value (kip) Qty	Value in cash	Qty	Non-Cash value
Clearing						
Burning						
Cleaning						
Fencing						
Planting						
Weeding						
Maintaining						
Harvesting						
Drying						
Transporting						
Others						
Total		(D)	(E)		(F)	
Total Value of Labor Cost		(G) = (E) + (F)	(G)			

Total Input Cost	(H) = (A) + (E)	(I) = (B) + (F)	(H)		(I)	
Total Value of Inputs		(J) = (H) + (I)	(J)			

3. Outputs

3.1. Value of Outputs	Unit	Total Qty	Unit Price (kip)	Value (kip) Qty	Value in cash	Qty	Non-Cash value
Galangal Seed sold						X	X
Galangal seed Consumed by Family				X	X		
Galangal seed given to other people				X	X		
Galangal seed exchanged with other				X	X		
Galangal seed in the stock				X	X		
Galangal Bulb		X	X				
Galangal Shoot		X	X				
Total			(K)	(L)		(M)	
Total Value of Outputs			(O) = (L) + (M)	(O)			

3.2. Value of Production Loss	Unit	Quantity	Unit Price (kip)	Value (kip)
Galangal Loss				

Causes of the loss:

4. Economic Calculation

4.1. Profit and Loss	Calculation Formula		Value (kip)
Cash Balance	(P) = (L) - (H)	(P)	
Gross Margin	(Q) = (O) - (J)	(Q)	

4.2. Analyses of Profit per Unit of Input			
Gross Margin / 1 Labor Day	(R) = (Q) ÷ (D)	(R)	
Gross Margin / 1 ha	(S) = (Q) ÷ (T)	(S)	

Form 9: Economic Calculation Tool for Galangal Seed Production

1. General Information

Name and Family Name of Farmer	Village		
Mr. Bounthong	Nongthao		
Date of Data Collection	District	Total Production (Kg)	Yield (kg/ha)
3/6/2008	Nga	1,600	1,600
Production Period (One production period)	Province	Total Production Area (ha) (T)	
6/2007 to 5/2008	Oudomxay	1	

2. Inputs

2.1. Intermediate Consumption	Unit	Qty	Unit Cost (kip)	Value (kip) Qty	Value in cash	Qty	Non-Cash value
Seed	kg	50	800			50	40,000
Organic Fertilizer							
Chemical Fertilizer	kg	175	14,000	175	2,450,000		
Pesticides							
Bag	Each	10	2,500	10	25,000		
Others					-		
Total				(A)	2,475,000	(B)	40,000
Total Value of Input			(C) = (A) + (B)	(C)	2,515,000		

2.2. Labor Cost	No. of Labor day	Cost per labor day (kip)	Value (kip) Qty	Value in cash	Qty	Non-Cash value
Clearing	24	20,000			24	480,000
Burning	1	20,000			1	20,000
Cleaning	12	20,000			12	240,000
Fencing	2	20,000			2	40,000
Planting	8	20,000			8	160,000
Weeding						
Maintaining	28	20,000			28	560,000
Harvesting	6	20,000			6	120,000
Drying	4	20,000			4	80,000
Transporting						
Others						
Total	85	(D)	(E)	0	(F)	1,700,000
Total Value of Labor Cost		(G) = (E) + (F)	(G)	1,700,000		

Total Input Cost	(H) = (A) + (E)	(I) = (B) + (F)	(H)	2,475,000	(I)	1,740,000
Total Value of Inputs		(J) = (H) + (I)	(J)	4,215,000		

3. Outputs

3.1. Value of Outputs	Unit	Total Qty	Unit Price (kip)	Value (kip) Qty	Value in cash	Qty	Non-Cash value
Galangal Seed sold	kg	1,600	6,000	1600	9,600,000		
Galangal seed consumed by Family	kg	2	6,000			2	12,000
Galangal seed given to other people	kg	30	6,000			30	180,000
Galangal seed exchanged with others							
Galangal seed in the stock							
Galangal Bulb							
Galangal Shoot							
Total	kg	1,632	(K)	(L)	9,600,000	(M)	192,000
Total Value of Outputs			(O) = (L) + (M)	(O)	9,792,000		

3.2. Value of Production Loss	Unit	Quantity	Unit Price (kip)	Value (kip)
Galangal Loss				

Causes of the loss:

4. Economic Calculation

4.1. Profit and Loss	Calculation Formula		Value (kip)
Cash Balance	(P) = (L) - (H)	(P)	7,125,000
Gross Margin	(Q) = (O) - (J)	(Q)	5,577,000

4.2. Analyses of Profit per Unit of Input			
Gross Margin / 1 Labor Day	(R) = (Q) ÷ (D)	(R)	65,612
Gross Margin / 1 ha	(S) = (Q) ÷ (T)	(S)	5,577,000

Form 10: Economic Calculation Tool for Sticklac Production

1. General Information

Name and Family Name of Farmer	Village	Total Dried Sticklac (kg)
Date of Data Collection	District	Yield (kg/ha)
Production Period (One production period)	Province	Total Production Area (ha) (T)

2. Inputs

2.1. Intermediate Consumption	Unit	Qty	Unit Cost (kip)	Value (kip)			
				Qty	Value in cash	Qty	Non-Cash value
Pigeon Pea Seed							
Sticklac seed							
Organic Fertilizer							
Chemical Fertilizer							
Pesticides							
Bag							
Drying materials							
Others							
Total				(A)		(B)	
Total Value of Input			(C) = (A) + (B)	(C)			

2.2. Labor Cost	No. of Labor day	Cost per labor day (kip)	Value (kip)			
			Qty	Value in cash	Qty	Non-Cash value
Clearing						
Burning						
Cleaning						
Fencing						
Planting pigeon pea						
Releasing sticklac on pigeon pea						
Maintaining						
Weeding						
Processing or drying						
Transporting						
Others						
Total		(D)	(E)		(F)	
Total Value of Labor Cost		(G) = (E) + (F)	(G)			

Total Input Cost	(H) = (A) + (E)	(I) = (B) + (F)	(H)		(I)	
Total Value of Inputs		(J) = (H) + (I)	(J)			

3. Outputs

3.1. Value of Outputs	Unit	Total Qty	Unit Price (kip)	Value (kip)			
				Qty	Value in cash	Qty	Non-Cash value
Sticklac sold							
Sticklac Consumed by Family							
Sticklac given to other people							
Sticklac exchanged with other							
Sticklac for seed							
Sticklac in the stock							
Pigeon pea							
Fresh sticklac							
Processed sticklac							
Total			(K)	(L)		(M)	
Total Value of Outputs			(O) = (L) + (M)	(O)			

3.2. Value of Production Loss	Unit	Quantity	Unit Price (kip)	Value (kip)
Sticklac Loss				

Causes of the loss:

4. Economic Calculation

4.1. Profit and Loss	Calculation Formula		Value (kip)
Cash Balance	(P) = (L) - (H)	(P)	
Gross Margin	(Q) = (O) - (J)	(Q)	

4.2. Analyses of Profit per Unit of Input			
Gross Margin / 1 Labor Day	(R) = (Q) ÷ (D)	(R)	
Gross Margin / 1 ha	(S) = (Q) ÷ (T)	(S)	

Form 10: Economic Calculation Tool for Sticklac Production

1. General Information

Name and Family Name of Farmer: Ms. Onephanh	Village: Dinaen	Total Dried Sticklac (kg): 62
Date of Data Collection: 4/6/2008	District: Nga	Yield (kg/ha): 310
Production Period (One production period): 11/2007 to 5/2008	Province: Oudomxay	Total Production Area (ha) (T): 0.2

2. Inputs

2.1. Intermediate Consumption	Unit	Qty	Unit Cost (kip)	Value (kip) Qty	Value in cash	Qty	Non-Cash value
Pigeon Pea Seed	kg	0.50	4,000			0.50	2,000
Sticklac seed	kg	12	18,000	12	216,000		
Organic Fertilizer							
Chemical Fertilizer							
Pesticides							
Bag							
Drying materials							
Other							
Total				(A)	216,000	(B)	2,000
Total Value of Input			(C) = (A) + (B)	(C)	218,000		

2.2. Labor Cost	No. of Labor day	Cost per labor day (kip)	Value (kip) Qty	Value in cash	Qty	Non-Cash value
Clearing	4	15,000			4	60,000
Burning	1	15,000			1	15,000
Cleaning	2	15,000			2	30,000
Fencing						
Planting pigeon pea	2	15,000			2	30,000
Releasing sticklac on pigeon pea	1	15,000			1	15,000
Maintaining	24	15,000			24	360,000
Weeding	6	15,000			6	90,000
Havesting	2	15,000			2	30,000
Processing or drying	3	15,000			3	45,000
Transportation						
Others						
Total	45	(D)	(E)	0	(F)	675,000
Total Value of Labor Cost		(G) = (E) + (F)	(G)	675,000		

Total Input Cost	(H) = (A) + (E)	(I) = (B) + (F)	(H)	216,000	(I)	677,000
Total Value of Inputs		(J) = (H) + (I)	(J)	893,000		

3. Outputs

3.1. Value of Outputs	Unit	Total Qty	Unit Price (kip)	Value (kip) Qty	Value in cash	Qty	Non-Cash value
Sticklac sold	kg	53	15,000	53	795,000		
Sticklac Consumed by Family	kg	5	15,000			5	75,000
Sticklac given to other people	kg	1	15,000			1	15,000
Sticklac exchanged with other	kg	3	15,000			3	45,000
Sticklac for seed	kg	0	0			0	0
Sticklac in the stock	kg	0	0			0	0
Pigeon pea	kg			20	200000	50	500,000
Fresh sticklac							
Processed sticklac							
Total	kg	62	(K)	(L)	995,000	(M)	635,000
Total Value of Outputs			(O) = (L) + (M)	(O)	1,630,000		

3.2. Value of Production Loss	Unit	Quantity	Unit Price (kip)	Value (kip)
Sticklac Loss	kg	20	15,000	300,000

Causes of the loss: Young Pigeon Pea trees were died

4. Economic Calculation

4.1. Profit and Loss	Calculation Formula		Value (kip)
Cash Balance	(P) = (L) - (H)	(P)	779,000
Gross Margin	(Q) = (O) - (J)	(Q)	737,000

4.2. Analyses of Profit per Unit of Input			
Gross Margin / 1 Labor Day	(R) = (Q) ÷ (D)	(R)	16,378
Gross Margin / 1 ha	(S) = (Q) ÷ (T)	(S)	3,685,000

Form 11: Economic Calculation Tool for NTFP Production

1. General Information

Name and Family Name of Farmer	Village	Type of NTFP
Date of Data Collection	District	Total Production (Kg) / Yield (kg/ha)
Production Period (One production period)	Province	Total Production Area (ha) (T)

2. Inputs

2.1. Intermediate Consumption	Unit	Qty	Unit Cost (kip)	Value (kip) Qty	Value in cash	Qty	Non-Cash value
Seeding	kg						
Plastic bag for seedling							
Organic Fertilizer							
Chemical Fertilizer							
Pesticides							
Bag							
Others							
Total				(A)		(B)	
Total Value of Input		(C) = (A) + (B)		(C)			

2.2. Labor Cost	No. of Labor day	Cost per labor day (kip)	Value (kip) Qty	Value in cash	Qty	Non-Cash value
Clearing						
Burning						
Cleaning						
Fencing						
Constructing Nursery						
Land Preparation						
Seedling preparation						
Seedling maintenance						
Planting						
Maintaining						
Harvesting and drying						
Transportation						
Others						
Total		(D)	(E)		(F)	
Total Value of Labor Cost	(G) = (E) + (F)		(G)			

Total Input Cost	(H) = (A) + (E)	(I) = (B) + (F)	(H)		(I)	
Total Value of Inputs	(J) = (H) + (I)		(J)			

3. Outputs

3.1. Value of Outputs	Unit	Total Qty	Unit Price (kip)	Value (kip) Qty	Value in cash	Qty	Non-Cash value
NTFP sold						X	X
NTFP Consumed by Family				X	X		
NTFP given to other people				X	X		
NTFP exchanged with others				X	X		
NTFP in the stock				X	X		
Total			(K)	(L)		(M)	
Total Value of Outputs			(O) = (L) + (M)	(O)			

3.2. Value of Production Loss	Unit	Quantity	Unit Price (kip)	Value (kip)
NTFP Loss				

Causes of the loss:

4. Economic Calculation

4.1. Profit and Loss	Calculation Formula		Value (kip)
Cash Balance	(P) = (L) - (H)	(P)	
Gross Margin	(Q) = (O) - (J)	(Q)	

4.2. Analyses of Profit per Unit of Input			
Gross Margin / 1 Labor Day	(R) = (Q) ÷ (D)	(R)	
Gross Margin / 1 ha	(S) = (Q) ÷ (T)	(S)	

Form 11: Economic Calculation Tool for NTFP Production

1. General Information

Name and Family Name of Farmer: Mr. Thaeng	Village: Donaen	Type of NTFP: Puak Muak
Date of Data Collection: 4/6/2008	District: Nga	Total Production (Kg): 1,280; Yield (kg/ha): 1,280
Production Period (One production period): 1/2007 to 12/2007	Province: Oudomxay	Total Production Area (ha) (T): 1

2. Inputs

2.1. Intermediate Consumption	Unit	Qty	Unit Cost (kip)	Value (kip) Qty	Value in cash	Qty	Non-Cash value
Seeding							
Plastic bag for seedling	kg	2	12,000	2	24,000		
Organic Fertilizer							
Chemical Fertilizer							
Pesticides	can	2	17,000	2	34,000		
Bag							
Others							
Total				(A)	58,000	(B)	0
Total Value of Input			(C) = (A) + (B)	(C)	58,000		

2.2. Labor Cost	No. of Labor day	Cost per labor day (kip)	Value (kip) Qty	Value in cash	Qty	Non-Cash value
Clearing	40	20,000			40	800,000
Burning	2	20,000			2	40,000
Cleaning	12	20,000			12	240,000
Fencing	1	20,000			1	20,000
Constructing Nursery	1	20,000			1	20,000
Land Preparation						
Seedling preparation	11	20,000			11	220,000
Seedling maintenance						
Planting	11	20,000			11	220,000
Maintaining	30	20,000			30	600,000
Harvesting and drying	180	20,000			180	3,600,000
Transportation						
Others						
Total	288	(D)	(E)		(F)	5,760,000
Total Value of Labor Cost		(G) = (E) + (F)	(G)	5,760,000		

Total Input Cost	(H) = (A) + (E)	(I) = (B) + (F)	(H)	58,000	(I)	5,760,000
Total Value of Inputs		(J) = (H) + (I)	(J)	5,818,000		

3. Outputs

3.1. Value of Outputs	Unit	Total Qty	Unit Price (kip)	Value (kip) Qty	Value in cash	Qty	Non-Cash value
NTFP sold	kg	1,280	6,500	1,280	8,320,000		
NTFP Consumed by Family							
NTFP given to other people							
NTFP exchanged with others							
NTFP in the stock							
Total	kg	1,280	(K)	(L)	8,320,000	(M)	0
Total Value of Outputs			(O) = (L) + (M)	(O)	8,320,000		

3.2. Value of Production Loss	Unit	Quantity	Unit Price (kip)	Value (kip)
NTFP Loss	kg	20	6,500	130,000

Causes of the loss: Flooded

4. Economic Calculation

4.1. Profit and Loss	Calculation Formula		Value (kip)
Cash Balance	(P) = (L) - (H)	(P)	8,262,000
Gross Margin	(Q) = (O) - (J)	(Q)	2,502,000

4.2. Analyses of Profit per Unit of Input			
Gross Margin / 1 Labor Day	(R) = (Q) ÷ (D)	(R)	8,688
Gross Margin / 1 ha	(S) = (Q) ÷ (T)	(S)	2,502,000

Form 12: Economic Calculation Tool for Poultry Production

1. General Information

Name and Family Name of Farmer	Village	Type of Poultry: ☐ Chicken ☐ Duck
Date of Data Collection	District	☐ Turkeyэ ☐ Gees
Production Period (One production period)	Province	Total Animal Quantity in the period (T)

2. Inputs

2.1. Intermediate Consumption	Unit	Qty	Unit Cost (kip)	Value (kip)			
				Qty	Value in cash	Qty	Non-Cash value
Poultry in opening stock				X	X		
Purchased new poultry							
Concentrate Feed							
Regular feed (rice brand, broken rice, Maize, etc.)							
Vaccines							
Medicines							
Veterinary Services fee							
Materials for housing maintenance							
Others							
Total				(A)		(B)	
Total Value of Input			(C) = (A) + (B)	(C)			

2.2. Labor Cost	No. of Labor day	Cost per labor day (kip)	Value (kip)			
			Qty	Value in cash	Qty	Non-Cash value
Build/fixed animal housing						
Feeding						
Maintaining						
Transportation						
Others						
Total		(D)	(E)		(F)	
Total Value of Labor Cost		(G) = (E) + (F)	(G)			

Total Input Cost	(H) = (A) + (E)	(I) = (B) + (F)	(H)		(I)	
Total Value of Inputs		(J) = (H) + (I)	(J)			

3. Outputs

3.1. Value of Outputs	Unit	Total Qty	Unit Price (kip)	Value (kip)			
				Qty	Value in cash	Qty	Non-Cash value
Poultry sold						X	X
Poultry Consumed by Family				X	X		
Poultry given to other people				X	X		
Poultry exchanged with other				X	X		
Poultry in the stock				X	X		
Egg Sold		X	X				
Total			(K)	(L)		(M)	
Total Value of Outputs			(O) = (L) + (M)	(O)			

3.2. Value of Production Loss	Unit	Quantity	Unit Price (kip)	Value (kip)
Poultry Loss or Died				

Causes of the loss:

4. Economic Calculation

4.1. Profit and Loss	Calculation Formula		Value (kip)
Cash Balance	(P) = (L) - (H)	(P)	
Gross Margin	(Q) = (O) - (J)	(Q)	

4.2. Analyses of Profit per Unit of Input			
Gross Margin / 1 Labor Day	(R) = (Q) ÷ (D)	(R)	
Gross Margin / 1 Head of poultry	(S) = (Q) ÷ (T)	(S)	

Form 12: Economic Calculation Tool for Poultry Production

1. General Information

Name and Family Name of Farmer: Mr. Somchan	Village: Donaen	Type of Poultry: ☑ Chicken ☐ Duck
Date of Data Collection: 4/6/2008	District: Nga	☐ Turkeys ☐ Gees
Production Period (One production period): 6/2007 to 5/2008	Province: Oudomxay	Total Animal Quantity in the period (T): 58

2. Inputs

2.1. Intermediate Consumption	Unit	Qty	Unit Cost (kip)	Value (kip) Qty	Value in cash	Qty	Non-Cash value
Poultry in opening stock	head	30	15,000			30	450,000
Purchased new poultry	head	8	18,000	8	144000		
Concentrate Feed	kg	3	4,000	3	12000		
Regular feed (rice brand, broken rice, Maize, etc.)							
Vaccines							
Medicines							
Veterinary Services fee							
Materials for housing maintenance							
Others							
Total				(A)	156,000	(B)	450,000
Total Value of Input		(C) = (A) + (B)		(C)	606,000		

2.2. Labor Cost	No. of Labor day	Cost per labor day (kip)	Value (kip) Qty	Value in cash	Qty	Non-Cash value
Build/fixed animal housing	6	15000			6	90,000
Feeding	20	15000			20	300,000
Maintaining						
Transportation						
Others						
Total	26	(D)	(E)	0	(F)	390,000
Total Value of Labor Cost	(G) = (E) + (F)		(G)	390,000		

Total Input Cost	(H) = (A) + (E)	(I) = (B) + (F)	(H)	156,000	(I)	840,000
Total Value of Inputs	(J) = (H) + (I)		(J)	996,000		

3. Outputs

3.1. Value of Outputs	Unit	Total Qty	Unit Price (kip)	Value (kip) Qty	Value in cash	Qty	Non-Cash value
Poultry sold	Head	10	20,000	10	200000		
Poultry Consumed by Family	Head	5	20,000			5	100,000
Poultry given to other people							
Poultry exchanged with others	Head	3	20,000			3	60,000
Poultry in the stock	Head	40	20,000			40	800,000
Egg Sold							
Total	Head	58	(K)	(L)	200,000	(M)	960,000
Total Value of Outputs		(O) = (L) + (M)		(O)	1,160,000		

3.2. Value of Production Loss	Unit	Quantity	Unit Price (kip)	Value (kip)
Poultry Loss or Died	Head	6	20,000	120,000

Causes of the loss: Chicken were died, stolen, and car accident

4. Economic Calculation

4.1. Profit and Loss	Calculation Formula		Value (kip)
Cash Balance	(P) = (L) - (H)	(P)	44,000
Gross Margin	(Q) = (O) - (J)	(Q)	164,000

4.2. Analyses of Profit per Unit of Input			
Gross Margin / 1 Labor Day	(R) = (Q) ÷ (D)	(R)	6,308
Gross Margin / 1 Head of poultry	(S) = (Q) ÷ (T)	(S)	2,828

Form 13: Economic Calculation Tool for Pig Production

1. General Information

Name and Family Name of Farmer	Village	Variety of Pig: ☐ Local ☐ Hybrid
Date of Data Collection	District	
Production Period (One production period)	Province	Total Animal Quantity in the period (T)

2. Inputs

2.1. Intermediate Consumption	Unit	Qty	Unit Cost (kip)	Value (kip) Qty	Value in cash	Qty	Non-Cash value
Pig in opening stock				X	X		
Purchased new poultry							
Concentrate Feed							
Regular feed (rice brand, broken rice, Maize, etc.)							
Vaccines							
Medicines							
Veterinary Services fee							
Fire wood							
Materials for housing maintenance							
Others							
Total				(A)		(B)	
Total Value of Input			(C) = (A) + (B)	(C)			

2.2. Labor Cost	No. of Labor day	Cost per labor day (kip)	Value (kip) Qty	Value in cash	Qty	Non-Cash value
Build/fixed animal housing						
Feed preparation and Feeding						
Maintaining and cleaning the housing						
Transportation						
Others						
Total		(D)	(E)		(F)	
Total Value of Labor Cost		(G) = (E) + (F)	(G)			

Total Input Cost	(H) = (A) + (E)	(I) = (B) + (F)	(H)		(I)	
Total Value of Inputs		(J) = (H) + (I)	(J)			

3. Outputs

3.1. Value of Outputs	Unit	Total Qty	Unit Price (kip)	Value (kip) Qty	Value in cash	Qty	Non-Cash value
Piglets sold						X	X
Pig sold						X	X
Pig Consumed by Family				X	X		
Pig given to other people				X	X		
Pig exchanged with other				X	X		
Pig in the stock				X	X		
Piglets in the stock				X	X		
Total			(K)	(L)		(M)	
Total Value of Outputs			(O) = (L) + (M)	(O)			

3.2. Value of Production Loss	Unit	Quantity	Unit Price (kip)	Value (kip)
Pig Loss or Died				

Causes of the loss:

4. Economic Calculation

4.1. Profit and Loss	Calculation Formula		Value (kip)
Cash Balance	(P) = (L) - (H)	(P)	
Gross Margin	(Q) = (O) - (J)	(Q)	

4.2. Analyses of Profit per Unit of Input			
Gross Margin / 1 Labor Day	(R) = (Q) ÷ (D)	(R)	
Gross Margin / 1 Head of Pig	(S) = (Q) ÷ (T)	(S)	

Form 13: Economic Calculation Tool for Pig Production

1. General Information

Name and Family Name of Farmer	Village	Variety of Pig	
Ms. Chanhorm	Donaen	☑ Local	☐ Hybrid
Date of Data Collection	District		
4/6/2008	Nga		
Production Period (One production period)	Province	Total Animal Quantity in the period (T)	
1/6/07 to 31/5/08	Oudomxay	17	

2. Inputs

2.1. Intermediate Consumption	Unit	Qty	Unit Cost (kip)	Value (kip) Qty	Value in cash	Qty	Non-Cash value
Pig in opening stock	Head	4	600,000			4	2,400,000
Purchased new poultry	Head	5	100,000	5	500,000		
Concentrate Feed							
Regular feed (rice brand, broken rice, Maize, etc.)	Bucket	720	4,000	240	960,000	480	1,920,000
Vaccines							
Medicines							
Fire wood							
Materials for housing maintenance							
Others							
Total				(A)	1,460,000	(B)	4,320,000
Total Value of Input			(C) = (A) + (B)	(C)	5,780,000		

2.2. Labor Cost	No. of Labor day	Cost per labor day (kip)	Value (kip) Qty	Value in cash	Qty	Non-Cash value
Build/fixed animal housing						
Feed preparation and Feeding	120	15000			120	1,800,000
Vaccinating and disease treatment	1	45000	1	45000		
Maintaining and cleaning the housing	20	15000			20	300,000
Transportation						
Others						
Total	141	(D)	(E)	45000	(F)	2,100,000
Total Value of Labor Cost		(G) = (E) + (F)	(G)	2,145,000		

Total Input Cost	(H) = (A) + (E)	(I) = (B) + (F)	(H)	1,505,000	(I)	6,420,000
Total Value of Inputs		(J) = (H) + (I)	(J)	7,925,000		

3. Outputs

3.1. Value of Outputs	Unit	Total Qty	Unit Price (kip)	Value (kip) Qty	Value in cash	Qty	Non-Cash value
Piglets sold	Head	5	100,000	5	500,000		
Pig sold	Head	4	500,000	4	2,000,000		
Pig Consumed by Family	Head	1	500,000			1	500,000
Pig given to other people							
Pig exchanged with other							
Pig in the stock	Head	4	600,000			4	2,400,000
Piglets in the stock	Head	3	200,000			3	600,000
Total	Head	17	(K)	(L)	2,500,000	(M)	3,500,000
Total Value of Outputs			(O) = (L) + (M)	(O)	6,000,000		

3.2. Value of Production Loss	Unit	Quantity	Unit Price (kip)	Value (kip)
Pig Loss or Died				

Causes of the loss:

4. Economic Calculation

4.1. Profit and Loss	Calculation Formula		Value (kip)
Cash Balance	(P) = (L) - (H)	(P)	995,000
Gross Margin	(Q) = (O) - (J)	(Q)	-1,925,000

4.2. Analyses of Profit per Unit of Input			
Gross Margin / 1 Labor Day	(R) = (Q) ÷ (D)	(R)	-13,652
Gross Margin / 1 Head of Pig	(S) = (Q) ÷ (T)	(S)	-113,235

Form 14: Economic Calculation Tool for Fish Production

1. General Information

Name and Family Name of Farmer	Village	Variety of Fish
Date of Data Collection	District	
Production Period (One production period)	Province	Total Fish Production in the period (T)

2. Inputs

2.1. Intermediate Consumption	Unit	Qty	Unit Cost (kip)	Value (kip)			
				Qty	Value in cash	Qty	Non-Cash value
Fingerling							
Concentrate Feed							
Regular feed (rice brand, broken rice, Maize, etc.)							
Animal Manure							
Medicines							
Green manure							
Lime							
Water							
Others							
Total				(A)		(B)	
Total Value of Input			(C) = (A) + (B)	(C)			

2.2. Labor Cost	No. of Labor day	Cost per labor day (kip)	Value (kip)			
			Qty	Value in cash	Qty	Non-Cash value
Fixing Fish pond						
Feeding						
Harvesting						
Transportation						
Others						
Total		(D)	(E)		(F)	
Total Value of Labor Cost		(G) = (E) + (F)	(G)			

Total Input Cost	(H) = (A) + (E)	(I) = (B) + (F)	(H)		(I)	
Total Value of Inputs		(J) = (H) + (I)	(J)			

3. Outputs

3.1. Value of Outputs	Unit	Total Qty	Unit Price (kip)	Value (kip)			
				Qty	Value in cash	Qty	Non-Cash value
Fingerling sold		X					
Fish sold						X	X
Fish Consumed by Family				X	X		
Fish given to other people				X	X		
Fish exchanged with others				X	X		
Fish in the stock				X	X		
Total			(K)	(L)		(M)	
Total Value of Outputs			(O) = (L) + (M)	(O)			

3.2. Value of Production Loss	Unit	Quantity	Unit Price (kip)	Value (kip)
Fish Loss or Died				

Causes of the loss:

4. Economic Calculation

4.1. Profit and Loss	Calculation Formula		Value (kip)
Cash Balance	(P) = (L) - (H)	(P)	
Gross Margin	(Q) = (O) - (J)	(Q)	

4.2. Analyses of Profit per Unit of Input			
Gross Margin / 1 Labor Day	(R) = (Q) ÷ (D)	(R)	
Gross Margin / 1 Unit of Fish	(S) = (Q) ÷ (T)	(S)	

Form 14: Economic Calculation Tool for Fish Production

1. General Information

Name and Family Name of Farmer	Village	Variety of Fish
Mr. Maixai	Thin	Mix: Tilapia, Carps
Date of Data Collection	District	Total Fish Production in the period (kg)
3/6/2008	Nga	
Production Period (One production period)	Province	(T)
1 to 12 /2007	Oudomxay	190

2. Inputs

2.1. Intermediate Consumption	Unit	Qty	Unit Cost (kip)	Value (kip)			
				Qty	Value in cash	Qty	Non-Cash value
Fingerling	each	5,000	100	5,000	500,000		
Concentrate Feed	kg	12	8,000	12	96,000		
Regular feed (rice brand, broken rice, Maize, etc.)	kg	180	800	180	144,000		
Animal Manure					-		
Medicines					-		
Green manure					-		
Lime	bag	20	8,000	20	160,000		
Water					-		
Others							
Total				(A)	900,000	(B)	0
Total Value of Input		(C) = (A) + (B)		(C)	900,000		

2.2. Labor Cost	No. of Labor day	Cost per labor day (kip)	Value (kip)			
			Qty	Value in cash	Qty	Non-Cash value
Fixing Fish pond	2	15000			2	30,000
Feeding	12	15000			12	180,000
Harvesting	2	15000			2	30,000
Transportation						
Others						
Total	16	(D)	(E)	0	(F)	240,000
Total Value of Labor Cost	(G) = (E) + (F)		(G)	240,000		

Total Input Cost	(H) = (A) + (E)	(I) = (B) + (F)	(H)	900,000	(I)	240,000
Total Value of Inputs	(J) = (H) + (I)		(J)	1,140,000		

3. Outputs

3.1. Value of Outputs	Unit	Total Qty	Unit Price (kip)	Value (kip)			
				Qty	Value in cash	Qty	Non-Cash value
Fingerling sold							
Fish sold	kg	35	18,000	35	630,000		
Fish Consumed by Family	kg	145	18,000			145	2,610,000
Fish given to other people	kg	10	18,000			10	180,000
Fish exchanged with others							
Fish in the stock							
Total	kg	190	(K)	(L)	630,000	(M)	2,790,000
Total Value of Outputs		(O) = (L) + (M)		(O)	3,420,000		

3.2. Value of Production Loss	Unit	Quantity	Unit Price (kip)	Value (kip)
Fish Loss or Died		200	100	20,000

Causes of the loss: Figerlings died before releasing

4. Economic Calculation

4.1. Profit and Loss	Calculation Formula		Value (kip)
Cash Balance	(P) = (L) - (H)	(P)	-270,000
Gross Margin	(Q) = (O) - (J)	(Q)	2,280,000

4.2. Analyses of Profit per Unit of Input			
Gross Margin / 1 Labor Day	(R) = (Q) ÷ (D)	(R)	142,500
Gross Margin / 1 kg of Fish	(S) = (Q) ÷ (T)	(S)	12,000

Form 15: Economic Calculation Tool for Alcohol Production

1. General Information

Name and Family Name of Farmer	Village	
Date of Data Collection	District	
Production Period (One production period)	Province	Total Production (bottle or liter) (T)

2. Inputs

2.1. Intermediate Consumption	Unit	Qty	Unit Cost (kip)	Value (kip)			
				Qty	Value in cash	Qty	Non-Cash value
Rice	kg						
Yeast							
Water							
Fired wood bought							
Bottle for alcohol							
Equipment for lid							
Filter							
Fuel for car							
Plastic bag							
Rubber band							
Others							
Total				(A)		(B)	
Total Value of Input			(C) = (A) + (B)	(C)			

2.2. Labor Cost	No. of Labor day	Cost per labor day (kip)	Value (kip)			
			Qty	Value in cash	Qty	Non-Cash value
Fermenting rice						
Seeking fired wood						
Distilling alcohol						
Transportation						
Others						
Total		(D)	(E)		(F)	
Total Value of Labor Cost		(G) = (E) + (F)	(G)			

Total Input Cost	(H) = (A) + (E)	(I) = (B) + (F)	(H)		(I)	
Total Value of Inputs		(J) = (H) + (I)	(J)			

3. Outputs

3.1. Value of Outputs	Unit	Total Qty	Unit Price (kip)	Value (kip)			
				Qty	Value in cash	Qty	Non-Cash value
Alcohol sold						X	X
Alcohol Consumed by Family				X	X		
Alcohol given to other people				X	X		
Alcohol exchanged with other				X	X		
Alcohol in the stock				X	X		
Total			(K)	(L)		(M)	
Total Value of Outputs			(O) = (L) + (M)	(O)			

3.2. Value of Production Loss	Unit	Quantity	Unit Price (kip)	Value (kip)
Alcohol Loss				

Causes of the loss:

4. Economic Calculation

4.1. Profit and Loss	Calculation Formula		Value (kip)
Cash Balance	(P) = (L) - (H)	(P)	
Gross Margin	(Q) = (O) - (J)	(Q)	

4.2. Analyses of Profit per Unit of Input			
Gross Margin / 1 Labor Day	(R) = (Q) ÷ (D)	(R)	
Gross Margin / 1 unit of alcohol	(S) = (Q) ÷ (T)	(S)	

Form 15: Economic Calculation Tool for Alcohol Production

1. General Information

Name and Family Name of Farmer	Ms. Chansouk	Village	Thin
Date of Data Collection	3/6/2008	District	Nga
Production Period (One production period)	4/2007 to 3/2008	Province	Oudomxay
Total Production (bottle or liter) (T)	1,910		

2. Inputs

2.1. Intermediate Consumption	Unit	Qty	Unit Cost (kip)	Value (kip): Qty	Value in cash	Qty	Non-Cash value
Rice	Bucket	50	50,000	48	2,400,000	2	100,000
Yeast	kg	24	9,000	24	216,000		
Water					-		
Fired wood bought	Time	3	150,000	3	450,000		
Bottle for alcohol					-		
Equipment for lid					-		
Filter					-		
Fuel for car	liter	96	15,000	96	1,440,000		
Plastic bag					-		
Rubber band					-		
Other					-		
Total				(A)	4,506,000	(B)	100,000
Total Value of Input		(C) = (A) + (B)		(C)	4,606,000		

2.2. Labor Cost	No. of Labor day	Cost per labor day (kip)	Value (kip): Qty	Value in cash	Qty	Non-Cash value
Fermenting rice	48	20000			48	960,000
Seeking fired wood						
Distilling alcohol	48	15000			48	720,000
Transportation						
Others						
Total	96	(D)	(E)	0	(F)	1,680,000
Total Value of Labor Cost		(G) = (E) + (F)	(G)	1,680,000		

Total Input Cost	(H) = (A) + (E)	(I) = (B) + (F)	(H)	4,506,000	(I)	1,780,000
Total Value of Inputs	(J) = (H) + (I)		(J)	6,286,000		

3. Outputs

3.1. Value of Outputs	Unit	Total Qty	Unit Price (kip)	Value (kip): Qty	Value in cash	Qty	Non-Cash value
Alcohol sold	Bottle	1824	5,000	1824	9,120,000		
Alcohol Consumed by Family	Bottle	72	5,000			72	360,000
Alcohol given to other people	Bottle	6	5,000			6	30,000
Alcohol exchanged with other	Bottle		5,000			0	0
Alcohol in the stock	Bottle	8	5,000			8	40,000
Total	Bottle	1910	(K)	(L)	9,120,000	(M)	430,000
Total Value of Outputs			(O) = (L) + (M)	(O)	9,550,000		

3.2. Value of Production Loss	Unit	Quantity	Unit Price (kip)	Value (kip)
Alcohol Loss	Bottle	38	5,000	190,000

Causes of the loss: Yeast was not good quality

4. Economic Calculation

4.1. Profit and Loss	Calculation Formula		Value (kip)
Cash Balance	(P) = (L) - (H)	(P)	4,614,000
Gross Margin	(Q) = (O) - (J)	(Q)	3,264,000

4.2. Analyses of Profit per Unit of Input	Calculation Formula		Value (kip)
Gross Margin / 1 Labor Day	(R) = (Q) ÷ (D)	(R)	34,000
Gross Margin / 1 Bottle of alcohol	(S) = (Q) ÷ (T)	(S)	1,709

Form 16: Economic Calculation Tool for Jar Alcohol Production

1. General Information

Name and Family Name of Farmer	Village	
Date of Data Collection	District	
Production Period (One production period)	Province	Total Production (Jar) (T)

2. Inputs

2.1. Intermediate Consumption	Unit	Qty	Unit Cost (kip)	Value (kip)			
				Qty	Value in cash	Qty	Non-Cash value
Rice							
Rice Hush							
Yeast							
Straw							
Firewood							
Water fee							
Other...							
Total				(A)		(B)	
Total Value of Input		(C) = (A) + (B)		(C)			

2.2. Labor Cost	No. of Labor day	Cost per labor day (kip)	Value (kip)			
			Qty	Value in cash	Qty	Non-Cash value
Prepare raw materials						
Preparing the Jar Alcohol						
Seeking fired wood						
Transportation						
Others						
Total		(D)	(E)		(F)	
Total Value of Labor Cost	(G) = (E) + (F)		(G)			

Total Input Cost	(H) = (A) + (E)	(I) = (B) + (F)	(H)		(I)	
Total Value of Inputs	(J) = (H) + (I)		(J)			

3. Outputs

3.1. Value of Outputs	Unit	Total Qty	Unit Price (kip)	Value (kip)			
				Qty	Value in cash	Qty	Non-Cash value
Small Jar Alcohol sold							
Medium Jar Alcohol sold							
Large Jar Alcohol sold							
Small Jar Alcohol consumed by Family							
Medium Jar Alcohol consumed by Family							
Medium Jar Alcohol consumed by Family							
Small Jar Alcohol given to other people							
Medium Jar Alcohol given to other people							
Large Jar Alcohol given to other people							
Small Jar Alcohol Exchanged with other							
Medium Jar Alcohol exchanged with other							
Large Jar Alcohol exchanged with other							
Small Jar Alcohol in the stock							
Medium Jar Alcohol in the stock							
Large Jar Alcohol in the stock							
Total			(K)	(L)		(M)	
Total Value of Outputs		(O) = (L) + (M)		(O)			

3.2. Value of Production Loss	Unit	Quantity	Unit Price (kip)	Value (kip)
Alcohol Loss				

Causes of the loss:

4. Economic Calculation

4.1. Profit and Loss	Calculation Formula	Value (kip)	
Cash Balance	(P) = (L) - (H)	(P)	
Gross Margin	(Q) = (O) - (J)	(Q)	

4.2. Analyses of Profit per Unit of Input			
Gross Margin / 1 Labor Day	(R) = (Q) ÷ (D)	(R)	
Gross Margin / 1 Jar of Alcohol	(S) = (Q) ÷ (T)	(S)	

Form 16: Economic Calculation Tool for Jar Alcohol Production

1. General Information

Name and Family Name of Farmer: Ms. Onxai	Village: Donaen	
Date of Data Collection: 4/6/2008	District: Nga	
Production Period (One production period): 1 to 12 /2007	Province: Oudomxay	Total Production (Jar) (T): 262

2. Inputs

2.1. Intermediate Consumption	Unit	Qty	Unit Cost (kip)	Value (kip) Qty	Value in cash	Qty	Non-Cash value
Rice	kg	576	3,500	576	2,016,000		
Rice Hush	kg	360	250	360	90,000		
Yeast	kg	30	8,000	30	240,000		
Straw	set	3	5,000	3	15,000		
Firewood	lot	2	100,000	2	200,000		
Water fee							
Others							
Total				(A)	2,561,000	(B)	0
Total Value of Input		(C) = (A) + (B)		(C)	2,561,000		

2.2. Labor Cost	No. of Labor day	Cost per labor day (kip)	Value (kip) Qty	Value in cash	Qty	Non-Cash value
Preparing raw materials						
Preparing the Jar Alcohol	108	15000			108	1,620,000
Seeking fired wood	10	15000			10	150,000
Transportation						
Others						
Total	118	(D)	(E)	0	(F)	1,770,000
Total Value of Labor Cost		(G) = (E) + (F)	(G)	1,770,000		

Total Input Cost	(H) = (A) + (E)	(I) = (B) + (F)	(H)	2,561,000	(I)	1,770,000
Total Value of Inputs		(J) = (H) + (I)	(J)	4,331,000		

3. Outputs

3.1. Value of Outputs	Unit	Total Qty	Unit Price (kip)	Value (kip) Qty	Value in cash	Qty	Non-Cash value
Small Jar Alcohol sold	jar	70	15,000	70	1,050,000		
Medium Jar Alcohol sold	jar	80	25,000	80	2,000,000		
Large Jar Alcohol sold	jar	102	30,000	102	3,060,000		
Small Jar Alcohol consumed by Family	jar	1	15,000			1	15,000
Medium Jar Alcohol consumed by Family	jar	7	25,000			7	175,000
Medium Jar Alcohol consumed by Family	jar	2	30,000			2	60,000
Small Jar Alcohol given to other people	jar						
Medium Jar Alcohol given to other people	jar						
Large Jar Alcohol given to other people	jar						
Small Jar Alcohol Exchanged with other	jar						
Medium Jar Alcohol exchanged with other	jar						
Large Jar Alcohol exchanged with other	jar						
Small Jar Alcohol in the stock	jar						
Medium Jar Alcohol in the stock	jar						
Large Jar Alcohol in the stock	jar						
Total	jar	262	(K)	(L)	6,110,000	(M)	250,000
Total Value of Outputs		(O) = (L) + (M)		(O)	6,360,000		

3.2. Value of Production Loss	Unit	Quantity	Unit Price (kip)	Value (kip)
Alcohol Loss				

Causes of the loss:

4. Economic Calculation

4.1. Profit and Loss	Calculation Formula		Value (kip)
Cash Balance	(P) = (L) - (H)	(P)	3,549,000
Gross Margin	(Q) = (O) - (J)	(Q)	2,029,000

4.2. Analyses of Profit per Unit of Input			
Gross Margin / 1 Labor Day	(R) = (Q) ÷ (D)	(R)	17,195
Gross Margin / 1 Jar of Alcohol	(S) = (Q) ÷ (T)	(S)	7,744